

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

THE DEVELOPMENT OF PROGRAM TO PROMOTE LANGUAGE ABILITY
FOR CHILDREN WITH COCHLEAR IMPLANT IN PRESCHOOL

ประดับศรี พิณอุโท

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2565

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา
สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ปฏิญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE DEVELOPMENT OF PROGRAM TO PROMOTE LANGUAGE ABILITY
FOR CHILDREN WITH COCHLEAR IMPLANT IN PRESCHOOL

PRADABSRI PINTUTO

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF EDUCATION
(Doctor of Education (Special Education))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ของ

ประดัดศรี พิณรุโท

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุริยางค์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒนาวงศ์) (ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาวัลย์ หาญขจรสุข)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพาดา ไตรรัตน์)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
ผู้วิจัย	ประดับศรี พิณรุโท
ปริญญา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร วิบูลพัฒน์วงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา มิตรานันท์

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ปกครอง ของนักเรียนที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนเรียนร่วมที่มีประสบการณ์สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คนรวม 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็นและวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันเด็กได้รับการเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการ โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรให้ยืดหยุ่นและมีการสื่อสารกับผู้ปกครองในการรายงานความก้าวหน้า ส่วนปัญหาของการเรียนร่วม ครูเรียนร่วมขาดความรู้ ความเข้าใจในการสอนเด็กในชั้นเรียนร่วม และขาดการสื่อสารกับผู้ปกครอง แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาควรมีการให้ความรู้ครูเกี่ยวกับเทคนิคการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมฯ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 จัดทำร่างโปรแกรมฯ ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาร่างโปรแกรมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย โปรแกรมฯ และคำถามการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงโปรแกรมฯ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน เครื่องมือประกอบด้วย แบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ผลการวิจัย พบว่า โปรแกรมฯ ประกอบด้วย 1)หลักการ 2)วัตถุประสงค์ 3)การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม 4)การดำเนินการโปรแกรม 5) ข้อตกลงในการใช้โปรแกรม ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมฯ กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในชั้นเรียนร่วม ระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน ครูของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 4 คน เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย และแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินการใช้โปรแกรมฯ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีประสิทธิผล ค่า E.I.เท่ากับ 0.65 โดยครูมีความคิดเห็นว่า เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยมีความสามารถทางภาษาสูงขึ้น

คำสำคัญ : ความสามารถทางภาษา, เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม, โปรแกรม

Title	THE DEVELOPMENT OF PROGRAM TO PROMOTE LANGUAGE ABILITY FOR CHILDREN WITH COCHLEAR IMPLANT IN PRESCHOOL
Author	PRADABSRI PINTUTO
Degree	DOCTOR OF EDUCATION
Academic Year	2022
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Kanokporn Vibulpatanavong
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Chanida Mitranun

The purposes of this research is to develop a program to promote language ability among preschool children with cochlear implants. Phase One was concerned with the current situation, problems with the current situation and the establishment of guidelines. The target group were parents of preschool children with cochlear implants, the teachers of children with cochlear implants in joint schools at the preschool level, pediatric cochlear implant specialists, and people in the business sector. A total of 30 people participated in this project. The research was structured around interviewing participants. The data was gathered by thoroughly reviewing and analyzing the interview content. The research was structured around interviewing participants. The data was gathered by thoroughly reviewing and analyzing the interview content. The research results found that parents are the main agents of promoting language proficiency among young children with cochlear implants. This is primarily conducted through listening and speaking practice. Co-teachers and experts on cochlear implants joined the parents to promote cognitive development. Phase Two was concerned with the creation of the program and the target group consisted of 30 experts. The instruments included a program to promote language ability for preschool children with cochlear implants in a focus group. The research showed that the program consisted of the following: (1) principles; (2) objectives; (3) program participant selection; (4) program execution; (5) the terms of use of the program. Phase Three was experimental, with a focus on improvement. The target group consisted of four children with cochlear implants. The instruments were a program for promote language ability for children with cochlear implant in preschools and questionnaires. The data were statistically analyzed by mean average, E.I., and content analysis. The research showed that the effectiveness was E.I., =0.69, and preschool children with cochlear implants had better learning retention

Keyword : Language ability, Children with cochlear Implant, Program

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วัฒนพัฒน์วงศ์ กรรมการและที่ปรึกษาหลักและท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์ กรรมการและที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำ รวมถึงคอยส่งกำลังใจในการทำปริญญาานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู ประธานกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาวัลย์ หาญขจรสุขและอาจารย์ ดร.นิพาดา ไตรรัตน์ เป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาอันมีค่า มาเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ แก้ไข เพิ่มเติมจนทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม การประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย รวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย และให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์ ดร. มลิวัดย์ ธรรมแสง ดร.รัมภาศิริ สุคนธมาน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ รวมถึงเสนอแนะข้อคิดเห็นต่างๆ ต่อการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข อันมาซึ่งความสมบูรณ์ของงานปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้

ประดับศรี พิณภูไท

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดการวิจัย	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม	15
2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการ	31
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา.....	81
4. โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	113
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	122

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	124
ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับ ปฐมวัย	130
ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	147
บทที่ 4 ผลการศึกษา	168
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	168
ระยะที่ 2 การสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	186
ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยมีการนำเสนอ 2 ตอน ได้แก่.....	214
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	233
ความมุ่งหมายของการวิจัย	233
วิธีดำเนินการวิจัย	233
สรุปผลการวิจัย	234
อภิปรายผล	241
ข้อเสนอแนะ	245
บรรณานุกรม	246
ประวัติผู้เขียน	283

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการแบ่งระดับการได้ยินและความสามารถในการเข้าใจ	16
ตาราง 2 รูปแบบการเรียนรู้ร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ...	25
ตาราง 3 แสดงการพัฒนาภาษาและการพูดของเด็กปกติ	39
ตาราง 4 แสดงพัฒนาการทางภาษาของเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	58
ตาราง 5 แสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	76
ตาราง 6 แสดงสภาพที่พึงประสงค์ตามอายุ และประสบการณ์สำคัญของความสามารถทางภาษา ทั้ง 4 ด้าน	77
ตาราง 7 การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทาน	87
ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีการสอนพูด (A-O) กับวิธีสอนโดยใช้การฟัง (A-V) ...	94
ตาราง 9 การปรับกลยุทธ์การสอนการพูดโดยใช้การฟัง สู่การส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	104
ตาราง 10 แสดงขั้นตอนของการพัฒนาการเรียนรู้ตามพัฒนาการทักษะทางการฟัง หลักการและเหตุผล ความคาดหวังของการฝึกทักษะทางการฟังของผู้ใช้ประสาทหูเทียม หลังจากเปิดและปรับเครื่อง แล้ว	108
ตาราง 11 แสดงขั้นตอนการดำเนินการโปรแกรม	118
ตาราง 12 แผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design	160
ตาราง 13 แสดงแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาท หูเทียมระดับปฐมวัย	163
ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการ ส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย	185
ตาราง 15 ผลการพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาท หูเทียม จากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม	191

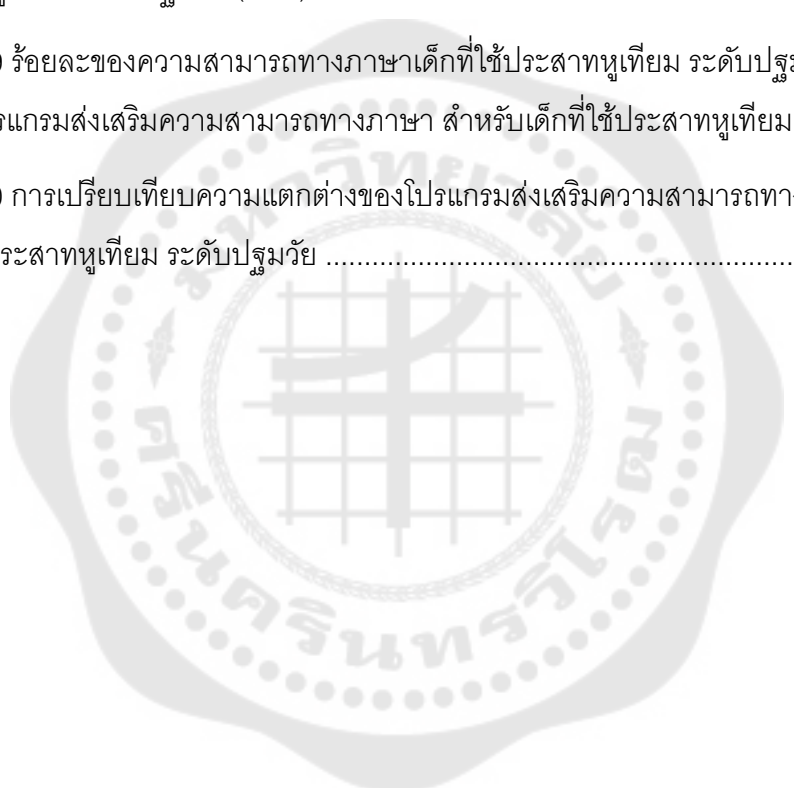
ตาราง 16 ผลการประเมินร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ 20 คน \ 203

ตาราง 17 คะแนนความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย..... 220

ตาราง 18 ค่าดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย (N=4)..... 221

ตาราง 19 ร้อยละของความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย..... 222

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 227

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถ ทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	13
ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการพัฒนาความเข้าใจภาษา	32
ภาพประกอบ 3 แสดงขั้นตอนการพัฒนาความเข้าใจภาษา	34
ภาพประกอบ 4 แสดงรูปแบบการเรียนรู้การพูด	35
ภาพประกอบ 5 แสดงขั้นตอนการพัฒนาภาษาพูดของมนุษย์	38
ภาพประกอบ 6 แสดงลำดับขั้นของพัฒนาการทางภาษาโดยการใช้ไสตส์สัมผัสในเด็กปกติ	53
ภาพประกอบ 7 แสดงลำดับขั้นของพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์	54
ภาพประกอบ 8 แสดงลำดับขั้นของพัฒนาการของการเรียนรู้ภาษาของเด็กหูหนวก	56
ภาพประกอบ 9 แสดงลำดับขั้นของพัฒนาการทางภาษาของเด็กหูหนวก	57
ภาพประกอบ 10 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบภาพสัมผัส วัฏการเรียนรู้คำศัพท์	67
ภาพประกอบ 11 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบภาพสัมผัส วัฏการปฏิบัติตามคำสั่ง	69
ภาพประกอบ 12 ขั้นตอนการวิจัย	123
ภาพประกอบ 13 ลำดับขั้นในการสร้างประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม	126
ภาพประกอบ 14 ลำดับขั้นในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	131
ภาพประกอบ 15 ลำดับขั้นในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม	135
ภาพประกอบ 16 ลำดับขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	141
ภาพประกอบ 17 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	146

ภาพประกอบ 18 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
ระดับปฐมวัย213

ภาพประกอบ 19 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 1214

ภาพประกอบ 20 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 2216

ภาพประกอบ 21 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 3217

ภาพประกอบ 22 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 4219

ภาพประกอบ 23 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับ
ปฐมวัย.....232

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์ใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ติดต่อกันสื่อสารและเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ภาษายังเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพของมนุษย์ด้วย (พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์.2561; Macias.2011) การพัฒนาภาษาและการพูดเป็นความสามารถที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของสมองส่วนต่างๆ ซึ่งถูกกำหนดโดยปัจจัยทางพันธุกรรมของเด็กและสิ่งแวดล้อมหรือการเลี้ยงดูมีความสำคัญในขบวนการสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางภาษาและการแสดงออกทางภาษาและมีความสำคัญในเด็ก (Feldman.2018 ; Thorn.2018) นอกจากนี้พัฒนาการทางภาษาในเด็กปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นช่วงที่สมองกำลังเติบโตเร็วสร้างวงจรประสาทและจุดเชื่อมต่อระหว่างเซลล์ประสาทรวดเร็วมากที่สุด การเรียนรู้ภาษาของเด็กจะมีประสิทธิภาพและเกิดผลมากขึ้น เพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านสติปัญญาและ พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม เพศ อายุ (พัฏฐ โรจน์มัทมา ค.2561;Thorn.2018) โดยมีการศึกษาพบว่าเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาล่าช้ามีความเสี่ยงต่อการมีพัฒนาการล่าช้าต่อเนื่อง (พัฏฐ โรจน์มัทมา ค.2561; McKean C.2017) มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ มีปัญหาด้านการเรียนและด้านสังคม ส่งผลให้เด็กมีปัญหาพฤติกรรมและปัญหาในการเข้าสังคม ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีพัฒนาการล่าช้า (พนิต โล่เสถียร กิจ.2558 ;Lonio C.2016) จากปัจจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าความพิการส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษาสำหรับเด็ก โดยเฉพาะช่วงวัยเด็กเล็ก ซึ่งเป็นช่วงที่สมองกำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ

ความบกพร่องทางการได้ยิน ส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก เนื่องจากในช่วงแรกของชีวิตอยู่ในวัยของการเลียนแบบต่างๆ ที่ได้ยินจากบุคคลรอบข้างและสิ่งแวดล้อม(ปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล.2553; Shaver and other.2014) ต้องมีประสบการณ์เป็นพื้นฐานเพื่อนำเอาประสบการณ์นั้นมาช่วยในการเรียนรู้คำต่างๆ ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่วัยแรกเกิด ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่สามารถได้ยินเสียงต่างๆ ได้ และเมื่อเข้าปีที่สองการแสดงออกทางภาษาโดยการพูดจึงไม่ปรากฏชัด โดยพัฒนาการทางภาษาในช่วงอายุ 4 – 6 ขวบ มีการรับรู้ทางภาษาประมาณ 6000 คำ ด้านการแสดงออกทางภาษามีคำศัพท์ 2000 คำ (เบญจมาศ พระธานี.2554 ; Feldman.2018 ; Thorn.2018) ทั้งนี้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีข้อจำกัดของพัฒนาการทางภาษา ได้แก่ ระดับของการสูญเสียการได้ยิน อายุที่เกิดความบกพร่องทางการได้ยิน สภาพ

ร่างกาย ระดับสติปัญญา การดูแลของพ่อแม่ผู้ปกครอง ประสบการณ์ทางภาษาและประสบการณ์สิ่งแวดล้อมของเด็ก เมื่อเด็กมีปัญหาพัฒนาการทางภาษา เมื่อเข้าสู่วัยเรียนเด็กจึงไม่สามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนได้ ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งในชั้นเรียนได้ ซึ่งอาจมีส่วนทำให้มีปัญหาพฤติกรรมและปัญหาในการปรับตัว จากการศึกษาของ นิโคลัส (Nicholas.2018) พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มักใช้ความรุนแรงยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (egocentric) และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาต่างๆ จะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นด้วย พอลและควิงเลย์ (Paul and Quigley.2014) กล่าวว่า หากทางบ้านและโรงเรียนจัดกิจกรรมและประสบการณ์ทางด้านภาษา การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนภาษา เด็กก็จะไม่ประสบปัญหาในการเรียนที่โรงเรียนและการดำรงชีวิต

ปัจจุบันเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เซลล์รับเสียงในหูชั้นในมีความเสียหายระดับรุนแรงถึงรุนแรงมาก ซึ่งได้รับการช่วยเหลือและฟื้นฟูโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่ทดแทนการทำงานของระบบประสาทการได้ยินและกระตุ้นประสาทการได้ยิน ที่เรียกว่าประสาทหูเทียม (Cochlear Implant) ทำให้ผู้ใช้เครื่องประสาทหูเทียมสามารถได้ยินเสียง (ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล . 2553 ; Marinella Majoranot .2017 ; National Institute on Deafness and other Communication Disorder and UFDA. 2020) ซึ่งเทคโนโลยีประสาทหูเทียมเป็นเทคโนโลยีทางเลือก ใหม่ในวงการแพทย์ที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า สามารถช่วยให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีโอกาสติดต่อสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ (ดาร์ตัน.2559) นอกจากนั้นการใช้ประสาทหูเทียม (Cochlear Implant) ช่วยลดปัญหาในการสื่อสาร ได้แก่ การฟัง การพูด การเรียนรู้หลักภาษาและไวยากรณ์ทั้งการอ่านและเขียน (Elizabeth. 2019 ; David. 2019 ; Brain. 2019) อย่างไรก็ตามหลังจากที่เด็กผ่าตัดใส่เครื่องประสาทหูเทียมแล้ว เด็กทุกคนต้องเข้าสู่กระบวนการฝึกซึ่งทางคลินิก หรือโรงพยาบาล จะนัดหมายผู้ปกครองเพียงเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อนำเด็กมาเข้าสู่กระบวนการ ดังนี้ 1) การฝึกฟัง ฝึกพูด 2)การตรวจการทำงานของเครื่องประสาทหูเทียม 3)การปรับคลื่นความถี่ของเสียงเพื่อให้เด็กสามารถได้ยินและใช้ประโยชน์จากการใช้ประสาทหูเทียม เป็นต้น (ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล. 2553)

การฝึกฟังฝึกพูด เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักแก้ไขการได้ยิน นักแก้ไขการพูด ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง (มลิวัลย์ ธรรมแสง.2564) ซึ่งในปัจจุบันสถานที่ให้บริการด้านการฝึกพูดและโรงพยาบาลที่มีนักโสตสัมผัสวิทยาและนักแก้ไขการพูดในประเทศไทยนิยมใช้การบำบัดการพูด 4 วิธี ได้แก่ 1)การฝึกฟังฝึกพูดแบบตัวต่อตัวด้วยความร่วมมือของพ่อแม่ (Individualized diagnostic therapy with parent participation) 2)การฝึกพัฒนาการด้วยวิธีฟัง

ที่เป็นขั้นตอนตามธรรมชาติ (Natural sequential development) 3) การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติและมีความหมาย 4) การฝึกพูดโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy : AVT) (เบญจมาศ พระธานี.2543 ; ปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล.2553) โดยการฝึกฟัง ฝึกพูดมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องประสาทหูเทียมได้ดีขึ้นและเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาและการพูดเทียบเท่ากับเด็กปกติ ซึ่งจากข้อจำกัดดังกล่าวมีการสำรวจปัญหาในการเข้ารับการฝึกฟัง ฝึกพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตามคลินิกต่างๆ โดยปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล (2553) พบว่า ปัญหาที่มีดังนี้ 1) ปัญหาเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกฟัง ฝึกพูดมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ โดยเฉพาะในต่างจังหวัดพบว่าไม่มีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้อยู่หลายจังหวัด 2) ระยะเวลาในการนัดหมายการฝึกเป็นการนัดที่ทิ้งระยะที่ยาวนานเกินไปสำหรับการกระตุ้นการได้ยินและการฝึกฟังเสียงของเด็ก 3) สถานที่ที่ให้บริการการฝึกฟังฝึกพูดในประเทศไทยมี จำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อจำนวนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งต้องการเข้ารับบริการเป็น จำนวนมาก ซึ่งจากปัญหาข้างต้นที่พบนั้นสอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาจำเป็นต้องเรียนรู้ทุกวันตลอดเวลา (เบญจมาศ พระธานี.2554) ดังนั้นหากจะให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้รับการฝึกฟัง ฝึกพูดอย่างเพียงพอ และถูกต้อง จึงจำเป็นต้องนำครูที่สอนในโรงเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกฟัง ฝึกพูดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

การฝึกพูดโดยใช้การฟัง Auditory Verbal Therapy (AVT) เป็นวิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้ “ฟัง” และ “พูด” โดยใช้การได้ยินที่ยังเหลืออยู่ร่วมกับการใช้อุปกรณ์ช่วยการได้ยิน การฝึกพูดโดยใช้ทักษะการฟัง(AVT) ได้ถูกนำมาใช้ภายใต้ทฤษฎีการทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้ที่จะฟังและพูด เพื่อให้เด็กเรียนในโรงเรียนปกติและอยู่ในสังคมปกติได้ ซึ่งแนวคิดของการฝึกพูดโดยใช้ทักษะการฟัง มีข้อดี คือ 1) เป็นการส่งเสริมทักษะทางภาษาโดยใช้บทสนทนาและการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่เน้นผู้ปกครองเป็นศูนย์กลาง เด็กจะเรียนรู้จากสถานการณ์จริงทำให้คุ้นชินไม่ต้องปรับตัวมาก 2) เป็นการส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้การฟังจากการแปลความหมายของภาษาพูดได้โดยตรง 3) การใช้การฝึกพูดโดยใช้ทักษะการฟังจะเน้นผู้ปกครองเป็นสำคัญทำให้ผู้ปกครองจะมีความสนิทสนมกับลูกมากขึ้น 4) การฝึกพูดโดยใช้ทักษะการฟังจะสนับสนุนให้เด็กที่ใช้เครื่องช่วยฟังและประสาทหูเทียมสามารถทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติได้อย่างราบรื่น 5) เป็นวิธีที่สอนให้เด็กรู้จักตรวจสอบตนเองจากการเรียนรู้จะฟังเสียงของตนเองกับเสียงของผู้อื่นทำให้เด็กสามารถสนทนาโต้ตอบได้อย่างชัดเจนและเป็นธรรมชาติมาก (มลิวัลย์ ธรรมแสง.2564 ; ปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล. 2553) ซึ่งการฝึกพูดโดยใช้การฟังนี้ มีนักวิชาการสนใจ

ศึกษาได้แก่ ปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล ได้ทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมการบำบัดการพูด โดยใช้การฟัง สำหรับเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูดที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม โดยทำการฝึกในคลินิกเป็นรายบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายของการสอนตามแผนการฝึก 5 วัตถุประสงค์ได้แก่ 1) การฟัง (Audition) 2) การพูด (Speech) 3) การใช้ภาษา(Language) 4) การเข้าใจภาษา(Cognition) 5) การสื่อสาร (Communication) ผลการวิจัย พบว่าภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการฝึกเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูดเด็กมีความสามารถในด้านการฟังและการพูดอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับ โทมัสและเซาแลน (2019) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์และผลลัพธ์ในการสอนพูด โดยใช้การบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง สำหรับเด็กประสาทหูเทียม ผลการวิจัยพบว่า การฟัง และการพูดของเด็กมีการตอบสนองดีและรับรู้การฟังได้ดี นอกจากนี้ Percy Smith and other. (2018) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนพูดโดยใช้การฟัง ผลการวิจัย พบว่า เด็กที่เข้ารับการฝึกมีความสามารถสูงขึ้นเมื่อเทียบกับระดับการพูดและภาษาของเด็กที่อายุเท่ากัน ส่งผลให้เด็กได้ฝึกการใช้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการ และการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน

นอกจากการกำหนดจุดมุ่งหมายในการฝึกข้างต้นแล้ว การฝึกพูดโดยใช้ทักษะการฟัง (AVT) จำเป็นต้องมีเทคนิคการสอนพูดโดยใช้การฟัง (AVT) ในชั้นเรียนร่วมและที่บ้าน ดังนี้ 1) เด็กต้องใส่ เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม 2) เด็กนั่งใกล้ผู้ปกครองและครูผู้สอน โดยในระยะแรกของการสอน ผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้สอนอยู่ใกล้พอที่เด็กจะได้ยิน 3) ผู้สอนเอามือชี้ที่หูตนเองเพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง 4) การให้เสียงก่อนเห็นภาพ 5) การใช้น้ำเสียงที่เด็กฟังได้ง่ายเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง 6) การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยคในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป ซ้ำมา 7) การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ 8) การเน้นเสียงคำสำคัญในประโยค 9) การให้พูดตามตัวอย่าง 10) การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด(มลิวัลย์ ธรรมแสง.2564) ซึ่งการนำการฝึกพูดโดยใช้การฟัง (AVT) ไปใช้ในโรงเรียนเรียนร่วมควรมีจุดมุ่งหมายในแผนการฝึกทุกแผนประกอบกับเทคนิคการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมสามารถอยู่ในชั้นเรียนร่วมกับเพื่อนได้

การส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ควรได้รับการส่งเสริมทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านเชื่อมต่อกันเพื่อให้ได้ความต่อเนื่องในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่โรงเรียน ผู้สอนควรจัดประสบการณ์ตรงโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่เป็นการพูดและการสนทนาระหว่างเด็กด้วยกัน เน้นปฏิบัติและการกระทำออกมาให้มากที่สุด เพื่อให้อัตราการเรียนรู้ของเด็กเพิ่มขึ้น ส่วนการส่งเสริม (Froebel.2015 ; Preece. 2014) ส่วนการส่งเสริมที่บ้านผู้ปกครองควรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ของเด็กและร่วมในการฝึกฝนตามที่เด็กได้เรียนรู้จากที่โรงเรียน เพื่อเพิ่มความเข้าใจ

ให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ เพียเจต์ ที่กล่าวว่า จัดโอกาสให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงใน ด้านที่เป็น รูปธรรม จัดหาวัสดุอุปกรณ์และจัดสถานการณ์ที่จะช่วย พัฒนาแนวคิดให้โอกาสผู้เรียน ในการอธิบาย สรุปสิ่งที่เรียนรู้และเน้นความสำคัญของภาษาที่ ถูกต้องจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนา ความคิด จากการรับรู้สู่ความสามารถในการคิดอย่างเข้าใจ โดยกิจกรรมส่งเสริมการพูดและการ ฟังที่ใช้กันในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การร้องเพลง การเล่นเกม การเล่าเรื่อง การเล่า นิทาน เป็นต้น ซึ่งการเลือกวิธีการส่งเสริมความสามารถทางภาษานั้นต้องให้เหมาะสมกับเด็ก โดย ยึดหลักของครูสามารถชี้ที่โรงเรียนได้และผู้ปกครองสามารถฝึกได้ด้วย จึงจะทำให้เด็กได้รับการ พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

การเล่านิทานสามารถพัฒนาภาษาได้ และเป็นตัวเชื่อมต่อการพัฒนาภาษาระหว่าง โรงเรียนกับบ้าน นอกจากนั้นการเล่านิทานครูที่โรงเรียนและผู้ปกครอง ใช้กันอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากการเล่านิทานเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ มีอิทธิพลต่อความคิดจินตนาการ และมีคุณค่าต่อ พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กเป็นอย่างดี ทั้งการพูดและการฟัง เด็กจะสามารถเก็บความจาก เรื่องที่ฟังตามสมควรแก่วัย และฝึกให้เด็กเป็นผู้ที่ฟังที่ดีนิทานมีความสำคัญกับเด็กในระดับปฐมวัย มาก เพราะนิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาทางความคิดและจินตนาการ ครูปฐมวัย สามารถนำนิทานมาใช้ฝึกทักษะทางภาษา ด้านการพูดและการฟัง ให้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี (อารีย์ ศรีอำนวนย.2561 ; Jillian R.2016 ;Fingon J.c.2015) ดังนั้นในการพัฒนาความสามารถ ทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในระดับปฐมวัยนั้น จึงได้นำเอาการจัดประสบการณ์เล่า นิทานและแนวคิดการสอนพูดโดยใช้การฟัง (AVT) เข้ามาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนและให้ผู้ปกครอง นำการเล่านิทานไปเล่าต่อที่บ้าน โดยใช้การบูรณาการการสอนพูดโดยใช้การฟัง นิทานที่เล่าใช้เล่า มีเกณฑ์การเลือกดังนี้ 1)พัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย 2)วัยของเด็ก พิจารณาว่าเด็กมีความ สนใจชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของเนื้อเรื่องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็ก คือ ประมาณ 10 นาที 3) เนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องข้อคิด 4) รูปภาพประกอบ มีสีสันสดใส ขนาดเหมาะสม 5)รูปเล่มมีขนาดกะทัดรัด 6)ภาษาที่ใช้เป็นภาษาสั้นๆ ง่ายๆ (อารีย์ ศรีอำนวนย. 2561) การประยุกต์แนวคิดการสอนพูดโดยใช้การฟัง (AVT) ร่วมกับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน จะทำให้เด็กได้พัฒนาภาษาผ่านการฟังและเลียนแบบภาษาตลอดจนการแสดงความคิดเห็นทั้งที่ โรงเรียนและได้พัฒนาเชื่อมโยงไปถึงที่บ้านอีกด้วย

ด้วยเหตุผล ความสำคัญและสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้นำเอา แนวคิดการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการ จัดประสบการณ์เล่านิทาน ซึ่งเป็นการบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟังในชั้นเรียน โดย

สังเกตเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถทางภาษาและการฝึกฟังฝึกพูดต่อเนื่องจากที่บ้านส่งต่อโรงเรียนโดยครูเป็นผู้ฝึก มาพัฒนาเป็นโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ทั้งนี้เมื่อได้รับโปรแกรมนี้อแล้วเด็กจะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและได้พัฒนาภาษาตลอดจนร่วมเรียนรู้กับเพื่อนปกติได้ด้วยอย่างมีความสุขและเต็มศักยภาพของตนเองต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยมีจุดมุ่งหมายย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
2. เพื่อสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
3. เพื่อทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ดังนี้

1. ความสำคัญเชิงนโยบาย

โรงเรียนมีแนวทางในการกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา และกระทรวงศึกษาธิการสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยทั่วประเทศ

2. ความสำคัญเชิงวิชาการ

วงการการศึกษาพิเศษได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งนักการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ในด้านต่างๆ หรือนำไปพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านอื่นๆ

3.ความสำคัญเชิงปฏิบัติการ

เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมมีความสามารถในการฟังและพูดได้และเรียนร่วมได้ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาและผู้ปกครองสามารถสอนภาษากับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่บ้านได้

ขอบเขตของการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีการดำเนินการเป็น 3 ระยะได้แก่

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 มีเป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) ก่อนนำไปพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์การสอนและมีความเกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ประกอบด้วย ผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ครูโรงเรียนเรียนร่วมที่มีประสบการณ์การสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 มีเป้าหมายเพื่อสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยมีการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างโปรแกรมพัฒนาความสามารถทางภาษา ตลอดจนการนำผลการสนทนากลุ่ม (Focus group) มาสังเคราะห์ข้อมูลก่อนนำไปพัฒนาโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หลังจากนั้นนำโปรแกรม

ส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ที่ได้ไปหา
ประสิทธิภาพ โดยการประเมินโปรแกรม จากผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียม อย่างน้อย 5 ปี ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การสอนเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คุณภาพของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทาง
ภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

**ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา
สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย**

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 มีเป้าหมายเพื่อทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรม
ส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในระยะที่ 2 ไปใช้
กับ กลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการศึกษา 1)ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
ระดับปฐมวัย 2) ความสามารถของครูในการใช้การบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟังในห้องเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่

1. เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
2. ครูของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ โปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษา
สำหรับเด็กที่ ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ
ได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียม อายุ 3 - 6 ปี และมีอายุการฟังอย่างน้อย 1 ปี นับจากวันที่ใส่ประสาทหู
เทียมจนถึงปัจจุบัน โดยนักเรียนอยู่กับผู้ปกครองและได้รับการฝึก AVT อย่างต่อเนื่องทุกวันโดย
ผู้ปกครองและครูที่ได้รับการฝึกอบรมด้านการสอนพูดผ่านการฟังมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี และ

นักเรียนใช้การสื่อสารด้วยการพูดในชีวิตประจำวัน มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการอื่นๆ แทรก ซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยในโรงเรียนเรียนรวม

2. ความสามารถทางภาษา หมายถึง การแสดงออกของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ในการ เข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา ซึ่งเด็กแสดงออกในขณะที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย

2.1 ความสามารถในการเข้าใจภาษา หมายถึง การแสดงออกของเด็กที่ใช้ประสาท หูเทียม ในการฟังคำศัพท์จากนิทานตามหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน หน่วยของ เล่นของใช้ หน่วยสัตว์น่ารัก หน่วยการคมนาคม เด็กฟังจากครูและตอบสนองโดยการชี้รูปภาพ การหยิบรูปภาพ การระบายสีรูปภาพ การวงกลมรูปภาพ ตามคำสั่งของครูได้ถูกต้อง

2.2 ความสามารถในการแสดงออกทางภาษา หมายถึง การแสดงออกของเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ในการพูดชื่อรูปภาพจากนิทานตามหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน หน่วยของเล่นของใช้ หน่วยสัตว์น่ารัก หน่วยการคมนาคม และตอบสนองโดยการพูดชื่อรูปภาพที่ ครูชี้ได้ถูกต้อง

3. โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หมายถึง ขั้นตอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กและความต้องการของ ครอบครัวและโรงเรียน นำไปสู่การพัฒนาความสามารถทางภาษา 2 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถ ในการเข้าใจภาษา 2) ความสามารถในการแสดงออกทางภาษา ที่นำเอาแนวความคิดการบำบัดการพูด โดยการใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดประสบการณ์เล่า นิทาน เพื่อให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ได้เรียนรู้ที่โรงเรียน ส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษา อย่างต่อเนื่อง สร้างโอกาสให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมได้ใช้ภาษาเพิ่มขึ้น ตามขั้นตอนการ ดำเนินการโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับ ปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นสะท้อนการ ปฏิบัติการ 4) ขั้นประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นวางแผน เป็นขั้นของการเตรียมโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม โดยผู้วิจัยดำเนินการเตรียมการประชุมเพื่อชี้แจงกับผู้มีส่วนร่วม ในโปรแกรม ได้แก่ ครูประจำชั้นเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย เกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษาของเด็ก ประกอบด้วย หลักการจัดโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม

กระบวนการจัดโปรแกรมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พร้อมนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูลในระยะเส้นฐาน

2. ขั้นปฏิบัติการ เป็นการลงมือปฏิบัติการ การส่งเสริมความสามารถทางภาษา ตาม ขั้นตอนของการบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม โดย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนให้เหมาะกับชั้นเรียนร่วม โดยมี 3 ขั้น คือ ขั้นเตรียม ขั้นเล่า ขั้นจบ และ นำเอาแนวความคิดการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) มาประยุกต์ใช้ ร่วมกับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน และเทคนิคการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย 10 เทคนิค โดยการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่โรงเรียนโดยครู ใช้โปรแกรมการส่งเสริมใน ชั้นเรียนที่เด็กใช้ประสาทหูเทียมเรียนรวมกับเพื่อนปกติ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กด้วยการร้องเพลง เบนนิม และเตรียมความพร้อมเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ดังนี้

1. เด็กต้องใส่ประสาทหูเทียม
2. เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกตที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม)
3. ผู้สอนเอามือที่ชี้หูเพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นเล่า เล่านิทานโดยใช้การบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟังในห้องเรียนซึ่งมีเทคนิคการเล่านิทาน ดังนี้

4. การให้เสียงก่อนเห็นภาพ
5. การใช้น้ำเสียงที่เด็กฟังได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
6. การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยค ในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป ซ้ำมา
7. การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ
8. การเน้นเสียง คำสำคัญในประโยค

ขั้นที่ 3 ขั้นจบ เป็นขั้นที่ให้เด็กสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนิทาน เช่น ถามเด็กว่าถ้าเด็กเป็น(ตัวละคร)ตัวนี้จะทำอย่างไร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน เป็นต้น ในขั้นจบนี้มีเทคนิค การ บูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง ดังนี้

9. การให้พูดตามตัวอย่าง
10. การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด

3. ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภายหลังจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาในชั้นเรียน หลังจากที่ครูเล่านิทานโดยใช้ เทคนิค การบูรณาการพูดผ่านการฟัง(AVT) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูให้เด็กสะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับ

การเล่านิทานว่านักเรียนรู้สึก รู้ไม่พอใจกับการฟังนิทาน ฟังพอใจกับฟังเล่านิทาน รู้สึกพอใจมากกับการฟังนิทาน จากการสอบถามผู้เรียนที่ใช้ประสาทหูเทียมในทุกครั้งที่เล่านิทาน

4. ชั้นประเมินผล เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษาหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยและประเมินการ เล่านิทานของ ครู โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเล่านิทานตามเทคนิคการบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง มีการดำเนินการแบ่งได้ 2 ส่วน ดังรายละเอียด ดังนี้

4.1 การทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม หลังจากใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

4.2 การประเมินความสามารถการเล่านิทานของครูหลังจากใช้โปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเล่านิทานตามการบูรณา การการสอนพูดผ่านการฟัง ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านในการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเล่านิทานจาก VDO ที่ บันทึกไว้ใน ขณะเล่านิทาน

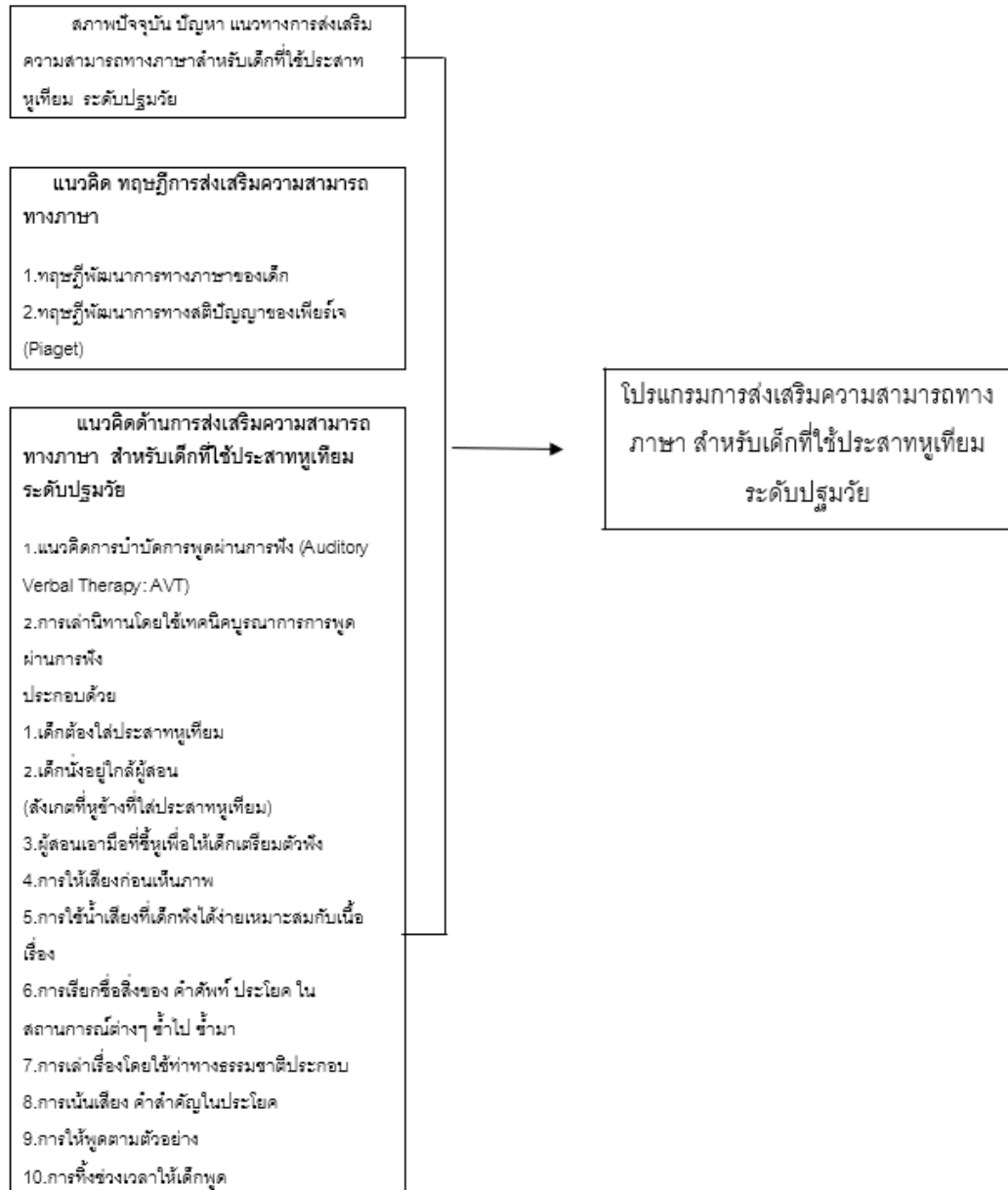
4.การบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) หมายถึงวิธีการ สอนพูดผ่านการฟัง โดยครูจัดประสบการณ์เล่านิทาน โดยพัฒนาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ด้านการเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา ซึ่งดำเนินการโดยใช้การบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง 10 เทคนิค ได้แก่ 1)เด็กต้องใส่ประสาทหูเทียม 2)เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกตที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม) 3.ผู้สอนเอามือที่ชี้หูเพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง 4)การให้เสียงก่อนเห็นภาพ 5)การใช้น้ำเสียงที่เด็กฟังได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง 6)การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยค ในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป ซ้ำมา 7)การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ 8)การเน้นเสียงคำสำคัญในประโยคเพื่อให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมมีความสามารถทางภาษาพัฒนาขึ้น โดยวัดจากแบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและได้รับความรู้ เป็นนิทานที่เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ นิทานที่มีเด็กและการดูแลตนเอง การดูแลผู้อื่น การรักษาความปลอดภัยให้ตนเอง นิทานเรื่องสัตว์ โดยนิทานที่นำมาเล่าได้มาจากการคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนปฐมวัย ซึ่งมีหลักการเลือกนิทานตามเกณฑ์การเลือกดังนี้ 1)พัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย 2)วัยของเด็ก พิจารณาว่าเด็กมีความสนใจชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของเนื้อ

เรื่องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็ก คือประมาณ 10 นาที 3) เนื้อหาเหมาะสมและ
สอดแทรกข้อคิด 4) รูปภาพประกอบ มีสีสันสดใส ขนาดเหมาะสม 5) รูปเล่มมีขนาดกะทัดรัด 6)
ภาษาที่ใช้เป็นภาษาสั้นๆ ง่ายๆ มีเนื้อเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วย
ปลอดภัยไว้ก่อน หน่วยของเล่นของใช้ หน่วยสัตว์น่ารัก หน่วยการคมนาคม ซึ่งครูเล่าโดยใช้
หนังสือนิทาน โดยใช้เทคนิคการบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
มาใช้ในการเล่านิทาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
 - 1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.2 การแบ่งประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.3 เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
 - 1.4 ความเป็นมาของประสาทหูเทียม
 - 1.5 ความหมายของประสาทหูเทียม
 - 1.6 ประเภทของประสาทหูเทียม
 - 1.7 พฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
 - 1.8 การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ทฤษฎีพัฒนาการ
 - 2.1 พัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็กปกติ
 - 2.2 พัฒนาการทางภาษาและภาษาพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 2.3 การวัดความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูด
 - 2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษา
 - 2.5 หลักสูตรและการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับความสามารถทางภาษา
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา
 - 3.1 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาเด็ก
 - 3.2 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
4. โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับ
ปฐมวัย
 - 4.1 การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้มีหน่วยงาน สมาคม ตลอดจนนักวิชาการในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความสำคัญในการช่วยเหลือด้านการศึกษา การแพทย์และเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือในทุกๆ ด้านจึงได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้หลายด้านดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาคนพิการแห่งอเมริกา (Individuals with Disabilities Education Act (IDEA. 2020: online) ได้กล่าวว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ การสูญเสียการได้ยินไม่ว่าถาวรหรือชั่วคราว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาของเด็ก

สมาคมการพูด ภาษา และการได้ยินแห่งอเมริกา (The American Speech – Language Hearing Association) (ASHA. 2020: online) ได้ให้ความหมายเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีการสูญเสียการได้ยินสูงกว่า 90 เดซิเบล หรือเรียกว่าหูหนวก และเด็กที่มีการสูญเสียการได้ยินต่ำกว่า 90 เดซิเบล นั้นจัดว่าเป็นความบกพร่องในการได้ยิน

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) (WHO. 2020: online) กล่าวว่าความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง การสูญเสียการได้ยินปานกลางในหูที่ดีกว่า นั่นคือระดับเกณฑ์การได้ยินแบบถาวรที่ไม่ต้องพูดถึงสำหรับหูที่ดีกว่า 41 หรือ 31 เดซิเบลหรือมากกว่า ในอายุมากกว่า 14 หรือต่ำกว่า 15 ปีตามลำดับ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (2550: 3-4) ได้ให้ความหมายของความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ดังนี้

1. หูหนวก หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทางกรการได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยิน โดยใช้คลื่นความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์และ 2,000 เฮิรตซ์ ในข้างที่ได้ยินดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียง 90 เดซิเบลขึ้นไป

2. หูตึง หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยิน เมื่อตรวจวัดการได้ยิน โดยใช้คลื่นความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยิน ดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินมีความดังของเสียงน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 40 เดซิเบล

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึงเด็กที่หูหนวกหรือหูตึงซึ่งมีข้อจำกัดในการได้ยิน ไม่สามารถรับข้อมูลจากการได้ยินได้ ส่งผลต่อการดำรงชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและการศึกษา

1.2 การจัดแบ่งประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การแบ่งประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น มีวิธีการแบ่งได้ 3 วิธี ได้แก่ 1) การแบ่งโดยอาศัยวิธีการให้การศึกษา 2) การแบ่งตามระดับความบกพร่องทางการได้ยิน 3) การแบ่งโดยอาศัยลักษณะหรือตำแหน่งความพิการทางการได้ยิน ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 แบ่งตามระดับของความบกพร่องทางการได้ยิน

สมาคมการพูดภาษาและการได้ยินแห่งอเมริกา (The American Speech – Language Hearing Association) (ASHA. 2020: Online) ได้แบ่งระดับการได้ยินออกเป็น 6 ระดับดังนี้

ตาราง 1 แสดงการแบ่งระดับการได้ยินและความสามารถในการเข้าใจ

ระดับ	การได้ยิน	ค่าเฉลี่ยระดับเริ่มได้ยินเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500,1000,2000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่า	ความสามารถในการเข้าใจ
1	ปกติ	ไม่เกิน 25 เดซิเบล	ได้ยินเสียงพูด เสียงกระซิบเบาๆ ไม่ลำบากในการรับฟังคำพูด
2	หูตึงเล็กน้อย	26 – 40 เดซิเบล	ไม่ได้ยินเสียงพูดเบาๆ แต่ได้ยินเสียงพูดปกติ
3	หูตึงปานกลาง	41 – 55 เดซิเบล	ไม่ได้ยินเสียงพูดปกติ ต้องพูดดังกว่าปกติ
4	หูตึงมาก	56 – 70 เดซิเบล	พูดเสียงดังแล้วยังไม่ได้ยิน
5	หูตึงรุนแรง	71 – 90 เดซิเบล	ต้องตะโกนหรือใช้เครื่องขยายเสียง จึงจะได้ยิน
6	หูหนวก	91 เดซิเบลขึ้นไป	ตะโกนหรือขยายเสียงพูดแล้วยังไม่ได้ยิน และไม่เข้าใจความหมาย

จากตารางการแบ่งระดับการได้ยินสามารถบอกลักษณะของระดับการได้ยิน ได้
ดังนี้

1. การได้ยินระหว่าง 0 – 25 เดซิเบล จัดเป็นการได้ยินปกติ แต่ถ้าเด็กมีระดับ
การได้ยินใกล้ 26 เดซิเบล เด็กมักพบความลำบากในการได้ยิน ต้องใช้เสียงดังมากกว่าปกติ ควร
จัดที่นั่งเรียนให้เป็นพิเศษ

2. การได้ยินระหว่าง 26 – 40 เดซิเบล เป็นการได้ยินปกติระดับน้อย เด็กที่มี
ความผิดปกติในการได้ยินระดับนี้ จะมีความยากลำบากในการเข้าใจภาษาพูดที่พูดด้วยเสียงปกติ
ถ้าหูตึงตั้งแต่เกิดมักจะพบว่าความล่าช้าในการพัฒนาทางด้านภาษา จึงต้องเพิ่มความเอาใจใส่ใน
การฝึกสอนคำศัพท์และการอ่านริมฝีปาก ถ้าระดับการได้ยินใกล้ 40 เดซิเบล ควรใส่เครื่องช่วยฟัง

3. การได้ยินในระดับ 41 – 55 เดซิเบล เป็นการได้ยินผิดปกติระดับหูปาน
กลาง จะพบความลำบากในการออกเสียงพยัญชนะที่มีความถี่สูงไม่ชัด เข้าใจการสนทนาได้
ระยะห่าง 3 – 4 ฟุต ฟังคำอธิบายในชั้นเรียนได้เพียง 50 % ควรจัดการศึกษาพิเศษ ให้ใช้
เครื่องช่วยฟัง ช่วยเหลือเรื่องคำศัพท์และการอ่านริมฝีปาก ฝึกการสอนพูด การรับรู้เสียงและ
การฟัง

4. การได้ยินในระดับ 56 – 70 เดซิเบล เป็นการได้ยินผิดปกติระดับหูตึง
ค่อนข้างมาก ควรส่งเข้าเรียนชั้นอนุบาลเฉพาะความพิการ เพราะสูญเสียการได้ยินระดับนี้ต้องฟัง
การสนทนาที่ดังมากจึงจะเข้าใจ การพูดอภิปรายเป็นกลุ่มทำได้ลำบาก จะมีปัญหาเรื่องการพูด
การใช้ภาษา การทำความเข้าใจ มีข้อจำกัดในเรื่องคำศัพท์ ควรส่งเข้ารับการศึกษาพิเศษ ครูพิเศษ
จัดชั้นเรียนพิเศษ ต้องช่วยในเรื่องภาษา คำศัพท์ การอ่าน เขียน ฝึกการใช้เครื่องช่วยฟัง การอ่าน
ริมฝีปาก แก้ไขด้านการพูด การฟัง

5. การได้ยินระดับ 71 – 90 เดซิเบล เป็นการได้ยินผิดปกติระดับรุนแรง
สามารถฟังเสียงตะโกนระยะห่าง 1 ฟุต จึงจะได้ยิน แยกเสียงพยัญชนะได้บ้างแต่ไม่หมด ควรส่ง
เข้ารับการศึกษาพิเศษ ควรเน้นทักษะด้านภาษา การพูด การอ่านริมฝีปาก ฝึกการฟัง การพูดทั้ง
รายบุคคลและเป็นกลุ่ม ส่งเข้าเรียนชั้นเรียนปกติได้บางเวลา

6. การได้ยินระดับ 91 เดซิเบลขึ้นไป เป็นการได้ยินผิดปกติระดับรุนแรงมาก
หรือหูหนวก เด็กพวกนี้จะได้ยินเฉพาะเสียงดังมากๆ เท่านั้น หรือรับรู้แต่ความสั่นสะเทือนมากกว่า
ความดัง ต้องอาศัยการมองมากกว่าการได้ยินในการสื่อสาร การช่วยเหลือส่วนใหญ่ทำได้โดยการ
ส่งเข้าเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการ เน้นการสอนภาษามือ เป็นต้น

1.2.2 แบ่งโดยอาศัยลักษณะหรือตำแหน่งของความพิการทางการได้ยิน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

สมาคมการพูดภาษาและการได้ยินแห่งอเมริกา (The American Speech - Language - Hearing Association) (ASHA. 2020: Online) ได้แบ่งประเภทของการสูญเสียการได้ยินออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. การสูญเสียการได้ยินแบบการนำเสียงเสีย (Conductive hearing loss) เกิดจากการที่เสียงไม่สามารถผ่านจากหูชั้นนอกไปยังเยื่อแก้วหูและหูชั้นกลางได้ ผู้ที่สูญเสียการได้ยินแบบการนำเสียงเสียจะมีปัญหาในการรับฟังเสียงที่ความดังไม่มาก การสูญเสียการได้ยินประเภทนี้สามารถรักษาได้

2. การสูญเสียการได้ยินแบบประสาทหูเสีย (Sensory hearing loss) เกิดขึ้นเนื่องจากหูชั้นในหรือประสาทที่เชื่อมต่อระหว่างหูกับสมองเสียหายไม่สามารถรักษาได้ การสูญเสียการได้ยินแบบประสาทหูเสียจะกระทบต่อความเข้าใจภาษาเพราะไม่สามารถได้ยินเสียงอย่างชัดเจน

3. การสูญเสียการได้ยินแบบผสม (Mixed hearing loss) เป็นการสูญเสียการได้ยินแบบการนำเสียงเสียผสมกับสูญเสียการได้ยินแบบประสาทหูเสีย เช่น ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหูชั้นนอกและหูชั้นในหรือหูชั้นกลางและหูชั้นใน

จากข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แบ่งได้ 3 ประเภท

1) การแบ่งโดยอาศัยวิธีการให้การศึกษา ได้แก่ เด็กหูหนวก เด็กหูตึง ซึ่งเพื่อช่วยในการจัดการศึกษาและส่งเสริมความสามารถทางการศึกษา 2) การแบ่งตามระดับความบกพร่องทางการได้ยิน แบ่งได้ 6 ระดับ คือ ปกติ หูตึงเล็กน้อย หูตึงปานกลาง หูตึงมาก หูตึงรุนแรง หูหนวก 3) การแบ่งโดยอาศัยลักษณะหรือตำแหน่งความพิการทางการได้ยิน แบ่งได้ 3 ประเภทตามตำแหน่งความพิการทางการได้ยิน

1.3 เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เซลล์รับเสียงในหูชั้นในมีความเสียหายระดับรุนแรงถึงรุนแรงมาก ซึ่งได้รับการช่วยเหลือและฟื้นฟูโดยใช้การใช้เครื่องช่วยฟัง เพื่อเป็นการกระตุ้นระบบการได้ยินเบื้องต้น (National Institute on Deafness and other Communication Disorder and UFDA. 2016) และเริ่มมีกระบวนการส่งเสริมความสามารถทางการสื่อสารได้แก่ การฟัง การพูด โดยหลังจากใส่เครื่องช่วยฟังผู้ปกครองจะพาเด็กเข้าบำบัด ฟันฟู การฝึกฟัง ฝึกพูดและได้รับการประเมินอย่างต่อเนื่องโดยผู้เชี่ยวชาญ แต่เมื่อ

พบว่า เครื่องช่วยฟังช่วยเพิ่มความดังของเสียง แต่ไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการรับฟังได้ เนื่องจากเซลล์รับเสียงในหูชั้นในที่เหลือจำนวนน้อย ส่งผลให้เสียงที่ได้ยินไม่สามารถถูกส่งต่อไปยังสมองได้อย่างครบถ้วน และผลการประเมินเด็กไม่มีความก้าวหน้าในการรับรู้ภาษาและเรียนรู้เสียงใดๆ เลยจากการใช้เครื่องช่วยฟัง เด็กจะได้รับการพิจารณาให้ใช้เครื่องประสาทหูเทียม (cochlear implant) ซึ่งจะกลับมาได้ยินอีกครั้งโดยการกระตุ้นจากกระแสไฟฟ้าที่มีความใกล้เคียงกับเสียงต่างๆ ตลอดจนเสียงพูดด้วย (Niparko et al.2010; Quittner et al. 2013; Vlastarakos et al. 2010)

ดังนั้น เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมสามารถได้ยินเสียงต่างๆ หลังการผ่าตัดซึ่ง ประสาทหูเทียมจะเป็นตัวทำหน้าที่ในการแปลงสัญญาณเสียง ให้เป็นกระแสไฟฟ้าและเข้าไปกระตุ้นประสาทการได้ยิน

1.4 ความเป็นมาของประสาทหูเทียม

การศึกษาค้นคว้าของนักวิทยาศาสตร์ที่มุ่งพัฒนาให้คนหูหนวกสามารถกลับมาได้ยินได้นั้น ทำให้ได้เทคโนโลยีที่ใช้กระแสไฟฟ้าที่เหมาะสมไปกระตุ้นประสาทการได้ยินที่เรียกว่า ประสาทหูเทียม (Cochlear Implant) ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก และมีการพัฒนารูปแบบและคุณภาพของประสาทหูเทียมให้มีขนาดเล็กและสามารถใช้ได้เหมือนเครื่องช่วยฟังได้ (National Institute on Deafness and other Communication Disorder and UFDA. 2016)

ประสาทหูเทียมได้ถูกนำเข้ามาในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2528 เพื่อผ่าตัดให้กับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับรุนแรงถึงหูหนวกที่ภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล ได้ให้ชื่ออุปกรณ์ช่วยการได้ยินทางการแพทย์ Cochlear Implant ชนิดนี้เป็นภาษาไทยว่า “ประสาทหูเทียม” ทำหน้าที่ในการทดแทนการทำงานของระบบประสาทการได้ยินของมนุษย์ สำหรับให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับรุนแรงและไม่สามารถได้รับประโยชน์จากเครื่องช่วยฟังได้ (ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล. 2553)

เครื่องช่วยประสาทหูเทียมจะมีอุปกรณ์บางส่วนผ่าตัดไว้บนกระดูกหลังใบหู ซึ่งเป็นขดลวด นำกระแสไฟฟ้าแล้วต่อเข้ากับขดลวดนำกระแสไฟฟ้าที่สอดลึกเข้าไปในหูชั้นใน (Cochlea) โดยทำงานร่วมกับอุปกรณ์ส่วนที่อยู่ภายนอกร่างกาย ทำหน้าที่แปลงสัญญาณเสียง เป็นกระแสไฟฟ้าขนาดย่อย (Electrical impulse) แล้วส่งกระแสไฟฟ้าขนาดย่อยนี้ผ่านผิวหนังเข้าไปสู่ระบบการได้ยินทางอุปกรณ์ ส่วนที่ผ่าตัดฝังไว้บนกระดูกหลังใบหูและวิ่งไปตามขดลวดนำกระแสไฟฟ้าไปกระตุ้นเส้นประสาทการรับเสียงภายในหู โดยอุปกรณ์จะประกอบด้วยสายอิเล็กโทร

รตที่มีขนาดยาวและยืดหยุ่น ส่งสัญญาณ ไฟฟ้าวิ่งตามเส้นประสาทการได้ยินไปจนถึงสมองส่วนที่รับและแปลความหมายของเสียง (auditory cortex) ทำให้ผู้ใช้เครื่องประสาทหูเทียมสามารถได้ยินเสียงต่อไป (Moore & Shannon, 2009; Wilson & Dorman, 2008) ส่วนผลของการใช้ประสาทหูเทียม ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น พบว่า ส่งผลให้การพูดและพัฒนาการภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมดีขึ้น อาจจะสามารถกล่าวได้ว่า เป้าหมายของการฝังประสาทหูเทียมในเด็กนั้นคือการทำให้สามารถพูดได้ นอกจากเป้าหมายดังกล่าว แล้วมีผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาภาษาหลังจากการใส่ประสาทหูเทียมไม่ว่าจะเป็นด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนมีพัฒนาการดีขึ้นอีกด้วย (Boons et al. 2013 ; Dettman et al. 2016; Geers & Nicholas, 2013)

1.5 ความหมายของประสาทหูเทียม

ประสาทหูเทียม(Cochlear Implant) เป็นอุปกรณ์ทางการแพทย์หรือเครื่องไฟฟ้าชนิดหนึ่งที่ใช้ช่วยในการได้ยิน ที่นำมาใช้กับบุคคลที่สูญเสียการได้ยินในหูทั้งสองข้างระดับมากหรือรุนแรง จนไม่สามารถได้รับประโยชน์จากการใช้เครื่องช่วยฟังแบบธรรมดาได้(ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล. 2553) อุปกรณ์บางส่วนของเครื่องประสาทหูเทียมจะผ่าตัดฝังไว้บนกระดูกหลังใบหู ซึ่งเป็นขดลวดนำกระแสไฟฟ้าแล้วต่อกับ ขดลวดนำกระแสไฟฟ้าที่สอดลึกเข้าไปในหูชั้นใน (Cochlear) โดยทำงานร่วมกับอุปกรณ์ส่วนที่อยู่ ภายนอกร่างกายซึ่งจะทำหน้าที่เปลี่ยนเสียงต่างๆ ให้เป็นกระแสไฟฟ้าขนาดย่อย (electrical impulse) แล้วส่งกระแสไฟฟ้าขนาดย่อยนี้ผ่านผิวหนังเข้าสู่ระบบการได้ยินทางอุปกรณ์ส่วนที่ผ่าตัดฝังไว้บน กระดูกหลังใบหูและวิ่งไปตามเส้นลวดนำกระแสไฟฟ้าไปกระตุ้นเส้นประสาทการได้ยิน เป็นกระแส ประสาทการได้ยินวิ่งตามเส้นประสาทการได้ยินไปจนถึงสมองส่วนที่รับและแปลความหมายของเสียง (auditory cortex) ทำให้ผู้ใช้เครื่องประสาทหูเทียมสามารถได้ยินเสียง (ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล. 2553; Geers & Nicholas, 2013) นอกจากนี้ Marinella Majoranot (2017) และ Kevin Miller (2015) ได้กล่าวว่าในทำนองเดียวกันว่า ประสาทหูเทียมเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เปลี่ยนเสียงให้เป็นพลังงานไฟฟ้าประกอบด้วยส่วนภายนอกที่อยู่นอกผิวหนังและส่วนภายในที่ฝังอยู่ใต้ผิวหนัง ส่วนภายนอกประกอบด้วยไมโครโฟนโปรเซสเซอร์ เครื่องส่งสัญญาณและสาย ส่วนภายในประกอบด้วยเครื่องรับและขั้วไฟฟ้า เสียงจะถูกรวบรวมจากไมโครโฟนและส่งไปยังโปรเซสเซอร์เสียงซึ่งจะถูกเข้ารหัสเป็นสัญญาณดิจิทัล จากโปรเซสเซอร์สัญญาณดิจิทัลจะส่งไปยังเครื่องส่งสัญญาณภายนอกซึ่งจะส่งต่อสัญญาณโดยการเชื่อมต่อคลื่นวิทยุผ่านผิวหนังไปยังตัวรับสัญญาณภายในตัวรับสัญญาณภายในจะส่งสัญญาณไปยังขั้วไฟฟ้าภายใน cochlea ซึ่งจะช่วยกระตุ้นประสาทหู

โดยตรง จากประสาทหู สัญญาณจะถูกส่งไปยังสมองซึ่งจะมีการประมวลผลเช่นเดียวกับการได้ยินทั่วไป

ดังนั้น ประสาทหูเทียม หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งที่ผ่าตัดฝังไว้บนกระดูกหลังใบหู นำมาใช้กับบุคคลที่สูญเสียการได้ยินในหูทั้งสองที่มีการสูญเสียการได้ยิน เพื่อกระตุ้นเส้นประสาทได้ยินไปจนถึงสมองส่วนที่รับและแปลความหมายของเสียง ทำให้สามารถได้ยินเสียงได้

1.6 พฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่เกิดจากความบกพร่องทางการได้ยินและอายุของการใช้เครื่องประสาทหูเทียม ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียมไว้ 4 ด้าน (ประดับศรี พินิจโท.2564) ดังนี้

1.ด้านจิตวิทยา มีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกับเพื่อนที่มีการได้ยินปกติแต่เนื่องจากความบกพร่องทางการได้ยินส่งผลกระทบต่อความสามารถด้านภาษา แต่การใช้ประสาทหูเทียม ส่งเสริมให้เด็กได้ยินและพูดได้แต่ไม่เทียบเท่ากับเด็กปกติ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของสิ่งต่างๆ อีกด้วย

2.ด้านการสื่อสาร มีภาษาพูดและคำศัพท์จำกัด มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา การเข้าใจภาษาและความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม

2.1 ภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียม มีปัญหาเกี่ยวกับการรู้คำศัพท์ในวงจำกัด การเรียงคำเป็นประโยคที่ผิดหลักภาษา ซึ่งปัญหาดังกล่าวคล้ายคลึงกับปัญหาในการพูด นั่นคือ เด็กยิ่งสูญเสียการได้ยินมากเท่าใดก็ยิ่งมีปัญหาในทางภาษา มากขึ้นเท่านั้น

2.2 การพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียม มักมีปัญหากับการพูดไม่ชัด หลังใช้ประสาทหูเทียมแล้วได้รับการฝึกพูดอาจพูดได้ ในเด็กที่ได้รับการปรับเครื่องประสาทหูเทียมและฝึกฟัง ฝึกพูดอย่างสม่ำเสมอ สามารถพูดได้แต่อาจไม่ชัด ปัญหาในการพูดของเด็ก นอกจากจะขึ้นอยู่กับฝึกฝนตามพัฒนาการทางภาษาแล้ว ยังขึ้นอยู่กับอายุของเด็กในการผ่าตัดใส่เครื่องประสาทหูเทียมอีกด้วย

3.ด้านอารมณ์และสังคม มีทักษะทางสังคมน้อยผูกมิตรกับผู้อื่นได้ยาก มีพฤติกรรมแยกตัวและต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากครู

3.1 การปรับตัว เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหู

เทียมอาจมีปัญหาในการปรับตัว สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการสื่อสารกับผู้อื่น เนื่องจากขาดความมั่นใจในการสื่อสาร เด็กไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ ทำให้เด็กอาจคับข้องใจ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่ประสาทหูเทียมต้องปรับตัวมากกว่าเด็กปกติ เด็กที่มีความฉลาดอาจปรับตัวได้ดี ส่วนเด็กที่ไม่มี ความฉลาดอาจมีปัญหาในการปรับตัวได้

4.ด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเพื่อนที่มีการได้ยินปกติอย่างชัดเจนมีความสามารถด้านการอ่าน การสะกดคำ และการเขียนจำกัด

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้

ประสาทหูเทียมจำนวนมากมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าวิธีการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็กปกติมากกว่า วิธีการบางอย่างจึงไม่เหมาะสม ยิ่งไปกว่านั้นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียมมีปัญหาทางภาษา และมีทักษะทางภาษาจำกัด ด้วยเหตุนี้จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กปกติ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียม สามารถมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจิตวิทยา มีสติปัญญาปกติแต่มีปัญหาเรื่องความคิดรวบยอด 2) ด้านการสื่อสาร มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา การพูด การเข้าใจภาษา ตลอดจนการสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อทักษะทางสังคมอีกด้วย 3) ด้านอารมณ์และสังคม มีการปรับตัวเข้ากับคนได้ยากเนื่องจากผลกระทบจากการสื่อสารกับผู้อื่น 4) ด้านวิชาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเนื่องจากมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า

1.7 ลักษณะการเรียนรู้ของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

ลักษณะการเรียนรู้ที่เกิดจากความบกพร่องทางการได้ยินและอายุของการใช้เครื่องประสาทหูเทียม มีความสำคัญต่อการส่งเสริมความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านพัฒนาการด้านการจัดการศึกษา ด้านทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ซึ่งการเรียนรู้ (Learning) เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์และการฝึกฝนตั้งแต่วัยทารก สิ่งที่มีอิทธิพลในการเรียนรู้ ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ ความต้องการ ความสนใจของเด็กและสภาพแวดล้อม ซึ่งกระบวนการของประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร(ประดับศรี พินธุโท.2564) สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การสัมผัสในช่วงขวบปีแรกของชีวิต การเรียนรู้ในช่วงปฐมวัยนี้เป็นการเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมซึ่งจะพัฒนาไปสู่การเรียนรู้แบบนามธรรมมากขึ้นเมื่ออายุ 7 ปีไปแล้ว ซึ่งการ

สัมผัสมีความหมายต่อการเรียนรู้มาก การสัมผัสไม่ว่าทางกายหรือความรู้สึกจะทำให้เด็กซึมซับ การเรียนรู้ เด็กจะรับส่งและถ่ายทอดความรู้สึกจากสิ่งที่สัมผัสไปสู่การคิดและการเรียนรู้ต่อไป

2. การเรียนรู้ผ่านทางสายตา เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่อนข้างถาวร ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ผ่านอวัยวะสัมผัสทางสายตา

3. การเลียนแบบ เป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วย การสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่น มาสู่ การทบทวน การลองกระทำและการประเมินด้วยตัวเด็กเอง การให้เด็กเห็นตัวอย่างที่ถูกต้อง มีความหมายกับเด็กมาก เด็กจะเลือกเลียนแบบเฉพาะที่เด็กสนใจ จากการเห็น การฟังและการได้ยิน แต่การได้เห็นตัวแบบมีอิทธิพลสูงสุด ซึ่งควรใช้เทคนิคเพื่อให้เด็กเลียนแบบ ดังนี้

3.1 การแสดง ครูแสดงให้เด็กได้เห็นถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การกระทำที่ ต้องการให้เกิดในชั้นเรียน

3.2 การสาธิต ครูสาธิตการปฏิบัติตามกฎของชั้นเรียน ตลอดจนการจัดเก็บ สิ่งของเข้าที่ในชั้นเรียนและให้เด็กทดลองเก็บ

4. การเล่น เป็นการเรียนรู้ของเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม ขณะเล่นเด็กได้คิดได้ กระทำได้สัมผัสและสนุกกับการเล่น และเป็นการทำงานของเด็กซึ่งเป็นงานแห่งการเรียนรู้ การ เข้าใจและการ พัฒนาปัญญา โดยเด็กจะซึมซับความรู้และพฤติกรรมต่างๆ จากการเล่นและการ คิดของเด็ก

จากข้างต้นพบว่า ลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียม ได้แก่ การเรียนรู้จากการสัมผัสและเป็นรูปธรรม การเรียนรู้ผ่านทางสายตา การสัมผัส การเลียนแบบโดยผ่านกิจกรรม ต่างๆ ได้แก่ การเล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ ตลอดจน การสาธิต

1.8 การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.8.1 ความเป็นมาเกี่ยวกับการเรียนรวม

การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีสิ่งสำคัญ หลากหลายประการในการจัดเตรียมและดำเนินการก่อนเด็กจะเข้าเรียนโดยโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกคนต้องมีความรู้และความเข้าใจในการเรียนร่วม ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึง หลักการในการเรียนร่วมของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน รายละเอียดดังนี้

ปัจจุบันการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ศึกษาในระบบและเข้าสู่การเรียนร่วม (Integration) การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษทุกคนที่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติ

ร่วมกับเด็กปกติทั่วไป (เพ็ญสุดา จิโนการ.2563) โดยการรับเข้าเรียนร่วมกันตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนอย่างยืดหยุ่นและตอบสนองการเรียนรู้อุปสรรคของเด็กที่มีวิธีการเรียนรู้และความสามารถที่แตกต่างกัน เหมาะสมกับอายุภายใต้การสอนของครูทั่วไปด้วยการจัดจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.2560)

สำหรับประเทศไทยมีการจัดการศึกษาพิเศษเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2478 โดยมีการตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาภาคบังคับโดยมีประกาศยกเว้นให้เด็กพิการไม่ต้องเข้าเรียน แต่ต่อมาในปี พ.ศ. 2495 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการเรียนการสอนเด็กให้แก่เด็กพิการประเภทต่างๆ ได้แก่ เด็กเรียนช้า ตาบอด หูหนวก ร่างกายพิการและเจ็บป่วยเรื้อรัง การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นในปี พ.ศ.2507 กรมสามัญศึกษาขยายการเปิดชั้นเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเภทหูตึงขึ้นในโรงเรียนพญาไท ซึ่งเป็นชั้นเรียนพิเศษคู่ขนานกับชั้นประถมศึกษาปกติ มีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้สอนและฝึกแก้ไขการพูดให้นักเรียนชั้นเรียนร่วมในลักษณะนี้ยังคงดำเนินการอยู่จนกระทั่งปัจจุบันนี้ แม้ว่าจะมีโครงการจัดชั้นเรียนร่วมลักษณะอื่นๆ เกิดขึ้นด้วยในเวลาต่อมา ในปี พ.ศ.2513 ได้มีการจัดให้เด็กอนุบาลปกติเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กอนุบาลหูตึง ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนร่วมแบบหนึ่งเรียกว่า Reversed Inegration

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนร่วมได้นั้นมีปัจจัยหลายอย่าง เช่น ระดับการได้ยิน ระดับสติปัญญาปกติ ความพร้อมของครอบครัว เป็นต้น ซึ่งระดับการได้ยินส่งผลต่อการเข้าเรียนร่วมแต่สามารถเข้าเรียนตามรูปแบบการเรียนร่วม โดยมีงานวิจัยของ ผดุง อารยะวิญญู.2542 ได้เสนอรายละเอียดของรูปแบบการเรียนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 รูปแบบการเรียนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ระดับสูญเสียการได้ยิน (dB)	รูปแบบการเรียนร่วม	ความต้องการและบริการพิเศษ
26 – 40	<p>1.เรียนร่วมชั้นปกติโดยรับบริการพิเศษบ้าง หรือไม่ต้องรับบริการพิเศษ</p> <p>เนื่องจากได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพจนถึงระดับที่ช่วยเหลือตนเองได้แล้ว</p> <p>2.เรียนร่วมในชั้นปกติ และรับบริการพิเศษ จากครูเวียนสอนหรือครูที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>1.บริการจากนักวิชาชีพเฉพาะ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ตรวจและวินิจฉัยทางการได้ยิน -เลือกและแนะนำการใช้เครื่องช่วยฟัง -ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและการพูด -แก้ไขการพูดที่ผิดปกติ <p>2.บริการจากครูสอนพูด เช่น ฝึกฟังเสียงพูด แก้ไขการพูดโดยประสานงานกับนักแก้ไขการพูด ฝึกอ่านริมฝีปาก และสีหน้าท่าทางของผู้พูด</p> <p>3.บริการจากห้องเสริมวิชาการหรือครูเวียนสอนหรือครูที่ปรึกษา</p>
41 – 55	<p>1.เรียนร่วมชั้นปกติโดยรับบริการพิเศษบ้าง หรือไม่ต้องรับบริการพิเศษ</p> <p>เนื่องจากได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพจนถึงระดับที่ช่วยเหลือตนเองได้แล้ว</p> <p>2.เรียนร่วมในชั้นปกติ และรับบริการพิเศษ จากครูเวียนสอนหรือครูที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>1.บริการจากนักวิชาชีพเฉพาะครูสอนพูดและห้องเสริมวิชาการเช่นเดียวกับเด็กหูตึงระดับที่1</p> <p>2.แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล</p> <p>3.ครูประจำชั้นที่ผ่านการอบรมวิธีสอนเด็กหูตึง</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับสูญเสียการได้ยิน (dB)	รูปแบบการเรียนร่วม	ความต้องการและบริการพิเศษ
56 – 70	1.เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการบริการพิเศษ จากห้องเสริมวิชาการ 2.ชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยส่งไปเรียนร่วมในชั้นปกติบางวิชา เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา คณิตศาสตร์และร่วมกิจกรรมต่างๆ	1.บริการจากนักวิชาชีพเฉพาะครูสอนพูดและห้องเสริมวิชาการเช่นเดียวกับเด็กหูตึงระดับที่1 2.แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
71 – 90	ชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนปกติ	1.บริการจากนักวิชาชีพเฉพาะครูสอนพูดและห้องเสริมวิชาการเช่นเดียวกับเด็กหูตึงระดับที่1 2.บริการจากชั้นพิเศษในด้านการฝึกใช้ภาษามือและสะกดนิ้วมือเป็นรายบุคคล 3.บริการอื่นๆ จากครูจิตวิทยาประจำโรงเรียน หรือครูแนะแนวเพื่อแก้ไขปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ 4.แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
91 ขึ้นไป	ชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนปกติ	บริการจากนักวิชาชีพเฉพาะครูสอนพูดห้องเสริมวิชาการ หนังสือภาษามือ ล่ามและแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

สรุปได้ว่า เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมเมื่อเข้าสู่การเรียนร่วมแล้วจะอยู่ในรูปแบบของ 1)เรียนร่วมชั้นปกติโดยรับบริการพิเศษบ้าง หรือไม่ต้องรับบริการพิเศษ เนื่องจากได้รับการฟื้นฟู สมรรถภาพจนถึงระดับที่ช่วยเหลือตนเองได้แล้ว 2)เรียนร่วมในชั้นปกติ และรับบริการพิเศษจากครู เวียนสอนหรือครูที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งต้องมีบริการพิเศษเพื่อให้เด็กเรียนในชั้นเรียนได้ดีขึ้น

1.8.2 ความสำคัญของการเรียนร่วมในระดับปฐมวัย

เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินควรได้รับการศึกษาในระบบตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อเป็นไปตามพัฒนาการของเด็ก ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการเข้าเรียนร่วม ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนร่วม

โดยได้สรุปไว้ดังนี้

1.การพัฒนาพัฒนาการ ในช่วงปฐมวัย(แรกเกิด-6 ขวบ) เป็นช่วงเวลาที่สำคัญของการพัฒนาการของเด็กทุกคน เนื่องจากเด็กในวัยนี้จะเรียนรู้ทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคม ทักษะการช่วยเหลือตัวเอง ทักษะทางสติปัญญา เป็นต้น เด็กสามารถเคลื่อนไหว มองสิ่งต่างๆ รอบตัวของเด็กและฟังเสียงในสิ่งแวดล้อมได้มากมายในแต่ละวัน ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะตอบสนองในการฟังและการพูดได้น้อยกว่าเพื่อน ควรได้รับการดูแลในการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนและมีการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กๆ ในชั้นเรียนร่วม

2.การพัฒนาประสบการณ์ การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการจัดประสบการณ์ เพื่อตอบสนองความต้องการและการพัฒนาเด็ก การจัดประสบการณ์ที่ดีให้เด็กตั้งแต่ปฐมวัย จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ให้ใกล้เคียงกับเด็กปกติได้มากที่สุด เด็กบกพร่องทางการได้ยินเมื่อได้รับการศึกษาจะช่วยให้ความสามารถด้านต่างๆ ปรากฏชัดขึ้น

3.การพัฒนาการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเรียนร่วมส่งเสริมให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการเรียนรู้และเจริญเติบโตในสิ่งแวดล้อม โดยในขณะที่เรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในระหว่างการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมถือว่าเป็นระยะสำคัญของการเรียนรู้ของเด็กมากที่สุด

สรุปได้ว่า การเรียนร่วมในระดับปฐมวัยมีความสำคัญในการพัฒนาพัฒนาการของเด็ก การพัฒนาประสบการณ์ของเด็ก การพัฒนาการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะทำให้เด็กได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการตั้งแต่แรกเริ่มพบอาการ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กได้มีการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ได้ใกล้เคียงกับเด็กปกติมากขึ้น

1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

งานวิจัยภายในประเทศ

ดาร์ตน์ เศรษฐชัยบดี (2559:บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาในรูปแบบการจัดบริการสนับสนุนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการ

สนับสนุนเด็กในประเทศไทยและพัฒนาารูปแบบการจัดบริการสนับสนุนที่เหมาะสม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในโรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลเอกชน โรงเรียนจัดการเรียนร่วม ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนเฉพาะความพิการ จำนวน 90 คน และกลุ่มผู้รับบริการ จำนวน 106 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นนักสหวิชาชีพ จำนวน 43 คน และผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นพ่อแม่ของเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียมจำนวน 94 คน อายุที่เด็กได้รับการผ่าตัดประสาทหูเทียมอยู่ในช่วง 2 ปี 1 เดือน ถึง 6 ปี จำนวน 82 คน โดยเฉลี่ยประมาณ 4 ปี 6 เดือน ระยะเวลาที่เด็กใส่ประสาทหูเทียมอยู่ในช่วง 2 ปี 1 เดือน ถึง 6 ปี จำนวน 72 คน โดยเฉลี่ยประมาณ 4 ปี 5 เดือน สภาพการจัดบริการในปัจจุบัน 10 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือด้านการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประสาทหูเทียม

ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังสำหรับเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูดที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนาโปรแกรมบำบัดการพูดโดยใช้การฟังสำหรับเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงจำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูดที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการฝึกเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูด แบบประเมินความสามารถในการรับรู้เสียงพูดสำหรับเด็กอายุ 1-3 ปี แบบประเมินความสามารถในการเปล่งเสียงพูดของเด็กหูหนวกกลุ่มอายุ 1-3 ปี มีค่าความเชื่อมั่นเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีประสิทธิผลของโปรแกรมการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังสำหรับเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูดที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการฝึกเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูด เด็กมีความสามารถในด้านการฟังและการพูด อยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของโปรแกรมการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังสำหรับเด็กหูหนวกก่อนมีภาษาพูดที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม ภายหลังจากการประเมินโปรแกรม มีความเหมาะสม

งานวิจัยต่างประเทศ

คอลลีและคณะ (Colleen and other.2018: 174-185). ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้เสียงภาษาจีนกวางตุ้งโดยผู้ใช้ประสาทหูเทียม มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรู้ การจำ ตัวอักษรกวางตุ้ง กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ที่ใส่ประสาทหูเทียมที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับการฟังประสาทหูเทียมก่อนอายุ 2 ปี จำนวน 13 คน กลุ่มที่ 2 ได้รับการฟังประสาทหูเทียมหลังอายุ 2 ปี จำนวน 18 คน ผลการทดสอบปรากฏว่า กลุ่มผู้ใช้ประสาทหู

เทียม ได้รับการฟังประสาทหูเทียมก่อนอายุ 2 ปี ได้คะแนนในการจดจำคำ 79 เปอร์เซนต์ กลุ่มที่ 2 ได้รับการฟังประสาทหูเทียมหลังอายุ 2 ปี 69 เปอร์เซนต์

ลูและคณะ (Lu and other. 2018: 183-189) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านเสียง และภาษาของเด็กที่พูดภาษาจีนกลางหลังการฟังประสาทหูเทียม เพื่อประเมินประสิทธิภาพการได้ยิน การรับรู้คำพูดและทักษะทางภาษาของเด็กหูหนวกหลังจากได้รับการฟังประสาทหูเทียม และ วิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่พูดภาษาจีนกลาง 132 คน ที่ใส่ ประสาทหูเทียม ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ของผู้รับการรักษาในเด็กดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ อายุที่ ปลูกถ่ายและสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องกับผลการได้ยินและ ภาษา ในช่วงสองปีแรกหลังการปลูกถ่ายเด็กที่พูดภาษาจีนมีพัฒนาการที่สำคัญในการพัฒนาทักษะการฟังและภาษาของเด็ก

เมอริลและคณะ (Merle and other.2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพของวัยรุ่นที่มีภาวะบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่ประสาทหูเทียมเปรียบเทียบกับเพื่อนปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับหูปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่ประสาทหูเทียมมาแล้ว 10 ปี โดยใช้แบบสอบถามแบบ 5 สเกล ใช้คำถามเกี่ยวกับการเข้าสังคม การรับรู้ทางการพูดและภาษา ผลการศึกษาพบว่าเด็กวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่ประสาทหูเทียม มีบุคลิกภาพและการเข้าสังคมภาพรวมอยู่ในระดับดี แต่การรับรู้ทางการพูดและภาษาน้อย

ฟอลี่และคณะ (Forli and other. 2018:56-62) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสองภาษาส่งผลต่อผลลัพธ์ในเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม เมื่อเทียบกับเด็กที่เข้ารับการรักษาด้วย Monolingual ในประเทศอิตาลี วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลหลังการฟังประสาทหูเทียมที่เกิดจากเด็กหูหนวกแบบหนึ่งภาษาและสองภาษา และเปรียบเทียบผลหลังการฟังประสาทหูเทียมที่เกิดจาก เด็กหูหนวกแบบหนึ่งภาษาและสองภาษา ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มได้แก่เด็กที่ใช้หนึ่งภาษามีการรับรู้ทางการฟัง การพูดและตอบสนองดีกว่ากลุ่มสองภาษา ซึ่งผลนี้มีความสัมพันธ์ในเด็กบางราย

ออสนาส และคณะ (Osnat Segal and Liat Kishon-Rabin. 2017) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับ Narrow Focus ของผู้ใหญ่วัยหนุ่มสาวที่มีการสูญเสียการได้ยินก่อนมีภาษาโดยใช้เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้และความเข้าใจของ Narrow Focus ของเยาวชนที่มีการสูญเสียการได้ยิน กลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่บกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ มีเครื่องช่วยฟัง จำนวน 10 คน ใส่ประสาทหูเทียม จำนวน

12 คน และหูปกติ จำนวน 18 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใส่ประสาทหูเทียมและใส่เครื่องช่วยฟัง ส่วนใหญ่สามารถจดจำคำยากและประโยคได้ แต่มีปัญหาในการทำความเข้าใจ บั๊จจัยที่ต่างกัน อาจทำให้เกิดปัญหาปัญหานี้ตลอดจนความสารถทางภาษาศาสตร์ของแต่ละบุคคล

นิโคลลาสและคณะ (Nicholas and Other. 2018: 26-37) ศึกษาเกี่ยวกับความไวของภาษาศาสตร์ที่แสดงถึงอายุการผ่าตัดและความสามารถในการพูดในเด็กก่อนวัยเรียนที่ใส่ประสาทหูเทียม วัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความล่าช้าของการใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์และสัญญาณวิทยาของเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม กลุ่มตัวอย่าง เด็กก่อนวัยเรียนที่ใส่ประสาทหูเทียม จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ใส่ประสาทหูเทียมมีภาษาที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับเกณฑ์ อยู่ระหว่าง 63 ถึง 78 เปอร์เซนต์ ซึ่งใกล้เคียงกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่อายุ 4.5 ปี

ซีบาชเซอร์และคณะ (Seebacher and other.2018 : 150-155) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางหูและพัฒนาการทางสมองของเด็กหูหนวกที่ใส่ประสาทหูเทียม (กรณีศึกษา) วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิวัฒนาการในเด็กที่มีอาการหูหนวกบางส่วนและการได้ยินปกติในความถี่ต่ำตามลำดับหลังจากที่ใส่ประสาทหูเทียมในหูทั้งสองข้าง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชายวัย 6 ปี ตามมาในช่วงเวลาสี่ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กมีการได้ยินปกติถึง 1 เฮิร์ทซ์และการสูญเสียการได้ยินที่ความถี่สูงขึ้นในหูทั้งสองข้าง โดยความถี่สูงส่งผลในการพัฒนาด้านสติปัญญา ภาษาและทักษะการเรียนรู้ ซึ่งทางเลือกของการฟื้นฟูเป็นการฝังประสาทหูเทียม โดยมีจุดประสงค์ของการรักษาด้วยการได้ยินตามธรรมชาติที่มีความถี่ต่ำ

เพอซีและคณะ (Percy and other. 2018: 35-38) ได้ศึกษาเกี่ยวกับศึกษาผลกระทบของกลยุทธ์การเสริมสร้างความสามารถในการสร้างเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่ได้รับการปลูกถ่ายประสาทหูเทียมระยะแรก กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม 94 คนและ 36 คนตามลำดับ ทั้งสองกลุ่มมีการพูดที่แตกต่างกันไปตามการฝังประสาทหูเทียม ผลการศึกษา พบว่า เด็กที่เข้ารับการรักษาด้วยประสิทธิภาพดีกว่าเด็กที่ได้รับการรักษามาตรฐาน มีทดสอบภาษาทั้งสามฉบับ เมื่อมีการฝึกอย่างถูกต้อง มีความสามารถสูงขึ้นเมื่อเทียบกับระดับการพูดและภาษาในเด็กที่มีอายุเท่ากัน

พาโทรและเมนเดล Patro and Mendel .2018 : 145 - 158) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้คำศัพท์ในเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อตรวจสอบจำนวนข้อมูลทางประสาท สัมผัสที่ต้องใช้ในการรับรู้คำพูดในเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม ซึ่งทำการทดลอง 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ประเมินคำศัพท์เด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม ระยะที่ 2 ได้มีการ ประเมินการรับรู้คำศัพท์แต่ให้ความหมายของคำศัพท์ด้วย ผลการศึกษา

พบว่า เด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม มีการรับรู้คำศัพท์ได้ดีกว่าเด็กที่ใส่เครื่องช่วยฟัง แต่เมื่อสอนคำศัพท์และให้ความหมายของ คำศัพท์ทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้คำศัพท์ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่ประสาทหูเทียมและเครื่องช่วยฟัง เมื่อเรียนรู้คำศัพท์และการรับรู้คำศัพท์ต้องพึ่งพาความหมาย

2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับพัฒนาการ

2.1 พัฒนาการภาษาและการพูดของเด็กปกติ

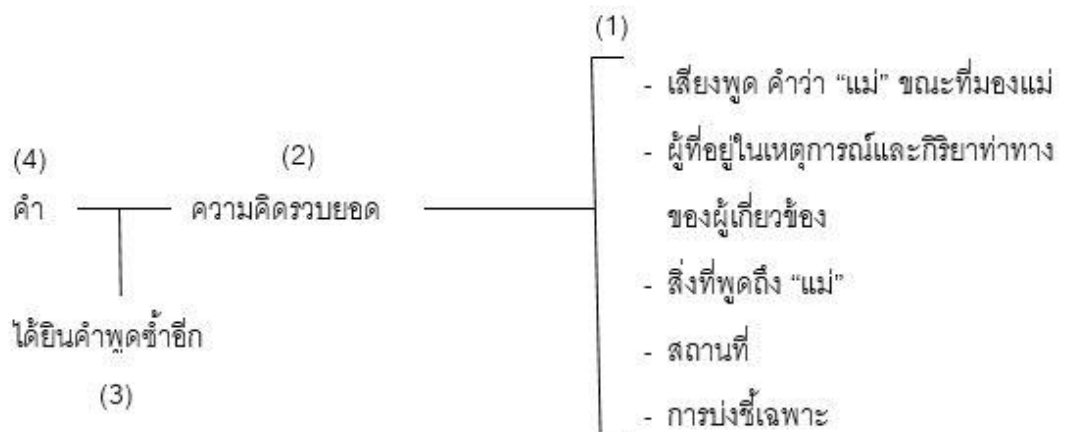
ภาษาเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อความหมาย ภาษาเป็นรหัสที่เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งหนึ่งสิ่งใดเฉพาะซึ่งสัญลักษณ์ของภาษานี้จะต้องยอมรับกันในสังคม หรือภาษา หมายถึง ระบบซึ่งมีกฎเกณฑ์บังคับซึ่งอาจใช้ร่วมกับสัญลักษณ์อื่นในสถานการณ์หนึ่งๆ ได้ ส่วนการพูดเป็นรูปแบบหนึ่งของภาษา (Oral expression of language) การพูดต้องอาศัยกระบวนการรับรู้และการเคลื่อนไหว (sensorimotor process) และการควบคุมระบบประสาทของการเคลื่อนไหวร่างกาย (neurological control) เพื่อให้ผู้พูดจะมีการเคลื่อนไหวอวัยวะในรูปแบบเฉพาะในการแสดงสัญลักษณ์ที่เป็นรหัสซึ่งเบิบบเป็นภาษาภายใน (inner language) ไว้ในระบบประสาทส่วนกลางเป็นเสียงพูดเพื่อให้ผู้ฟังได้ยินและแปลรหัสเป็นความหมายได้ ภาษาประกอบไปด้วย ระบบหน่วยเสียง (phonology) ความหมาย (semantics) ประโยค (syntax) ระบบหน่วยคำ (morphology) ความหมายในทางสังคม (pragmatics) ในที่นี้จะกล่าวถึงการพัฒนาภาษาและการพูดเป็นหลักพอสังเขป (เบญจมาศ พระธานี.2554, พงศ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์.2561) ดังนี้

2.1.1 การจัดแบ่งพัฒนาการทางภาษา

การพัฒนาภาษาและการพูดเป็นความก้าวหน้าในการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น เพื่อรับรู้หรือแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และติดต่อซึ่งกันและกัน ภาษาสามารถแสดงถึงการคิดรู้ (cognition) วัตถุหรือสังคมได้ และภาษามีความสัมพันธ์อย่างกว้างขวางกับลักษณะทางสังคมของผู้พูด (sociological characteristic of speakers) โดยภาษาพูด (oral language) จะพัฒนามาก่อนภาษาเขียน (written language) เป็นเวลาที่ยาวนานมนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์จะมีภาษาพูดเป็นของตัวเอง แต่ทุกเผ่าพันธุ์ไม่จำเป็นต้องมีภาษาเขียน อย่างไรก็ตาม ภาษาพูดเป็นภาษาแรกและเป็นรูปแบบของภาษาแบบแรกของมนุษย์ ซึ่งเบญจมาศ พระธานี (2555) ได้แบ่งพัฒนาการภาษา แบ่งเป็น 2 ด้าน ใหญ่ๆ ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านความเข้าใจภาษา (Receptive language) 2) การพัฒนาด้านการ แสดงออกทางภาษา (expressive language) มีรายละเอียดดังนี้

1.การพัฒนาด้านความเข้าใจภาษา (Receptive language)

การพัฒนาด้านความเข้าใจภาษา หมายถึง ความก้าวหน้าในการรับรู้ และเข้าใจภาษาได้แก่ การฟัง การอ่าน การอ่านสีหน้าท่าทาง และการอ่านภาษามือ การพัฒนาความเข้าใจภาษาเกิดจากการที่เด็กรู้จักเชื่อมโยงเสียงต่างๆ ที่เคยได้ยินคำพูดนั้นมาก่อนกับสิ่งต่างๆ แล้วมาอยู่ในสถานการณ์ที่มีการใช้คำพูดนั้น ที่เด็กมองเห็นและสัมผัสได้ในขณะนั้น เด็กอาจจะเรียนรู้จากการเคยได้ยินคำพูดนั้นมาก่อน และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำนั้นขึ้น ต่อมาได้ยินคำพูดนั้นซ้ำอีกเด็กจึงเชื่อมโยงคำที่ได้ยินกับความคิดรวบยอดที่มีอยู่ ทำให้เด็กเข้าใจ คำศัพท์ที่ได้ หรืออีกกรณีหนึ่งเด็กเกิดมีความคิดรวบยอดจากการที่ได้ยินคำพูดในสถานการณ์ ต่างๆ เมื่อเด็กได้ยินคำพูดนั้นซ้ำอีก จึงเข้าใจคำศัพท์นั้นได้ เช่น เด็กได้ยินคำว่า “ แม่ ” ซ้ำๆ ขณะที่มองเห็นแม่ และได้รับการโอบอุ้มอย่างอบอุ่น เด็กจะเชื่อมโยงคำว่า แม่ กับคนที่เด็กเห็นขณะที่ได้ ยินเสียงนั้น ต่อมาเมื่อเด็กได้ยินคำว่า แม่ เด็กจะระลึกได้ว่า แม่ หมายถึงใคร เป็นต้น โดยทั่วไป แล้วในระยะแรกๆ ของการพัฒนาภาษาและการพูดเด็กจะมีจำนวนคำศัพท์ที่เข้าใจมากกว่า จำนวนคำศัพท์ที่พูดได้ ดังรูปภาพแสดงรูปแบบการเรียนรู้การเข้าใจภาษา

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการพัฒนาความเข้าใจภาษา

ขั้นตอนการพัฒนาความเข้าใจภาษามีดังนี้

1.ตอบสนองต่อเสียง (respond to sounds) เป็นขั้นแรกของการพัฒนาภาษาซึ่งเกิดขึ้น ตั้งแต่เด็กมีอายุประมาณ 1 เดือน โดยเด็กจะตอบสนองต่อเสียงดังด้วยปฏิกิริยาต่างๆ เช่น สะดุ้ง ขยับตัว หรือร้องไห้ เป็นต้น

2.การสนใจต่อเสียงพูด (aware to sounds) เป็นระยะที่เด็กอายุ 2 เดือนจะเริ่มสนใจต่อ เสียงต่างๆ รวมทั้งเสียงพูดของคน และเสียงของตัวเอง เด็กแสดงความพอใจ ยิ้มเมื่อได้ยินเสียง เพราะเด็กจะได้รับการตอบสนองที่ดี เช่น ได้รับการโอบอุ้ม พุดคุย และเอาใจใส่ เมื่อเด็กได้ยินเสียงพูด ของแม่

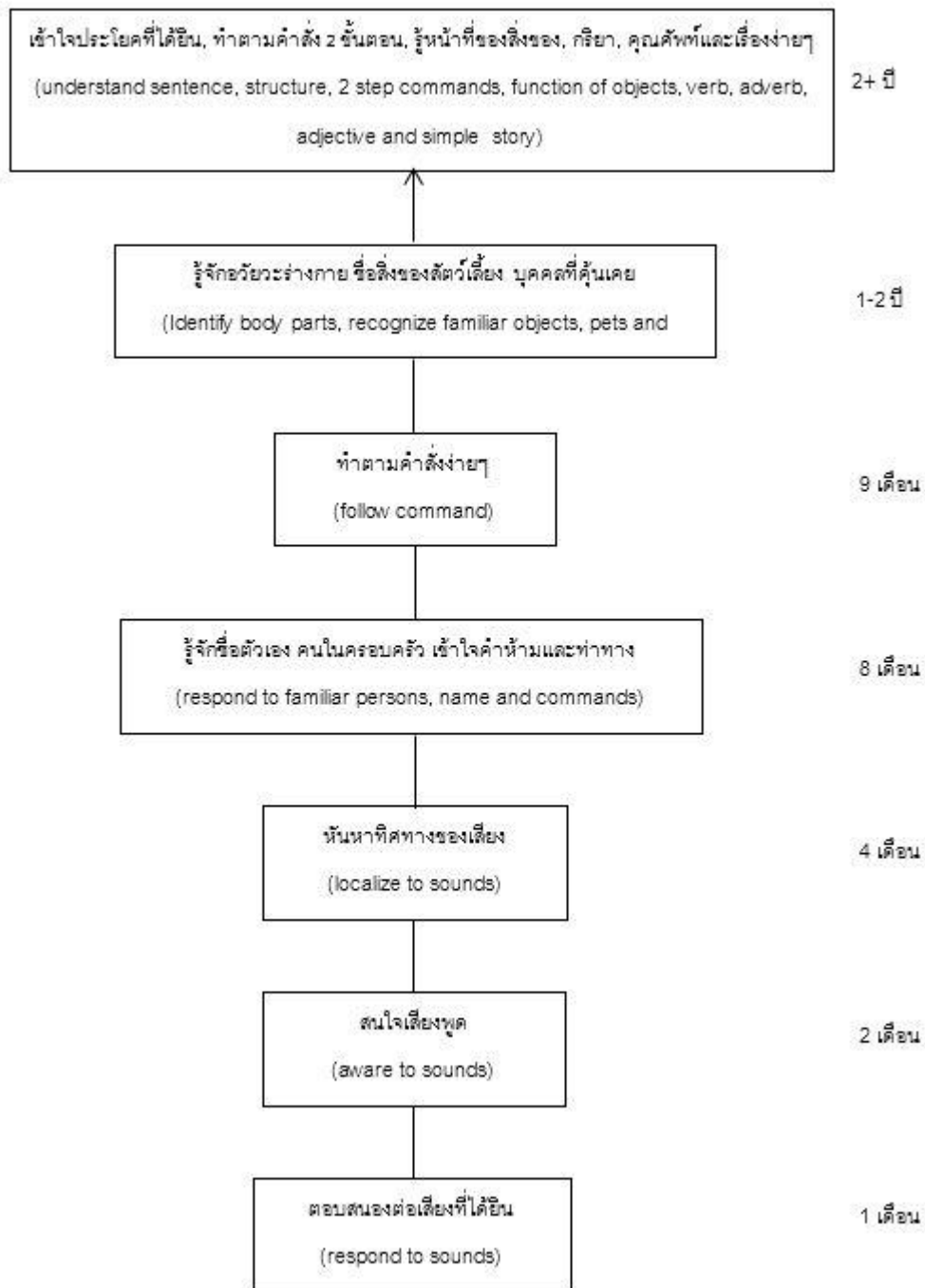
3.การรู้ทิศทางของเสียง (localize to sounds) เด็กอายุ 4 เดือนจะรู้ที่มาของเสียงโดยพยายามหันหน้าหรือกอลอกตาหาทิศทางของเสียง

4.การตอบสนองต่อคนรอบข้างและเข้าใจคำพูด (respond to familiar persons, names and commands) เด็กอายุ 8 เดือนจะจำหน้าคนในครอบครัว รู้จักชื่อตนเองและเข้าใจคำพูดบางคำ เช่น อย่า หยุด ฯลฯ เด็กจะมีปฏิกิริยาตอบสนองเฉพาะบุคคล เช่น แสดงท่าทางอยากให้แม่อุ้ม ไม่ให้คนแปลกหน้าอุ้ม เป็นต้น

5.ทำตามคำสั่งง่ายๆ ได้ (follow commands) เด็กอายุ 9 เดือนจะเริ่มทำตามคำสั่งง่ายๆ ที่คุ้นเคยได้ เช่น สวัสดี บ้ายบาย เป็นต้น

6.การรู้จักชื่อบุคคลในครอบครัว สิ่งของ สัตว์เลี้ยงที่คุ้นเคย เด็กอายุ 1-2 ปีจะรู้จักชื่อ บุคคลในครอบครัว สิ่งต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมรอบตัว สามารถชี้อวัยวะร่างกายได้ถูกต้อง 1-3 อย่าง และเข้าใจคำพูดที่ได้ยินบ่อยๆ ในชีวิตประจำวันมากขึ้น เช่น เอานมไหม เอา ไม่เอา เป็นต้น

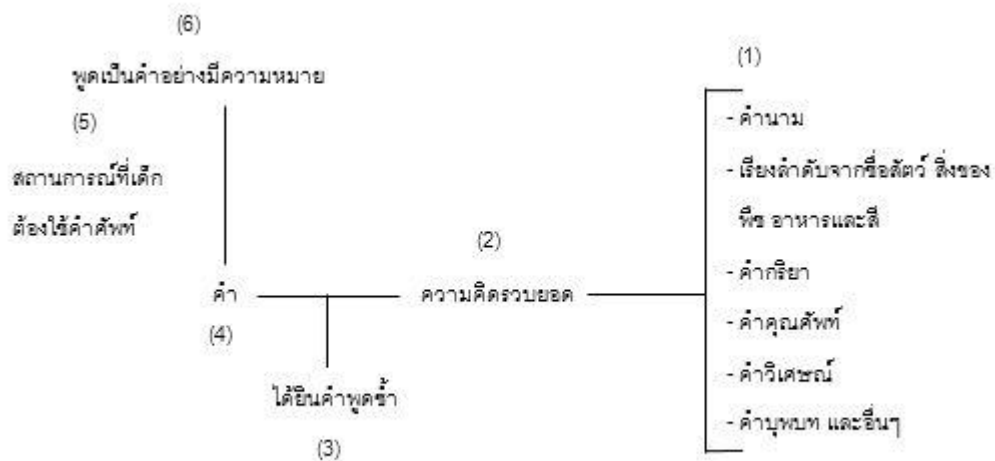
7.การเข้าใจคำพูดทั่วไปในชีวิตประจำวัน เด็กอายุ 2 ปี ขึ้นไปจะมีความสามารถด้าน การเข้าใจคำพูดขยายมากขึ้นจนสามารถเข้าใจประโยคที่ได้ยินทั้งหมด ฟังเรื่องง่ายๆ ทำตามคำสั่ง 2 ขั้นตอนได้ ชี้อวัยวะร่างกายได้ 7 อย่างขึ้นไป รู้จักหน้าที่ของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน คำกริยา วิเศษณ์ คุณศัพท์ และบุพบท ซึ่งการพัฒนาด้านความเข้าใจภาษาจะมีมากขึ้นตามลำดับจนเข้าใจเรื่องต่างๆ ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี และสามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่เมื่อเด็กอายุประมาณ 7-8 ปี ดังรูปภาพแสดงขั้นตอนการพัฒนาความเข้าใจภาษา

ภาพประกอบ 3 แสดงขั้นตอนการพัฒนาความเข้าใจภาษา

2. การพัฒนาด้านการแสดงออกทางภาษา (expressive language)

การพัฒนาด้านการแสดงออกทางภาษา หมายถึง ความก้าวหน้าในการแสดงความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ได้แก่ การพูด การเขียน การแสดงสีหน้าท่าทางและการใช้ภาษามือ การพัฒนาการพูดเกิดจากการที่เข้าใจคำศัพท์นั้นแล้วต่อมาเด็กมีความพร้อมที่ออกเสียงพูดตาม เช่น มีความสามารถในการเลียนแบบการเคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด มีแบบอย่างการพูดที่ดี ประกอบกับมีสภาพการณ์ที่เด็กต้องใช้คำศัพท์ เด็กจะพูดคำศัพท์คำนั้นได้อย่างถูกต้อง ในระยะแรกๆ ของการพัฒนาภาษาและการพูดเด็กจะพูดคำศัพท์คำนั้นได้หลังจากที่เข้าใจคำนั้นมาก่อนเด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ ได้ตามลำดับได้แก่ คำนาม เรียงลำดับจากชื่อสัตว์ สิ่งของ พืชและอาหาร และสี คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท และอื่นๆ ซึ่งการแสดงออกทางภาษามีรูปแบบการเรียนรู้การพูดดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 แสดงรูปแบบการเรียนรู้การพูด

ขั้นตอนการพัฒนาภาษาพูดของมนุษย์

1. เสียงแสดงปฏิกิริยาสะท้อน (reflex sounds) เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาและการพูดเริ่มตั้งแต่เด็กร้องไห้ให้ตอนแรกคลอดจนถึงอายุ 2 เดือน เป็นการแสดงถึงการพัฒนาการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงและหายใจที่จะเป็นพื้นฐานของการพูดต่อไป การร้องไห้เป็นกลไกที่สำคัญในการสื่อความหมายของเด็กต่อผู้อื่น หรือโลกภายนอก การร้องไห้ในระยะนี้สื่อถึงความต้องการของเด็กได้หลายอย่าง ได้แก่

1.1 การร้องไห้ทั่วไป (basic cry) เป็นรูปแบบของการร้องไห้ที่เป็นจังหวะ มีการหยุดร้องเป็นระยะสั้นๆ หายใจเข้าสั้นๆ และมีเสียงสูงกว่าร้องไห้หลัก แล้วหยุดพักเล็กน้อยก่อนร้องไห้รอบต่อไป ซึ่งเป็นการแสดงถึงความหิวอย่างหนึ่ง

1.2 การร้องไห้ด้วยความโกรธ (angry cry) เป็นการร้องไห้ที่คล้ายกับการร้องไห้ทั่วไป แต่จะมีความรุนแรงฉุนเฉียวและเสียงดังมากกว่า

1.3 การร้องไห้ด้วยความเจ็บปวด (pain cry) เป็นการร้องไห้ที่เสียงดังทันที และร้องยาวในครั้งแรกแล้วกลั้นหายใจเป็นระยะ ซึ่งแตกต่างจากร้องไห้ที่แสดงความหิวหรือโกรธอย่างชัดเจน

2. เสียงอ้อแอ้ (babbling) เป็นขั้นตอนที่เด็กอายุ 2 เดือน – 2.5 ปี ส่งเสียงด้วยความพอใจที่ได้เคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด โดยจะส่งเสียงที่ไม่มี ความหมายซึ่งเกิดขึ้นโดยสัญชาตญาณของความเป็นมนุษย์ จึงพบได้ในเด็กทุกคนแม้กระทั่งเด็กหูหนวกหูตึง แต่การส่งเสียงอ้อแอ้ในเด็กเหล่านี้จะไม่พัฒนาต่อไป เพราะไม่ได้ยินเสียงของตัวเอง การส่งเสียงอ้อแอ้นี้จะมีไปเรื่อยๆ แม้ว่าเด็กจะพูดเป็นคำที่มีความหมายแล้วก็ตาม

3. การส่งเสียงเพื่อสื่อความหมาย (Socialized vocal play) เป็นขั้นที่เด็กอายุ 3-6 เดือนเริ่มส่งเสียงเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่น โดยเด็กจะฟังเสียงผู้อื่นและส่งเสียงโต้ตอบเป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นขั้นที่คาบเกี่ยวกับการส่งเสียงอ้อแอ้ ซึ่งบางครั้งเด็กจะส่งเสียงอ้อแอ้เล่นคนเดียวบางครั้งส่งเสียงเพื่อโต้ตอบคนรอบข้าง

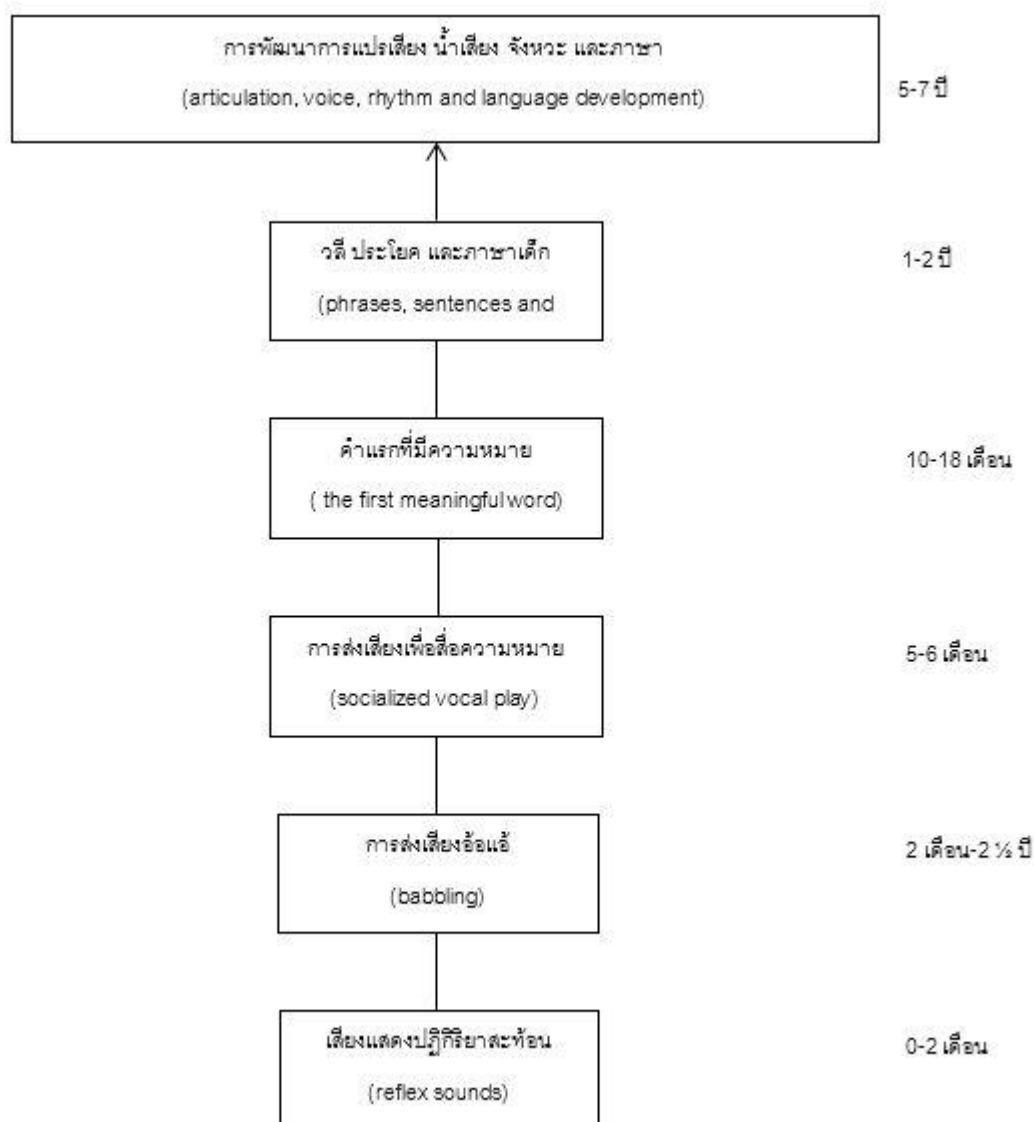
4. คำแรกที่มีความหมาย (the first meaningful word) เป็นขั้นที่เด็กอายุ 10-18 เดือน หรือครบรอบ 1 ปี เริ่มเข้าใจคำพูดที่เคยได้ยินจากการเชื่อมโยงคำพูดกับเหตุการณ์ต่างๆ แล้วสะสมเป็นความรู้ภายใน เมื่อเด็กมีวุฒิภาวะเด็กจะสามารถพูดออกเสียงคำนั้นได้ถูกต้องในเวลาต่อมา

5. วลี ประโยค และภาษาเด็ก (phrase, sentences, and jargon) เป็นขั้นที่เด็กอายุ 12-24 เดือนเริ่มพูดเป็นคำที่ยาว 2 พยางค์ หรือคำ 2 คำ รวมกันเป็นวลีและประโยค ซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้นตามอายุ โดยเฉลี่ยเด็กอายุ 1 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 1 คำ เด็กอายุ 2 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 2 คำ เด็กอายุ 3 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 3 คำ และเด็กอายุ 4 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 4 คำ แต่ในบางครั้งเด็กจะมีการทดลองใช้คำศัพท์ใหม่ๆ ซึ่งอาจจะมีลักษณะของการหยุดคิด พูดซ้ำๆ ใช้คำเอ้อ อ้า บ่อยๆ คล้ายคนพูดติดอ่าง (normal disfluency) ซึ่งอาจจะมีลักษณะของการหยุดคิด พูดซ้ำๆ ใช้คำเอ้อ อ้า บ่อยๆ คล้ายคนพูดติดอ่าง (normal disfluency) ลักษณะการพูดเช่นนี้เกิดขึ้นได้ในช่วงที่เด็กอายุ 2-6.5 ปี ซึ่งจะ

ค่อยๆ หายไปเมื่อเด็กเรียนรู้การพูดคำศัพท์ต่างๆ มากขึ้น หรือในบางครั้งเด็กเองอยากพูดอธิบายบางสิ่งบางอย่างแต่ไม่ทราบว่าจะใช้คำศัพท์อะไรเด็กจะใช้พยางค์ที่ไม่มีความหมายปนกับพยางค์ที่มีความหมาย (jargon) ในการพูดลักษณะเช่นนี้ควรจะหายไป เมื่อเด็กอายุ 2.5 ปี เพราะเด็กมีการขยายคำศัพท์มากขึ้นแล้ว

6. พัฒนาการการแปรเสียง เสียง จังหวะ และภาษา (articulation, voice ,rhythm , and language development) เป็นขั้นที่เด็กอายุ 5-7 ปีมีการเรียนรู้การใช้เสียงพูดให้ถูกต้องและมีการขยายคำศัพท์ โครงสร้าง และความซับซ้อนของประโยคมากขึ้น เด็กจะพัฒนาสิ่งเหล่านี้ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ใกล้เคียงผู้ใหญ่ราวอายุ 7-8 ปี ขั้นตอนการพัฒนาภาษาพูดของมนุษย์สามารถแสดงเป็นรูปได้ดังนี้

ภาพประกอบ 5 แสดงขั้นตอนการพัฒนาภาษาพูดของมนุษย์

การพัฒนาภาษาและการพูดของเด็กปกติสามารถสรุปเป็นแนวทางในการนำไปใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบและฝึกพูดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (เบจมาศ พระธานี.2554, พงศ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์.2561 , จริญญา จุฑาภิสิตทิ.2556) ดังนี้

ตาราง 3 แสดงการพัฒนาภาษาและการพูดของเด็กปกติ

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
<1/2	<ul style="list-style-type: none"> -สนใจเสียงในชีวิตประจำวัน -หยุดฟังเสียง -กลอกตาหาเสียงทางด้านข้าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> -เล่นเสียงในคอ -ส่งเสียงแบบไม่มีวัตถุประสงค์ (reflexive sound) -ส่งเสียงไม่พอใจได้ -ส่งเสียงสระ ออๆ แอๆ
1	<ul style="list-style-type: none"> -เริ่มตอบสนองต่อเสียง เช่น เมื่อได้ยินเสียงดังเด็กจะสะดุ้ง ขยับตัวหรือร้องไห้ -มองดูแม่เมื่อแม่คุยด้วย -ยิ้มเมื่อมีคนมาอุ้ม สัมผัส หรือมีการเคลื่อนไหว -หันมองดูเสียงคนคุ้นเคยและเป็นมิตร -มีท่าทีที่แสดงว่าได้ยินเสียง 	<ul style="list-style-type: none"> -ร้องให้ด้วยเสียงที่แตกต่างกันเมื่อได้รับสิ่งกระตุ้นที่แตกต่างกัน เช่น เจ็บ หิว เปียก เป็นต้น -เริ่มเล่นน้ำลาย -ส่งเสียงในคอเบาๆ
1.5	<ul style="list-style-type: none"> -สนใจต่อการยิ้มอย่างเป็นมิตร -สนใจเสียงพูดของคน -ตอบสนองต่อเสียงของตัวเอง -มองตามการเคลื่อนไหวของของเล่นแบบแขวนที่แกว่งจากด้านหนึ่งมาที่ตรงกลาง -หันหาเสียงกระดิ่งที่อยู่ด้านข้าง 	<ul style="list-style-type: none"> -ร้องให้ด้วยเสียงที่แตกต่างกันเมื่อหิว ไม่สบายหรือเจ็บปวด -ส่งเสียงอ้อแอ้ (babbling) และสระออๆ แอๆ เล่นเสียงซ้ำๆ

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
3-4	<ul style="list-style-type: none"> -ร้องไห้เมื่อได้ยินเสียงที่แสดงความโกรธ สงเสียงออๆ แอๆ เมื่อได้ยินเสียงที่แสดงการเป็นมิตร -สนใจต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น -มองตามการเคลื่อนไหวของของเล่นแขวนที่แกว่งจากด้านหนึ่งไปยังอีกด้านหนึ่ง (180 องศา) -เข้าใจเสียงที่ทำให้พอใจ -มองหาเสียงที่มาจากข้างบนและข้างล่างได้ -ค้นหาแหล่งที่มาของเสียงเมื่อได้ยินเสียง 	<ul style="list-style-type: none"> -เริ่มหัวเราะมีเสียงได้ -ทำเสียงอ้อแอ้ติดต่อกัน -ทำเสียงเป็นพยางค์ที่มีความหมาย 2 พยางค์ ซ้ำๆ เช่น ปาปา มามา เป็นต้น -ส่งเสียงเล่นกับตัวเอง -ร้องไห้เมื่อไม่พอใจ ยิ้มเมื่อพอใจ -เริ่มส่งเสียงเพื่อสื่อความหมาย -ทำเสียงพยางค์ที่ไม่มีความหมายพยางค์เดียว เช่น ออ อู เออ เป็นต้น
5	<ul style="list-style-type: none"> -เข้าใจความหมายของเสียงสูงต่ำ (inflection) และเสียงดัง -ยิ้มพอใจกับการเล่นกับตัวเองในกระจก -มองตามของเล่นที่มีเสียงตกลงพื้น -มองตามเสียงที่มาจากทุกทิศทาง -ตอบสนองต่อการพูดที่เป็นมิตรด้วยการยิ้มหรือหัวเราะ -เริ่มตอบสนองต่อเสียงที่ดังเบาๆ 	<ul style="list-style-type: none"> -ยิ้ม หรือหัวเราะอย่างพอใจ -ส่งเสียงอ้อแอ้เพื่อบอกความต้องการและเรียกร้องความสนใจ -ส่งเสียงแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่างๆ อย่างมีวัตถุประสงค์ -ส่งเสียง มามา ปาปา

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
6	<ul style="list-style-type: none"> -สนใจและตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น -พยายามที่จะหยิบของเล่นที่ตกลงพื้นด้วยตนเอง -แสดงความพอใจเมื่อมีผู้เล่นหยอกล้อ -เริ่มจำเสียงเรียกชื่อตัวเองได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -ส่งเสียงเป็นพยางค์ที่ไม่มีความหมายหลายพยางค์ -แสดงกิริยาอาการชอบและไม่ชอบอาหาร -แสดงกิริยาอาการกลัวหรือเขินอายคนแปลกหน้า -เป่าปาก เลียนแบบการแลบลิ้น -เล่นเสียงกับตัวเองในกระจก
7	<ul style="list-style-type: none"> -ฟังเสียงที่เป็นคำใหม่ ๆ อย่างตั้งใจ -รู้จักชื่อตัวเอง -เอามืออุบตัวเองในกระจก -เริ่มทำตามคำสั่งง่ายๆ 	<ul style="list-style-type: none"> -ส่งเสียงไอ กระแอมเรียกความสนใจผู้อื่น -ส่งเสียงสูงๆ ต่ำๆ เอง -ส่งเสียงดังเรื่อยเปื่อย -เลียนแบบการเคลื่อนไหว -ส่งเสียง ดา บา กา ซ้ำๆ -เลียนเสียงสูงต่ำตามผู้ใหญ่ -ส่งเสียงมามา เรียกแม่ ปาปาเรียกพ่อ

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
8	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจคำว่า “ อย่า ” - รู้จักชื่อตัวเองชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสียงคล้ายฮัมเพลง - ส่งเสียง บาบา ดาดา ซ้ำๆ - ส่งเสียงต่างๆ โดยใช้การฟังในการควบคุมการทำเสียง - เริ่มพูดคำแรกที่มีความหมายที่ไม่ใช่คำว่า มาма คือแม่ ปาปา คือพ่อ - ส่งเสียงพูดเป็นภาษาของตัวเอง (jargon) - ส่งเสียงโต้ตอบไม่เป็นภาษาเมื่อมีคนมาพูดด้วย - เลียนเสียงแปลกๆ ได้บางเสียง เช่น เสียงจิ้งจก เสียงสุนัขเห่า - ส่งเสียงดังๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ
10	<ul style="list-style-type: none"> - ตามคำสั่งง่ายๆ ได้มากขึ้น - เข้าใจคำพูดที่ได้ยินบ่อยๆ เช่น เอา ไม่เอา - เล่นตุ๊กตา 	<ul style="list-style-type: none"> - สายศีรษะและพยักหน้าเพื่อบอกว่าไม่เอาหรือเอา - พูดตามคำ 1 พยางค์ - พยายามที่พูดส่งเสียงเพื่อบอกชื่อสิ่งของในชีวิตประจำวัน - ส่งเสียงพูดหลากหลายรูปแบบมากขึ้น - ส่งเสียงเลียนแบบเสียงที่ไม่มีความหมายหลายพยางค์คล้ายผู้ใหญ่

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
11	<ul style="list-style-type: none"> - ทำของเล่นตกและเก็บเองได้ - หยิบของเล่นใส่และออกจากภาชนะได้ - เข้าใจคำห้าม และคำสั่งอื่นๆ มากขึ้น - ซื่อสัตย์ระวางกายได้ 1 อย่างขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> - เล่นจ๊ะเอ๋ได้ ส่งเสียงต่ำๆ - พูดคำเดียวๆ ได้ 5-6 คำ - เลียนเสียงตามผู้อื่นได้ - ส่งเสียงและท่าทางบอกความต้องการ - หัวเราะซำๆ เล่นซำๆ - พูดคำเดียวๆ ได้ 4-6 คำ
14-16	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักชื่อสิ่งของ เครื่องใช้ คนที่คุ้นเคย และสัตว์ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน - ทำตามคำสั่ง 2 ขั้นตอน 	<ul style="list-style-type: none"> - พูดประโยคยาวเฉลี่ย 1.5 คำ - ส่วนใหญ่ยังพูดประโยคยาว 1 คำ - เริ่มพูดถ้อยความยาว 2 คำ - พูดได้ประมาณ 10-15 คำ - พูดภาษาของเด็กหรือภาษาตัวเอง (jargon) - เริ่มพูดคำ 2 พยางค์ - เริ่มมีขบวนการพัฒนาการออกเสียง (phonological process)

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
18	<p>-เข้าใจคำสั่ง และคำหามง่ายๆ เช่น “ นั่งเล่น” “ไปเอาแก้วมา” “ หยุดนะ” “อย่าทำ” เป็นต้น -ชื่อวัยวะของร่างกายได้ถูกต้อง 1-3 อย่างขึ้นไป -รู้จักชื่อคน สิ่งของ และสัตว์เลี้ยงที่คุ้นเคย มากขึ้น</p>	<p>-พูดเป็นประโยคยาวประมาณ 1.5 คำ พูด เป็นคำที่มีความหมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น คำนามได้ประมาณ 10-20 คำเช่น พ่อ แมว หมา เป็นต้น -เริ่มรู้จักใช้คำที่ประกอบด้วยคำ 2-3 คำ มากขึ้น เช่น ขวดนม แก้วแตก -บอกความต้องการง่ายๆ ได้ เช่น เอา ไป -ชอบออกคำสั่งโดยใช้คำพูดร่วมกับท่าทาง -พยายามพูดเพื่อสื่อสาร</p>
20	<p>-ชื่อวัยวะของร่างกายได้ถูกต้อง 3 อย่างขึ้นไป -ชี้สิ่งของตามคำบอกได้ -ชี้สิ่งของในชีวิตประจำวันโดยบอกหน้าที่ของ สิ่งของได้</p>	<p>-พูดภาษาโทรเลข (telegraphic speech) -บอกความต้องการด้วยคำพูดได้อย่างน้อย 2 อย่าง -พูดตามคำที่ยาวขึ้นได้ -พูดประโยคหรือวลีง่ายๆ ซ้ำๆ -บอกชื่อสิ่งของและบอกหน้าที่ของสิ่งของ ได้ -เรียกชื่อคนและใช้คำสรรพนามได้</p>

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
22	<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อวัยวะของร่างกายได้ถูกต้อง 5 อย่าง - เข้าใจคำบุพบท 	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มใช้คำบุพบท - พูดมากขึ้น - พูดประโยคหรือวลียาวเฉลี่ย 2 คำ - พูดวลีหรือคำที่มีหลายพยางค์หรือหลายคำ - พูดคำศัพท์ได้ 50 คำ
24-30	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจคำพูดที่ใช้เรียกบุคคลในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ เป็นต้น - เข้าใจความแตกต่างระหว่างคำว่า “ ในหรือนอก ” “หนึ่งและมาก” เป็นต้น - รู้จักหน้าที่ของวัตถุ เข้าใจคำกริยาต่างๆ เช่น มา ไป วิ่ง หยุด เป็นต้น - เข้าใจประโยคที่ได้ยินทั้งประโยค - เข้าใจความแตกต่างของขนาดวัตถุ เช่น อันใหญ่ อันเล็ก เป็นต้น - สามารถฟังเรื่องง่ายๆ ได้เข้าใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - พูดคำศัพท์ได้ประมาณ 200-300 คำ เป็นคำนาม 38.6% คำกริยา 21 % คำวิเศษณ์ 7.1 % คำสรรพนาม 14.6 % - สามารถพูดบอกชื่อวัตถุที่อยู่ในแวดล้อมรอบตัวได้ - ถามคำถามง่ายๆ โดยจะเอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลางของคำถามได้ เช่น ลูกบอลอยู่ไหน - บอกชื่อเต็มของตัวเองได้ - พูดตัวเลขตามได้ยาว 2 หลัก - เริ่มใช้คำว่า “ และ ” เชื่อมคำต่างๆ เช่น พ่อและแม่ - การพูดของภาษาตัวเอง(jargon)ลดลงมากจนแทบไม่มีเลย

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
30-36	<ul style="list-style-type: none"> -เข้าใจคำศัพท์ประมาณ 400-800 คำ -ทำตามคำสั่งที่ใช้คำบุพบทหรือคำกริยาที่ยากขึ้นได้ถูกต้อง เช่น บน ใต้ ขึ้น ลง กระโดด -ทำตามคำสั่งที่มีคำขยายได้ถูกต้องเช่น วิ่งเร็ว เดินช้า เป็นต้น -ชื่อวัยวะของร่างกายได้ 7 อย่าง -เข้าใจคำกริยาวิเศษณ์ที่ง่าย ๆ เช่น ดี เก่ง ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> -พูดประโยคง่าย ๆ ที่มีความยาวเฉลี่ย 3.1 คำ -พูดคำศัพท์ได้ประมาณ 900 คำ -เลียนแบบการพูดคำที่ประกอบไปด้วยคำ 2 คำ ได้ -เริ่มมีการพูดไม่คล่องปกติ (normal disfluency) -พูดคุยขณะเล่นคนเดียวพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเกิดนั้นได้ -สามารถอธิบายภาพกริยาได้ บอกชื่อและหน้าที่ของวัตถุได้ถูกต้อง รู้จักคำถาม -พูดโดยใช้คำคุณศัพท์มากขึ้น -พูดโดยใช้คำบุพบทได้ -พูดบอกเมื่อต้องการเข้าห้องน้ำได้ -บอกชื่อวัตถุจากรูปภาพ 3 ชนิด -พูดตัวเลขตามได้ 3 ตัว -การพูดภาษาของตัวเอง(jargon)หมดไป

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
36-48	<p>-เข้าใจคำศัพท์ประมาณ 1500 คำ (4ปี)</p> <p>-ทักษะในการฟังดีขึ้น และเริ่มที่จะรู้จักความแตกต่างของคำสรรพนามที่เป็นพหูพจน์ สรรพนามแทนเพศ และคำคุณศัพท์ เข้าใจประโยคที่ซับซ้อนมากขึ้น เรียนรู้วิธีการเข้าสังคมด้วยการพูด</p>	<p>-พูดเป็นประโยคที่มีความยาวเฉลี่ย 4.3 คำ แต่อาจจะพูดไม่ชัด</p> <p>-พูดคำศัพท์ต่างๆ ได้ ประมาณ 900-1500 คำ</p> <p>-พูดไม่คล่องปกติ(normal disfluency) ใช้ประโยคที่ซับซ้อนมากขึ้น ชอบเล่าถึงเหตุการณ์ที่กำลังประสบอยู่</p> <p>-คำพูดของเด็กสามารถฟังเข้าใจได้ ประมาณ 90-100%</p> <p>-ถามคำถามจำพวก “อะไร” “ที่ไหน” “อย่างไร” และโดยเฉพาะ “ทำไม”</p>
48-60	<p>-เข้าใจคำศัพท์ 1500 – 2000 คำ</p> <p>-เข้าใจประโยคที่มี 2-3 ขั้นตอน เช่น ไปห้องน้ำ หยิบแปร่งมาให้แม่ เป็นต้น</p> <p>-เข้าใจรูปประโยคที่เป็นเหตุเป็นผลและประโยคที่ใช้คำเชื่อมพวก “เมื่อ” “ทำไม”</p> <p>-สามารถจับคู่รูปภาพหรือสิ่งของได้</p> <p>-สามารถบอกได้ว่าเสียงที่ได้ยินนั้นดังหรือเบา</p>	<p>-พูดประโยคที่มีความยาวเฉลี่ย 4.3 คำ พูดเป็นคำศัพท์ได้ 2000 คำ ลักษณะประโยคมีไวยากรณ์เกือบสมบูรณ์เท่าผู้ใหญ่</p> <p>-สามารถอธิบายคำศัพท์จากการบอกหน้าที่ของวัตถุ เช่น ช้อนใช้ตักข้าว เป็นต้น</p> <p>-สามารถตอบคำถามง่ายๆ ได้</p> <p>-สามารถเล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวเองและคนอื่นได้โดยผู้ใหญ่ต้องพูดแนะเล็กน้อย</p>

ตาราง 3 (ต่อ)

อายุ (เดือน)	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
60-72	-เข้าใจคำศัพท์ประมาณ 2500-2800 คำ ทำตามคำสั่งที่ซับซ้อนมากขึ้นได้อย่างถูกต้อง แต่ยังมี การสับสนบ้างบางเรื่อง	-พูดเป็นประโยคได้ยาวประมาณ 5-6 คำ -พูดคำศัพท์ได้ประมาณ 2500 คำ ใช้คำสรรพนามได้อย่างถูกต้อง -สามารถพูดเปรียบเทียบขนาดรูปร่างสิ่งต่างๆ ได้ เช่น ใหญ่กว่า ยาวกว่า เป็นต้น -สามารถเล่าเรื่องที่คุ้นเคยได้เอง -สามารถใช้คำกริยาที่ไม่คุ้นเคยและบุพบทได้ -สามารถใช้คำสรรพนามได้ถูกต้องทั้งหมด พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างสัมพันธ์กับเรื่องที่กำลังพูด -สามารถพูดคุยโทรศัพท์กับผู้อื่นได้

จากข้างต้นสรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาประกอบด้วย 1) การรับรู้ภาษา (Receptive Language) ได้แก่ การฟัง การอ่าน การอ่านสีหน้าท่าทาง และการอ่านภาษามือ 2) การแสดงออกทาง ภาษา ได้แก่ การพูด การเขียน การแสดงสีหน้าท่าทางและการใช้ภาษามือ พัฒนาการของเด็กในช่วง 3 – 6 ปี มีพัฒนาการทางภาษาด้านความเข้าใจ คือ เด็กมีความเข้าใจคำศัพท์ประมาณ 2500 – 2800 คำ สามารถทำตามคำสั่งที่ซับซ้อนได้มากขึ้น ส่วนด้านการแสดงออกทางภาษาเด็กจะพูดเป็นประโยคได้ยาว 5-6 คำ และมีคำศัพท์ประมาณ 2500 คำ สามารถใช้คำสรรพนาม มีการเปรียบเทียบขนาดรูปร่างและพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นได้

2.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาภาษาและการพูด

การพัฒนาภาษาและการพูดจะมีความก้าวหน้าได้ตามปกติหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (ศรียา นิยมธรรม , 2537 ; สมพงษ์ สิงหะพล, 2551; วิภาพร มาพบุษ, 2545; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544)

การเรียนรู้ภาษาของเด็กจะมีประสิทธิภาพและเกิดผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเด็ก สภาพแวดล้อม ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมทางบ้านของเด็ก ชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ ครู สื่อมวลชน บุคคลแวดล้อมรอบตัวเด็ก และอื่นๆ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของเด็กอย่างรอบด้านดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่มีความพิการทางร่างกาย สามารถเคลื่อนไหวในสิ่งแวดล้อมได้ด้วยตัวเอง จะมีโอกาสพบปะพูดคุย เพิ่มพูนประสบการณ์และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันมา เด็กจึงมีความก้าวหน้าของภาษาและการพูดได้มากกว่าเด็กที่มีสุขภาพอ่อนแอ หรือพิการ ไม่แข็งแรง เจ็บป่วยบ่อยๆ ซึ่งเด็กเหล่านี้จะจ้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่จำกัด ขาดความกระตือรือร้นและความสนใจในสิ่งต่างๆ รอบตัว จึงขาดประสบการณ์ และโอกาสในการเรียนรู้ ทำให้ความก้าวหน้าของภาษาและการพูดช้าได้ โดยเฉพาะในช่วง 2 ปีแรกของชีวิต ซึ่งเป็นระยะสำคัญของการพัฒนาภาษาและการพูด ถ้าเด็กมีสุขภาพที่ไม่ดี เจ็บป่วยบ่อยๆ จะทำให้ความก้าวหน้าด้านนี้หยุดชะงักหรือช้าได้

โดยปกติแล้วสภาพความสมบูรณ์ของร่างกายมีผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กมาก เด็กที่มีสภาพร่างกายเป็นปกติย่อมมีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาได้ดีกว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย บางครั้งสภาพภายนอกอาจดูเหมือนว่าเด็กไม่มีปัญหาทางด้านร่างกายแต่หากสังเกตพฤติกรรมของเด็กโดยละเอียดอาจพบข้อบกพร่องที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กได้ อาจพบว่าเด็กสายตาสั้น สายตาเอียง ตาเหล่ หูตึง หรือลิ้นไก่สั้น เป็นต้น ข้อบกพร่องทางร่างกายเหล่านี้หากไม่ถูกค้นพบและให้การช่วยเหลือแก้ไขได้ทันกาล เด็กจะเรียนภาษาได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะสภาพความบกพร่องทางร่างกายเป็นอุปสรรคอันสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาและพัฒนากายทางภาษาของเด็ก

1.1 สายตา ในขณะที่ครูสอนในชั้นเรียนนั้น ควรสังเกตว่าคนไหนขี้ตา ขมวดคิ้ว หรือหิ้วตา ทำคอเอียง บีบขมับ รู้สึกปวดหัว มองไม่ค่อยเห็นกระดานดำ หรือมีลักษณะที่สื่อว่ามีความบกพร่องทางการเห็น ครูไม่ควรปล่อยให้ผ่านไป ควรไต่ถามนักเรียนว่าอาการเป็นอย่างไร เห็นกระดานดำชัดหรือไม่ ถ้าเห็นไม่ชัดอาจลองให้เลื่อนไปนั่งหน้าชั้นเรียน และถ้าอาการไม่ดีขึ้นแสดงว่ามีความผิดปกติทางสายตา เช่น เด็กอาจสายตาสั้น สายตาเอียง หรือเป็นโรคตาก็ได้ครูต้องแนะนำให้ผู้ปกครองพาไปให้แพทย์ตรวจเพื่อดูว่าสายตาของเด็กผิดปกติในลักษณะแบบใด หากครูปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่เด็กจะรู้สึกไม่สบายในการเรียน หรือรำคาญตาตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ นักการศึกษากล่าวว่ามีผู้ที่ประสบปัญหา

หรือความยุ่งยากในการเรียนโดยเฉพาะในการอ่านมักมีความบกพร่องที่เกิดมาจากความพิการ หรือความบกพร่องทางสายตามากกว่าส่วนอื่น

1.2 หู ความบกพร่องทางการฟังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียน ภาษาของเด็กบางคนมีข้อจำกัดในการได้ยิน เช่น เวลาฟังข้อความใดๆ อาจไม่ได้ยินคำท้ายๆ ของประโยค ฟังข้อความได้ไม่ค่อยชัด บางครั้งต้องเอียงหูฟังอย่างจืดจกกว่าจะฟังอะไรได้สักอย่าง ผลสุดท้ายเด็กอาจไม่ยอมฟัง เนื่องจากต้องใช้ความพยายามมากกว่าปกติจึงจะฟังเรื่องราวหรือ สิ่งใดๆ ได้ตามที่ต้องการ เมื่อฟังไม่ได้ชัดเจน พัฒนาการในการฟัง ความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งที่ ต้องการเรียนที่ต้องใช้การฟังเป็นหลักก็มีข้อจำกัดไปด้วย การฟังไม่ชัดส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่ สำคัญคือทำให้วงศัพท์มีอยู่ในขีดจำกัด เฉพาะศัพท์ที่เด็กรับฟังได้เท่านั้นเมื่อวงศัพท์มีจำกัด ส่งผลให้การเรียนรู้สิ่งต่างๆ เด็กไม่ยอมเรียน ไม่ยอมอ่าน การวิจัยพบว่าเด็กนักเรียนหูตึงมากมี ปัญหาทางการอ่าน แต่สำหรับเด็กที่หูตึงเล็กน้อยไม่มีปัญหาทางการอ่านมากนัก นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักพูดผิดและเขียนผิดอีกด้วย เนื่องจากได้ยินมาอย่างไรก็เขียนออกไปอย่างที่ได้ยินมานั้น

1.3 อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียง เสียงเกิดจากการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆ ในปากและลำคอ เช่นริมฝีปาก ลิ้น ฟัน เพดานปาก และลูกกระเดือก เป็นต้น ถ้าอวัยวะใดพิการ หรือไม่สมบูรณ์จะทำให้การออกเสียงผิดปกติไป เช่น เด็กที่ริมฝีปากแหว่ง ฟันหรือ ฟันหักจะ ออกเสียงพยัญชนะบางตัวไม่ได้ถ้าออกเสียงได้ก็ไม่ชัดเจน เส้นเสียงมีความสำคัญเช่นกัน ถ้า เส้นเสียงขาดมนุษย์ไม่สามารถพูดได้ หรือเส้นเสียงบวมสลายก็พูดไม่ชัด

1.4 จมูก จมูกเป็นอวัยวะที่ช่วยในการออกเสียงพยัญชนะบางตัวให้ ชัดเจน นักเรียนบางคนเป็นหวัดและมีน้ำมูกไหลอยู่เสมอ บางคนมีหนองในโพรงจมูก ทำให้มี อาการปวดศีรษะ ปวดขอบตาและปวดขมับอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่ฟัง พูด อ่าน หรือเขียน ข้อความใดๆ ความปวดนี้รบกวนอยู่ตลอดเวลา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ภาษา นักเรียน บางคนไม่ทราบว่าตนเองเป็นอะไร แต่พอถึงเวลาอ่านหรือพูดมีอาการปวด ทำให้รู้สึกว่าการเรียน ภาษาไม่น่าสนใจแต่ประการใด ส่งผลให้ไม่สนใจพูดอ่านเขียน หรือร่วมกิจกรรมหรือแม้แต่การ อ่านเพื่อความบันเทิงของตนเองเด็กอาจมีอุปสรรคที่จะสนองความต้องการของตนเองได้

2. เพศ เพศมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการทางภาษาของเด็กเช่นกัน มีผู้ ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศกับการพัฒนาภาษาหลายด้าน ซึ่งผลการศึกษาแบ่ง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่พบว่าเด็กหญิงมีการพัฒนาภาษาดีกว่าเด็กชาย อาจเป็นเพราะว่า เด็กหญิงจะเลียนแบบบทบาทต่างๆ รวมทั้งการพูดจากแม่ ซึ่งส่วนใหญ่แม่จะเป็นผู้ที่มีบทบาทใน

การเลี้ยงดูหรือคลุกคลีกับลูกมากกว่าพ่อ และแม่จะพูดอธิบายสิ่งต่างๆ ขณะที่ทำอยู่ (parallel activity) ตลอดเวลา เด็กหญิงจึงมีโอกาสนในการเลียนแบบบทบาทต่างๆ และการพูดจากแม่ มากกว่าเด็กชาย ซึ่งจะเลียนแบบบทบาทต่างๆ จากพ่อ นอกจากนี้ของเล่นของเด็กหญิงมีส่วนช่วย ส่งเสริมความก้าวหน้าทางภาษาอีกด้วย เช่น ตุ๊กตา อุปกรณ์การประกอบอาหาร เป็นต้น สำหรับ ผลการศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งพบว่าเด็กหญิงและเด็กชายมีการพัฒนาภาษาไม่แตกต่างกัน กลุ่มนี้เชื่อว่าความแตกต่างในการเรียนรู้ของเด็กหญิงและเด็กชายมีแนวโน้มจะลดลง โดยเฉพาะเมื่อเด็กอายุมากขึ้น เพราะว่าความเจริญด้านเทคโนโลยีของการสื่อสาร เช่น ความเจริญด้านเทคนิคการเผยแพร่ภาพทางโทรทัศน์ การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ การพัฒนารูปแบบการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น จะส่งผลให้เด็กมีโอกาสในการเรียนรู้ภาษามากขึ้นและเท่าเทียมกัน

3. อายุ การพัฒนาภาษาและการพูดเริ่มต้นที่อายุใกล้เคียงกัน ซึ่งการพัฒนาภาษาจะมีมากขึ้นตามอายุเพราะเมื่อเด็กมีอายุมากขึ้นจะมีโอกาสพบปะพูดคุยและเพิ่มพูนประสบการณ์มากขึ้น จึงทำให้มีการพัฒนาภาษาและการพูดเพิ่มขึ้นไปด้วย โดยเฉพาะช่วงที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียนจะมีความก้าวหน้าทางภาษาและการพูดขึ้นมากเพราะเด็กได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

4. ด้านสติปัญญาและอารมณ์ สติปัญญาและอารมณ์นับเป็นปัจจัยทั้งทางพันธุกรรมและปัจจัยที่เกิดจากการเรียนรู้ของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับสติปัญญามีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางภาษามากดังที่จะกล่าวต่อไป

4.1 สติปัญญา เป็นที่ยอมรับกันว่าระดับสติปัญญาส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์เป็นลำดับต้นๆ ที่เดียว จากผลการวิจัยของนักวิชาการพบว่าเด็กที่มีระดับเชาว์ปัญญาสูงมักมีพัฒนาการทางภาษาดี ฟังอะไรรับรู้และเข้าใจง่าย เข้าใจได้อย่างรวดเร็ว การพูดอ่าน เขียนทำได้เร็วกว่าเด็กที่มีระดับเชาว์ปัญญาต่ำกว่า อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าแบบทดสอบวัดระดับสติปัญญา ซึ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐานนั้น มักมีข้อทดสอบที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาเป็นจำนวนมาก เด็กฟังคำสั่งได้ดี อ่านคำถามได้คล่องมักทำแบบทดสอบได้คะแนนสูง

4.2 อารมณ์ สภาพอารมณ์มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอย่างมาก เด็กที่อยู่ใกล้ชิดกับบิดามารดาที่มีความอบอุ่น รู้สึกปลอดภัยในการดำรงชีวิต มีจิตใจที่ร่าเริงแจ่มใส การเรียนรู้ภาษาจะดำเนินไปได้โดยสะดวกและรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับการเสริมแรงจากผู้ใหญ่และคนในครอบครัวที่อบอุ่นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาที่รวดเร็วของเด็ก เมื่อเด็กรู้สึกว่าคุณเองประสบความสำเร็จยิ่งทำให้การเรียนรู้ภาษาเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ความมั่นคงด้านจิตใจเป็นแรงเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก การพูด ซึ่งเป็นพัฒนาการทางภาษา

โดยตรง ตรงข้ามกับเด็กที่ได้รับความทุกข์ หรือประสบปัญหาต่างๆ ในครอบครัวที่ส่งผลต่อความรู้สึกของเด็ก การแสดงออกทางภาษาของเด็กจะได้รับการกระทบกระเทือนตามมา เด็กอาจไม่ต้องการแสดงออก ไม่ต้องการพูด หรือสื่อสารกับผู้ใด ซึ่งส่งผลต่อความก้าวหน้าทางภาษาของเด็ก การใช้ภาษามากหลากหลายในสถานการณ์ต่างๆ เป็นตัวเร่งให้พัฒนาการทางภาษาเป็นไปได้ด้วยดี หากเด็กขาดการแสดงออกทางภาษาที่เหมาะสมและเพียงพอ พัฒนาการทางภาษาย่อมมีปัญหามาตามด้วย

5. ด้านสังคม สภาพแวดล้อมของเด็กนับตั้งแต่สัมผัสพันธภาพระหว่างเด็กกับบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดู ความอบอุ่นใกล้ชิด ตลอดจนฐานะทางเศรษฐกิจสังคม และพื้นฐานทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้สภาพชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ ตลอดจนคนสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ก็มีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้วย ดังจะกล่าวต่อไปดังนี้

5.1 การเกิดของเด็กลำดับที่ 5 หรือมากกว่า เด็กที่เกิดลำดับที่ 5 หรือมากกว่า มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาภาษาช้า 3.0 เท่า ของเด็กที่เกิดในลำดับที่ 1 หรือ 2 ทั้งนี้เนื่องจากเด็กที่เกิดลำดับหลังๆ จะได้รับการสนใจหรือสนทนุน้อยกว่าเด็กที่เกิดลำดับแรก ๆ เพราะพ่อแม่อาจยุ่งกับการดูแลลูกทุกคน และมีภารกิจครอบครัวมากกว่าในช่วงที่มีลูกคนแรกๆ

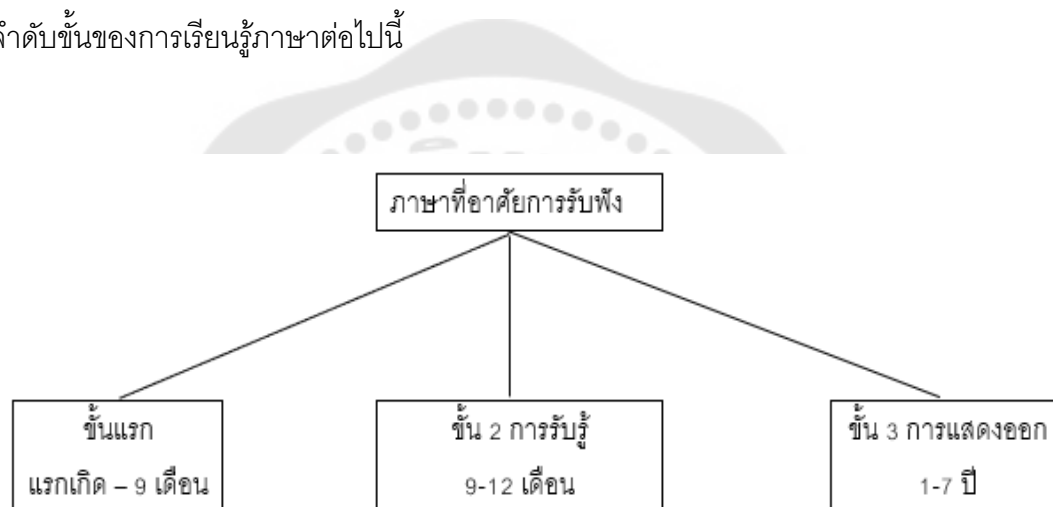
5.2 สัมพันธภาพระหว่างเด็กกับบิดามารดา บิดามารดาเป็นบุคคลพิเศษและอยู่ใกล้ชิดเด็กมาตั้งแต่เกิด โดยเฉพาะบิดามารดาถือเป็นครูคนแรกของลูก ตามที่กล่าวมาแล้วว่าเด็กที่บิดามารดาเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจะรู้สึกอบอุ่น กล้าพูด กล้าแสดงออก ทำให้พัฒนาการทางภาษาเป็นไปได้รวดเร็ว เราจะสังเกตเห็นว่าเด็กที่มีมารดาหรือคนเลี้ยงดูช่างพูดช่างเจรจา ชอบพูดหยอกล้อกับเด็กอย่างสนุกสนาน เด็กจะมีปฏิกิริยาโต้ตอบด้วยการยิ้ม แสดงสีหน้า ท่าทางขยับตัว หรือทำเสียงอ้อแอ้ตอบสนอง การพูดของบิดามารดาหรือคนเลี้ยงดู ไม่เป็นที่แปลกใจที่พบว่าเด็กปกติที่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างดีจากบิดามารดาหรือคนเลี้ยงดูเริ่มพูดได้เร็วกว่าเด็กที่บิดามารดาเอาใจใสน้อยกว่า นักจิตวิทยาพบว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาตามปกติพัฒนาการทางภาษาสูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูในสถานพยาบาลหรือสถานที่รับเลี้ยงดูเด็กกำพร้า ทั้งนี้เพราะเด็กเหล่านั้นขาดความเอาใจใส่เป็นการส่วนตัวนั่นเอง

จากข้างต้นสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาภาษาและการพูด ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย ซึ่งสังเกตจากความผิดปกติทางร่างกายในส่วนต่างๆ ได้แก่ สายตา หู อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียง จมูก การถนัดมือขวาหรือมือซ้าย สุขภาพ 2) เพศ 3) อายุ 4) ด้าน

สติปัญญาและอารมณ์ 4) ด้านสังคม ซึ่งมีหลายปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมของเด็กนับตั้งแต่สัมผัสภาษาพระหว่างเด็กกับบิดามารดา การเกิดของเด็กลำดับที่ 5 หรือมากกว่า

2.2 พัฒนาการทางภาษาและภาษาพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การเรียนรู้ของคนอหัตถ์ การฟังหรือการได้ยิน คนไม่ได้เรียนรู้เข้าใจคนอื่นโดยการอ่านหรือเขียน หากเข้าใจจากการพูด จะเห็นได้ว่ามนุษย์สมัยโบราณสามารถเข้าใจกันด้วยการพูดก่อนที่จะสามารถอ่านเขียนได้ ด้วยเหตุนี้คนจึงต้องมีพัฒนาการด้านการฟังเป็นปฐม ทารกไม่อาจเรียนรู้ด้วยการอ่าน หากเรียนรู้โดยพยายามเข้าใจและพูดออกมา (ศรียา นิยมธรรม.2537) ดังลำดับขั้นของการเรียนรู้ภาษาต่อไปนี้

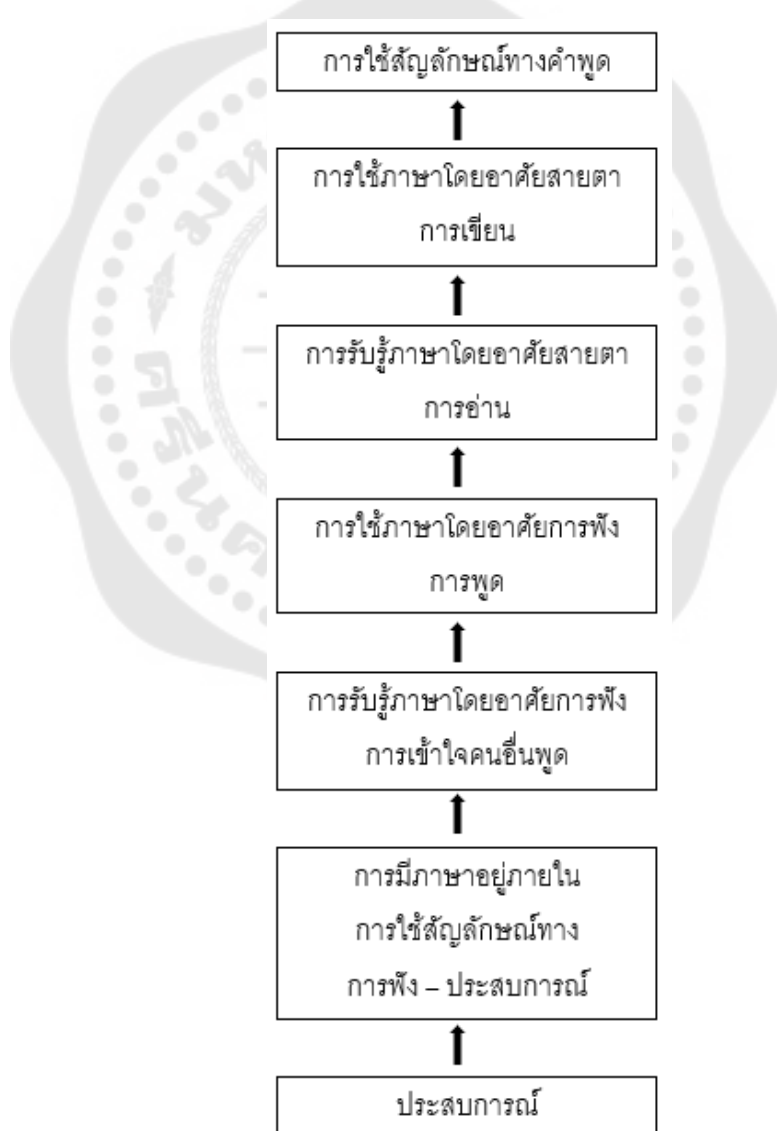
ภาพประกอบ 6 แสดงลำดับขั้นของพัฒนาการทางภาษาโดยการใช้ไสตัสัมผัสในเด็กปกติ

ในขั้นแรกเด็กจะเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีความหมายต่อเขา การเรียนรู้ของเด็กมิได้เริ่มจากการเรียนคำ ความหมายของคำ แล้วจึงเข้าใจภาวะการณ์ที่มีความหมายตามนั้น จนสามารถพูดได้ หากแต่เริ่มจากการมีความคิดทางภาษาอยู่ภายใน แล้วจึงพัฒนาเป็นการคิด คำอาศัยการลองผิดลองถูกจากการเล่นเสียงเด็กก็จะจัดจำพวกเสียงที่มีความหมายได้ และสามารถพูดกับตัวเองได้

หลังจากที่เด็กมีภาษาอยู่ในใจแล้ว ก็จะเริ่มเข้าใจภาษาได้ เด็กจะเริ่มโยงความสัมพันธ์ ความหมายของคำ ตามเชื้อชาติและวัฒนธรรมของภาษาแม่ที่ใช้กันอยู่ครั้งแรกจะเข้าใจค่าง่ายๆ ในสิ่งแวดล้อมใกล้ๆ ตัว เช่น การกิน การเคลื่อนไหวนหรือการเลียนแบบบุคคลใกล้ชิด เป็นต้น กระบวนการเหล่านี้เด็กต้องอาศัยการฟังเป็นสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจหรือการรับรู้ทางภาษา

หลังจากมีการรับรู้ทางภาษาจนสามารถเข้าใจคำพูดได้แล้ว เด็กก็จะเริ่มเป็นฝ่ายแสดงออกด้วยการใช้คำพูดบ้าง การพูดของเด็กในขั้นแรกเป็นไปในทำนองเดียวกับการรับรู้ คือ พูดคำง่าย ๆ พูดในสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น การเรียกชื่อสัตว์สิ่งของ เป็นต้น การเริ่มใช้คำนี้เป็นรากฐานสำคัญของการใช้ภาษาพูดขั้นต่อไปขณะเดียวกันการได้ยินเสียงที่ตนเองพูดสะท้อนกลับมาก็มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กรับรู้และคิดถึงสิ่งที่ตนพูดไปด้วย

ในขอบแรกของชีวิต พัฒนาการทางภาษาจึงอยู่ในรูปของการรับรู้ และเมื่ออย่างเข้าปีที่สองการแสดงออกทางภาษาโดยการพูดจึงจะมีบทบาทปรากฏชัด และอย่างน้อยเมื่อเด็กอายุ 5 ขวบไปแล้วจึงจะสามารถอ่านเขียนได้ตามลำดับ

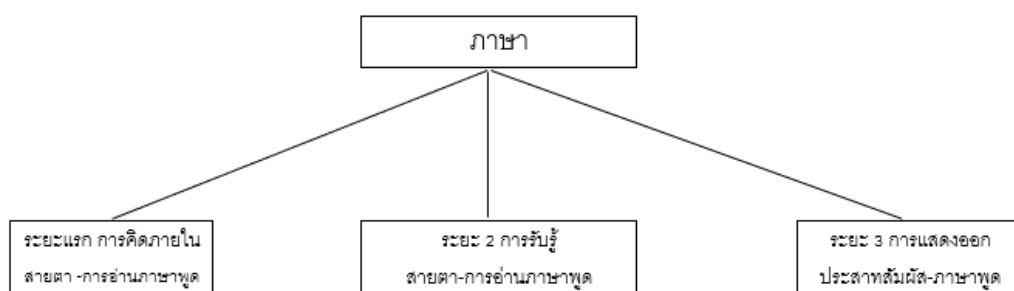
ภาพประกอบ 7 แสดงลำดับของพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์

ลำดับขั้นของพัฒนาการภาษา พื้นฐานขั้นต้นในการเรียนรู้ภาษาก็คือประสบการณ์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเมื่อผ่านขั้นต่างๆ ของประสบการณ์แล้วก็จะเลือกเอาสิ่งที่มีความหมาย มาเก็บไว้ จนสามารถแยกแยะการใช้สัญลักษณ์ทางภาษาจากประสบการณ์ต่างๆ เช่น ในการเรียนรู้คำว่า หมา เด็กต้องอาศัยประสบการณ์หลายๆ ครั้งของสิ่งของที่ใช้แทนหมา เช่น ตัวหมาจริงๆ รูปหมา เป็นต้น จนพอเข้าใจเป็นบางส่วน แม้จะไม่เข้าใจความหมายทุกแง่ของคำนี้ได้ การเรียนรู้ความหมายของคำจะต้องมาก่อนการรู้คำนั้น คำที่ไม่มีความหมายไม่จัดว่าเป็นคำที่ใช้ใน ภาษา

ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทำให้ระดับประสบการณ์ผิดแผกไป จนเป็นเหตุให้การเรียนรู้ภาษาดำเนินไปด้วยความลำบากยากยิ่ง ซึ่งจะมีความล่าช้าของพัฒนาการทาง ภาษาในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการพูด การอ่าน หรือการเขียน และยังไม่มียุทธวิธีสอนแบบใดในปัจจุบันที่จะเอาชนะอุปสรรคนี้ได้ ทั้งนี้เห็นจะต้องกล่าวว่า การไม่ได้ยินเป็นอุปสรรคขวางกั้นการเรียนรู้ทางภาษา การพูดของคนจะเป็นภาษาก็ต่อเมื่อผู้พูดเข้าใจความหมายของสิ่งที่ตนพูด ทำนองเดียวกันการแสดงออกทางภาษาโดยการเขียนจะทำได้ก็ต่อเมื่อ คนสามารถอ่านให้เข้าใจ ภาษาเขียน หรือจนกว่าเขาจะอ่านได้ ซึ่งลำดับขั้นของพฤติกรรมดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นเรื่องของ พัฒนาการทางภาษา และเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ทั้งนี้เราจะพบว่า เด็กหูหนวกมักมีปัญหาในด้านความ เข้าใจทางภาษาด้วยเมื่อเด็กสูญเสียการได้ยินเขาจำต้องมีลำดับขั้นของการพัฒนาการทางภาษาที่ แตกต่างออกไป ทั้งนี้เพราะเรื่องของ การได้ยินเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์

จากลำดับขั้นในการพัฒนาการทางภาษา จะเห็นได้แล้วว่า ก้าวแรกที่คนเรียนรู้ภาษาก็ โดยอาศัยประสาทสัมผัสซึ่งสำหรับเด็กหูหนวกแล้วการเรียนรู้โดยวิธีนี้เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ดังนั้นจึง ต้องอาศัยประสาทส่วนที่เหลือ คือสายตาและการสัมผัส ภาษาพูดได้อาศัยประสาทสัมผัสโดยตรง สายตามีประโยชน์ช่วยในการเรียนรู้ภาษาได้จริง จะเห็นได้จากการอ่านหนังสือ ส่วนประสาท สัมผัสก็มีส่วนช่วย เช่น การอ่านหนังสือของคนตาบอด ดังนั้นเมื่อคนต้องสูญเสียการได้ยินไม่ว่าจะเป็น การสูญเสียเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด ก็ควรจะได้รับการศึกษาให้ใช้ประสาทส่วนที่เหลือให้เป็น ประโยชน์ในการเรียนรู้ภาษา แม้แต่ในแง่ของการหัดพูด สายตาและการสัมผัสก็มีส่วนช่วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามการใช้ประสาทตาและประสาทสัมผัสดังกล่าวในการเรียนรู้ภาษานั้นเป็นการเรียนในแง่ ของการแสดงออกทางภาษา มิได้เน้นถึงพัฒนาการทางภาษาในขั้นของการรับรู้และขั้นฝึกฝน ภายในใจ นอกจากนี้ก็ยังย่ำถึงการเรียนรู้ภาษาของคนผู้ต้อง ใช้ประสาทสัมผัสใช้สายตา ยกเว้นใน การสอนอ่านริมฝีปากซึ่งเป็นการเรียนรู้ภาษาพูดอีกอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเด็กหูหนวกหรือเด็กปกติต่างก็ ต้องพัฒนาการไปตามลำดับขั้น เด็กจะไม่สามารถพูดได้จนกว่าจะเรียนรู้คำที่จะพูดเสียก่อน นั่นก็

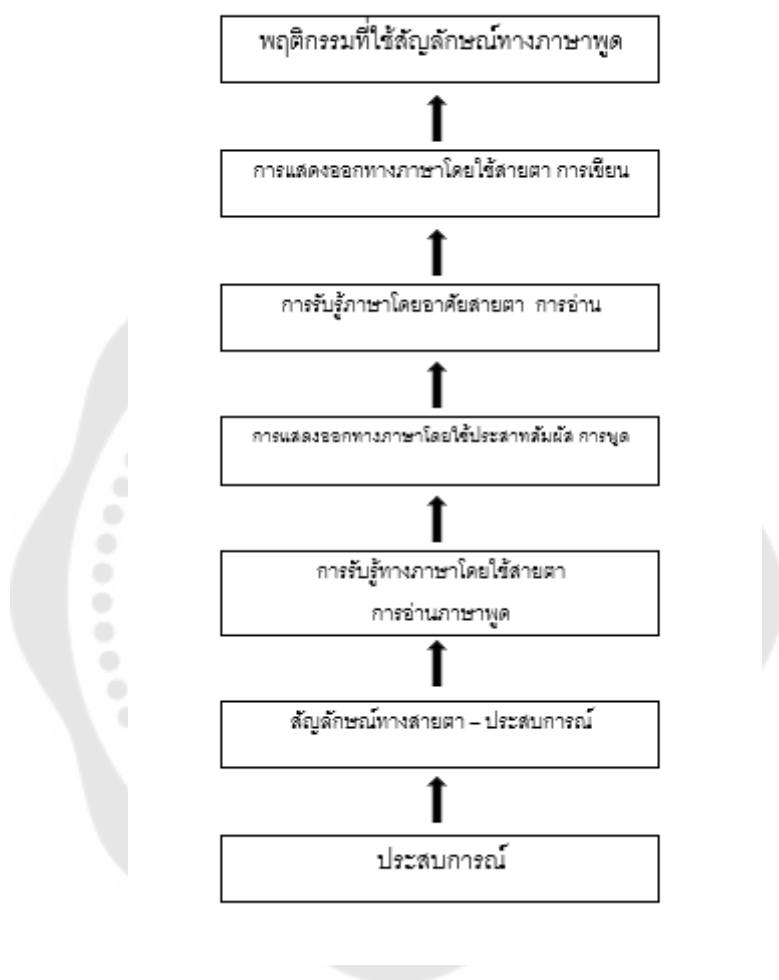
คือ เด็กต้องมีการรับรู้ทางภาษาก่อนที่จะแสดงออก หากแต่ว่าวิธีการรับรู้ทางภาษาของเด็กหูหนวกนั้นแตกต่างไปจากเด็กปกติ ดังนี้

ภาพประกอบ 8 แสดงลำดับขั้นของพัฒนาการของการเรียนรู้ภาษาของเด็กหูหนวก

จากลำดับขั้นของพัฒนาการของการเรียนรู้ภาษาของเด็กหูหนวกข้างต้น จะเห็นได้ว่าเด็กหูหนวกต่างจากเด็กปกติในแง่ของกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาตั้งแต่ก้าวแรก เด็กปกติคิดและรับรู้ภาษาโดยอาศัยการฟัง และแม้จะแสดงออกทางภาษาหรือการรับรู้การแสดงออกทางภาษา เช่น ฟังเสียงพูดของตัวเองก็อาศัยโสตประสาททั้งชิ้น ส่วนเด็กหูหนวกนั้น การแสดงออกทางภาษาอาศัยการพูดก็จริง แต่ไม่อาจใช้โสตประสาทหรือประสาทตาที่ช่วยให้เขาเกิดการรับรู้ทางภาษามาเป็นเครื่องประเมินการพูดของตนได้ เด็กปกติเมื่อพูดก็จะสามารถได้ยินเสียงพูดของตนเอง เท่ากับเป็นการประเมินการพูดไปในตัว แต่เด็กหูหนวกต้องอาศัยประสาทสัมผัสช่วยในการพูด และเป็นปัญหาที่ยากสำหรับเขาทีเดียว เพราะการได้ฟังเสียงพูดของตนเป็นเรื่องสำคัญในการเรียนรู้ทางภาษา ยิ่งถ้าทั้งหูหนวกและตาบอดด้วยแล้วก็ยิ่งต้องอาศัยประสาทสัมผัสเท่านั้นมาช่วยในการเรียนรู้ภาษา เด็กหูหนวกที่ใช้ภาษามือจะใช้สายตาเป็นเครื่องช่วยติดตามผลเช่นเดียวกับที่เขารับรู้และแสดงออกทางภาษาตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กหูหนวกเปล่งเสียงเรียกแม่ เด็กจะไม่ได้ยินเสียงที่ตนเองเรียก แต่ก็เรียนรู้การเปล่งเสียงของตัวเองโดยอาศัยประสาทสัมผัสที่คอค และจากการได้รับความสนใจจากแม่ เด็กจะมีการเรียนรู้เช่นนี้เมื่ออายุราว 8-10 เดือน อย่างไรก็ตามการติดตามผลโดยอาศัยประสาทสัมผัสก็ไม่แม่นยำเท่าอาศัยโสตประสาทซึ่งสามารถบอกได้ทั้งความดัง ความสูงต่ำ น้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ของผู้พูดและโสตประสาทเท่านั้นที่จะทำหน้าที่รับคลื่นเสียงได้ การได้ยินเสียงพูดของตัวเองนี้ทำได้เฉพาะคนที่มีประสาทการรับฟังอย่างปกติ คนที่สูญเสียการได้ยินแม้ใน

ระดับปานกลางหรือเมื่อใช้เครื่องช่วยฟังที่มีประสิทธิภาพดี ก็ยังฟังเสียงพูดของตัวเองได้ด้วย ความลำบากหรืออาจไม่ได้ยินเลย

ภาพประกอบ 9 แสดงลำดับของพัฒนาการทางภาษาของเด็กหูหนวก

ลำดับของพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์ แสดงให้เห็นปัญหาที่เกิดจากการไม่อาจได้ยินเสียงพูดของตนเอง ลองมาพิจารณา จากลำดับขั้นพัฒนาการทางภาษาของเด็กหูหนวก จะเห็นว่าในขั้นแรกเด็กหูหนวก ก็มีพัฒนาการทำนองเดียวกับเด็กหูดี คือต้องมีประสบการณ์เป็นพื้นฐาน เพื่อนำเอาประสบการณ์ นั้นมาช่วยในการเรียนรู้คำต่างๆ พื้นฐานในการเรียนรู้ทางภาษา ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่วัยแรก จึงเป็นของยากสำหรับเด็กหูหนวกที่จะได้รับประสบการณ์เหมือนเด็กทั่วๆ ไป ภาษาจะไม่อาจสื่อความหมายได้ หากผู้ส่งและผู้รับไม่สามารถติดต่อกันได้ เด็กหูหนวกจะมีปัญหาไม่มากนัก เมื่อคำพูดนั้นพูดถึงวัตถุที่มองเห็น หมาจริงๆ ของเล่น หรือรูปภาพ จะช่วยให้เด็ก

เกิด ประสบการณ์ของคำ หมา ได้ไม่ต่างกับเด็กปกติมากนัก แม้แต่อกำปกริยาของมัน เช่นการเดิน นอน กระโดด แกว่งหาง แต่ถ้าลึกลงไปถึงการเห่า การนอน การคราง เด็กหูหนวกจะมีรับรู้ต่างไป จากเด็กปกติทันที ปัญหาแบบนี้จะมีมากขึ้นเมื่อเด็กหูหนวกต้องเรียนคำที่มีความเกี่ยวข้องกับ คำนามธรรม เพราะคำเหล่านั้นมิใช่คำนามที่จะมองเห็นหรือสัมผัสได้ กว่าเด็กจะเรียนรู้จะต้องใช้ เวลานานมาก หรือบางทีแทบจะไม่รู้เลย ด้วยเหตุนี้เด็กหูหนวกจึงมีภาษาจำกัด และเรียนรู้ได้ล่าช้า กว่าเด็กปกติ เพื่อให้เห็นพัฒนาการทางภาษาของเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงขอสรุปดังตารางพัฒนาการทางภาษาของเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (ศรี ยาน นิยมธรรม.2537) ต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงพัฒนาการทางภาษาของเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
<p>2 ปีแรก</p> <p>1.มีการเล่นเสียงในช่วงปีแรก และการเล่นเสียง นี้จะดำเนินไปเรื่อยๆ ถ้าพ่อแม่ช่วยกระตุ้นและ ให้รางวัลก็ยิ่งมีการเล่นเสียงมาก</p>	<p>1.เริ่มมีการเล่นเสียงระยะเดียวกับเด็กปกติ แต่ จะลดน้อยลง และจะหยุดเมื่ออายุประมาณ 4-6 เดือน ขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินและการกระตุ้นของพ่อแม่ ถ้าหากได้รับรางวัลการเล่นเสียงก็อาจยังดำเนินต่อไปได้โดยเฉพาะ พวกที่สูญเสียการได้ยิน เนื่องจากการนำเสียง ผ่านทางกระดูก (Bone Conduction loss) จะมีการเล่นเสียงมากขึ้นเพราะได้ยินเสียงตนเอง</p>
<p>2.ประมาณ 6 เดือนขึ้นไป จะมีการเลียนเสียง และสามารถทำเสียงต่างๆ ได้เกือบหมดเสียงใด ที่ไม่มีใช้ในภาษาพูดของตนก็จะค่อยๆ หายไป</p> <p>เนื่องจากการได้รางวัลเฉพาะเสียงที่มีความหมาย</p>	<p>2.มีการเล่นเสียงบ้าง หรือแทบไม่มีการเลียน เสียงเลย การเลียนเสียงยิ่งเป็นเรื่องยากเด็กใช้ วิธีเรียกร้องความสนใจจากผู้ใหญ่ โดยการ ร้องให้เป็นส่วนใหญ่</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3.สามารถพูดคำแรกได้เมื่ออายุประมาณ 1 ขวบ โดยมีพัฒนาการจากการเล่นเสียงและการให้รางวัล	3.ยังไม่สามารถพูดคำที่มีความหมายได้ในกรณีที่หูหนวกมาแต่กำเนิด ถ้าเป็นพวกหูตึงก็จะมีพัฒนาการที่ล่าช้าไป
4. การแสดงออกทางภาษา เด็กจะสามารถรู้จักคำต่างๆ ประมาณ 50-250 คำ ในระยะ 2 ขวบ การใช้ไวยากรณ์ยังคงผิดๆ ถูกๆ และยังใช้ภาษาพูดย่อๆ สั้นๆ ซึ่งจำเป็นที่พ่อแม่จะต้องคอยแก้ไขและเป็นแบบอย่างการพูดที่ถูกต้องคอยแก้ไขและเป็นแบบอย่างการพูดที่ถูกต้องให้ได้ เรียนรู้การใช้ท่าทางประกอบคำพูดยังคงมีอยู่บ้างเช่นกัน	4.การติดต่อกับผู้อื่น มักใช้ท่าทางเป็นส่วนใหญ่ในด้านการหัดพูด เด็กพอจะทำรูปปากของคำที่ต้องการพูด แต่อาจไม่มีเสียงออกมาแต่ยังรู้จักคำนี้้น้อยมาก หรือแทบไม่มีเลย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความบกพร่องทางการได้ยินและการรับรู้ภาษาของเด็ก

ตาราง 4 (ต่อ)

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
<p>5. มีการรับรู้ทางภาษามากกว่าการแสดงออกทางภาษา ฉะนั้นจึงสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น และมากกว่าจะพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ จนกระทั่งอายุประมาณ 12 ขวบ การรับรู้ทางภาษา และการแสดงออกทางภาษาจึงจะมีปริมาณใกล้เคียงกัน แต่ถึงอย่างไรการรับรู้ทางภาษา ก็จะมีมากกว่าการแสดงออกทางภาษา อยู่อย่างชนิดที่ไม่มีวันเท่ากัน การวัดความสามารถการรับรู้ทางภาษาก็โดยให้เด็กทำตามคำสั่ง ซึ่งโดยปกติเด็กประมาณ 2 ขวบ จะสามารถทำตามคำสั่งได้ครั้งละ 4 คำสั่ง เช่น หยิบขวดมาวางบนโต๊ะ หยิบตุ๊กตาบนโต๊ะ เดินมาที่นี่ถ้ามากกว่านี้จะจำไม่ได้</p>	<p>5. ยังรู้จักคำน้อยมาก ทั้งในด้านการรับรู้และการแสดงออกถ้าเป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากๆ ก็แทบจะไม่มีการแสดงออกทางภาษาเลยและแม้การรับรู้ก็น้อยมาก จนเหมือนไม่มี</p>
<p>6. การเล่นเกมแบบการเลียนเสียงผู้ใหญ่หายไปเกือบหมด เมื่ออายุประมาณ 2 ขวบ</p>	<p>6. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ปรากฏชัด</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
7. เริ่มใช้คำสรรพนามต่างๆ ได้ถูกต้อง	7. เด็กหูหนวกจะเรียนรู้เรื่องนี้ เมื่ออายุ 7-8 ขวบ หรือมากกว่านั้น พยายามเรียนรู้การใช้สัญลักษณ์ และการอ่านริมฝีปากตลอดจนการใช้ท่าทาง
<p>อายุ 2 - 4 ปี</p> <p>1. สามารถใช้ประโยคบอกเล่า และประโยคคำถามได้อย่างถูกต้อง ติดต่อกับผู้อื่นมักใช้ภาษาพูดเป็นส่วนใหญ่</p>	<p>1. เด็กจะใช้ภาษาพูดในการติดต่อกับผู้อื่นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับกับการฝึกฝนที่เคยได้รับ</p>
<p>2. คำศัพท์ของด้านการแสดงออกทางภาษามีประมาณ 2000 คำ เมื่ออายุราวๆ 4 ขวบจะเรียนรู้หน้าที่ของคำ การจัดหมวดหมู่ของคำ รู้จักใช้คำในตำแหน่งต่างๆ เช่น นาม คุณศัพท์ เป็นต้น ทั้งในประโยคบอกเล่าและประโยคคำถาม สามารถเอาคำที่รู้จักใหม่มาผูกประโยคได้เองโดยทันที</p>	<p>2. พวกที่หูหนวกก่อนถึงวัยนี้ จะมีคำศัพท์ด้านการแสดงออกทางภาษาประมาณ 5-25 คำ ส่วนพวกหูตึงจะมีคำศัพท์ด้านนี้ประมาณ 100-500 คำ เด็กหูหนวกยังไม่สามารถใช้คำที่รู้จักได้อย่างถูกต้องไวยากรณ์ คำที่รู้จักส่วนใหญ่มักเป็นคำนามง่ายๆ และจะรู้จักคำนั้นในสถานการณ์ที่ถูกสอน ไม่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
<p>3.มักจะชอบ และเพลิดเพลินสนุกสนานไปกับคำพ้อง บทกลอน จังหวะของคำในบทกลอน บทดอกสร้อย ชอบฟังนิทาน ชอบเรื่องเพื่อฝัน และเรื่องมหัศจรรย์ ชอบจังหวะสูงต่ำของเสียง หรือทำนองแม้จะไม่เข้าใจเนื้อความ สามารถจดจำบทโคลงกลอน หรือบทดอกสร้อย ที่ว่านี้ได้ และสามารถพูดซ้ำบทกลอนหรือถ้อยคำดังกล่าวได้ การเรียนรู้เหล่านี้เป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สัว ได้รู้จักคำต่างๆ จากที่พบในบทกลอน และสามารถเข้าใจไปด้วย</p>	<p>3.ไม่มีโอกาสเช่นนี้ ในกรณีของเด็กหูหนวกหรือหูตึง นอกจากพวกหูตึงเล็กน้อย และได้ใส่เครื่องช่วยฟังและรับการฝึกฝนแล้วแต่ก็ไม่ได้เพลิดเพลินกับถ้อยคำ เท่าเด็กปกติอาจสนใจ ลีลา จังหวะของทำนองการพูด การอ่านมากกว่า</p>
<p>อายุ 4 - 6 ปี</p> <p>1.อายุประมาณ 5 ขวบ เด็กมักมีพัฒนาการทางภาษาได้เกือบสมบูรณ์ ยกเว้นการใช้ประโยคซับซ้อน โดยมีปัญหาทางไวยากรณ์บ้าง</p>	<p>1.ยังไม่สามารถพูดเป็นประโยคที่ถูกต้องได้เอง</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
<p>2. รู้จักคำราว 3,000 – 6000 คำ และสามารถนำคำมาใช้ในประโยคแบบต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง และจำมีคำศัพท์ในแง่ของการรับรู้ทางภาษา ประมาณ 15,000</p>	<p>2. อายุราว 6 ปี จะรู้คำศัพท์ด้านการแสดงออกทางภาษาราว 2,000 คำ เป็นอย่างมาก และรู้คำศัพท์ด้านการรับรู้ทางภาษาราว ๆ 6,000 คำ เป็นอย่างสูง สำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินหลัง 3 ขวบ ไปแล้ว จะมีคำศัพท์ด้านการรับรู้ทางภาษาราว ๆ 10,000 คำ ฉะนั้น เด็กพวกนี้สามารถสอนให้พูดได้ง่ายกว่าพวกหูหนวกมาแต่กำเนิด</p>
<p>อายุ 6-8 ปี</p> <p>1. ประมาณ 7 ขวบ จะสามารถเข้าใจและมีความคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรม รู้จักสนุกกับการเล่นคำ และมีการเล่นตลกกับคำพูด</p>	<p>1. เรื่องที่เกี่ยวกับที่เป็นนามธรรมเป็นเรื่องยากมาก แทบจะยังไม่เข้าใจเลย ส่วนการสนุกกับมุขตลกทางคำพูดนั้นไม่มีเลย จะรู้จักความหมายของคำก็เพียงที่ได้รับการบอกการสอน</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2.เปอร์เซ็นต์ของการใช้คำ เมื่ออายุประมาณ 8 ขวบ ปรากฏดังนี้	2.เปอร์เซ็นต์ของการใช้คำ ของเด็กวัยนี้ปรากฏดังนี้
28% ของคำที่ใช้มักเป็น คำนาม	48% ของคำที่ใช้มักเป็น คำนาม
23% ของคำที่ใช้มักเป็น คำกริยา	12% ของคำที่ใช้มักเป็น คำกริยา
14% ของคำที่ใช้มักเป็น คำหน้านาม คุณศัพท์	2% ของคำที่ใช้มักเป็น คำหน้านาม คุณศัพท์
11% ของคำที่ใช้มักเป็น คำสรรพนาม	1% ของคำที่ใช้มักเป็น คำสรรพนาม
7 % ของคำที่ใช้มักเป็น คำบุรพบท	7 % ของคำที่ใช้มักเป็น คำบุรพบท
4% ของคำที่ใช้มักเป็น คำคุณศัพท์	0% สำหรับกรณีอื่นๆ ที่เด็กพวกนี้ใช้แสดงว่ายังไม่ค่อยรู้จักรายละเอียดของสิ่งต่างๆ และคำเชื่อม มักใช้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์
1% ของคำที่ใช้มักเป็น คำกริยาวิเศษและคำเชื่อมประโยค	

จากข้างต้นสรุปได้ว่า ในพัฒนาการช่วงแรกเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่มีความแตกต่างกัน จะเริ่มแสดงความแตกต่างทางภาษาในช่วง 2 ขวบเนื่องจากต้องมีการเลียนเสียง ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่ได้ยินเสียง แต่พยายามสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อการสื่อสาร

2.3 การวัดความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูด

การเรียนรู้ภาษาประกอบด้วย การรับรู้ภาษา (Receptive Language) และการแสดงออกทางภาษา (Expressive Language) ซึ่งการเรียนรู้ภาษาได้แก่ การฟัง ส่วนการแสดงออกทางภาษาได้แก่ การพูด โดยมีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้กล่าวถึงความหมาย ประเภท องค์ประกอบ ตลอดจนการวัดความสามารถทั้ง 2 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ความสามารถทางภาษาด้านการฟังของเด็ก

ความหมายของการฟัง

การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด เด็กเรียนรู้จากการฟังมาตั้งแต่เกิด การฟังเด็กเป็นการรับรู้โดยประสาทสัมผัสทางหูเด็กฟังแล้วสามารถรับรู้ สังเกต จำแนก เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กแล้วสะสมเป็นประสบการณ์ และสามารถดึงประสบการณ์ออกมาใช้ในการสื่อสารกับผู้ที่อยู่ใกล้ชิดได้ ทั้งยังเป็นทักษะพื้นฐานในการพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ การพัฒนาทักษะทางด้านการฟัง จะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็กในด้านอื่นๆ ต่อไป การฟังสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการฟังเสียงธรรมชาติ จังหวะดนตรี เพื่อเตรียมให้พร้อมในการฟังเรื่องราวต่างๆ และสามารถถ่ายทอดได้เป็นประโยคที่เหมาะสม มีมารยาทในการฟัง และมีสมาธิในการฟัง สามารถติดตามเรื่องราวที่ได้ยิน แล้วเกิดความเข้าใจในสิ่งนั้นและจับข้อความต่างๆ ที่คล้ายตามหรือโต้แย้ง (กิตติยวดี บุญเชื้อ.2560 ,วารสารณ รักรวิชัย. 2559) การฟังลึกซึ้งกว่ามากการได้ยิน การฟังเกิดจากความตั้งใจ การได้ยินและความเข้าใจการฟังตามความหมายดังกล่าวนี้ต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1)การได้ยิน (hearing) เป็นกระบวนการรับรู้ทางโสตขั้นแรกของการฟัง 2) การฟัง (listening) เมื่อหูรับสัญญาณเสียงเข้าไปแล้ว จะส่งไปยังสมองเพื่อแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ในขั้นนี้ต้องใช้สมาธิและความตั้งใจอย่างจริงจัง 3)การรับรู้ความหมาย (adding) เป็นกระบวนการขั้นสูงของการฟัง คือ เมื่อฟังเสียงที่ได้ยินแล้ว ยังต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และรู้จักประเมินคุณค่าว่าควรเชื่อถือเพียงใด แล้วแสดงปฏิกิริยา โต้ตอบไปตามที่ต้องการ (บันลือ พฤษะวัน.2558)

สรุปได้ว่า การฟังเป็นกระบวนการที่เกิดจากการที่หูได้ยินเสียง แล้วตั้งใจฟังอย่างรับรู้ และแปลความหมายเพื่อทำความเข้าใจกับเสียงที่ได้ยินนั้น การฟังเป็นทักษะภาษาทักษะแรกที่สำคัญมาก เด็กปฐมวัยควรได้รับฝึกฟังเสียงต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ เสียงดนตรี การฟังเรื่องราวอย่างมีสมาธิ และสามารถจับใจความเรื่องได้ และรู้จักมารยาทในการฟังอันเป็นมารยาทที่สำคัญมากในสังคม

ประเภทของการฟัง

การฟังสามารถจำแนกได้ 7 ประเภท ได้แก่ 1)การฟังทั่วๆ ไปในชีวิตประจำวัน (simple listening) เช่น การฟัง การสนทนา การฟังทางโทรศัพท์ 2)การฟังเพื่อจำแนกเสียง (discriminative listening) เช่น การฟังเสียงสัตว์ เสียงยวดยาน เสียงที่แสดงความรู้สึก 3)การฟังเพื่อเป็นการพักผ่อน (listening for relaxation) เช่น การฟังบทกลอน การฟังเรื่องราว และนิทานต่างๆ 4)การฟังเพื่อจับสาระสำคัญ (listening for information) เช่น การฟังประกาศ การฟังความคิดเห็น และการฟังเพื่อตอบคำถาม 5)การฟังเพื่อจัดความคิด (listening to organize ideas) เช่น การฟัง การอภิปราย และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ 6)การฟังอย่างพิเคราะห์(critical listening) 7)การฟังเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (creative listening) เช่น การฟังดนตรีและการแสดงต่างๆ (Kennedy.1995)

องค์ประกอบและการเรียนรู้การฟัง

องค์ประกอบการฟังมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)การจำแนกเสียง 2)การฟังคำพูดคำสั่งเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง 3)มารยาทในการฟัง 4)การฟังนิทานหรือเรื่องราวแล้วจับใจความได้ 5)การฟังเพลง คำคล้องจอง และการเล่นที่ส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษา (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ .2558) โดยการเรียนรู้การฟังของเด็กนั้น เด็กจะมีความสามารถทางการฟังอยู่ในช่วงอายุ (จรรยา จุฑาภิลิทธิ .2556)

อายุ 0 - 2 ขวบ พยายามเลียนเสียงที่ได้ยิน เข้าใจคำและประโยคง่ายๆ ชอบฟังโฆษณาทางโทรทัศน์และเสียงที่สะกิดใจ ชอบฟังเรื่องสั้นๆ และเพลงกล่อมเด็ก

อายุ 3 ขวบ ชอบฟังเสียงต่างๆ ที่ได้ยินอยู่คั่นหู เช่น เสียงสัตว์ ยานพาหนะ เครื่องใช้ในครัวเรือน ชอบฟังนิทานที่ผู้ใหญ่ให้ฟังแบบสองต่อสอง ฟังไม่ได้นาน และฟังอย่างตั้งใจ สามารถเข้าใจภาษาพูดง่ายๆ ของผู้ใหญ่ เช่น อย่า ไม่ การปฏิเสธตามคำสั่งของผู้ใหญ่ยังไม่สม่ำเสมอ สามารถ เชื่อมโยงเสียงกับวัตถุที่ใช้ทำเสียงได้

อายุ 4 ขวบ ฟังเรื่องได้นานขึ้น อาจเลือกหนังสือให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง ง่ายๆ ได้ บางครั้งจะแกล้งทำเป็นไม่ได้ยิน หรือไม่สนใจคำสั่งหรือเสียงเรียก ชอบฟังเรื่องซ้ำๆ และสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงได้

อายุ 5 ขวบ ตั้งใจฟังนานขึ้น ชอบฟังนิทาน เพลง และคำคล้องจองสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง ได้มากขึ้น เข้าใจคำพูดข้อความยาวๆ ของผู้ใหญ่

อายุ 6 ขวบ ชอบฟังเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับธรรมชาติ
ปรากฏการณ์ต่างๆ

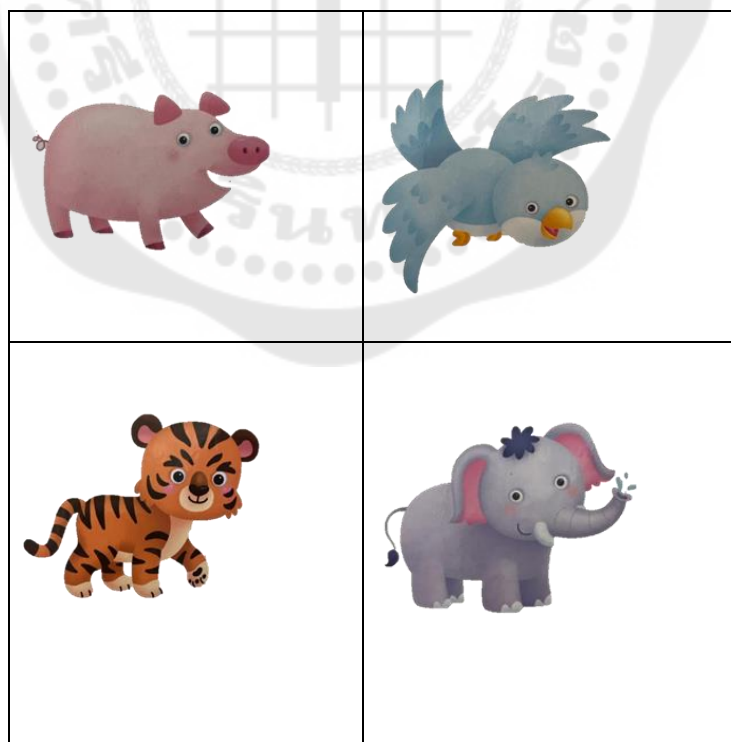
การวัดความสามารถทางภาษาด้านการรับรู้และเข้าใจภาษา

การวัดการรับรู้และเข้าใจภาษาในเด็กเล็กๆ อาจทำได้โดยการให้ปฏิบัติตามคำสั่ง ถ้าเด็กเข้าใจความหมายจะทำให้ถูกต้องนอกจากจะมีปัญหาทางด้านจิตใจเข้ามาเกี่ยวข้องสำหรับเด็กโตก็อาจใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจได้

1.แบบทดสอบภาพสัมพันธ์ เป็นแบบทดสอบสำหรับวัดการรู้จัก ความเข้าใจคำหรือประโยค โดยใช้ภาพประกอบ แบบทดสอบชนิดนี้อาจให้ผู้ตอบเลือกหรือเลือกภาพให้ตรงความหมายคำ หรือประโยคที่ผู้ทดสอบพูด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้ชี้หรือให้ทำเครื่องหมายที่ภาพหมู

ภาพประกอบ 10 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบภาพสัมพันธ์ วัดการเรียนรู้คำศัพท์

2.การปฏิบัติคำสั่ง เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ เช่น ยกมือขึ้น นั่งลง ยิ้ม ฯลฯ และให้เด็กปฏิบัติตาม 2) การหยิบสิ่งของ รูปภาพ หรือการทำตามคำสั่ง 1 คำสั่ง 2 คำสั่ง 3 คำสั่ง เป็นต้น

ตัวอย่าง

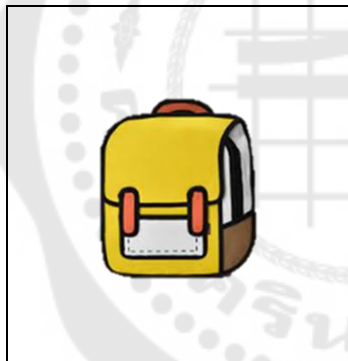
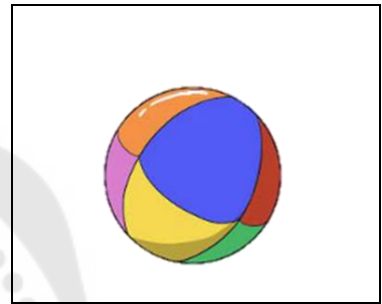
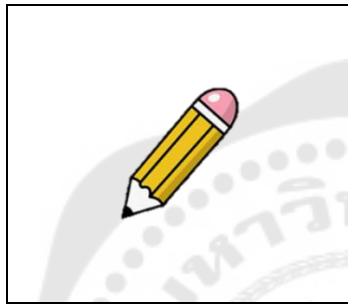
คำชี้แจง ให้ปฏิบัติตามคำสั่ง 1)ยกมือขึ้น 2)นั่งลง 3)ยิ้ม

ครู	เด็ก
1.ครูให้เด็ก ยกมือขึ้น	1.เด็กยกมือ ถ้าเด็กไม่ปฏิบัติ ครูกระตุ้น
2.ครูให้เด็คนั่งลง	2.เด็คนั่งลง ถ้าเด็กไม่ปฏิบัติ ครูกระตุ้น
3.ครูให้เด็กยิ้ม	3.เด็กยิ้ม ถ้าเด็กไม่ปฏิบัติ ครูกระตุ้น

ตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้ปฏิบัติตามคำสั่ง

1. ชี้รูป ดินสอ
2. หยิบกระเป๋า แล้ววางบนโต๊ะ
3. หยิบรูปลูกบอล ใส่กล่อง ปิดฝา

ภาพประกอบ 11 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบภาพสัมพันธ์ วัดการปฏิบัติตามคำสั่ง

สรุปได้ว่าความสามารถในการฟังของเด็กปฐมวัยพัฒนาและเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด โดยที่เด็กจะเรียนรู้การฟังเสียงจากคนใกล้ชิดและสิ่งต่างๆ รอบข้างก่อน จากนั้นรู้จักการจำแนกเสียง ฟังและปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเข้าใจ และสามารถฟังนิทานหรือเรื่องราวและจับใจความได้ และสามารถถ่ายทอดเล่าเรื่องที่ฟังให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2.3.2 ความสามารถทางภาษาด้านการพูดของเด็ก

นักวิจัยและนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งเร้าที่มีประโยชน์ต่อภาษาพูดของเด็ก คือ การเปิดโอกาสให้เด็กพูดถึงสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง ดังนั้น ครูผู้สอนควรจะได้ศึกษาถึงพัฒนาการด้านภาษาและความสามารถในการพูดของเด็กในแต่ละช่วงอายุ เพื่อจะได้ศึกษาถึงพัฒนาการด้านภาษาและความสามารถในการพูดของเด็กในแต่ละช่วงอายุ เพื่อจัดกิจกรรมตอบสนองความสามารถทางด้านการพูดได้อย่างเหมาะสม ซึ่งความสามารถด้านการฟังของเด็กแต่ละช่วงวัย (เบญจมาศ พระธานี.2554 , Lee and Rubin.1979) มีความสามารถด้านการฟัง ดังนี้

อายุ 0 – 2 ปี จะเริ่มทดลองเล่นเสียง ทดลองใช้ริมฝีปาก ลิ้น สายเสียง กล้องเสียง ว่าถ้าทำให้ลมผ่านแล้วจะเกิดอะไรขึ้น และทดลองบังคับกล้ามเนื้อในการพูดต่างๆ จะเกิดการพูดคำแรกระหว่าง 10 -18 เดือน ในเด็กปกติจะเริ่มใช้ประโยค 1 - 2 คำได้ แต่ยังไม่ยอมใช้ภาษาท่าทางมากและชอบที่จะทำเสียงสูงๆ ต่ำๆ เด็กแรกเกิดจะสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยภาษาท่าทาง เมื่อพูดได้สามารถพูดคำบางคำได้ชัดเจน แต่ไม่เข้าใจความหมายของคำ 18 เดือน พูดได้ประมาณ 10 คำและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถึง 30 เมื่ออายุประมาณ 2 ขวบ ชอบตั้งคำถามว่าอะไร ทำและส่วนมากยังพูดไม่ชัด โดยเฉพาะตัว ร ล และคำควบกล้ำ บางครั้งยังพูดกลับกัน ผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ไม่ควรกล่าวล้อเลียนหรือตำหนิ เพราะจะทำให้เด็กพัฒนาช้า เด็กสามารถเข้าใจความหมายและคำมากกว่าส่วนที่ต้องการจะพูดออกมา

อายุ 3 ปี มีการพัฒนาการทางภาษาเร็วมาก สามารถตั้งคำศัพท์ใหม่ๆ หรือเรียกชื่อสิ่งใหม่ตามความเข้าใจของตน สามารถเข้าใจคำพูดง่ายๆ ของผู้ใหญ่ เช่น อย่า ไม่แต่ยังไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่มองไม่เห็น ดังนั้น การปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องของผู้ใหญ่จึงยังไม่สม่ำเสมอ และยังไม่ลิ้มคำถามว่าทำไม จะพยายามทำความเข้าใจกับคำถามที่ตนเองถามไปเช่นกัน

อายุ 4 ปี ในด้านภาษาเด็กวัยนี้ เริ่มเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีความสนใจคำพูดของผู้ใหญ่และชอบเลียนแบบ เริ่มพูดประโยคที่ยาว และใช้คำถามที่มีเหตุผลมากขึ้นชอบฟังนิทานซ้ำๆ โดยไม่เบื่อ

อายุ 5 ปี สามารถเข้าใจคำพูด ข้อความยาวๆ ของผู้ใหญ่ได้ดี และพยายามพูดยาวๆ โดยเลียนแบบผู้ใหญ่ในการจะสร้างประโยค ชอบฟังนิทานประเภทเทพนิยายและชอบแสดงบทบาทสมมติประกอบ

อายุ 6 ปี เด็กส่วนใหญ่จะสนใจการพูด ชอบสนทนากับเพื่อน หรือผู้ใหญ่มากกว่าการเล่นสิ่งของและมีความสุขมากเมื่อได้สนทนากับผู้อื่น และไม่ชอบถูกวิจารณ์ต่อหน้าผู้อื่นหรือ

ชุมชน ชอบฟังเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับธรรมชาติ ปรากฏการณ์ต่างๆ เริ่มสนใจในการอ่าน โดยเฉพาะเทพนิยายที่มีภาพประกอบ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กสามารถใช้ภาษาได้ตั้งแต่แรกเกิดและมี พัฒนาการทางภาษาเป็นลำดับขั้นตอน เมื่อเด็กมีความอยากรู้อยากเห็น หรือต้องการแสดงออกทาง ความคิด เด็กจะเริ่มจากการใช้เสียงรู้จักคำและใช้ศัพท์ต่างๆ จนสามารถพูดเป็นประโยคที่สมบูรณ์และสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้เข้าใจกัน

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษา

การส่งเสริมความสามารถทางภาษาให้มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนซึ่งจะทำให้ประสบผลสำเร็จใน การส่งเสริมความสามารถทางภาษาจำเป็นต้องมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางภาษา โดยมีการนำทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอนและเปรียบเทียบทฤษฎีของเพียเจต์กับพัฒนาการของเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน

2.4.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์

(Piaget ' s Theory of Intellectual Deverlopment)

ตามแนวคิดของเพียเจต์ได้มีรูปแบบการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสามารถแบ่ง ได้ 4 ขั้น (ระดับศรี พินธุโท.2564) ดังนี้

1.ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensory motor stage)

ขั้นนี้อยู่ในช่วง 0- 2 ปี เป็นขั้นของพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดก่อนระยะเวลาที่เด็กจะพูด และใช้ภาษาและสัญลักษณ์ เป็นช่วงเวลาของการแยกแยะ และให้ความหมายต่อสิ่งรอบตัว เด็กจะเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ โดยการใช้ประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อเป็นการประสานกลไกของการสัมผัส การรับรู้ และการเคลื่อนไหวของร่างกาย Piaget เชื่อว่า เด็กเกิดมาพร้อมกับปฏิกิริยาสะท้อนจำนวนหนึ่ง เช่น เด็กจะต้องสนองต่อแสงไฟ เสียง การจับขยววัตถุต่างๆ ที่อยู่ในมือของเด็ก การดูด การออกเสียง การเคลื่อนไหว ซึ่งเมื่อเด็กมีปฏิกิริยากับสิ่งรอบตัว เขาจะเรียนรู้ที่จะจัดการกับสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงต้นของขั้นนี้ (ประมาณ 0- 9 เดือน) เด็กยังไม่พัฒนาความเข้าใจเรื่องความถาวรของวัตถุ คือ เด็กยังไม่ตระหนักรู้ว่าวัตถุยังคงมีอยู่เมื่อเด็กมองไม่เห็นวัตถุนั้น เด็กยังรับรู้วัตถุด้วยการมองเห็น แต่ยังไม่สามารถสร้างภาพของวัตถุขึ้นในใจได้ ดังนั้นเมื่อเราซ่อนวัตถุให้เด็กเห็นต่อหน้าเขาจะไม่ค้นหาของนั้น เพราะสำหรับเด็กแล้วเขาจะเรียนรู้โดยผ่านการกระทำ ซึ่งการกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก อันเป็นการกระทำของกระบวนการดูดซึมเข้าสู่โครงสร้าง และกระบวนการปรับโครงสร้างเกิดเป็นพัฒนาการทางปัญญา

ขึ้นมา จนกระทั่งอายุประมาณ 8-12 เดือน เด็กจึงเริ่มค้นหาวัตถุที่หายไป และในระยะสิ้นสุดของพัฒนาการในขั้นนี้เด็กจะสามารถเรียนรู้สัญลักษณ์ได้

ดังนั้นจะเห็นว่าเด็กในขั้นพัฒนาการนี้มีความสามารถหลายด้านด้วยกัน เริ่มตั้งแต่คิดถึงทางเลือกที่เคยทำได้นำมาแก้ปัญหาต่างๆ ได้ โดยเรียนรู้ผ่านการกระทำ และข้อมูลจากประสาทสัมผัส เริ่มที่จะเรียนรู้การใช้ภาษาและสัญลักษณ์ต่างๆ สามารถค้นหาสิ่งที่ย้ายไปจากสายตาได้ ตอนปลายพัฒนาการนี้เป็นต้น

2. ขั้นการคิดก่อนปฏิบัติการ (Preoperational Stage)

ในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ขั้นแรกอยู่ในช่วงอายุ 2-4 ปี เรียกว่าขั้นก่อนคิดเหตุผลหรือก่อนตรรกศาสตร์ (Pre – Logical Stage) เด็กเรียนรู้โลกรอบตัวโดยใช้ภาษา เด็กสามารถวาดภาพความคิดในใจได้ เด็กจะเริ่มใช้คำเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งต่างๆ โดยเริ่มต้นด้วยคำเพียงคำเดียว ต่อมาเมื่ออายุประมาณ 4 ปี เด็กจะใช้ภาษาได้อย่างเชี่ยวชาญ สามารถพูดและใช้ไวยากรณ์ ขั้นที่สองอยู่ในช่วงอายุ 4-7 ปี เรียกว่าขั้นให้เหตุผลแบบสัญชาตญาณ (Intuitive Reasoning) เป็นการสรุปผลที่ไม่คำนึงถึงรูปแบบหรือหลักเกณฑ์ เป็นการให้เหตุผลที่ได้จาก ตัวอย่างเป็นบางส่วน เช่น ขั้นตาคลอสงลงมาทางปล่องไฟ เป็นต้น

3. ขั้นปฏิบัติการด้านรูปธรรม (Concrete Operational Stage)

พัฒนาการขั้นนี้เริ่มตั้งแต่อายุ 7-11 ปี เป็นขั้นที่เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาก้าวหน้ามากขึ้น เช่น สามารถเข้าใจความคงตัวของวัตถุสิ่งของ คือ มีมโนทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์เกิดขึ้น สามารถคิดทางตรรกศาสตร์ได้ กระบวนการคิดมีการผสมผสานเข้าเป็นระบบ คุณภาพของการคิดในขั้นปฏิบัติการด้วยรูปธรรมจะเหนือกว่าการคิดในขั้นคิดก่อนปฏิบัติการมาก แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่จัดอยู่ในขั้นที่เรียกว่าระดับสูงสุด ความหมายของคำว่ารูปธรรม (concrete) ก็เป็นเครื่องแสดงให้เห็นชัดเจนว่า เด็กมีความสามารถคิดแก้ปัญหาได้เฉพาะเมื่อมีวัตถุที่มองเห็น และเป็นจริง จับต้องได้ แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาประเภทที่มีการตั้งสมมติฐาน หรือปัญหาที่เป็นนามธรรมได้ เด็กในขั้นนี้มีพัฒนาการทางสติปัญญาที่สำคัญหลายอย่างที่เกิดขึ้นที่จะเอื้ออำนวยให้เด็กสามารถคิดและเข้าใจดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น เด็กสามารถคิดกระจายออกจากศูนย์กลาง (Decentration) โดยไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง สามารถคิดติดตามขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงรูปได้ สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้องและสามารถคิดแบบทวนกลับได้เป็นปฏิบัติการทางสมองในการคิดย้อนกลับไปสู่จุดเริ่มต้นและกลับมาจุดสุดท้ายได้

ดังนั้นเด็กในวัยนี้จึงสามารถมีความคิดย้อนกลับ ซึ่งจะช่วยนำไปสู่การปฏิบัติการทางการคิดเชิงตรรกศาสตร์ และการแก้ปัญหาที่เป็นนามธรรมได้

4. ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (Formal Operational Stage)

พัฒนาการขั้นนี้เริ่มตั้งแต่อายุ 11-15 ปี เป็นพัฒนาการขั้นสูงสุดของทฤษฎีของ Piaget ในขั้นนี้เด็กจะสามารถเข้าใจในเรื่องนามธรรม โลกสมมติ มีลักษณะความคิดเป็นแบบเดียวกับความคิดของผู้ใหญ่ มีความสามารถคิดแก้ปัญหาได้โดยไม่ต้องมีวัตถุที่เป็นปัญหาปรากฏอยู่ เด็กสามารถแก้ปัญหาได้ทุกแบบและพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาที่สมบูรณ์ ลักษณะการให้เหตุผลมีระบบ และกระบวนการที่ซับซ้อน ความคิดไม่จำกัดอยู่กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือประสบการณ์ตรงเท่านั้น แต่จะเกิดจากสิ่งเร้าภายในมากกว่าภายนอก

สรุปว่า ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว กระบวนการคิดที่อยู่ภายในยังไม่ปรากฏการแสดงออกที่เป็นการรับรู้สิ่งแวดล้อมภายนอกจะเป็นปฏิกิริยาสะท้อน และการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ขั้นการคิดก่อนปฏิบัติการเด็กจะเริ่มคิดได้ แต่จะเป็นการคิดที่ง่ายไม่ต้องใช้เหตุผลลึกซึ้ง การให้เหตุผลหรือการคิดของเขาจะขึ้นอยู่กับความรู้ ขั้นปฏิบัติการด้านรูปธรรม กระบวนการคิดของเด็กจะมีเหตุผลมากขึ้น การคิดของเด็กจะไม่ยึดติดกับการรับรู้และสามารถแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมได้ เช่น ปัญหาทางอนุกรม เด็กในขั้นนี้จะไม่สามารถแก้ปัญหาหรือให้เหตุผลที่มาจากที่ตั้งสมมติฐานหรือปัญหาที่เป็นนามธรรมได้ ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรมจะเป็นการคิดที่อยู่ในรูปของการตั้งสมมติฐานหรือสถานการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงๆ เด็กจะคิดแก้ปัญหาและให้เหตุผลทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมได้

2.4.2 การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

Piaget ได้สำรวจและขยายขอบเขตทฤษฎีของเขาออกเหนือจากการพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจ สติปัญญา และจริยธรรม การทดลองของ Piaget หลายครั้งที่เน้นการพัฒนาแนวคิดการให้เหตุผล ทฤษฎีของเขาถูกนำไปขยายผลในการฝึกการสอน การออกแบบหลักสูตรประถมศึกษา แนวการจัดการเรียนการสอนแนวคิดของ Piaget

1. จัดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในด้านที่เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด จัดหาวัสดุอุปกรณ์และจัดสถานการณ์ ที่จะช่วยพัฒนาแนวคิดหลักนั้นๆ
2. เสนอแนะแนวคิด ในบางครั้งอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมโยงทางความคิดและปรับขยายความคิด
3. ให้โอกาสผู้เรียนในการอภิปราย ถกเถียง สิ่งที่ได้เรียนรู้ เป็นการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ สรุปความหมายของความรู้
4. ควรเน้นความสำคัญของภาษาที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดจากการรับรู้มาสู่ความสามารถในการคิดอย่างเข้าใจ

5. ให้ความสำคัญของผู้เรียน เช่น ความอยากรู้ ทักษะ เป็นเครื่องมือประกอบการสอน

6. สนับสนุนให้นักเรียนแสวงหาความรู้และความเข้าใจเพื่อการพัฒนาตนเอง

7. สนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อประสบการณ์ทางสังคม ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางความคิด

8. ตระหนักถึงความคิดของผู้เรียนในแต่ละวัย

2.4.3 การเปรียบเทียบทฤษฎีของเพียเจต์กับพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการสังเกตทารกและเด็กเล็กๆ ที่หูหนวก ศรียา นิยมธรรม (2537) ได้กล่าวว่าเด็กมีพัฒนาการตามปกติจนถึงขั้นประสาทรับรู้และการเคลื่อนไหว (semisorimotor) ยกเว้นในเรื่องการเลียนเสียง (Best and Roberts.1976) การศึกษาในช่วงขั้นคิดก่อนปฏิบัติการ (preoperational) (ราว 2-6 ปี) มีไม่มากนัก เท่าที่มีก็ระบุว่าความแตกต่างของการไม่มีภาษาของเด็กหูหนวกและเด็กปกตินั้นจะเริ่มปรากฏให้เห็นตอนใกล้ๆ ทำช่วงนี้ ในเรื่องของการลำดับและถ่ายโยง (Furth.1964 ; Youniss and Furth.1965) หลัง 6 ขวบไปแล้ว ความแตกต่างส่วนใหญ่ที่พบก็ได้แก่ การจัดอันดับ การโต้ตอบกลับไปกลับมา การเปลี่ยนแปลงการจัดจำพวกหลายๆแบบ (Youniss.1967) ความสามารถของเด็กหูหนวกด้านการกระทำนั้น คล้ายคลึงกับความสามารถของเด็กปกติในขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ เมื่อเทียบกับเด็กวัยเดียวกันซึ่งเด็กปกติที่อยู่ในขั้นปฏิบัติการคิดโดยใช้วัตถุหรือสิ่งที่มีตัวตนหรือใช้รูปธรรม (Concrete operation) ช่วงระยะพักของเด็กหูหนวกก็ล่าหลัง เพียงรวมกลุ่มในด้านการเรียงลำดับ การให้เหตุผล แต่เท่าเทียมกันในเรื่อง การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลอ้างอิงพร้อมกันไป

มีการศึกษาหลายเรื่องที่ชี้ให้เห็นถึงความล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญของพัฒนาการเรื่องการอนุรักษ์ตัวเลข ปริมาณ ความยาว น้ำหนัก พื้นที่ และปริมาตร (Greengerg.1989) ยิ่งไปกว่านั้นความล่าช้าเหล่านี้หรือช่องว่างนี้จะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ จนถึงวัยรุ่น โดยเฉลี่ยแล้วเด็กหูหนวกจะไม่แสดงความเข้าใจระดับปฏิบัติการคิดโดยใช้รูปธรรม ของการอนุรักษ์ ในเรื่องน้ำหนักหรือของเหลวจนกว่าจะย่างเข้าสู่วัยรุ่น ถึงแม้ว่าการศึกษาก่อนๆ อาจมีความสับสนกันเนื่องจากความยุ่งยากทางภาษา ในการให้คำแนะนำในการทดสอบ แม้กับเรื่องทิศทางเด็กหูหนวกก็แสดงว่ามีความล่าช้า (2-3 ปี) ในการเข้าใจความคิดของการอนุรักษ์

ในทางตรงข้ามเด็กหูหนวกในวัยเรียนโดยทั่วไปมักมีความคล้ายคลึงกันกับเพื่อนๆ ที่มีการได้ยินปกติในงานขั้นปฏิบัติการคิดโดยใช้รูปธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามาร

การมองเห็นสิ่งเร้า เช่น การเข้าใจความคิดรวบยอดของแวนนอน เงา หรือการหมุนเวียน มี การศึกษาเปรียบเทียบงานที่เด็กหุนหวกกลุ่มล่าช้าทำและพบว่าเด็กทำได้ในขั้นความคิดก่อน ปฏิบัติการ ในเรื่องการอนุรักษ์ในระดัปรูธรรมกับความเข้าใจเรื่องแวนนอนเด็กหุนหวกแสดง พัฒนาการที่ล่าช้าเล็กน้อยในการช่วยคาดคะเนของสิ่งที่จะเกิด แต่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จที่ ชับซ้อน (Ross and Hoeman. 1975) เป็นที่ น่าสนใจว่าเด็กผู้ชายหุนหวกมักจะทำได้ดี

กล่าวโดยสรุป งานของเพียเจต์ได้ชี้ให้เห็นว่า เด็กหุนหวกเริ่มแสดงพัฒนาการที่ ล่าช้าให้ ปรากฏในช่วงปลายของวัยก่อนเข้าเรียน และผลงานต่างๆ ก็ขึ้นกับความสนใจทางสายตา และการรับรู้ จะนำไปสู่คำตอบที่ถูกต้อง การบกพร่องทางภาษาส่งผลถึงการประมวลข้อมูลและ ก่อให้เกิดการขาดประสบการณ์และส่งผลถึงพัฒนาการ และการพัฒนาความคิดรวบยอด ซึ่ง ภาษามีผลอย่างมากใน ความคิดระดับรูปธรรม และขั้นปฏิบัติการอย่างเป็นทางการ แต่อัจฉิน้อย ในขั้นประสาทรู้และการ เคลื่อนไหว และขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ ในเรื่องนามธรรมอาจมี ความจำซึ่งมีการรับรู้ทางภาษาสัญลักษณ์จากการพูดหรือภาษาท่าทาง หรือจากการใช้ภาษามือ ซึ่งแปลไปสู่สัญลักษณ์ให้เกิดความคิด รวบยอดง่ายขึ้น และโยงกับสมองส่วนนอกมากกว่าการรับรู้ การจำจากสายตาหรือจินตนาการ

2.5 หลักสูตรและการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับความสามารถทางภาษา

การส่งเสริมความสามารถทางภาษามีหลักสูตรที่น่าสนใจทั้งในประเทศและ ต่างประเทศโดยหลักสูตรดังกล่าวได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของ เด็กที่มี ความต้องการพิเศษโดย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.5.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรที่แบ่ง ออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีรายละเอียดดังนี้

2.5.1.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการจั ดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาร่างกายให้เจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ซึ่งคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ข้อที่ 4 พัฒนาการสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่มาตรฐานที่ 9 – 12 ซึ่ง ในมาตรฐานที่ 9 กล่าวถึงการใช้ภาษาได้เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 5 แสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่อง ให้ผู้อื่นเข้าใจ	1. ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	1. ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	1. ให้ผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องกับเรื่องที่ฟัง
	2. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	2. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	2. เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	1. อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	1. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งหรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	1. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
	2. เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง	2. เขียนคล้ายตัวอักษร	2. เขียนชื่อของตนเองตามแบบเขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

จากตารางที่ 6 แสดงคุณลักษณะที่ฟังประสงค์มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย โดยจัดแบ่งอายุ 3-4 ปี อายุ 4-5 ปี อายุ 5-6 ปี และแบ่งคุณลักษณะทางภาษาไว้ 2 ข้อ ได้แก่ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่อง ให้ผู้อื่นเข้าใจ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ และได้จัดแบ่งสภาพความฟังประสงค์ตามอายุ

ตาราง 6 แสดงสภาพฟังประสงค์ตามอายุ และประสบการณ์สำคัญของความสามารถทางภาษาทั้ง 4 ด้าน

ความสามารถทางภาษา	อายุ(ปี)	สภาพที่ฟังประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านการฟัง	3-4	ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	1) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม
	4-5	ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	2) การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ
	5-6	ให้ผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	3) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ
ความสามารถทางภาษา	อายุ(ปี)	สภาพที่ฟังประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ

ตาราง 6 (ต่อ)

ความสามารถทางภาษา	อายุ(ปี)	สภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านการพูด	3-4	เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	1)การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ 2)การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของตนเองหรือ พูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 3)การพูดอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของ
	4-5	เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	
	5-6	เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	
			เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ 4)การพูดอย่างสร้างสรรค์ใน การเล่น และการกระทำต่างๆ 5)การรจขงหะที่เหมาะสมใน การพูด 6)การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการ การสื่อสาร

ตาราง 6 (ต่อ)

ความสามารถทางภาษา	อายุ(ปี)	สภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านการอ่าน	3-4	อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	1)การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ
	4-5	อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	2)การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมี
	5-6	อ่านภาพสัญลักษณ์ คำด้วยการชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	ผู้ชี้แนะ 3)การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง 4)การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ 5)การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง 6)การสังเกตตัวอักษรในชื่อ

ตาราง 6 (ต่อ)

ความสามารถ ทางภาษา	อายุ(ปี)	สภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ
ความสามารถ ทางภาษา	อายุ(ปี)	สภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ
			ตนเอง หรือคำคุ้นเคย 7)การสังเกตตัวอักษรที่ ประกอบเป็นคำผ่านการอ่าน หรือเขียนของผู้ใหญ่ 8)การคาดเดาคำ วลี หรือ ประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆ กัน
ด้านการเขียน	3-4	เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	1)การเห็นแบบอย่างของการ เขียนที่ถูกต้อง 2)การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ 3)การเขียนคำที่มีความหมาย กับตัวเด็ก / คำคุ้นเคย 4)การคิดสะกดคำและเขียน เพื่อสื่อความหมายด้วยตนเอง อย่างอิสระ
	4-5	เขียนคล้ายตัวอักษร	
	5-6	เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	

จากข้างต้นสรุปได้ว่า สภาพฟังประสงค์ตามอายุ และประสบการณ์สำคัญของความสามารถทางภาษามี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยในเด็กวัย 3-5 ปี ประสบการณ์สำคัญ คือ 1)การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม 2)การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ 3)การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ ส่วนด้านการพูด ประสบการณ์สำคัญ คือ 1)การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ 2)การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 3)การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ 4)การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ 5)การรจขงหะที่เหมะสมในการพูด 6)การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา

3.1 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา

3.1.1 หลักการและรูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยหรือแนวการจัดกิจกรรม โดยเพียเจท์ ได้สนับสนุนการให้เด็กได้เรียนรู้ 'ไว้ดังนี้

- 1.จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการ โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน
- 2.จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ เพื่อสนองต่อความต้องการและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก
- 3.จัดกิจกรรมการเล่นหลากหลายเพื่อให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่นตามความสนใจ
4. จัดกิจกรรมยึดเด็กเป็นศูนย์กลางโดยคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างของเด็กแต่ละคน
5. จัดกิจกรรมที่มีความสมดุล มีทั้งกิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ – เล็ก ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเคลื่อนไหวและสงบ
6. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
7. จัดกิจกรรมให้เด็กมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองต่อส่วนรวมรักธรรมชาติและรักท้องถิ่น

8. ให้เด็กมีนิสัยรักการทำงาน มีส่วนร่วมในการวางแผน ลงมือปฏิบัติและบอกผลการปฏิบัติกิจกรรมของตนเองและผู้อื่นได้

9. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มีมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ให้เด็กมีโอกาสเล่นร่วมกับผู้อื่น

10. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเป็นกันเอง เน้นให้เด็กมีความสุขในการร่วมกิจกรรม

11. จัดกิจกรรมให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่ ฝึกประสาทสัมผัสระหว่างตากับมือ ให้เด็กได้มีโอกาสช่วยเหลือตนเอง เลือกรับทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและความสามารถของเด็ก และควรมีวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กได้สังเกต สัมผัส สำรวจ ค้นคว้า ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง สื่อและอุปกรณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ควรเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กเกิด ความสนุกสนานเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างปลอดภัยไม่เป็นอันตราย ทั้งยังช่วยพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ตามความต้องการ ควรมีหลากหลายเพื่อสนองความแตกต่างของอายุ ความสามารถ และความสนใจของเด็กแต่ละคน ซึ่งคุณสมบัติของสื่อที่ดี ควรมีดังนี้

11.1 สื่อขึ้นเดียวสามารถสอนได้หลายเรื่อง ใช้ประโยชน์ได้หลายทาง

11.2 เป็นสื่อที่เล่นได้หลายรูปแบบตามความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเอง และตามวัยที่แตกต่างกัน

11.3 เป็นสื่อที่เด็กเล่นได้ทั้งตามลำพังหรือเล่นกับเด็กคนอื่นได้ทั้งยังเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

11.4 เป็นสื่อที่เด็กสามารถค้นพบความรู้ต่างๆ ได้โดยไม่จำเป็นต้องบอก

3.1.2 การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ

การปูพื้นฐานให้กับเด็ก โดยคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นหลัก การจัดกิจกรรมปูพื้นฐานทักษะทางการเรียนรู้เป็นการฝึกการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เช่น การมอง การดม การฟัง การชิมรสและการสัมผัส ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่ได้แบ่งเป็นรายวิชา แต่จัดรวมกัน (บูรณาการ) เป็นหน่วยประสบการณ์ โดยแต่ละหน่วยจะประมวลทุกวิชาให้เด็กเรียนรู้ ฉะนั้นการบูรณาการ เป็นการจัดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางนำสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ในทุกด้านมาลำดับความสำคัญของประสบการณ์จัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการและชีวิตของเด็ก หลักการบูรณาการที่เหมาะสม คือ 1) การยึดเด็กเป็นสำคัญ ใช้เด็กเป็นศูนย์กลาง เน้นเรื่องที่เด็กสนใจ และใกล้ตัวเด็ก ให้มีโอกาสทำกิจกรรม อาจเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ความยากง่ายของกิจกรรมปะปนกัน 2) ความสอดคล้องกับ

พัฒนาการ เด็กปฐมวัยมีความสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เด็กคุ้นเคยมาให้เด็กเรียนรู้ 3) การให้ประสบการณ์กว้างขวาง เมื่อเด็กพบเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เด็กมีโอกาสได้รับประสบการณ์หลายด้านพร้อมกัน ดังนั้นการช่วยให้เด็กได้ประโยชน์เต็มที่จึงน่าจะจัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ

การบูรณาการเป็นการจัดเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งสามารถจัดเพื่อส่งเสริมทักษะด้านต่างๆ ได้อย่างผสมกลมกลืน และกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ไปพร้อมกัน การสอนแบบบูรณาการเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็ก ทำให้เด็กสนใจและได้เรียนรู้ทักษะในแต่ละกิจกรรมเป็นการสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน โดยการยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเองซึ่งหลักการนี้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อแนวการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ผลการวิจัยหลายฉบับว่า ในสภาพการเรียนการสอน ครูยังคงเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุด เป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนที่ว่า “ เด็กควรจะได้มีเสรีภาพในการคิด การแสดงออก การศึกษาจะต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ”

การยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) เป็นการเพิ่มบทบาทในการจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นผู้ร่วมหรือดำเนินกิจกรรมให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยให้การสนับสนุนให้ คำแนะนำ การที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กร่วมกิจกรรมนั้น จะเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้โดยการกระทำ เด็ก จะมีอิสระในการคิด การเล่น การแสดงออกทั้งทางวาจา ท่าทาง อันจะส่งผลต่อพัฒนาการทุกด้านของ เด็กในที่สุด

จากการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ดังกล่าว มีการกำหนดกิจกรรมหลักสำหรับเด็กปฐมวัย เป็น 6 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมเสรีหรือเล่นตามมุม กิจกรรมสร้างสรรค์ เกม การศึกษา กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ ซึ่งกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมนี้ สามารถนำมาจัดลงในตารางกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนในอัตราส่วนที่เหมาะสม กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้ เวลานานเกิน 20 นาที ส่วนกิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี อาจใช้เวลา 40- 60 นาที นอกจากนี้กิจกรรมมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่กับกล้ามเนื้อเล็ก และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ดังตัวอย่างตารางกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

08.00 – 08. 30 น.	รับเด็ก
08.30 – 08. 45 น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์
08.45 – 09.00 น.	ตรวจสุขภาพ
09.00 – 09.20 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.20 – 10.20 น.	กิจกรรมศิลปะและเล่นเสรีตามมุม
10.20 – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.30 – 12.00 น.	พักรับประทานอาหารเที่ยง
12.00 – 14.00 น.	นอนพักผ่อน
14.00 – 14. 20 น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
14.20 –14. 30 น.	รับประทานอาหารว่าง
14. 30 –14. 50 น.	เกมการศึกษา
14. 50 –15.00 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ กิจกรรมประจำวันที่น่าเสนอนี้ สามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพ ชุมชน โรงเรียน ตัวเด็ก อาจสลับกิจกรรมก่อนหลัง เร็วหรือช้ากว่าตารางที่น่าเสนอ แต่ควรจัดให้ครบทุกประเภท

สรุปได้ว่าหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำให้เด็กมี พัฒนาการทั้งสี่ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยยึดหลักการจัดในลักษณะบูรณา การยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง มีรูปแบบที่หลากหลาย สนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์ กิจกรรมมีความหมายต่อผู้เรียน และหลักการ เหล่านี้สอดคล้องกับหลักการสร้างความสนใจของเด็ก ซึ่งน่าจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้น

3.1.3 การจัดประสบการณ์การเล่นิทาน

การจัดประสบการณ์ เป็นการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียนให้กับเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการเล่น การลงมือปฏิบัติซึ่งจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้ครบทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งการเล่นิทานเป็นการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดนี้ สตีเวิง

(Stewig, 1995) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาที่มีได้เจาะจงแสดงประวัติความเป็นมาของเรื่อง มุ่งสนองความต้องการทางด้านจิตใจของผู้ฟัง ในบางครั้งก็สอดแทรกคติสอนใจรวมอยู่ด้วย

นอกจากนั้น ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2550) กล่าวถึงความหมายของนิทาน ไว้ว่า หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรือมีผู้แต่งขึ้น เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้เพื่อให้เป็นคนดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและบางครั้งก็สอดแทรกเพื่อสอนใจไปด้วย นิทานจึงเป็นเรื่องราวที่มีผู้แต่งขึ้นโดยครูหรือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน การเพิ่มประสบการณ์เรียนรู้ และสอดแทรกคติสอนใจลงในเนื้อหาของนิทาน

การเล่านิทานเป็นการนำเอาวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการที่นำมาเป็นตัวกลางในการถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ประสบการณ์ ทศนคติและค่านิยมที่เหมาะสมสำหรับเด็กมาใช้เล่านิทาน นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูควรส่งเสริมให้เด็กเล็กๆ ใช้เพื่อเล่านิทานให้เพื่อน ๆ ชมและฟังบ้าง เนื่องด้วยเด็กมีจินตนาการและมโนภาพสูงมากอยู่แล้ว เด็กสามารถจะช่วยกันเล่านิทานโดยแต่งเรื่องนิทานใหม่ๆ แปลกๆ ขึ้นเอง ซึ่งการเล่านิทานโดยให้เด็กเป็นผู้เล่านั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบ คือ 1) การเล่านิทาน โดยเด็กเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง 2) การเล่านิทานจากหนังสือภาพ 3) การเล่านิทานต่อจากเรื่องที่ไม่จบสมบูรณ์ 4) การขยายเรื่องราวจากนิทานที่ได้ฟัง (Stewig, 1995) การถ่ายทอดเรื่องราวที่มีผู้แต่งขึ้นหรือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเพื่อให้เด็กได้เข้าใจด้วยการเล่าโดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการประกอบการเล่าและยังครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง

เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3-6 ปี เป็นวัยแห่งการพักผ่อน สามารถสร้างจินตนาการมากมายแต่ความจำกัดทางการรับรู้จึงขาดประสบการณ์ต่างๆ ฉะนั้นเด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่จะเสริมสร้างหรือเพิ่มพูนประสบการณ์ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเล่านิทานเพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวและเตรียมที่รับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการเล่านิทานนั้นมีอิทธิพลและคุณค่าต่อเด็กมากโดยเฉพาะในเด็กก่อนระดับประถมศึกษาการที่ผู้ใหญ่และครูได้ใกล้ชิดกับเด็กโดยการเล่านิทานจะเป็นเครื่องช่วยให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้น นอกจากนี้คุณค่าของนิทานที่สรุปได้ คือ 1) ช่วยชดเชยและเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการ 2) ฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เก็บความเรื่องที่ฟังได้ตามสมควรแก่วัย 3) สร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็ก 4) ช่วยปลูกฝังความรู้สึกชอบฟังนิทานและความรู้สึกชื่นชอบในหนังสือนิทานก่อนที่จะอ่านได้อย่างเข้าใจ 5)

ปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกว้าง ยอมรับความจริงในชีวิตประจำวัน 6)ช่วยให้ครูและผู้ใหญ่ได้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของเด็กจากการสนทนาหรือซักถามในขณะฟังนิทาน (วิเชียร เกษประทุม.2550)

นอกจากนั้นการเล่านิทานยังเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี เราสามารถนำเอาวิธีการเล่านิทานมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนได้หลายประการ ได้แก่ 1)การลดความตึงเครียด ที่ขจัดความเบื่อหน่ายของนักเรียนในขณะที่เรียน 2)การนำเข้าสู่บทเรียน หรือเตรียมความพร้อมเด็ก 3)การเปลี่ยนเจตคติหรือความเชื่อที่ผิดๆ บางประการ 4)การสอนจริยธรรมแก่เด็ก เช่น ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความกตัญญู 5)การสอนวิชาเรียงความ เช่น ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่ตนเองชอบ 6)การชี้สอนหรือฝึกหัดทักษะทางภาษา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน 7)การฝึกทักษะทางการอ่าน ช่วยให้เด็กรักการอ่าน เป็นต้น 8)การฝึกให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงออก เช่น การแสดงท่าทางประกอบตามเรื่องราวที่กำหนดให้ เป็นต้น 9)การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจในตัวครูให้เกิดขึ้นกับเด็ก 10)การช่วยพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ ให้กับเด็ก

จะเห็นได้ว่า การเล่านิทานมีคุณค่าในการช่วยพัฒนาการทางภาษา ความคิด และจินตนาการอันเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ และประสบการณ์ต่างๆ นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจ ดังนั้นการเล่านิทานจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในหน่วยการสอนต่างๆ ตามแผนการจัดประสบการณ์นั้นทั้งในชั้นอนุบาลและเด็กเล็ก ทั้งนี้เพื่อให้การจัดประสบการณ์นั้นบรรลุวัตถุประสงค์

3.1.4 ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทาน มีวิธีการกำหนดแตกต่างกัน ที่นิยมมากคือ การแบ่งนิทานออกเป็นประเภทตามรูปแบบของนิทาน ดังนี้

ตาราง 7 การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทาน

แหล่งที่มา	การแบ่งประเภทของนิทาน
ในประเทศ	<p>1. นิทานปรัมปรา หมายถึง นิทานที่มีเรื่องราวสลับซับซ้อน เป็นเรื่องสมมติทั้งตัวบุคคล เวลา และสถานที่ เนื้อเรื่องประกอบด้วย อิทธิฤทธิ์ ปฏิหารย์ ตัวเอกมักมีคุณสมบัติพิเศษ เช่น มีเวทมนต์ กาลาหาญ มีไหวพริบ ซื่อสัตย์</p> <p>2. นิทานท้องถิ่น หมายถึง นิทานที่อาศัยเค้าโครงเรื่องจริงเป็นหลัก ตัวละครสำคัญและสถานที่กล่าวถึงเป็นเรื่องจริง หรือเป็นเรื่องเล่าแฝงความเชื่อเกี่ยวกับกำเนิดของสัตว์ธรรมชาติ สถานที่และวีรบุรุษ แบ่งย่อยเป็น 2 ประเภท คือ</p> <p>2.1 นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น ทำไมพระราหูกับพระจันทร์จึงเป็นอริกัน ทำไมเสือจึงมีลาย</p> <p>2.2 นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวถึงคุณธรรม ความฉลาด ความกล้าหาญของบุคคล ส่วนมากเป็นวีรบุรุษของบ้านเมือง กำหนดตัวบุคคล เวลา และสถานที่แน่นอนลงไป</p> <p>3. นิทานเรื่องสัตว์ หมายถึง นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก แต่สมมติว่ามีความคิดและการกระทำต่างๆ อย่างมนุษย์ เป็นเรื่องสั้น ๆ ที่แฝงคติสอนใจ เช่น นิทานอีสป นิทานชาดก นิทานปัญญาตันตระ</p> <p>3.1 นิทานคติธรรม เป็นเรื่องที่กล่าวถึงพฤติกรรมของสัตว์เล่าเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องสั้น ๆ ที่แฝงคติสอนใจ เช่น นิทานอีสป นิทานชาดก นิทานปัญญาตันตระ</p> <p>3.2 นิทานไม่รู้จบ เป็นเรื่องที่มีการเล่าซ้ำเป็นช่วงๆ เหตุการณ์จะดำเนินไปอย่างซ้ำๆ เช่น เรื่องยายกะตา</p>

ตาราง 7 (ต่อ)

แหล่งที่มา	การแบ่งประเภทของนิทาน
ต่างประเทศ	<p>1. นิทานปรัมปราหรือเทพนิยาย (Fairy Tale) มักจะกำหนดสถานที่ที่เลื่อนลอยไม่แน่ชัด เช่น ในกาลครั้งหนึ่งมีเมือง ๆ หนึ่ง ตัวละครมีฤทธิ์เดชมาก ถ้าเป็นชายยากจนก็จะแต่งงานกับหญิงสูงศักดิ์ เช่น สังข์ทอง ปลาบู่ สโนว์ไวท์ ซินเดอเรลล่า</p> <p>2. นิทานท้องถิ่น (Legend) หรือเรียกว่า “ตำนาน” มักเป็นเรื่องขนาดสั้นเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นเรื่องพิสดารแต่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริง เช่น เรื่องพระยาทรงพระยาพาน พระร่วง นิทานท้องถิ่น</p> <p>3. เทพปกรณัม (Myth) ตัวบุคคลในเรื่องมักจะเกี่ยวกับความเชื่อ เช่น เรื่องพระอินทร์ ทำวมหาสงกรานต์ เมขลา-รามสูร</p> <p>4. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) แต่มีความประพฤติเช่นเดียวกับคนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ</p> <p>4.1 นิทานประเภทสอนคติธรรม (Fable) คล้ายกับนิทานคติสอนใจคือ ตัวเอกต้องเป็นสัตว์ แต่มีคติสอนใจ เช่น ราชสีห์กับหนู</p> <p>4.2 นิทานประเภทเล่าซ้ำๆ หรือเล่าไม่รู้จบ (Fomula Tale) เช่น เรื่องยายกะตา วิธีการเล่นแบบจำเพราะ</p> <p>5. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญอยู่ที่เรื่องไม่น่าเป็นไปได้ อาจจะเป็นเรื่องการแกล้งแกล่ง การแสดงปฏิภาณไหวพริบ เป็นการแสดงออกทางด้านอารมณ์และมนุษย์ที่ต้องการหลุดพ้นจากกรอบของวัฒนธรรม ประเพณี และกิจวัตร ฉะนั้นนิทานประเภทนี้จึงรวมไปถึงนิทานเหลือเชื่อ (Tall Tale) ซึ่งทั้งผู้ฟังและผู้เล่าไม่ติดใจในความไม่สมจริงเหล่านั้น</p>

จากข้างต้นสรุปได้ว่า นิทานแบ่งได้ 4 ประเภท 1) นิทานปรัมปราหรือเทพนิยาย (Fairy Tale) 2) นิทานท้องถิ่น (Legend) 3) นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) 4) นิทานตลกขบขัน (Jest) ซึ่งแต่ละประเภทมีความน่าสนใจแตกต่างกัน ควรเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งาน

3.1.5 การเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ลักษณะหนังสือที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัย 4-5 ปี เด็กวัย 4-5 ปี มีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญาของเด็กวัยนี้ ก้าวหน้าอย่างมาก เด็กสามารถเข้าใจเรื่องลำดับและสามารถผลัดกันพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่มได้ ประเด็นนี้หนังสือควรมีเนื้อหา คือ การสนทนากับผู้อื่นในหลายบริบท และมารยาทในการสนทนา เด็กวัยนี้มีทักษะการช่วยเหลือตนเองมากขึ้น หนังสือควรเน้นเรื่องบทบาทของผู้ใหญ่ หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล เด็กควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองในขณะนี้ อาจจินตนาการถึงอาชีพหน้าที่ในอนาคต จากวัยแห่งจินตนาการนี้ เด็กวัยนี้จะชอบหนังสือเกี่ยวกับเทพนิยาย นิยายเกี่ยวกับสัตว์และชอบฟังเพลงเท่ๆ (อารีย์ ศรีอำนาจ.2561)

ลักษณะหนังสือที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัย 5-6 ปี เด็กวัยนี้เป็นเด็กเล็กตอนปลายพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวและกล้ามเนื้อใหญ่มีพัฒนาการเกือบสมบูรณ์ทำให้เด็กมีความคล่องแคล่วมากขึ้น ชอบการค้นพบผจญภัยจนลืมเรื่องอันตราย หนังสือที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการผจญภัย และเรื่องการระงับอันตรายที่อาจจะมาถึงตนได้ เด็กในวัยนี้ยังมีพัฒนาการที่ดีเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เนื้อหาเกี่ยวกับกาลเวลาหรือจินตนาการข้ามเวลาสู่อนาคต เป็นทางเลือกที่เด็กสามารถใช้จินตนาการของตนผ่านตัวละครในนิทานได้

จากที่กล่าวมาสรุปเป็นเกณฑ์ในการเลือกนิทานให้กับเด็กได้ดังนี้ คือ 1) พัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย 2) วัยของเด็ก พิจารณาว่าเด็กมีความสนใจชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของเนื้อเรื่องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็ก คือประมาณ 10-15 นาที หรือประมาณ 12 หน้า 3) เนื้อหาสาระดูว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดคุณธรรมเพียงใด 4) รูปภาพประกอบ มีสีสันสดใส ขนาดเหมาะสม 5) รูปเล่มมีขนาดกะทัดรัด เหมาะสมกับมือเด็ก 6) ภาษาที่ใช้เป็นภาษาสั้น ๆ ง่ายๆ ขนาดของตัวอักษรประมาณ 32 พอยท์ และตัวอักษรไม่ควรเป็นอักษรประดิษฐ์ควรเลือกใช้คำศัพท์หรือตัวอักษรซ้ำๆ จะทำให้เด็กจำได้เพราะเห็นบ่อย

3.1.6 รูปแบบและวิธีการเล่านิทาน

การเล่านิทานควรมีทั้งรูปแบบและวิธีการที่จะช่วยให้บรรยากาศของการฟังนิทาน น่าสนใจยิ่งขึ้น โดยมีรูปแบบการเล่านิทาน ได้แก่ 1)อ่านจากหนังสือนิทานให้เด็กฟังทั้งเล่ม 2)ใช้ ภาพวาดที่มีความต่อเนื่องกันประกอบการเล่าให้เด็กฟัง โดยที่ภาพเหล่านั้นจะจับม้วนใส่ไว้ใน ก่อ่ง แล้วหมุนทีละภาพคล้ายๆ ฟิล์มภาพยนตร์ 3)เล่านิทานโดยใช้การวาดภาพขณะที่เล่าตาม เนื้อเรื่องของนิทาน 4) เล่าโดยไม่ใช้อุปกรณ์ใดๆ เลยแต่ใช้เสียงประกอบการเล่าให้น่าสนใจ 5) เล่า โดยใช้ภาพประกอบขณะที่เล่า 6) การเล่าโดยแสดงท่าทางประกอบตามตัวละครในเรื่อง 7) การเล่าโดยแสดงหุ่นประกอบการเล่า โดยใช้หุ่นตัวละครตามเนื้อเรื่องทีเล่าอาจจะเป็น หุ่นนิ้วมือ หุ่นกระบอก หุ่นเงา (อารีย์ ศรีอำนาจ.2561 , วิเชียร เกษประทุม.2550)

วิธีการเล่านิทานเพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตลอดจนเกิดความ คิดและจินตนาการอย่างเต็มที่ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศในขณะที่เล่านิทาน เช่น การ เริ่มต้นเล่า ครูควรมีวิธีการที่จะจูงใจเด็กด้วยวิธีต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น การใช้เพลง การใช้ปริศนา คำทาย การใช้รูปภาพ หรือขณะที่เล่าควรให้เด็กมีอิสระทั้งในด้านร่างกายและความรู้สึกและมี อารมณ์ร่วม ตามเนื้อหาเรื่องที่เล่า ครูควรมีการใช้น้ำเสียงในการเล่าตามตัวละคร หรือเหตุการณ์ นั้นๆ ในขณะที่เล่าครูควรใช้ภาพหรือท่าทางประกอบในขณะที่เล่าและมีลำดับเรื่องราวให้เข้าใจ ง่าย ไม่ซับซ้อนจนเกินไปขณะที่เล่านิทานควรให้ความสนใจกับเด็กทุกคนอย่างทั่วถึง ภาษาที่ใช้ ควรเลือกให้เหมาะสมกับเด็ก ไม่ควรเน้นการสั่งสอนมากเกินไปจนเด็กขาดความสนุกสนาน (อา รีย์ ศรีอำนาจ.2561 , วิเชียร เกษประทุม.2550)

วิธีการเล่านิทานดังกล่าว ช่วยให้เด็กเกิดความสบายใจ มีความรู้สึกที่เป็นอิสระ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ และเกิดทัศนคติที่ดี นอกจากนี้การเล่านิทานไม่ควรซ้ำซากและจำเจ ควร พยายามแสวงหาวิธีต่างๆ ในการเล่านิทานให้น่าสนใจ เพื่อช่วยให้การเล่านิทานมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น วิธีการเล่านิทานที่ไม่จบเรื่องสมบูรณ์เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความคิด พัฒนา ทักษะการฟัง การพูด และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งการเล่านิทาน ผู้เล่า และผู้ฟังต่างมีประสบการณ์ร่วมกันในการเล่านิทานและแสดงออกในทางสร้างสรรค์ ความคิด สร้างสรรค์จากการฟังนิทานเกิดจากความสามารถซึ่งไม่ใช่เพียงการได้เห็นเท่านั้น แต่เป็นการเฝ้าดู อย่างพิจารณา ไม่ใช่เพียงการได้รับเท่านั้น แต่เป็นการฟังอย่างตั้งใจ ไม่ใช่การเลียนแบบแต่เป็น การคิดสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ และไม่ใช่เพียงการสังเกต แต่เป็นการได้มีประสบการณ์และรับรู้สิ่งใหม่ๆ ในทันทีทันใด ดังนั้นการเล่านิทานจะช่วยจูงใจให้เด็กสนใจที่จะดู ฟังและคิดสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ซึ่ง

เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการคิดและความสามารถทางภาษาให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี (Stewig.1995)

จากข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการเล่านิทานเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจและได้ประโยชน์จากการฟังนิทานอย่างเต็มที่นั้น ครูควรที่จะมีการเล่านิทานที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยตนเองบ้าง จะช่วยจูงใจให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว และเป็นพื้นฐานของความสามารถทางภาษาให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

3.1.7 การเล่านิทานกับการพัฒนาภาษา

นิทานเป็นสิ่งที่เด็กต้องการและสนใจอยากรู้ เด็กทุกคนสนุกกับนิทานที่เขาชอบ และเป็นความสนุกที่เขาเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยไม่รู้ตัวทั้งด้าน ภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ความรู้รอบตัว และความคิดจินตนาการ ทั้งยังส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นที่ละเล็กทีละน้อยจนกระทั่งกลายเป็นนักอ่านโดยไม่รู้ตัว การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยใช้นิทานนำไปสู่ประสบการณ์ด้าน ภาษา โดยการยัดเด็กเป็นศูนย์กลางเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรมการเล่านิทานด้วยตนเอง โดยใช้ภาพจากหนังสือนิทานหุ่นเป็นสื่อ การเล่านิทานโดยให้เด็กแต่งนิทานต่อกับเพื่อน และการเล่านิทานโดยเด็กแต่งนิทานต่อจากครู จะมีผลต่อความสามารถทางภาษาด้านการพูด และการฟัง(อารีย์ ศรีอำนวนย.2561) ดังนี้

1. ช่วยฝึกทักษะทางการพูดและทางการฟังให้แก่เด็กได้อย่างคล่องแคล่วเป็นธรรมชาติ และพูดได้อย่างชัดเจนถูกต้อง
2. ช่วยให้รู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น
3. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ทางความคิดและมีจินตนาการ
4. ฝึกการใช้ภาษาพูดที่สุภาพฝึกมารยาทในการฟัง สามารถเก็บเรื่องราวที่ฟังได้อย่างเหมาะสมตามวัย
5. ช่วยพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่น คือพูดให้ผู้อื่นเข้าใจและสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นพูด เมื่อฟังแล้วสามารถโต้ตอบได้
6. ช่วยให้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรค การเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค และคำบางคำมีความหมายได้หลายอย่าง
7. ช่วยชดเชยประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กที่ขาดโอกาส เพราะบิดามารดาไม่มีเวลาหรือไม่เห็นคุณค่าของการเล่านิทานให้เด็กฟัง

3.1.8 การส่งเสริมการใช้หนังสือในระดับปฐมวัย

การส่งเสริมการใช้หนังสือในระดับปฐมวัยนั้นเกี่ยวข้องกับบุคคล หลายหน้าที่ซึ่งแตกต่างกันออกไป เป็นต้นว่า บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ครูปฐมวัย (อารีย์ ศรีอำนาจ.2561: 199-122; Anderson.2006:19) รายละเอียดดังนี้

1.บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่

บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในการส่งเสริมการใช้หนังสือของลูกมีความสำคัญที่สุดต่อนิสัยรักการอ่านของลูก เนื่องจากเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด พ่อแม่เป็นบุคคลแรกที่เด็กปฐมวัยเห็นเป็นต้นแบบในการอ่านหนังสือ พ่อแม่บางท่านอาจให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือมาก โดยเริ่มอ่านหนังสือให้ลูกฟังตั้งแต่อยู่ในครรภ์ นอกจากนั้นการอ่านหนังสือให้เด็กฟังเป็นการเริ่มการพัฒนาความเข้าใจกฎเกณฑ์เบื้องต้นของภาษา เป็นต้นว่า ตัวอักษรที่เห็นเป็นแถวๆ นั้นมีความหมายบางอย่างและเกี่ยวข้องกับชีวิตของเขา เช่น ชื่อของเด็ก ชื่อพ่อแม่ ชื่อสัตว์เลี้ยงที่เขารักและสิ่งของต่างๆ เด็กได้รู้กฎเกณฑ์การอ่านจากซ้ายไปขวา สิ่งเหล่านี้ยังเป็นพื้นฐานของการเขียนอีกด้วย การอ่านหนังสือให้ลูกฟังนอกจากได้ความผูกพันระหว่างผู้ปกครองและเด็กแล้ว ยังเป็นสิ่งสำคัญเพียงอย่างเดียวที่พ่อแม่สามารถทำได้เพื่อเพิ่มโอกาสสำหรับความสำเร็จในโรงเรียนของเด็ก

2.บทบาทหน้าที่ของครูปฐมวัย

บทบาทของครูปฐมวัยมีความสำคัญต่อการอ่านของเด็กในฐานะผู้ต่อยอดการเรียนรู้จากครอบครัว การส่งเสริมการใช้หนังสือสำหรับเด็กขึ้นอยู่กับครู เนื่องจากเป็นผู้มีบทบาทในการสอนและการตัดสินใจในการเลือกหนังสือแล้วอ่านให้เด็กฟัง นอกเหนือจากครูปฐมวัยมีความใกล้ชิดกับเด็กเป็นพิเศษ จุดเด่นนี้เองทำให้ครูรู้ถึงความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน ซึ่งทำให้ครูสามารถนำมาใช้ในการสอนเด็กให้ตรงจุดที่ต้องการได้ ผ่านกระบวนการคัดเลือกหนังสือและเทคนิคต่างๆ ในการเล่านิทาน

ข้างต้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมการใช้หนังสือในระดับปฐมวัย เป็นบทบาทหน้าที่ ของผู้ปกครองและครูปฐมวัย ซึ่งเป็นการส่งเสริมความสามารถทางภาษาทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน โดยผู้ปกครองจะมีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สามารถเล่านิทานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ได้ ส่วนครูปฐมวัยนั้นนอกจากใกล้ชิดกับเด็กแล้ว ครูยังรู้จักความต้องการของเด็ก วิธีการคัดเลือกหนังสือและเทคนิคการเล่านิทาน

3.2 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

การฝึกพูดโดยใช้การฟัง เป็นการฝึกพูดสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ตามหัวข้อ(ดารณี ศักดิ์ศิริผล.2556 ,เบญจมาศ พระ ธาณี.2553 ; ปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล.2553 ; มลิวัดย์ ธรรมแสง.2562) ดังนี้

3.3.1 ความเป็นมาของการพูดโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT)

ปัจจุบันโรงพยาบาลหลายแห่งในประเทศไทยได้มีการตรวจคัดกรองการได้ยินในเด็กวัยทารกแรกเกิด จึงทำให้สามารถตรวจพบความผิดปกติทางการได้ยินของเด็กได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เด็กได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟัง การพูด โดยการใส่เครื่องช่วยฟังหรือ ประสาทหูเทียม ซึ่งวิธีการดังกล่าวสอดคล้องกับปรัชญาทางการศึกษาพิเศษที่จะต้องกระตุ้นและ ช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยเร็วที่สุด เพื่อพัฒนาภาษาและการพูด

การพัฒนาภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแบ่ง ได้เป็น 3 วิธี คือ 1) ภาษามือและการสื่อสารระบบรวม (Sign Language and Total Communication) 2) การสอนพูด (Auditory – Oral Education : AO) 3) การสอนโดยใช้การฟัง (Auditory – Verbal Therapy : AVT) ซึ่งการเลือกวิธีสอนทั้ง 3 วิธีดังกล่าว นั้น ผู้ปกครองจะเลือกแตกต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีการได้ยินปกติจะเลือกวิธีสอนพูดและวิธีสอนโดยใช้การฟังเสียงในภาษา แต่ผู้ปกครองที่เป็นคนหูหนวกจะเลือกวิธีการใช้ภาษามือและการสื่อสารระบบรวม สิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสอนภาษามือก็คือถ้าจะให้เด็กเรียนภาษามือ ผู้ปกครองก็ต้องเรียนรู้ภาษามือด้วย จึงจะสามารถสื่อสารกันได้ แต่ผู้ปกครองที่เลือกวิธีสอนพูดและวิธีสอนโดยใช้การฟังเสียงในภาษานั้นก็เพราะว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่มีการได้ยินที่เหลืออยู่ ถ้าได้รับการตรวจวัดการได้ยินแล้วใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียมก็จะใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการพูดได้

การสอนพูดโดยใช้การฟังฟังในภาษา (Auditory Verbal Therapy : AVT) เป็นการสอนโดยเน้นให้เด็กฟังด้วยการใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ แต่วิธีนี้ไม่ได้ใช้การฟังเพียงอย่างเดียวแต่จะใช้การสอนภาษาก็ด้วย ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน บุคคลที่วางรากฐานวิธี AVT นี้มี 3 คน แต่เรียกชื่อวิธีนี้แตกต่างกัน คือ

1. Helen Beebe (ปี ค.ศ. 1909 - 1998) เรียกวิธีนี้ว่า Unisensory
2. Doreen Pollack (ปี ค.ศ. 1929 - 2005) เรียกวิธีนี้ว่า Acoupedics
3. Dan Ling (ปี ค.ศ. 1926 - 2003) เรียกวิธีนี้ว่า Auditory Verbal

การสอนฟังและการพูดจะต้องสอนโดยเร็วที่สุด เพราะจะส่งผลต่อคุณภาพของเสียงหากสอนพูดตอนที่เด็กมีอายุมากแล้วก็จะพบกับปัญหาเรื่องการออกเสียงซึ่งซับซ้อนมาก การสอนพูดจะทำให้พ่อแม่ที่มีการได้ยินปกติสามารถสื่อสารกับลูกได้ถึงแม้ว่าเด็กอาจจะพูดไม่ชัดเท่าที่ควร และยังส่งผลต่อการทำงานและการเข้าสังคมได้มากกว่าเด็กที่ใช้ภาษามือในการสื่อสาร

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีการสอนพูด (A-O) กับวิธีสอนโดยใช้การฟัง (A-V)

ประเด็น	วิธีการสอนพูด (Auditory – Oral Education) (A-O)	วิธีสอนโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal) (A-V)
1. การมาเรียนหรือฝึกทักษะการฟังการพูด	ผู้ปกครองต้องพาเด็กมาเรียนหรือฝึกทักษะการฟังการพูดกับผู้สอนให้มากที่สุด	ผู้ปกครองพาเด็กมาเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรืออย่างมากไม่เกิน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการสอนหรือฝึกเด็ก
2. การใช้ประสาทสัมผัส	เน้นการฟัง การดูและการสัมผัส	เน้นการฟัง แต่ถ้าเด็กอยู่ในห้องเรียนก็สามารถใช้ประสาทสัมผัสได้ทุกอย่าง
3. การเข้าเรียน	เด็กจะต้องมีภาษาก่อนจึงจะไปเข้าเรียนในโรงเรียนปกติ	เน้นให้เด็กไปเรียนในห้องเรียนปกติโดยเร็วที่สุด ซึ่งจะทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาพูดจากเพื่อนที่มีการได้ยินปกติ
4. การพูด	การพูดจะไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ เสียงขึ้นจมูก	เด็กจะพูดเป็นธรรมชาติมากขึ้น และคุณภาพของเสียงก็ดีขึ้นด้วย
5. การเข้าสังคม	เด็กจะเข้าสังคมกับเด็กหูหนวกได้ง่ายกว่า	เด็กจะสามารถเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่เป็นปกติได้

การสอนโดยใช้วิธีการฟังหรือ AVT นี้เด็กจะต้องเรียนรู้โดยใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ในการ พัฒนาการพูด ดังนั้นเด็กจะต้องได้รับการวินิจฉัยโดยเร็วที่สุด เพื่อพบว่าเด็กมีการสูญเสียการได้ยินก็จะต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือผ่าตัดใส่ประสาทหูเทียม เพื่อที่จะส่งเสริมการฟัง โดยทั่วไปจะใช้เวลา ประมาณ 7 เดือน เด็กจะมีพัฒนาการในการฟังเช่นเดียวกับเด็กปกติ ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาตั้งแต่อายุน้อยหรือตั้งแต่ 1 ขวบก็จะช่วยให้เด็กพัฒนาได้เร็ว ทั้งนี้จะต้องสอนผู้ปกครองในเรื่องการใช้ สภาพแวดล้อม การสร้างสถานการณ์ หรือการใช้กิจวัตรประจำวันในการทำงานบ้าน เช่น ซักผ้าทำอาหาร ซึ่งเป็นกิจกรรม ที่มีขั้นตอนและต้องการใช้การสนทนา เพื่อสอนการฟัง การพูดและภาษาให้แก่เด็ก หรือแม้แต่การเล่นในสนามเด็กเล่นก็สามารถบูรณาการการฟังการพูดในการฝึกเด็กได้ เช่นเดียวกัน (ดารณี ศักดิ์ศิริผล.2556)

3.2.2 แนวคิดและปรัชญาเกี่ยวกับการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง

แนวคิดของการฝึกพูดโดยใช้ทักษะการฟัง คือการให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมปกติ ช่วยเหลือตนเองได้ และมีส่วนร่วมในสังคม เช่นบุคคลทั่วไป ในการฝึกพูดโดยใช้การฟัง เป็นวิธีการส่งเสริมทักษะทางภาษาโดยใช้บทสนทนา และการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่เน้นผู้ปกครองเป็นศูนย์กลาง และเป็นวิธีที่让孩子เรียนรู้การฟังโดยแปลความหมายของภาษาพูด ซึ่งจะช่วยให้เด็กพูดได้โดยใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ โดยวิธีนี้เป็นวิธีการที่让孩子เรียนรู้เสียงต่างๆ โดยใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนประกอบ การฝึกพูดโดยใช้การฟัง สนับสนุนให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปฏิสัมพันธ์และทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่มีการได้ยินปกติ เช่น กิจกรรมการเล่นเป็นกลุ่ม เล่นิทาน หรือเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้ภาษาจากต้นแบบการพูดตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้เด็กสามารถตรวจสอบตนเอง โดยการเรียนรู้ที่จะฟังเสียงของตนเองและเสียงของผู้อื่นในการสนทนาโต้ตอบที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้เด็กพูดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในปัจจุบันมีเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสร้างอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยการได้ยินต่างๆ เช่น เครื่องช่วยฟัง เครื่องประสาทหูเทียม ทำให้เด็กหูหนวกหรือมีความบกพร่องทางการได้ยิน ส่วนใหญ่สามารถกลับมาใช้การได้ยินและการฟัง จนเด็กสามารถพัฒนาภาษาจากการฟังจนมีโอกาสดูได้ สามารถใช้การพูดและฟังเพื่อการสื่อสารได้ อย่างไรก็ตามการได้ยินจากเครื่องช่วยฟังแต่เพียงอย่างเดียว ยังไม่สามารถทำให้เด็กพูดได้ การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพการได้ยินหลังจากการได้รับเครื่องช่วยการได้ยินเป็นสิ่งสำคัญที่เด็กจะต้องได้รับ ดังนั้นพันธกิจของการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง ซึ่งเป็นวิธีการฝึกฟัง ฝึกพูดวิธีหนึ่งที่มีบทบาทในการนี้ การบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง เป็นการช่วยทำให้เด็กหูหนวกหรือเด็กที่มีความ

บกพร่องทางการได้ยินเหล่านี้สามารถใช้ศักยภาพการได้ยินและการฟังของเขา เข้ามาช่วยพัฒนาความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยการใช้การฟังและการพูด ผู้ที่ริเริ่มและคิดค้นวิธีการนี้ได้แก่ ดอริน พอลลาค และเฮเลน ฮันลิก บีเบ (Doreen Pillack and Helen Hulick Beebe.1970) ทำให้การบำบัดการพูดโดยใช้การฟังมีชื่อเสียงในด้านการจัดการศึกษา การแนะแนว การส่งเสริมอาชีพ และการส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของครอบครัวต่อพัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็ก

ปรัชญาของการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง คือ ดำเนินการอย่างมีเหตุผลและการแนะนำให้คำปรึกษาที่เป็นจริงเหมาะสม หลักการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กหูหนวกหรือมีความบกพร่องทางการได้ยินที่จะเรียนรู้ ร่วมกับการใช้เครื่องขยายเสียงสำหรับการได้ยินที่เหลืออยู่ เช่น เครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียมเข้ามาช่วยในการฟัง ในการประมวลถ้อยคำ ภาษา และการพูด โดยมีเป้าหมายของการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง คือการทำให้เด็กหูหนวกหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเจริญเติบโตขึ้นโดยมีการเรียนรู้ได้อย่างปกติทั่วไป และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สามารถทำให้พวกเขาดำรงชีวิตได้อย่างอิสระเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สามารถทำให้พวกเขาดำรงชีวิตได้อย่างอิสระเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป การบำบัดทางการพูดโดยใช้การฟังส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องสิทธิของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทุกระดับให้มีการพัฒนาความสามารถในการฟังพูดและสามารถสื่อสารด้วยการใช้ภาษาพูดและการฟังเป็นหลัก

3.2.3 หลักการของการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง

ดอริน พอลลาค (Pillack, D.1970) ได้สรุปหลักการและวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง ไว้เป็นหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1.ให้มีการตรวจวินิจฉัยสมรรถภาพการได้ยินของเด็กตั้งแต่นั้นๆ ทั้งในเด็กแรกเกิด เด็กทารก เด็กเล็กและ/หรือเด็กโต ตามด้วยการจัดการทางโสตสัมผัสวิทยาที่ถูกต้องเหมาะสมและใช้วิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง
- 2.ให้ประเมินความสามารถของเด็กทันที และใช้สมรรถนะของเทคโนโลยีทางการได้ยินอย่างเหมาะสม ในการช่วยให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดจากการกระตุ้นสมรรถภาพการได้ยิน
- 3.ให้คำปรึกษาแนะนำและฝึกสอนพ่อแม่ผู้ปกครองในการช่วยเหลือเด็ก โดยให้ใช้การได้ยินจากเครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียมเป็นเสมือนประสาทสัมผัสอันดับแรกในการรับรู้เริ่มแรกเข้ามาช่วยในการพัฒนาภาษาและการพูด โดยไม่ใช่ท่าทางหรือการอ่านริมฝีปาก

4. ให้คำแนะนำและฝึกสอนให้พ่อแม่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังเป็นรายบุคคล

5. ให้คำแนะนำและฝึกสอนพ่อแม่ผู้ปกครองในการสร้างสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยเหลือสนับสนุนการฟังเพื่อเรียนรู้ภาษาพูดที่จะได้เรียนรู้จักกิจวัตรประจำวันของเด็ก

6. ให้คำแนะนำและฝึกสอนพ่อแม่ผู้ปกครองในการช่วยเด็กบูรณาการการฟังและภาษาพูดเข้าด้วยกันให้เป็นรูปแบบของการใช้ชีวิตประจำวันของเด็ก

7. ให้คำแนะนำและฝึกสอนพ่อแม่ผู้ปกครองในการใช้รูปแบบการพัฒนาเป็นไปอย่างธรรมชาติของการฟัง การพูด การใช้ภาษา ความคิดจดจำ การเรียนรู้ และการสื่อสาร

8. ให้คำแนะนำและฝึกสอนพ่อแม่ผู้ปกครองในการช่วยเหลือเด็กใช้การฟัง ในการสังเกตเสียงพูดของตนเองในขณะที่ตนเองพูดเทียบกับเสียงพูดของคนอื่นที่ปกติ เพื่อที่จะทำให้เสียงพูดของเด็กชัดเจนขึ้น

9. ดำเนินการทั้งอย่างเป็นรูปแบบและไม่เป็นรูปแบบในการประเมินผลวินิจฉัย ในการพัฒนาแผนการฝึกฟังฝึกพูดตามแบบการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังของเด็กเป็นรายบุคคล สังเกตความก้าวหน้าและประเมินประสิทธิภาพของแผนการฝึกสำหรับเด็กและครอบครัว ตลอดจนการปรับปรุงแผนเมื่อจำเป็น

10. จัดเด็กให้เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติที่ใช้การฟังและการพูด และได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเหมาะสม

ในประเทศไทยมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการของวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังมีอยู่ 3 ประการ (เบญจมาศ พระธานี.2543) คือ

1. การฝึกฟังฝึกพูดแบบตัวต่อตัวด้วยความร่วมมือของพ่อแม่ (Individualized diagnostic therapy with parent participation) วิธีการบำบัดทางการพูดโดยใช้การฟัง เป็นวิธีการฝึกพูดรายบุคคลที่พ่อแม่ต้องมีส่วนร่วมในการฝึก การฝึกแบบรายบุคคลนี้ผู้ฝึกสามารถจัดโปรแกรมการฝึกให้เหมาะสมกับเด็กและพ่อแม่ซึ่งมีบุคลิกภาพ รูปแบบการเรียนรู้ ระดับความพิการและระดับความสามารถที่แตกต่างกันได้้อย่างเหมาะสม ในการฝึกแต่ละครั้ง ผู้ฝึกจะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางการฟังเสียงที่ดีมีสิ่งรบกวนจากภายนอกน้อย และเป็นตัวอย่างการฝึกที่ดี (positive role models) การทำงานเป็นที่ระหว่างพ่อแม่และผู้ฝึก การประเมินและการฝึกพูดดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอตามศักยภาพและความจำเป็นของเด็กแต่ละคน จนกระทั่งพ่อแม่สามารถนำเอาเทคนิคการสอนและเป้าหมายของการฝึกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและพัฒนาต่อไป จนเป็นนิสัยภายใต้การให้คำปรึกษา คำแนะนำ และ

การให้ความรู้จากผู้ฝึก โดยมุ่งหวังให้เด็กสามารถสื่อความหมายด้วยการพูดตามวัยและตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการทางภาษา

2. การฝึกพัฒนาการด้วยวิธีฟังที่เป็นขั้นตอนตามธรรมชาติ (Natural sequential development) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะการฟัง การพูด ภาษา ความรู้และการสื่อความหมายตามขั้นตอนพัฒนาการของเด็กปกติ ในระยะเริ่มแรก การฝึกพูดบนพื้นฐานการได้ยินตามขั้นตอนพัฒนาการของเด็กปกติจะถูกนำมาใช้ การฝึกฟังเสียงสระที่มีความแตกต่างกันมากๆ หรือการเล่นเสียงที่ไม่มีมีความหมาย (bubble speech) จะเป็นประโยชน์ต่อการฝึกพูดต่อไป ในการเรียนรู้คำหรือภาษาใหม่ ๆ นั้น การเน้นการออกเสียงพยางค์ต่างๆ ซ้ำๆ จะช่วยให้เด็กมีการรับรู้การฟังและการพูดเสียงต่างๆ ได้ดีขึ้น การสอนจึงเน้นให้ฝึกสอนตามขั้นตอนการพัฒนาการพูดของเด็กปกติ โดยเน้นการฟังเป็นหลัก

3. การเรียนรู้ภาษาผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติและมีความหมาย การสอนเน้นการฝึกฟังและพูดวลีสั้นๆ ในกิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวันและเกี่ยวกับประสบการณ์ของเด็ก โดยเน้นการฟังเป็นหลักจะช่วยพัฒนาภาษาและการพูดได้อย่างดี การเริ่มพัฒนาการฝึกฟัง และภาษาในระยะเริ่มต้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กที่ใช้เครื่องช่วยฟังหรือใช้ประสาทหูเทียม (cochlear implant) เพื่อช่วยในการได้ยินของเด็ก

3.2.4 จุดมุ่งหมายของการฝึกโดยวิธีบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง

การสอนโดยวิธีบำบัดการพูดโดยใช้การฟังมีจุดมุ่งหมาย (ปริญญา หลวงพิทักษ์ ชุมพล.2553 ; เบญจมาศ พระธานี.2543) ดังนี้

1. ใช้การฟังในการฝึกพูดจนสามารถพูดได้
2. สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้โดยการใช้การพูด
3. เด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องอาศัยพึ่งพาใครและเป็นคนที่มีบทบาทในสังคมอย่างคนปกติ

4. ใช้ภาษาพูดในการติดต่อสื่อสารต่างๆ

3.2.5 ขั้นตอนในการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง

ขั้นตอนของวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังจะเป็นการจัดการฝึกและการวินิจฉัยรวมทั้งการประเมิน มีการประชุมเพื่อประเมินความก้าวหน้าและทักษะความสามารถของเด็กและของผู้ปกครอง เด็กเรียนรู้ที่จะฟังเสียงพูดของตนเอง เสียงพูดของผู้อื่นและเสียงที่อยู่รอบๆ ตัวเขาเพื่อที่จะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการพูด ผู้เชี่ยวชาญการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง สนับสนุนส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพโดยการพูด ผู้เชี่ยวชาญการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง

สนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาการสื่อสารให้เป็นไปอย่างธรรมชาติในชีวิตประจำวัน รวมถึงความร่วมมือของโรงเรียนและชุมชน

ขั้นตอนอาจจะพิจารณาจากความหลากหลายของการจัดรูปแบบการฝึก เช่น คลินิกฝึกพูดในโรงพยาบาล คลินิกเอกชน หรือโรงเรียน ถึงแม้ว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถที่จะเรียนรู้ได้ในสถานที่เหล่านี้ได้ แต่ก็ยังห่างไกลจากสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติรอบๆ ตัวของเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมในการฝึกจะต้องทำให้มีสภาพเหมือนเด็กอยู่ในสถานที่จริงให้มากที่สุด จะต้องมีส่วน อุปรกรณ์และของเล่นต่างๆ ที่พบในบ้านของเด็ก เช่นเดียวกับของที่จำลองจากของจริงชิ้นเล็กๆ ที่ถูกใช้ในการกระตุ้นให้เกิดการพูดสนทนาที่เกิดจากการฟัง

โปรแกรมการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังส่วนมากมักจะทำการฝึกให้เป็นรายสัปดาห์ๆ ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ความร่วมมือในการฝึกของพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นหลักการที่สำคัญของกระบวนการวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง การเกิดแรงจูงใจและการได้รับคำแนะนำ พ่อแม่ ผู้ปกครองก็ยังคงต้องการความมั่นใจถึงเทคนิคการที่ทำให้เกิดผลและกลยุทธ์ในการไปสู่เป้าหมายที่ต้องการอย่างแท้จริง ผู้ฝึกสอนตามวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังจะทำการสาธิตวิธีการฝึกให้ดูการให้คำปรึกษาและการฝึกสอนพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อที่จะช่วยให้เด็กได้ใช้ศักยภาพในการฟังและการได้ยินของเขาให้มากที่สุด (ปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล.2553)

3.2.6 การจัดสภาพแวดล้อมในการฝึกฟังของเด็ก (The Listening Environment)

เวอร์เรน เอสตาบรูคส์ กล่าวว่า การฝึกโดยวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังนั้นจะใช้การฟังให้มากที่สุด เพื่อพัฒนาในการเรียนรู้การพูดผ่านทางกรฟังมากกว่าทางการใช้สายตา จ้องมอง ดังนั้นการฝึกฟังฝึกพูดต้องไม่ทำให้เกิดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขต่างๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคในการฟัง แต่จะทำให้การฟังมีความเป็นไปได้ดีที่สุด ทำข้อมูลต่างๆ ให้ง่ายต่อการได้ยินและง่ายต่อการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมการฟังของเด็ก โดยมีเทคนิคและวิธีการดังต่อไปนี้

1. พ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ฝึกนั่งด้านข้างเด็ก ด้านเดียวกับหูข้างที่ได้อินดีกว่า (ในระยะห่างที่เด็กพอจะได้ยิน)

2. พูดใกล้กับไมโครโฟนของเครื่องช่วยฟัง หรือเครื่องประสาทหูเทียมของเด็ก

3. ความดังของเสียงพูดอยู่ในระดับปกติ

4. จัดเรียงเสียงรบกวนภายในห้องให้มีน้อยที่สุด

5. ใช้การพูดซ้ำๆ และมีเสียงสูง เสียงต่ำ ไพเราะน่าฟัง มีการแสดงสีหน้าร่วมด้วยและมีจังหวะการพูดที่ดี

6. ใช้เทคนิคการเน้นเสียงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการได้ยินของเสียงพูด (ค่อยๆ เปลี่ยนจากเสียงที่ได้ยินดังมากไปสู่เสียงที่ได้ยินเบาลงต่ำสุด)

3.2.7 กลยุทธ์การสอนพูดโดยใช้การฟัง

กลยุทธ์ในการฝึกโดยวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังถูกใช้โดยผู้เชี่ยวชาญการฝึก เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาภาษาพูดจากการฟังและการได้ยิน โดยมีเทคนิคและกลยุทธ์ในการฝึกโดยวิธีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง (ปริญา หลวงพิทักษ์ชุมพล : 2553) ดังนี้

1. ออกเสียงพูดตามเด็ก เมื่อเด็กพูดอะไร เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าใจคำพูดและความสามารถในการเปล่งเสียงพูดของเด็ก
2. มีการเน้นเสียง เช่น การกระซิบ การร้องเพลง การย้ำที่สำคัญของโครงสร้างของประโยค ความสัมพันธ์ของคำต่างๆ ในประโยค หรือรูปแบบของส่วนที่เป็นภาษาและส่วนประกอบของภาษา
3. ถามเด็กว่า หนูได้ยินเสียงอะไร เป็นการกระตุ้นให้เด็กพูดตามจากการฟังคำพูด
4. ให้กำลังใจและสอนพ่อแม่ผู้ปกครองให้เป็นเสมือนกับเป็นต้นแบบอันดับแรก ในการใช้การฟังและการพูดให้กับเด็ก
5. เลื่อนตัวเข้าใกล้ๆ กับไมโครโฟนของเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียมของเด็ก
6. มีการให้รางวัล การชมเชย การมีข้อกำหนดให้เป็นแบบเพื่อเลือก มีการพูดซ้ำคำเก่าที่เคยพูดเคยได้ยิน
7. การรอคอย หรือหยุดเพื่อรอการตอบสนองจากเด็ก
8. การพูดย้อนกลับทันทีที่ได้ยินเสียงของเด็กหลังจากเด็กมอง

ในการการสอนพูดควรให้เด็กได้เข้าไปอยู่ในห้องเรียนปกติที่มีการสื่อสารโดยใช้การพูดและต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียมที่เหมาะสมกับเด็กตลอดเวลา นอกจากนี้พ่อแม่ ผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่สอนพูดและให้เด็กมีเวลาในการตอบสนองกับพ่อแม่ในขณะที่สอนพูดด้วย ซึ่งกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สามารถนำมาใช้เพื่อสอนให้พ่อแม่ ผู้ปกครองนำไปใช้ในการสอนพูดโดยใช้การฟัง (ดารณี ศักดิ์ศิริผล.2556 , มลิวัดย์ ธรรมแสง.2561) มีรายละเอียดดังนี้

1. เด็กต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม
2. ขณะที่พูดกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พ่อแม่หรือผู้สอนพูดจะต้องอยู่ใกล้ไมโครโฟนของเครื่องช่วยฟัง โดยในระยะแรกของการสอนผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้สอน

อยู่ใกล้พอที่เด็กจะได้ยินซึ่งระยะห่างที่ใกล้ที่สุดระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน คือ ประมาณ 6 นิ้ว ถ้าเรา ยิ่งอยู่ไกลจากเด็ก การฟังจะทำได้ยากขึ้น ผู้สอนต้องตะโกนเพื่อให้เสียงดังขึ้น ซึ่งทำให้เสียงมีความ เพี้ยน ดังนั้นเวลาพูดแม้อยู่ใกล้ผู้พูดก็ไม่ควรพูดเสียงดังเกินไป เมื่อผู้เรียนเริ่มฟังได้ดีขึ้น มีความคุ้นเคยกับเสียงผู้สอน ก็ให้เปลี่ยนเป็นระยะที่ไกลขึ้น

3. สภาพแวดล้อมในการสอนจะต้องเงียบ เช่น ถ้าสอนในห้องก็ต้องปิด โทรทัศน์ หรือแม้แต่สอนในรถยนต์ ก็ต้องปิดวิทยุเช่นกัน และในการฝึกในทุกสภาพแวดล้อม เพื่อ เพิ่มความสามารถในการฝึกควรใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ เช่น คำว่า “ ไม่ ” ผู้ปกครองและผู้สอนควรแสดงอาการส่ายหน้าพร้อมกับการพูดด้วย

4. เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกตที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม)

5. ผู้สอนเอามือชี้ที่หูเพื่อให้เด็กเตรียมความพร้อมในการฟัง

6. การสอนพูด ผู้สอนต้องทำน้ำเสียง สูง-ต่ำ ให้เหมาะกับเนื้อเรื่องที่สอน เพราะนอกจากเด็กจะเรียนรู้เรื่องเสียงแล้ว เด็กยังได้รับรู้ความหมายและความสำคัญของเนื้อเรื่อง ตอนนั้นด้วย

7. มีการสบตาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ต่ำมให้เด็กมองปากผู้สอน เพราะการ สบตาแสดงว่าเด็กกำลังตั้งใจฟังผู้สอนอยู่

8. มีการแสดงความสนใจร่วมกันในสิ่งที่พ่อแม่หรือผู้สอนกำลังสอนอยู่ เช่น ให้เด็กถือของเล่นแล้วให้เด็กพูดถึงของเล่นชิ้นนั้น โดยผู้สอนก็ต้องตั้งใจฟังขณะที่เด็กพูด ดังนั้นควร ให้เด็กเป็นผู้เริ่มความสนใจในสิ่งที่เด็กจะพูด แล้วให้ผู้สอนเป็นผู้ฟัง

9. การใช้เสียงก่อนการเห็นภาพขณะเล่นนิทาน หรือสอนคำศัพท์

10. การรอในขณะที่พูด เมื่อเด็กพูดผู้สอนจะต้องรอและฟังอย่างตั้งใจจนกระทั่ง เด็กพูดจบ ผู้สอนจึงพูดแล้วให้เด็กเป็นผู้รอสลับกันไป

11. ในช่วงแรกๆ ของการพูดให้ผู้สอนใช้การหยุดชั่วคราวและให้เด็กรอในขณะที่ สอนพูด หากเด็กพูดแทรกให้บอกว่ารอก่อน เมื่อผู้สอนพร้อมที่จะฟังเด็กพูดให้ก้มตัวลงไปหาเด็ก หรือมองสบตา เพื่อเป็นสัญญาณบอกว่า ผู้สอนพร้อมจะฟังที่เด็กพูด เป็นไปตามขั้นตอน คือ เรา รอ-เด็กพูด-เราพูด-เด็กได้ตอบ

12. พูดเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น ขณะกำลังรับประทานอาหาร อาบน้ำ ฯลฯ ให้พ่อแม่ใช้ทุกวินาทีในการพูดเมื่อมีโอกาส เช่น เวลาเปิดก๊อกน้ำแล้วล้างมือ ก็พูดว่า ล้าง ล้าง ล้าง เป็นต้น

13. ให้เรียกชื่อเด็กก่อนทุกครั้ง ก่อนที่จะให้เด็กทำอะไร เมื่อเรียกชื่อเด็กจะต้องมีกิจกรรมให้ทำต่อเช่น เรียกชื่อ แล้วบอกให้เด็กใส่รองเท้า ฯลฯ แต่ไม่ใช่เรียกชื่อเด็กแล้วไม่มีอะไรให้ทำ เพราะไม่เช่นนั้นเด็กก็จะเรียนรู้ว่าเรียกเฉยๆ แล้วเด็กก็จะไม่ตอบสนองต่อการเรียกชื่ออีกต่อไป

14. สอนการฟัง โดยเรียงลำดับการฟัง เช่น พูดคำว่า “ ฟัง ” แล้วผู้สอนชี้ที่หู เมื่อเล่าเรื่องเสร็จ ก็ถามเด็กว่าได้ยินอะไรบ้างจากเรื่องเล่า

15. การพูดตามตัวอย่าง เช่น ให้พ่อพูดก่อนแล้วเด็กจึงพูดตาม ให้พี่พูดก่อนแล้วจึงพูดตาม ให้เพื่อนพูดก่อนแล้วจึงพูดตาม

16. การรอคอยขณะที่เด็กจะพูด หรือทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด

14. เด็กจะต้องได้ยินเสียงก่อน จึงจะสอนพูดได้ ต้องสอนการฟังทันทีเมื่อเปิดเครื่อง และสอนตามลำดับขั้นของพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

17. สอนการฟังเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องใช้หนังสือมาเปิดอ่านให้เด็กฟัง เพราะไม่เช่นนั้น เด็กจะมองแต่ปากผู้สอน ไม่ฟังเสียงพูด ถ้าใช้ของเล่น ก็ให้เล่นของเล่นอยู่ระดับปาก เพื่อที่เด็กจะได้ไม่มองปากของผู้พูด

18. ใช้มือในการบอกลำดับ (Hand cue) โดยให้มืออยู่ข้างๆ ปาก เพราะเด็กจะเห็นปากไม่ชัดเท่าไรหรอก แต่จริงๆ ไม่ควรใช้ Hand cue เพราะจะไม่ใช่ธรรมชาติ แต่ในกรณีที่เด็กหันมามองผู้สอน ก็อาจต้องใช้ Hand cue การใช้ Hand cue ทำให้เด็กรู้ว่าต้องพูด เมื่อวางมือที่ปากของเด็กหรือวางที่ปากของแม่ แต่ลักษณะการทำ Hand cue นี้เมื่อเด็กรู้ลำดับการพูดแล้ว ก็จะหยุดทำ

19. การเปล่งเสียงและเน้นคำที่สำคัญในประโยคให้ดังขึ้น แบ่งได้เป็น 2 กรณี ได้แก่ 1) การเปล่งและเน้นเสียงคำ ประโยคขณะสอน 2) การสอนโดยเน้นคำที่เด็กไม่พูดในชีวิตประจำวัน เช่น แม่ตักข้าวใส่จาน เด็กพูดว่า “ แม่ตักข้าวจาน ” ผู้สอนต้องเน้นคำว่า “ ใส่ ” เป็นต้น

20. การขยายประโยค จะเป็นการส่งเสริมการฟังในระดับที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น เด็กพูดคำว่า “ ลูกบอล ” ได้แล้วผู้สอนก็เพิ่มโดยพูดว่า “ ลูกบอลสีน้ำเงิน ” และให้เด็กได้พูดซ้ำๆ ในคำศัพท์ และประโยค เมื่อเด็กได้จึงแล้วค่อยๆ ขยายประโยคเพิ่มขึ้น

21. การให้แรงเสริมและพัฒนาการทางภาษา ผู้สอนจะต้องให้แรงเสริมเชิงบวกเสมอ เช่น เด็กพูดคำว่า Bye Bye ได้ ผู้สอนก็ชมว่า เก่งมาก พูดได้ดีมาก ผู้สอนให้แรงเสริมทั้งคำพูดและสิ่งที่จับต้องได้ แต่โดยทั่วไปมักใช้คุณมากกว่า ทั้งนี้การให้แรงเสริมจะต้องให้ทันที แต่

จะต้องคำนึงถึงการให้คำให้เหมาะสมกับวัยของเด็กแต่การชมจะทำเมื่อเด็กปฏิบัติได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ เท่านั้น

22. การสอนโดยให้เด็กหาแหล่งกำเนิดเสียง ถ้าเด็กใส่เครื่องช่วยฟัง 2 ข้าง จะสอน การฟังได้เร็วกว่าเด็กที่ใช้เครื่องช่วยฟังเพียงข้างเดียว ดังนั้นถ้าเป็นไปได้ควรใส่เครื่องช่วยฟัง 2 ข้างจะ ดีกว่า แต่ถ้าใส่เครื่องช่วยฟังแล้วเด็กได้ยิน ผู้สอนจะสอนการฟังทันทีโดยไม่ต้องรอ ซึ่งถ้าเด็กอยู่ใน โรงเรียนก็ให้ใส่เครื่องช่วยฟัง 2 ข้าง แต่ถ้าเวลาสอนพูดก็อาจใส่ทีละข้างได้ ทั้งนี้เพื่อทดสอบ ความสามารถในการได้ยินของหูแต่ละข้างนั่นเอง

23. การเรียกชื่อสิ่งของ การพูดคำศัพท์ ประโยคโดยการสอนซ้ำไปซ้ำมา หลายๆ ครั้ง เพื่อให้เด็กซึมซับ ซึ่งเด็กปกติการเรียกชื่อสิ่งของ การพูดศัพท์ ประโยค ไม่ว่าจะใกล้หรือไกลเด็กก็จะได้ยินและเรียนรู้ได้ แต่ถ้าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำเป็นต้องเรียกชื่อสิ่งของให้ตรงและเรียกซ้ำไปซ้ำมาหลายครั้งเพื่อให้เด็กเรียนรู้ชื่อ คำศัพท์ ประโยคที่ถูกต้อง

24. สอนให้ผู้ปกครองใช้เทคนิคการทดสอบการฟังเมื่อเด็กใส่เครื่องช่วยฟัง หรือการทดสอบเด็กเมื่อใส่ประสาทหูเทียมโดยทดสอบทีละข้าง ด้วยการให้เสียง Six Sound (อา อู อี อิม ช ส) ในการทดสอบ ซึ่งจะต้องทำตั้งแต่เด็กอายุน้อยๆ เช่น การนำบล็อกไม้มาวางต่อกันแล้วดูการตอบสนองของเด็กจากการฟัง เมื่อมีเสียงเรียกเด็หันมาเสียงหรือไม่

จากกลยุทธ์การสอนสอนพูดโดยใช้การฟังข้างต้น ผู้วิจัยได้นำหลักการเลือกเทคนิคการสอนในการเรียนร่วม โดยใช้หลักการดังนี้ 1) เทคนิคที่เลือกควรให้เหมาะกับประเภทลักษณะ ของเด็กที่มีต้องการพิเศษ 2) ควรเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน 3) การเลือกเทคนิคการสอนควรเหมาะสมกับวิธีการสอนและรูปแบบการสอน 4) ครูประจำชั้นเรียนปกติสามารถปรับใช้ได้และไม่เป็นภาระในการสอนในชั้นเรียน (ผดุง อารยวิญญู : 2547 ; เพ็ญสุดา จิโนการ : 2563) จากหลักการเลือกเทคนิคการสอนในการเรียนร่วม ผู้วิจัยจึงได้เลือก เทคนิคการสอนพูดโดยใช้การฟัง ทั้งหมด 10 ข้อ และนำมาปรับเพื่อใช้กับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ดังนี้

ตาราง 9 การปรับกลยุทธ์การสอนการพูดโดยใช้การฟัง สู่การส่งเสริมความสามารถทางภาษา
สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

กลยุทธ์การสอนการพูดโดยใช้การฟัง	การเลือกและปรับตามหลักการเลือกเทคนิคการสอนในชั้นเรียนรวม
1. เด็กต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม	1. เด็กต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม
<p>2. ขณะที่พูดกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พ่อแม่หรือผู้สอนพูดจะต้องอยู่ใกล้ไมโครโฟนของเครื่องช่วยฟัง โดยในระยะแรกของการสอน</p> <p>ผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้สอนอยู่ใกล้พอที่เด็กจะได้ยินซึ่งระยะห่างที่ใกล้ที่สุดระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน คือ ประมาณ 6 นิ้ว ถ้าเรายังอยู่ไกลจากเด็ก การฟังจะทำได้ยากขึ้น ผู้สอนต้องตะโกนเพื่อให้เสียงดังขึ้น ซึ่งทำให้เสียงมีความเพี้ยน ดังนั้นเวลาพูด</p> <p>แม้ที่อยู่ใกล้ผู้พูดก็ไม่ควรพูดเสียงดังเกินไป เมื่อผู้เรียนเริ่มฟังได้ดีขึ้น มีความคุ้นเคยกับเสียงผู้สอน ก็ให้เปลี่ยนเป็นระยะที่ไกลขึ้น</p>	<p>2. เด็กนั่งใกล้ผู้ปกครองและผู้สอน โดยในระยะแรกของการสอนผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้สอนอยู่ใกล้พอที่เด็กจะได้ยิน</p>
3. ผู้สอนเอามือชี้ที่หูเพื่อให้เด็กเตรียมความพร้อมในการฟัง	3. ผู้สอนเอามือชี้ที่หูครู ผู้ปกครองเพื่อให้เด็กเตรียมความพร้อมในการฟัง
<p>4. การเปล่งเสียงและเน้นคำที่สำคัญในประโยคให้ดังขึ้น แบ่งได้เป็น 2 กรณี ได้แก่ 1) การเปล่งและเน้นเสียงคำ ประโยคขณะสอน 2) การสอนโดยเน้นคำที่เด็กไม่พูดในชีวิตประจำวัน เช่น แม่ตักข้าวใส่จาน เด็กพูดว่า “ แม่ตักข้าวจาน ” ผู้สอนต้องเน้นคำว่า “ ใส่ ” เป็นต้น</p>	<p>4. การเปล่งเสียงและเน้นคำที่สำคัญในประโยคให้ดังขึ้น</p> <p>โรงเรียน : การเปล่งและเน้นเสียงคำ ประโยค</p> <p>บ้าน : การสอนโดยเน้นคำที่เด็กไม่พูดในชีวิตประจำวัน</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

กลยุทธ์การสอนการพูดโดยใช้การฟัง	การเลือกและปรับตามหลักการเลือกเทคนิคการสอนในชั้นเรียนรวม
5. การสอนพูด ผู้สอนต้องทำน้ำเสียง สูง-ต่ำ ให้เหมาะกับเนื้อเรื่องที่สอน เพราะนอกจากเด็กจะเรียนรู้เรื่องเสียงแล้ว เด็กยังได้รับรู้ความหมายและความสำคัญของเนื้อเรื่องต่อนั้นด้วย	5. การสอนพูด ผู้สอนต้องทำน้ำเสียง สูง-ต่ำ ให้เหมาะกับเนื้อเรื่องที่สอน เพราะนอกจากเด็กจะเรียนรู้เรื่องเสียงแล้ว เด็กยังได้รับรู้ความหมายและความสำคัญของเนื้อเรื่องต่อนั้นด้วย
6. การเรียกชื่อสิ่งของ การพูดคำศัพท์ ประโยค โดยการสอนซ้ำไปซ้ำมาหลายๆ ครั้ง เพื่อให้เด็กซึมซับ ซึ่งเด็กปกติการเรียกชื่อสิ่งของ การพูดคำศัพท์ ประโยค ไม่ว่าจะใกล้หรือไกลเด็กก็จะได้ยินและเรียนรู้ได้ แต่ถ้าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำเป็นต้องเรียกชื่อสิ่งของให้ตรงและเรียกซ้ำไปซ้ำมาหลายครั้งเพื่อให้เด็กเรียนรู้ชื่อ คำศัพท์	6. การเรียกชื่อสิ่งของ การพูดคำศัพท์ ประโยค โดยการสอนซ้ำไปซ้ำมาหลายๆ ครั้ง เพื่อให้เด็กซึมซับ ซึ่งเด็กปกติการเรียกชื่อสิ่งของ การพูดคำศัพท์ ประโยค
7. สภาพแวดล้อมในการสอนจะต้องเงียบ เช่น ถ้าสอนในห้องก็ต้องปิดโทรทัศน์ หรือแม้แต่สอนใน รถยนต์ ก็ต้องปิดวิทยุเช่นกัน และในการฝึกในทุกสภาพแวดล้อม เพื่อเพิ่มความสามารถในการฝึก ควรใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ เช่น คำว่า “ ไม่ ” ผู้ปกครองและผู้สอนควรแสดงอาการส่ายหน้าพร้อมกับการพูดด้วย	7. การฝึกควรใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ เช่น คำว่า “ ไม่ ” ผู้ปกครองและผู้สอนควรแสดงอาการส่ายหน้าพร้อมกับการพูดด้วย
8. การพูดตามตัวอย่าง เช่น ให้พ่อพูดก่อนแล้วเด็กจึงพูดตาม ให้พี่พูดก่อนแล้วจึงพูดตาม ให้เพื่อนพูดก่อนแล้วจึงพูดตาม	8. การให้พูดตามตัวอย่าง

ตาราง 9 (ต่อ)

กลยุทธ์การสอนการพูดโดยใช้การฟัง	การเลือกและปรับตามหลักการเลือกเทคนิคการสอนในชั้นเรียนรวม
9. การรอคอยขณะที่เด็กจะพูด หรือทิ้งช่วงเวลา ให้เด็กพูด	9.การทิ้งช่วงเวลาให้พูด
10. เด็กจะต้องได้ยินเสียงก่อน จึงจะสอนพูดได้ ต้องสอนการฟังทันทีเมื่อเปิดเครื่อง และสอนตามลำดับขั้นของพัฒนาการทางภาษาของเด็ก	10.การให้เสียงก่อนเห็นภาพ

จากตารางสรุปได้ว่า ผู้ปกครองและผู้สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีเทคนิคในการสอนในชั้นเรียนรวมและที่บ้าน ได้แก่ 1) เด็กต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม 2) เด็กนั่งใกล้ผู้ปกครองและผู้สอน โดยในระยะแรกของการสอนผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้สอนอยู่ใกล้พอที่เด็กจะได้ยิน 3) ผู้สอนเอามือแตะที่หูตนเอง เพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง 4) ให้เสียงก่อนเห็นภาพ 5) การเปล่งเสียงและเน้นคำที่สำคัญในประโยคให้ดังขึ้น โรงเรียน : การเปล่งและเน้นเสียงคำ ประโยค บ้าน : การสอนโดยเน้นคำที่เด็กไม่พูดในชีวิตประจำวัน 6) การสอนพูด ผู้สอนต้องทำน้ำเสียง สูง-ต่ำ ให้เหมาะกับเนื้อเรื่องที่สอน เพราะนอกจากเด็กจะเรียนรู้เรื่องเสียงแล้ว เด็กยังได้รับรู้ความหมายและความสำคัญของเนื้อเรื่องต่อนั้นด้วย 7) การเรียกชื่อสิ่งของ การพูด คำศัพท์ ประโยคโดยการสอนเข้าไปเข้ามาหลายๆ ครั้ง เพื่อให้เด็กซึมซับ ซึ่งเด็กปกติการเรียกชื่อสิ่งของ การพูดศัพท์ ประโยค 8) การฝึกควรใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ เช่น คำว่า “ ไม่ ” ผู้ปกครองและผู้สอนควรแสดงอาการส่ายหน้าพร้อมกับการพูดด้วย 9) การให้พูดตามตัวอย่าง 10) การทิ้งเวลาให้เด็กพูด

3.2.8 องค์ประกอบที่มีผลต่อพัฒนาการทักษะทางการฟังของผู้ใช้ประสาทหูเทียม

โดยสภาพความเป็นจริงแล้วความก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแต่ละคน จะไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ หรือตัวแปรต่างๆ ของเด็กและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของเด็ก มีนักวิชาการได้แสดงความเห็นไว้ เช่น

ดูเทอร์แมน ได้แสดงความเห็นว่าแต่ละครอบครัวและเด็กแต่ละคนต่างก็มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองแตกต่างกันไม่เหมือนกัน แบบอย่างการใช้ชีวิตที่เป็นลักษณะเฉพาะและรูปแบบต่างๆ ในการเรียนรู้ มีผลถึงการพัฒนาในการฟังและการสื่อสารที่หลากหลายไม่เหมือนกันของเด็กแต่ละคนและของแต่ละครอบครัว ความก้าวหน้าในการฟังและการพูดของเด็ก มีตัวแปรต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. อายุของเด็กขณะที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน
3. ระดับของความบกพร่องทางการได้ยิน
4. ประสิทธิภาพของเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม
5. ประสิทธิภาพของเครื่องช่วยฟังหรือเครื่องประสาทหูเทียม
6. การใช้ศักยภาพในการได้ยินที่เหลืออยู่ของเด็ก
7. สุขภาพของเด็ก
8. ภาวะทางอารมณ์ของครอบครัว
9. ระดับความร่วมมือของครอบครัว
10. ทักษะความสามารถในการฝึกสอนของผู้ฝึกสอน
11. ทักษะความสามารถของพ่อแม่หรือผู้ดูแล
12. รูปแบบในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน
13. ความฉลาดของเด็ก

สำหรับการเพิ่มอัตราความก้าวหน้า คำแนะนำเกี่ยวกับพัฒนาการหรือลำดับของการสอนทักษะทางการฟังและผลของการพัฒนาที่ควรจะเป็นของผู้ที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียมทั้งหลาย ทั้งนี้ระยะเวลาของการพัฒนาซึ่งเป็นเพียงตัวบ่งชี้ข้ออย่างหนึ่ง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไป และองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อความก้าวหน้าของการพัฒนาทักษะทางการฟังของผู้ที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียมนี้นี้ 1) อายุของการวินิจฉัยพบว่าหูหนวกและอายุเมื่อเริ่มใช้เครื่องประสาทหูเทียม 2) สาเหตุที่ทำให้สูญเสียการได้ยิน 3) ระยะเวลาที่สูญเสียการได้ยินและระดับการสูญเสีย

การได้ยิน 4) การบริหารจัดการด้านโสตสัมผัสวิทยา 5) สุขภาพอนามัยของเด็ก 6) ความร่วมมือของครอบครัวในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพการได้ยิน 7) ระดับสติปัญญาและวิธีการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน

3.2.9 ขั้นของการพัฒนาและการเรียนรู้เสียงต่างๆ หลังจากการเปิดและปรับเครื่องประสาทหูเทียมให้เด็กแล้ว

ขั้นของการพัฒนาการเรียนรู้ตามพัฒนาการทักษะทางการฟัง หลักการและเหตุผลความคาดหวังของการฝึกทักษะทางการฟังของผู้ใช้ประสาทหูเทียม หลังจากเปิดและปรับเครื่องแล้ว (มลิวัดย์ ธรรมแสง.2548)

ตาราง 10 แสดงขั้นของการพัฒนาการเรียนรู้ตามพัฒนาการทักษะทางการฟัง หลักการและเหตุผลความคาดหวังของการฝึกทักษะทางการฟังของผู้ใช้ประสาทหูเทียม หลังจากเปิดและปรับเครื่องแล้ว

ระยะเวลา	ขั้นของการพัฒนาเรียนรู้	หลักการและเหตุผล ความคาดหวังขั้นการตระหนักรู้เรื่องเสียงต่างๆ
1-4 สัปดาห์ หลังการเปิดเครื่อง	ระยะที่ 1 ขั้นตระหนักรู้เรื่องเสียงต่างๆ (Awareness of Sound)	1.ตระหนักรู้เรื่องเสียงพูด รู้ว่ามีเสียงหรือไม่มีเสียง 2.ตระหนักรู้เรื่องเสียงสิ่งแวดล้อม
		(สามารถบอกที่มาของเสียงได้) 3.การบ่งชี้ว่าได้ยินเสียงที่ใช้ทดสอบการได้ยินเสียงพูดของ ดร.แดเนี่ยล ลิง 6 เสียง คือ เสียง อา อู อี้ อีม ซ ส 4.ตอบสนองต่อการถูกเรียกชื่อตัวเอง (โดยใช้การฟังอย่างเดียว)

ตาราง 10 (ต่อ)

ระยะเวลา	ขั้นของการพัฒนาเรียนรู้	หลักการและเหตุผล ความคาดหวังขั้นการตระหนักรู้เรื่องเสียงต่างๆ
2-5 เดือน หลังการเปิดเครื่อง	<p>ระยะที่ 2</p> <p>การแยกเสียงประกอบของภาษาและส่วนที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้อง</p> <p>(Suprasegmental Discrimination)</p>	<p>การรับรู้รูปแบบและลักษณะเสียงที่ประกอบเป็นภาษาของการพูด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เห็นความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงความยาวของเสียง (ระยะเวลา : ยาวและสั้น) 2. แยกความแตกต่างของความดัง ระดับเสียง (สั้น-ยาว ดัง-ค่อย สูง – ต่ำ) 3. รับรู้ถึงความแตกต่างของสำเนียงสูงต่ำ การเน้นจังหวะและอัตราความเร็วของการออกเสียง 4. การเลียนแบบเสียงที่ใช้ในการหัดฟัง เช่น เสียงสุนัข (โ으่ง โ으่ง) เสียงวัว (มอ มอ) 5. รับรู้ความแตกต่างในความยาวของคำ (คำที่มี 1 พยางค์ 2 พยางค์ หรือ 3 พยางค์)

ตาราง 10 (ต่อ)

ระยะเวลา	ขั้นของการพัฒนาเรียนรู้	หลักการและเหตุผล ความคาดหวังขั้นการตระหนักรู้เรื่องเสียงต่างๆ
		6.แยกความยาวของประโยคได้ (วลีสั้นๆ)
6-9 เดือน หลังการเปิดเครื่อง	<p>ระยะที่ 3</p> <p>การแยกส่วนที่เป็นภาษาและส่วนเชื่อมโยงเกี่ยวข้อง (Segmental Discrimination and Association)</p>	<p>ให้ทำตามขั้นของพัฒนาการของการฟังที่ใช้สำหรับการฟังภาษาและพูด (เอกสารอ้างอิงเรื่อง ฟัง เขียน และพูด : Listen Learn and Talk ของ Cochlear 2003)</p> <p>1.แยกความแตกต่างของเสียงพยัญชนะ และสระที่เป็นคำ 1,2,3 พยางค์ (ส้ม มะม่วง สับปะรด)</p> <p>2.แยกความแตกต่างเสียงของคำที่มีความคล้ายกันมากขึ้น -คำที่มีพยัญชนะเหมือนกัน แต่สระต่างกัน (ฟอ พี เพื่อน หมา ม้า หมู และ ตี ตา โต๊ะ)</p> <p>3.คำที่มีพยัญชนะที่แตกต่างกันตามลักษณะการออกเสียง แต่มีสระเหมือนกัน เช่น หอน หมอน เบ็ด เม็ด ฝ้า เศร้า</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

ระยะเวลา	ขั้นของการพัฒนาเรียนรู้	หลักการและเหตุผล ความคาดหวังขั้นการตระหนักรู้เรื่องเสียงต่างๆ
9-18 เดือน หลังเปิดเครื่อง	ระยะที่ 4 การบ่งชี้ (Identification)	การบ่งชี้ 1. คำสำคัญ 1 คำ ในบริบทที่มีหรือไม่มีลักษณะประกอบเสียงของภาษา (Suprasegmentais)
ระยะเวลา	ขั้นของการพัฒนาเรียนรู้	หลักการและเหตุผล ความคาดหวังขั้นการตระหนักรู้เรื่องเสียงต่างๆ 2. คำสำคัญ 2 คำ ในบริบทใน 1 ประโยค 3. คำสำคัญ 3 คำ ในบริบทใน 1 ประโยค 4. คำสำคัญ 4 คำขึ้นไป ในบริบทใน 1 ประโยค

ตาราง 10 (ต่อ)

ระยะเวลา	ขั้นของการพัฒนาเรียนรู้	หลักการและเหตุผล ความคาดหวังขั้นการตระหนักรู้เรื่องเสี่ยงต่างๆ
18 เดือนขึ้นไป หลังการเปิดเครื่อง	ระยะเวลาที่ 5 การประมวลความรู้และความเข้าใจ (Processing and Comprehension)	การประมวลความรู้และความเข้าใจ 1.การพัฒนาคำศัพท์สูงขึ้น (การขยายหมวดหมู่ต่างๆ และ คำเป็นนามธรรม) 2.เพิ่มการเล่นคำที่มีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยใช้การฟัง 3.ตอบคำถามง่าย (ใคร ทำอะไร ที่ไหน) 4.เข้าใจประโยคยากๆ หรือ ซับซ้อนที่ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน หรือมากกว่านั้น 5.ฟังเนื้อหาในย่อหน้าสั้นๆ และตอบคำถามง่ายๆ 6.ตอบคำถามยากๆ (ทำอย่างไร ทำไม ต่อไปจะเป็นอะไร) 7.ฟังเนื้อหาในย่อหน้ายาวมากขึ้นและตอบปัญหาที่ซับซ้อน 8.จัดลำดับเนื้อหาที่ต้องใช้ และไม่ต้องใช้รูปภาพและบัตรคำต่างๆ ประกอบ

ตาราง 10 (ต่อ)

ระยะเวลา	ขั้นของการพัฒนาเรียนรู้	หลักการและเหตุผล ความคาดหวังขั้นการตระหนักรู้เรื่องเสี่ยงต่างๆ
		9.เพิ่มทักษะความเข้าใจภาษาที่ซับซ้อนมากขึ้น 10.ติดตามการสนทนาที่มีหัวเรื่องที่เราจำคุ้นเคยได้ 11.ติดตามการสนทนาแบบเปิด (ไม่รู้หัวเรื่องหรือฟังจากคนอื่นที่เด็กไม่คุ้นเคย)

4. โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

4.1 การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

4.1.1 ความหมาย หลักการแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรม

โปรแกรมการสอน หมายถึง รายละเอียดของแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนโดยทั่วไป หรือผู้เรียนที่มีคุณลักษณะพิเศษ เช่น เด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กพิการ เด็กที่มีผลการเรียนต่ำ ให้ผู้เรียนนั้นได้รับการพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายหรือลักษณะของโปรแกรมที่วางไว้ เช่น การพัฒนาโปรแกรมการศึกษา โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โปรแกรมพัฒนาการศึกษาทางอาชีพ โปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ (บังอร สุขเกิด .2550 ; วิโรจน์สารรัตน์.2553) นอกจากนี้ หรรษา สุขกาล (2553) กล่าวว่า โปรแกรมคือแผนหรือกิจกรรมอันเป็นมวบประสบการณ์ที่วางไว้ อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการพัฒนาที่สร้างขึ้นโดยการประยุกต์จากองค์ประกอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันของหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาโปรแกรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย จะเห็นได้ว่า โปรแกรม เป็นขั้นตอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ตามหลักการ วัตถุประสงค์ ซึ่งมีรูปแบบที่วางไว้อย่างชัดเจน

หลักการและแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรม การพัฒนาโปรแกรม หมายถึง การปฏิบัติการและการตัดสินใจอย่างมีจุดหมาย มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าจะทำอะไรคือต้องการและปัญหา หรือสถานการณ์ที่ต้องเปลี่ยนแปลงและสามารถเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ การเปลี่ยนแปลงที่จะตอบสนองต่อความต้องการต่อความต้องการปัญหา อาจเป็นเรื่องความรู้ เจตคติ หรือด้านทักษะชีวิตและอาชีพ และผู้วิจัยควรมี ความเข้าใจพื้นฐานหรือยอมรับข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม 5 ข้อ (วัลย์ภรณ์ จันทร์สาขา .2558) ดังนี้

- 1) การพัฒนาโปรแกรมเป็นความมุ่งหวังที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนรายบุคคล เป็นกลุ่มบุคคลหรือชุมชน
- 2) การพัฒนาโปรแกรมเป็นเรื่องของการตัดสินใจ ดังนั้น นักพัฒนาโปรแกรมจะต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้นว่าการวางโปรแกรมจะต้องให้บุคคลหรือตัวแทนของบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโปรแกรม ซึ่งอาจจะเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน หรือบางขั้นตอนของโปรแกรม ตั้งแต่การวิเคราะห์และกำหนดความต้องการของบุคคลและปัญหาของชุมชน ตลอดจนจนถึงขั้นตอนการประเมินผลและเสนอรายงาน
- 3) การพัฒนาโปรแกรมมีหลักการสำคัญในเรื่องขอความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมของผู้เข้ามารับบริการกับนักพัฒนาโปรแกรม ในการวิเคราะห์และกำหนดว่าอะไรคือความต้องการหรือปัญหาที่ต้องการจะแก้ ตลอดจนวิธีการประเมินที่เหมาะสมที่สุด
- 4) การพัฒนาโปรแกรมเป็นเรื่องของระบบและแนวคิด คือ การพัฒนาโปรแกรมเป็นระบบใหญ่ที่ประกอบด้วยระบบย่อยอีก 3 ระบบ คือ ระบบการวางแผน ระบบการสร้างและการนำโปรแกรมไปปฏิบัติ และระบบการประเมินผลความรับผิดชอบในการรายงานผลเป็นต้น
- 5) การพัฒนาโปรแกรมเป็นวิธีการสำคัญ วิธีการหนึ่งที่องค์กร จะได้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ทำให้องค์กรมีความตื่นตัว ทันท่องสถานการณ์ต่างๆ และสามารถปรับปรุง องค์กรให้ปฏิบัติงานดีขึ้นในอนาคต

4.1.2 องค์ประกอบของโปรแกรม

โปรแกรมการสอนมีส่วนประกอบ ได้แก่ 1)จุดประสงค์ของโปรแกรม 2)ความต้องการของผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียน 3)คุณสมบัติของผู้สอน 4)กระบวนการเรียนการสอน หรือรูปแบบการเรียน 5)เนื้อหาสาระ 6)กิจกรรมการเรียนรู้ 7)สื่อ วัสดุอุปกรณ์ หนังสือและสิ่งที่ต้องการใช้ 8)การวัดและประเมินผล 9)สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน (สารีพันธ์ุ สุภ)

วรรณ.2545) นอกจากนั้น ไสรัจจะ มีทรัพย์มัน (2563) ได้พัฒนาโปรแกรมโดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ 1)จุดมุ่งหมาย 2)ลักษณะของโปรแกรม 3)การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม 4)วิธีการจัดกิจกรรม 5)แผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล 6)แผนการจัดการเรียนรู้ 7)การวัดผลและประเมินผล 8)แบบประเมินความสามารถ 9) คู่มือการใช้โปรแกรม ฯ จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของโปรแกรมมีดังนี้

- 1.หลักการ
- 2.วัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- 3.การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม
- 4.การดำเนินการโปรแกรม
- 5.ความสามารถของผู้สอน (ข้อตกลงสำคัญในการนำโปรแกรมไปใช้)

4.1.3 กระบวนการพัฒนาโปรแกรม

กระบวนการพัฒนาโปรแกรมเชิงพัฒนาไว้ว่ามีลักษณะสำคัญที่กำหนด วัตถุประสงค์ของโปรแกรมโดยเริ่มต้นจากสภาพความต้องการและปัญหาที่ชุมชนที่อาจจะไม่ชัดเจนในระยะเริ่มต้นและได้เสนอกระบวนการพัฒนาโปรแกรม (วลัยภรณ์ จันทรสชา .2558) ดังนี้

- 1) การกำหนดพื้นฐานสำหรับการพัฒนาโปรแกรม โดยกำหนดพื้นฐานทางปรัชญาจะนำมาใช้วางแผนโปรแกรม พิจารณานโยบาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ และทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม
- 2) การวิเคราะห์สถานการณ์ของชุมชนและกลุ่มผู้รับบริการ โดยรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและอดีตเกี่ยวกับสถานการณ์ในชุมชน
- 3) การพิจารณาผลที่พึงประสงค์จากการพัฒนาโปรแกรม
- 4) การกำหนดแหล่งทรัพยากรและการสนับสนุน โดยพิจารณาทรัพยากรที่ต้องนำมาใช้ เช่น คน เวลา เงิน และวัสดุอุปกรณ์
- 5) การสร้างแผนการสอน โดยกำหนดวิธีการเรียนการสอนและกิจกรรมเฉพาะเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- 6) โปรแกรมการปฏิบัติงาน โดยเลือกเนื้อหาวิชา กิจกรรม และสภาพการณ์เพื่อสร้างประสบการณ์เรียนรู้ และสร้างความสนใจ
- 7) ความน่าเชื่อถือของการใช้ทรัพยากร มีการวางแผนให้มีการวางแผนให้มีการประเมินผลในทุกขั้นตอน และระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโปรแกรม

นอกจากนั้น วิโรจน์ สารรัตน์ (2553) กล่าวถึง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรายละเอียดโปรแกรมจากหลักการและเหตุผลที่สัมพันธ์กัน ประกอบเป็นกรอบแนวคิดเพื่อนำไปสู่การนำเสนอเนื้อหาที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย กรณีศึกษาและกิจกรรม เพื่อการฝึกทักษะและการเรียนรู้ที่เป็นวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม โดยการปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ไปในกระบวนการวิจัยและพัฒนา 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข ระยะที่ 2 การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข ระยะที่ 3 การตรวจสอบเพื่อยืนยันและปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม ซึ่งหากพิจารณา ควรมีแบบประเมิน 5 ประเภท คือ แบบประเมินปฏิกิริยาของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อโปรแกรมเพื่อการปรับปรุงแก้ไข แบบประเมินผลการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการวิจัย แบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ แบบประเมินการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แบบประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในระดับโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 5 การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม โดยใช้ระเบียบวิจัยที่ทดลอง รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

4.1.4 การพัฒนาและขั้นตอนโปรแกรม

การพัฒนาโปรแกรมการสอนนั้นสามารถสรุปเป็นสาระสำคัญ ได้แก่ 1) โปรแกรมการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ 2) เมื่อพัฒนาโปรแกรมการสอนแล้วก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลาย ต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้อย่างแพร่หลาย ต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้สถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไข 3) การพัฒนาโปรแกรมการสอน จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นตัวตั้งในการพิจารณา เลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้นำโปรแกรมการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักจะทำให้เกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไป

ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นได้ ถ้าเห็นว่าเหมาะสม (คัทนีย์ แก้วมณี .2544) ซึ่งแต่ละโปรแกรมมีขั้นตอนการดำเนินการโปรแกรมแตกต่างกันดังนี้

คาฟฟาเรลล่า (Caffarella . 2002) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการโปรแกรมไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเริ่มโปรแกรม 2) ขั้นดำเนินโปรแกรม 3)ขั้นสรุปและประเมินผลโปรแกรม

ซอค (Sork.2000) อธิบายเกี่ยวกับการวางแผนในการดำเนินการโปรแกรมไว้ว่า นักวางแผนโปรแกรมควรตั้งคำถามและตอบคำถามระหว่างการวางแผนเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ซึ่งมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วิเคราะห์บริบทและชุมชนผู้เรียน 2)ปรับและมุ่งเน้นการวางแผน 3)ชี้แจงความมุ่งหมายของโปรแกรม 4) จัดทำแผนการเรียนการสอน 5) สะท้อนผลการดำเนินการสอน 6) จัดทำแผนการประเมินผลสรุปผล

บูนี่ (Boone.2002) ได้พัฒนารูปแบบการเขียนโปรแกรมเชิงความคิดเพื่อประโยชน์และชัดเจน เป็นแผนแม่บทที่ครอบคลุมเกือบทุกแง่มุมของการศึกษา ต่อดังค์กร สถาบัน มีขั้นตอนในการดำเนินโปรแกรม 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนใช้โปรแกรม ขั้นเริ่มโปรแกรม ขั้นปฏิบัติการตามแผน ขั้นประเมินผลแผน ขั้นประเมินแผน

บอยลี (Boyle.1981) ระบุว่าดำเนินการโปรแกรมควรคำนึงถึงขั้นตอนซึ่งในแต่ละขั้นตอนควรวางแผนให้ชัดเจน ซึ่งระบุขั้นตอนไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้ 1)การวางแผนโปรแกรม 2)การดำเนินการตามแผนโปรแกรม 3) การประเมินโปรแกรม

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าโปรแกรมข้างต้นมีขั้นตอนที่ส่งผลให้โปรแกรมประสบความสำเร็จซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 11 แสดงขั้นตอนการดำเนินการโปรแกรม

ผู้คิด	จำนวน ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินการโปรแกรม
คาฟฟาเรลล่า (Caffarella . 2002)	3	1. ขั้นเริ่มโปรแกรม 2. ขั้นดำเนินโปรแกรม 3. ขั้นสรุปและประเมินผล
ซอค (Sork.2000)	6	1. วิเคราะห์บริบทและชุมชนผู้เรียน 2. ปรับและมุ่งเน้นการวางแผน 3. ชี้แจงความมุ่งหมายของโปรแกรม 4. จัดทำแผนการเรียนการสอน 5. สะท้อนผล การดำเนินการสอน 6. จัดทำแผนการประเมินผล สรุปผล
บูนี (Boone.2002)	5	1.ขั้นก่อนใช้โปรแกรม 2.ขั้นเริ่มโปรแกรม 3.ขั้นปฏิบัติการตามแผน 4.ขั้นประเมินผลแผน 5.ขั้นประเมินแผน
บอยลี (Boyle.1981)	3	1.การวางแผนโปรแกรม 2.การดำเนินการตามแผนโปรแกรม 3.การประเมินโปรแกรม

เมื่อนำมาสังเคราะห์ขั้นตอนให้เหมาะสมกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยคัดเลือกให้เหมาะสมกับ 1) การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 2) ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก สะดวกกับครูผู้ใช้โปรแกรม 3) ตรงกับหลักการวัดและประเมินผลระดับปฐมวัย ได้แก่ มีการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน จึงสรุปได้ว่า ขั้นตอนของการดำเนินการมีขั้นตอนที่เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ในระดับปฐมวัย สามารถสังเคราะห์ได้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการ 3)ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ 4)ขั้นประเมินผล

4.1.5 การประเมินผลโปรแกรม

บอยลี่ (Boyle.1981) ได้กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของโปรแกรม การตัดสินเกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบข้อมูลว่า โปรแกรมเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับเกณฑ์และโปรแกรมควรเป็นอย่างไร การประเมินผลจะเกิดขึ้น ต่อเมื่อมีการตัดสินโดยองค์ประกอบของการประเมินโปรแกรม ดังนี้

1) คุณภาพ (Quality) โปรแกรมมีคุณภาพหรือไม่ เนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติของผู้สอนเป็นอย่างไร

2) ความเหมาะสม (Suitability) โปรแกรมตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้เข้าร่วมโปรแกรมหรือไม่ ระดับความยากง่ายเป็นอย่างไร ตอบสนองความต้องการของชุมชนหรือไม่ โปรแกรมอยู่ในขอบเขตงานขององค์กรพัฒนาโปรแกรมหรือไม่

3) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) โปรแกรมประสบความสำเร็จในเรื่อง อะไร และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างไร

4) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ผลสำเร็จของโปรแกรมเหมาะสมกับทรัพยากรที่องค์กร เข้าร่วมโปรแกรมลงทุนให้หรือไม่ วิธีการใช้ทรัพยากรดีที่สุดหรือไม่

5) ความสำคัญ (Importance) โปรแกรมมีคุณค่าสำหรับผู้เข้าร่วมโปรแกรม และมีค่าต่อสังคมหรือไม่ คุณค่าเหมาะสมกับทรัพยากรต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้หรือไม่

4.1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมสำหรับผู้ที่ใช้ประสาทหูเทียม มีนักการศึกษาได้ให้ความสนใจศึกษา วิจัยและพัฒนาอย่างหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัย และจัดเรียงไว้ ดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

เจน เพียแอกานี (Jean Pierre Gagné . 1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของโปรแกรมการรับรู้การพูดแบบเร่งรัด สำหรับผู้ใช้ประสาทหูเทียมในผู้ใหญ่ วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพทางหูแบบเข้มข้นหลังการปลูกถ่าย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นำมาใช้ ผู้ใหญ่สี่คนที่สูญเสียการได้ยินขั้นรุนแรง ได้รับการใส่ประสาทหูเทียม 22 ช่องทาง Nucleus ผู้เข้ารับการทดลองทำโปรแกรมการทดสอบการรับรู้เสียงพูดก่อนการผ่าตัดประสาทหูเทียมและในช่วง 3 เดือนเป็นระยะเวลา 12 เดือนหลังการปลูกถ่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพทางหูแบบเข้มข้นหลังการปลูกถ่าย 12 สัปดาห์ ผลการใช้โปรแกรมโดยการเปรียบเทียบก่อนและหลังการฟื้นฟู

สมรรถภาพลุ่มเหลวในการแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบในการทดสอบการรับรู้

เทอร์รี่ เซาลาน (Terry Zwolan. 2018) ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกการได้ยินและการพูด การเข้าถึงภาษาการฟังและการพูด (LSL) สำหรับเด็กที่มีประสาทหูเทียม พบว่า LSL / AVT เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการดูแลเด็กหูหนวกที่ใช้ประสาทหูเทียม วรรณกรรมที่เกิดขึ้นใหม่เสนอหลักการสามประการในการเพิ่มพัฒนาการด้านการฟังและภาษาพูด ได้แก่ การระบุตัวตนตั้งแต่เนิ่นๆ การปลูกถ่ายประสาทหูที่มีอายุต่ำกว่า 12 เดือนและการติดเชื้อ LSL นอกจากนี้เด็กและผู้ใหญ่ที่หูหนวกหลังการมีภาษาอาจได้รับประโยชน์จากเทคนิค LSL ประมาณการที่ดีที่สุดของเราดูเหมือนจะชี้ให้เห็นว่าประมาณหนึ่งในสามของเด็กที่ปลูกถ่ายในสหรัฐอเมริกาต้องได้รับ ASL, TC หรือการอยู่อาศัยแบบไม่เป็นทางการ มีแนวโน้มว่าผลลัพธ์ของ CI ในเด็กก่อนภาษาจะดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดโดยการเพิ่มความสามารถในการเข้าถึง LSL ให้กับทีม CI และผู้ช่วยของพวกเขา ความพยายามเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความพร้อมของผู้แทรกแซงที่มุ่งเน้น LSL จะเป็นสิ่งที่จำเป็น

อลัน กาดเนอร์ (Alan Gertner and other. 2012) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเพื่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กประสาทหูเทียมโดยใช้เพลง การศึกษานี้เพื่อตรวจสอบดนตรีและทักษะการรับรู้คำพูดของผู้ใช้ประสาทหูเทียม (CI) ที่เป็นผู้ใหญ่ นักวิจัยพบวาคะแนนของผู้ใช้ CI เบื้องต้นในการวัดผลหลักของการตรวจสอบเพลง (PMMA) ต่ำกว่าคะแนนของผู้ใช้ CI หลังเรียน (ระดับอัลฟา = .005) การวิเคราะห์หามาตรการเลือกปฏิบัติระดับเสียงของ Clinical Assessment of Music Perception (CAMP) พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนของผู้เข้าร่วมก่อนและหลังเรียนที่ 262 หรือ 330HZ อย่างไรก็ตามการตอบสนองของผู้ใช้ CI เบื้องต้นที่ 391HZ นั้นต่ำกว่าผู้ใช้ CI หลังภาษาอย่างมีนัยสำคัญ (ระดับอัลฟา = .05) นอกจากนี้ยังไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนการจดจำทำนองเพลง CAMP ของผู้ใช้ CI ก่อนและหลังภาษาอย่างไรก็ตามคะแนนการทดสอบย่อยของเสียงต่ำต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญสำหรับผู้ใช้ CI ขั้นต้น (ระดับอัลฟา = .05) นอกจากนี้ยังมีการเปิดเผยว่าคะแนนการทดสอบต่ำกว่าสำหรับผู้เข้าร่วมที่ได้รับการปลูกฝังในวัยต่อมา การค้นพบนี้นำไปสู่การพัฒนาโปรโตคอลการฝึกอบรมบนเว็บที่มีการติดตามสำหรับผู้ใช้ CI ทั้งก่อนและหลังเรียน

แฮวอนบายอน (Haewon Byeon.2019). ได้ศึกษาเกี่ยวกับ แนวโน้มการพัฒนาโปรแกรมฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟังของคนที่ใช้ประสาทหูเทียม โดยศึกษาแนวโน้มการพัฒนาโปรแกรม ผลกระทบของโปรแกรมฟื้นฟูในปัจจุบันที่ส่งผลต่อภาษาพูด ผลการศึกษาพบว่า

- 1) แนวโน้มในการพัฒนาโปรแกรมของประเทศเกาหลี เน้นที่การพัฒนาโปรแกรมการฟื้นฟู

สมรรถภาพโดยใช้ ICT เพื่อปรับปรุงความสามารถของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมให้ฟังเสียงพูด ซึ่งโปรแกรมการรับรู้เสียงพูดโดยพิจารณาจากหน่วยเสียง ควรมีการพัฒนาลักษณะของภาษาเกาหลี 2) การศึกษานี้เสนอผลกระทบดังต่อไปนี้ สำหรับการพัฒนาโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพทางหูที่กำหนดเองประการแรกจำเป็นต้องพัฒนาการฟื้นฟูสมรรถภาพทางหู โปรแกรมการฝึกอบรมบนอุปกรณ์สมาร์ต เพื่อที่จะส่งเสริม พัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีประสาทหูเทียม ประการที่สองจำเป็นต้องพัฒนาการฟื้นฟูโดยใช้ ICT โปรแกรมเพื่อสร้างรากฐานสำหรับการแนะนำเทคโนโลยีประการที่สามจำเป็นต้องพัฒนาโปรแกรมการฝึกหูปรับแต่งสำหรับแต่ละระดับการได้ยิน ตัวอย่างเช่นเราอาจพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมการฟื้นฟูสมรรถภาพทางหูโดยใช้ ICT โดยการจัดระเบียบเนื้อหาการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มใหม่ตามลักษณะของภาษาเกาหลีและระดับภาษาของเป้าหมายอายุขึ้นอยู่กับระดับทักษะการได้ยินที่กำหนด

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสอนการฟัง การพูด การสื่อสาร ดังนั้นในการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาให้มีประสิทธิภาพต้องมีหลักการ ขั้นตอนของการจัดทำโปรแกรมอย่างถูกต้อง เพื่อให้พัฒนาการทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมมีการพัฒนาต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

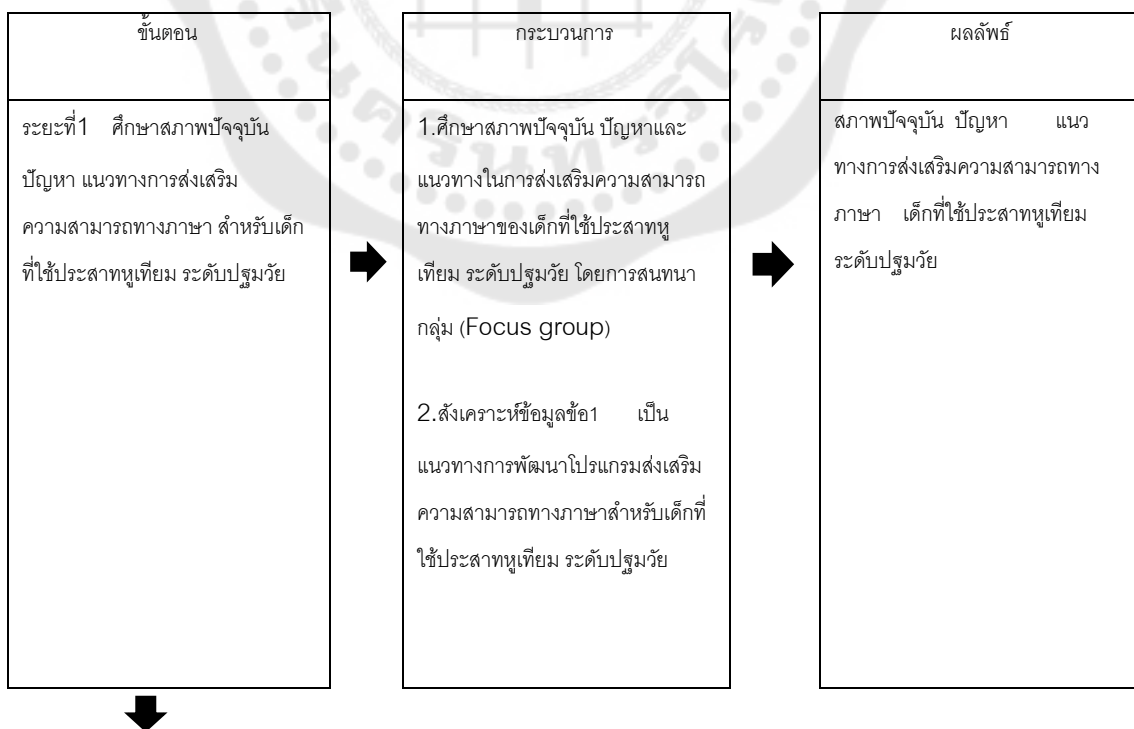
การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ

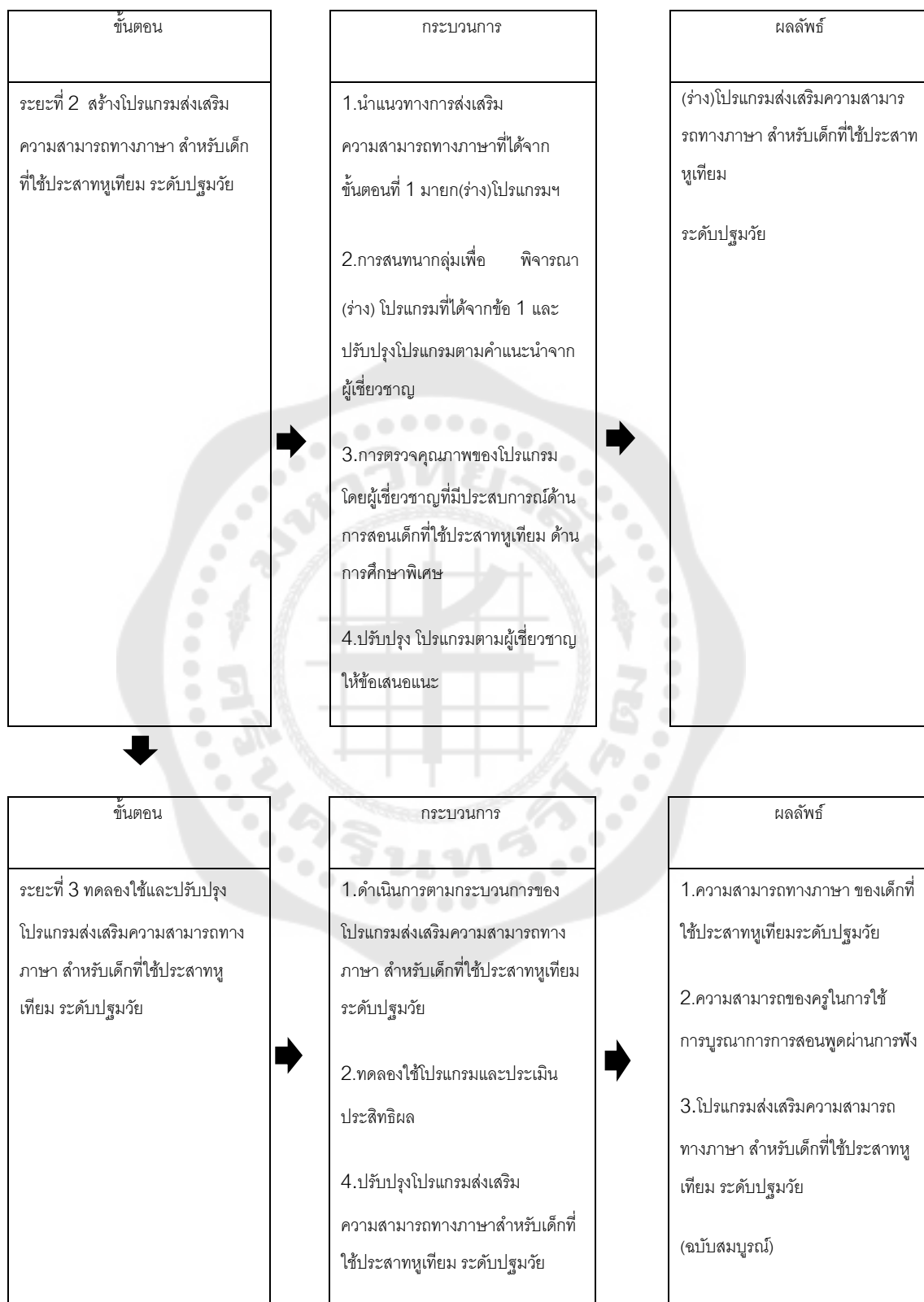
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การดำเนินงานวิจัยทั้ง 3 ระยะ สามารถสรุปเป็นภาพขั้นตอนการวิจัยของการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 12 ขั้นตอนการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 มีเป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย และแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยที่สร้างขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และมีความเกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ประกอบด้วย ผู้ปกครองของนักเรียนที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนเรียนร่วมที่มีประสบการณ์การสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน รวม 30 คน โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ผู้ปกครองของนักเรียนที่ใช้ประสาทหูเทียม ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้
 - 1.1 ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมหลังผ่าตัดใส่เครื่องและเด็กได้เข้ารับการฝึกพูดโดยใช้การฟังกับผู้เชี่ยวชาญมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี
 - 1.2 ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย ศึกษามาแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา
 - 1.3 เด็กที่ผู้ปกครองดูแลต้องมีอายุระหว่าง 3 – 6 ปี และผ่าตัดใส่เครื่องประสาทหูเทียมมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
 - 1.4 สามารถเข้าร่วมให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มได้
2. ครูโรงเรียนเรียนร่วม ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้
 - 2.1 ครูจบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาพิเศษ สาขาการศึกษาปฐมวัย และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 มีประสบการณ์การสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
 - 2.3 เป็นครูที่สอนประจำชั้นเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
 - 2.4 สามารถเข้าร่วมให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มได้

3. ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

3.1 จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือ ปริญญาเอก เกี่ยวกับการแก้ไขการพูด นักโสตสัมผัสวิทยาหรือจบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทหรือ ปริญญาเอก ทางด้านการศึกษาพิเศษ ด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3.2 มีประสบการณ์การฝึกทักษะด้านการฝึกฟัง ฝึกพูด การสอน ภาษาให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3.3 สามารถเข้าร่วมให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม แนวคิดการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย หลักสูตรปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2560 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

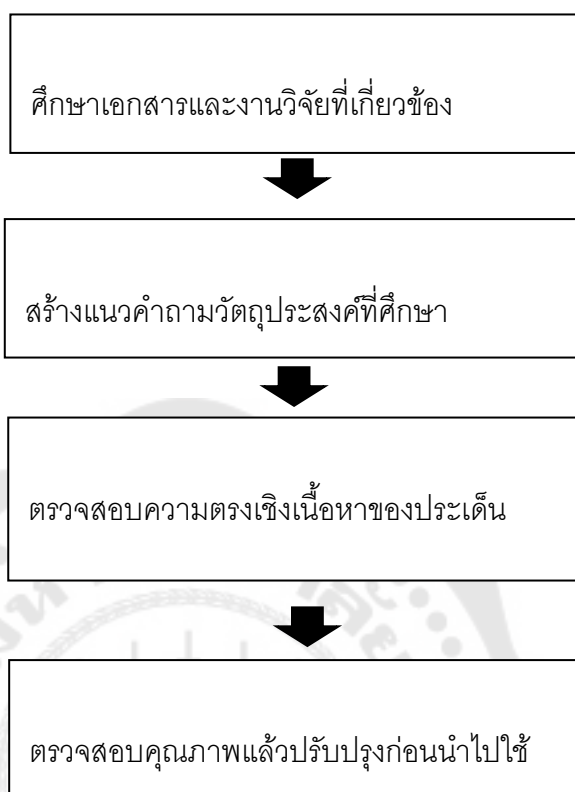
1. ประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม เป็นคำถามปลายเปิด แบ่งออกได้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาก่อนเข้าโรงเรียน 2) ด้านการสอนความสามารถทางภาษา 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาและสังเคราะห์ ข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 สภาพปัจจุบันของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ในชั้นเรียนร่วม

ประเด็นที่ 2 สภาพปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในชั้นเรียนร่วม

ประเด็นที่ 3 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เป็นแบบบันทึกการสนทนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในการบันทึกขณะสนทนากลุ่มการสร้างประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม สร้างขึ้นเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ขั้นตอนการสร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 13 ลำดับขั้นในการสร้างประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม

จากภาพประกอบ 13 ขั้นตอนการสร้างประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หลักสูตรปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2560 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมและสังเคราะห์ข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) สภาพปัจจุบันของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยในชั้นเรียนร่วม 2) สภาพปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในชั้นเรียนร่วม 3) แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในชั้นเรียนร่วม

2. สร้างแนวคำถามตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษา ได้แก่ 1) สภาพปัจจุบันของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ในการเรียนร่วม ระดับปฐมวัย 2) ปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในการเรียนร่วม ระดับปฐมวัย 3) แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในชั้นเรียนร่วม โดยร่างคำถามและนำคำถามที่ร่างไว้มาเรียบเรียงโดยแบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อม 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา

3. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของประเด็นการสนทนากลุ่มนำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน ทำการตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหา โดยหาดัชนีความสอดคล้อง ความมุ่งหมายของงานวิจัยและเนื้อหา แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (พิชิต ฤทธิจรรยา, 2561:203) พบว่า เลือกประเด็นการสนทนาและข้อคำถามที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงประเด็นและคำถาม ได้แก่ ข้อคำถามเป็น 3 ด้าน 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านปฏิสัมพันธ์และสังคมของเด็ก 3) ด้านการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง ควรปรับเปลี่ยนให้ สอดคล้องกับประเด็นที่ตั้งไว้และควรเพิ่มด้านการเตรียมความพร้อมทางภาษาก่อนเข้าโรงเรียน ตัดด้านปฏิสัมพันธ์ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
0	เมื่อไม่แน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
-1	เมื่อไม่แน่ใจว่า	ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

4. นำข้อคำถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ให้สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้ในการสนทนากลุ่ม

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยส่งเค้าโครงปฏิญญานิพนธ์เข้ารับการพิจารณาจริยธรรม โครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เอกสารรับรองเลขที่ SWUEC-G-417/2564E โดยการเก็บรวบรวมกลุ่มเป้าหมายจะได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีการดำเนินการวิจัย โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ และไม่มีการระบุชื่อ สถานที่ทำงาน ที่อยู่ของกลุ่มเป้าหมายและการนำเสนอจะเป็นภาพรวมเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม เรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยทำหนังสือเชิญ กำหนดการในการสนทนากลุ่ม ส่งให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนเรียนร่วมที่มีประสบการณ์การสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน เพื่อบันทึกหมายวันเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 18 ธันวาคม – 20 ธันวาคม 2564

2. ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยแบ่งเป็น 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 การสนทนากลุ่มของผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ในวันที่ 18 ธันวาคม 2564 ครั้งที่ 2 การสนทนากลุ่มของครูโรงเรียนเรียนร่วมที่มีประสบการณ์สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ในวันที่ 19 ธันวาคม 2564 ครั้งที่ 3 การสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 10 คน ในวันที่ 20 ธันวาคม 2564 แบบออนไลน์ มีดำเนินการตามกำหนดการและวันเวลาที่กำหนดไว้ โดยมีการเตรียมการ ดังนี้

2.1 จัดเตรียมและกำหนดผู้จัดการประชุมสนทนากลุ่ม 3 คนคือ ผู้ดำเนินการประชุม (Moderator) ทำหน้าที่ดำเนินการประชุมและสร้างบรรยากาศการสนทนา ผู้จดบันทึก (Note taker) เป็นบุคคลที่ช่วยดำเนินการประชุมและสร้างบรรยากาศการสนทนา ผู้จดบันทึก (Note taker) เป็นบุคคลที่ช่วยดำเนินการประชุมโดยมีหน้าที่จดบันทึกการประชุมและทำการบันทึกเสียง

2.2 เมื่อการอภิปรายสิ้นสุด ผู้ดำเนินการประชุมสรุปประเด็นในการพูดคุยและสอบถามสมาชิกกลุ่มอีกครั้งว่าเห็นด้วยกับข้อสรุปหรือไม่ และปิดการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการสนทนากลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่มและการบันทึกเสียง พบว่า ข้อมูลมีความสมบูรณ์พร้อมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย นำมาจัดระบบเป็นประเด็น โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ 1) สภาพปัจจุบันของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ในการเรียนร่วม ระดับปฐมวัย 2) ปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในการเรียนร่วม ระดับปฐมวัย 3) แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

ผลที่ได้ในระยะที่ 1 คือ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริม

ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย นำสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อนำมาใช้ในการสร้างร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในระยะที่ 2

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์การวิจัย

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 มีเป้าหมายเพื่อสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นที่ 2 การพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นที่ 1 การจัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การจัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในขั้นนี้ผู้วิจัย นำข้อมูลในระยะที่ 1 มาดำเนินการสร้างร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดโปรแกรม แบบประเมินความสามารถทางภาษา แบบสังเกตการณ์ เล่านิทาน คู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษาฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

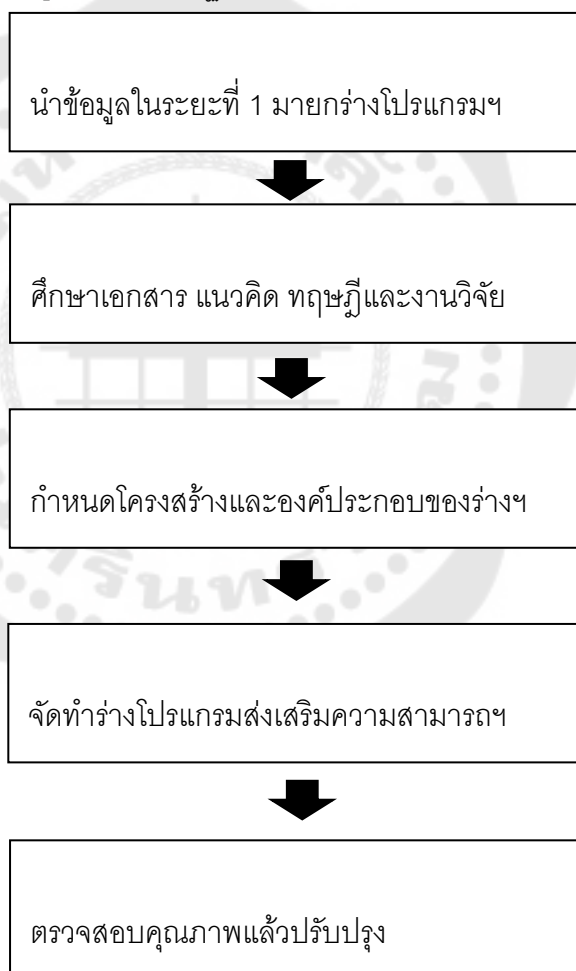
- 3.1 หลักการ
- 3.2 วัตถุประสงค์
- 3.3 กระบวนการจัดโปรแกรม
- 3.4 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 20 แผน
- 3.5 นิทาน จำนวน 20 เรื่อง
- 3.6 แบบประเมินความสามารถทางภาษา ฯ
- 3.7 แบบสังเกตการณ์เล่านิทาน
- 3.8 คู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาท

หูเทียม ระดับปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของขั้นตอนที่ 1 ได้แก่

ร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดโปรแกรม 4) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 20 แผน 5) นิทาน จำนวน 20 เรื่อง 6) แบบประเมินความสามารถทางภาษา ๗ 7) แบบสังเกตการเล่านิทาน 8) คู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยมีการดำเนินการ ดังภาพประกอบ 14

ภาพประกอบ 14 ลำดับขั้นในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากภาพประกอบ 14 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยมีการดำเนินการ

1.นำข้อมูลในระยะที่ 1 มายกร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2.ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ได้แก่ ขั้นตอนการจ้ดโปรแกรม ขั้นตอนปฏิบัติการโปรแกรม ขั้นตอนสะท้อนการปฏิบัติการของโปรแกรม ขั้นตอนประเมินผลโปรแกรม ซึ่งนำไปจัดโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยต่อไป

3.กำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบของร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

4.จัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ประกอบด้วย

- 1) หลักการ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) กระบวนการจัดโปรแกรม
- 4) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 20 แผน
- 5) นิทาน จำนวน 20 เรื่อง
- 6) แบบประเมินความสามารถทางภาษา ฯ
- 7) แบบสังเกตการเล่านิทาน
- 8) คู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

5.นำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 การพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม อย่างน้อย 5 ปี ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียมจำนวน 3 คน ผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม 2 คน รวม 10 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยจบวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก ในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.2 มีประสบการณ์การสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมอย่างน้อย 5 ปี ในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัย

1.3 สามารถเข้าร่วมให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มได้

1.4 สามารถตรวจร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2. ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม คุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

2.1 จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือปริญญาเอก เกี่ยวกับการแก้ไขการพูดนักโสตสัมผัสวิทยาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ทางด้านการศึกษาพิเศษ ด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2 มีประสบการณ์การฝึกทักษะด้านการฝึกฟัง ฝึกพูด การสอน ภาษา ให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

2.3 สามารถเข้าร่วมให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มได้

2.4 สามารถตรวจร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

3. ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

3.1 ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมหลังผ่าตัดใส่เครื่อง และเด็กได้เข้ารับการฝึกพูดโดยใช้การฟังกับผู้เชี่ยวชาญมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

3.2 ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย ศึกษามาแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา

3.3 เด็กที่ผู้ปกครองดูแลต้องมีอายุระหว่าง 3 – 6 ปี และผ่าตัดใส่ เครื่องประสาทหูเทียมมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

3.4 สามารถเข้าร่วมให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มได้

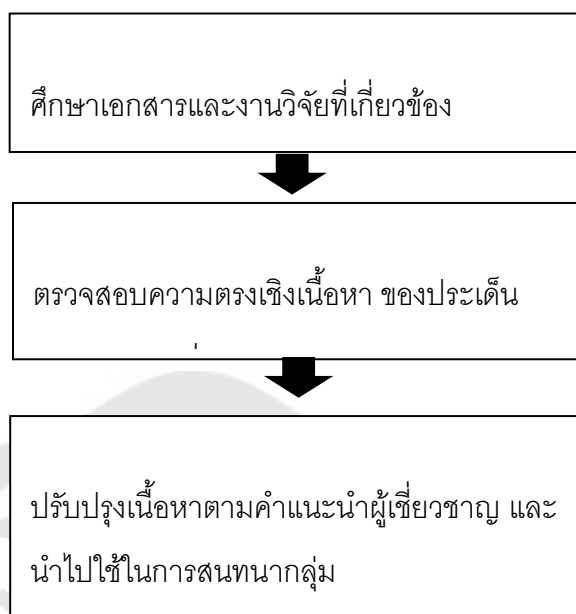
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของขั้นตอนที่ 2 ได้แก่

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษามีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.ประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม เป็นคำถามปลายเปิด โดยประเด็นการสนทนา 1) ด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ การดำเนินการจัดโปรแกรม คู่มือการส่งเสริมความสามารถทางภาษา แบบประเมินความสามารถทางภาษา 2) ความเป็นไปได้ในการจัดโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 3) ความเป็นประโยชน์ ของโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2.แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เป็นแบบบันทึกการสนทนาที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นในการบันทึกขณะสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม มีการดำเนินการ ดังภาพประกอบ 15

ภาพประกอบ 15 ลำดับขั้นในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพประเด็นและคำถามการสนทนากลุ่ม
จากภาพประกอบ 15 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพประเด็นและ
คำถามการสนทนากลุ่ม มีการดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดโปรแกรมส่งเสริม
ความสามารถทางภาษา การเรียนร่วมสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย และ
สังเคราะห์ข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) ด้านความเหมาะสมของ
องค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ การดำเนินการจัดโปรแกรม คู่มือการ
ส่งเสริมความสามารถทางภาษา แบบประเมินความสามารถทางภาษา 2) ความเป็นไปได้ในการ
จัดโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 3)
ความเป็นประโยชน์ ของโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหู
เทียม ระดับปฐมวัย และสร้างแนวคำถามตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

2. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของประเด็นการ
สนทนากลุ่ม นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ
จำนวน 3 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน ทำการตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหา โดยหา
ดัชนีความสอดคล้อง ความมุ่งหมายของงานวิจัยและเนื้อหา แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

(พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2561:203) พบว่า ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 และมีข้อเสนอแนะให้ ปรับปรุงประเด็นและคำถาม ดังนี้ ควรปรับข้อคำถามให้กระชับและเข้าใจง่ายขึ้นและควรตัดคำถามเกริ่นนำออกจะไม่ซ้ำซ้อนกับคำถามดำเนิน และนำข้อคำถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ให้สมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้ในการ สอนทบทวนกลุ่ม

- +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม เรื่อง การพิจารณาร่าง โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยทำ หนังสือ เชิญกำหนดการในการสนทนากลุ่ม ส่งให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษาพิเศษ 5 คน ผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เด็กที่ใช้ประสาทหู เทียม จำนวน 3 คน รวม 10 คน เพื่อนัดหมายวันเวลาในการเก็บข้อมูลในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2565

2.ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีดำเนินการตามกำหนดการและ วันเวลาที่กำหนดไว้ โดยมีการเตรียมการ ดังนี้

2.1 จัดเตรียมและกำหนดผู้จัดการประชุมสนทนากลุ่ม 1 คนคือ ผู้จัดบันทึก (Note taker) เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่จัดบันทึกการประชุมและทำการบันทึกเสียง

2.2 เมื่อการอภิปรายสิ้นสุด ผู้ดำเนินการประชุมสรุปประเด็นในการพูดคุย และสอบถามสมาชิกกลุ่มอีกครั้งว่าเห็นด้วยกับข้อสรุปหรือไม่ และปิดการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เรื่อง การพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับ ปฐมวัยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการสนทนากลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่มและการบันทึกเสียง พบว่า ข้อมูลมีความสมบูรณ์พร้อมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เรื่อง การพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและประเด็นที่ศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปภาพรวมดังนี้

ร่างโปรแกรม(ครั้งที่1)

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. กระบวนการจัดโปรแกรม
4. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 20 แผน
5. นิทาน จำนวน 20 เรื่อง
6. แบบประเมินความสามารถทางภาษา ฯ
7. แบบสังเกตการเล่านิทาน
8. คู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

- ควรเพิ่มการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม
- คู่มือควรเป็น คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาท หูเทียม ระดับปฐมวัย
- ปรับให้หัวข้อต่างๆ ที่มีเป็นคู่มือการใช้โปรแกรม และควรมีเนื้อหาและตัวอย่างเทคนิคการเล่านิทาน เพื่อให้ผู้ที้นำโปรแกรมไปใช้สะดวกง่าย และใช้ได้จริง
- ควรเพิ่มคำชี้แจงในการใช้โปรแกรม
- ปรับให้โปรแกรมกับคู่มือการใช้เป็นเล่มเดียวกัน
- ควรเพิ่มบทนำเข้าไปในคู่มือ เพื่อให้รู้ที่ไปที่มา
- แบบประเมินความสามารถทางภาษาและแบบสังเกตควรใส่ที่ท้ายเล่มในภาคผนวก

ร่างโปรแกรม(ครั้งที่2)

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรมฯ
- 4.กระบวนการจัดโปรแกรม
5. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 20 แผน
6. นิทาน จำนวน 20 เรื่อง
7. แบบประเมินความสามารถทางภาษา ฯ
8. แบบสังเกตการเล่านิทาน
9. คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงร่างโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมอย่างน้อย 5 ปี ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียมจำนวน 5 คน ด้านการวัดผลและประเมินผล 5 คน ผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม 5 คน รวม 20 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยจบวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก ในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.2 มีประสบการณ์การสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมอย่างน้อย 5 ปี ในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัย

1.3 สามารถตรวจร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2. ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม คุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

2.1 จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือปริญญาเอกเกี่ยวกับการแก้ไขการพูด นักโสตสัมผัสวิทยาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกทางด้านการศึกษาพิเศษ ด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2 มีประสบการณ์การฝึกทักษะด้านการฝึกฟัง ฝึกพูด การสอนภาษาให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

2.3 สามารถตรวจร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล โดยจบวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาเอก ในสาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

3.2 มีประสบการณ์การสอน อย่างน้อย 5 ปี ในมหาวิทยาลัย

3.3.สามารถตรวจร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

4.ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

4.1 ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมหลังผ่าตัดใส่เครื่อง และเด็กได้เข้ารับการฝึกพูดโดยใช้การฟังกับผู้เชี่ยวชาญมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

4.2 ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย ศึกษามาแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา

4.3 เด็กที่ผู้ปกครองดูแลต้องมีอายุระหว่าง 3 – 6 ปี และผ่าตัดใส่ เครื่องประสาทหูเทียมมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี 4.4 สามารถตรวจร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

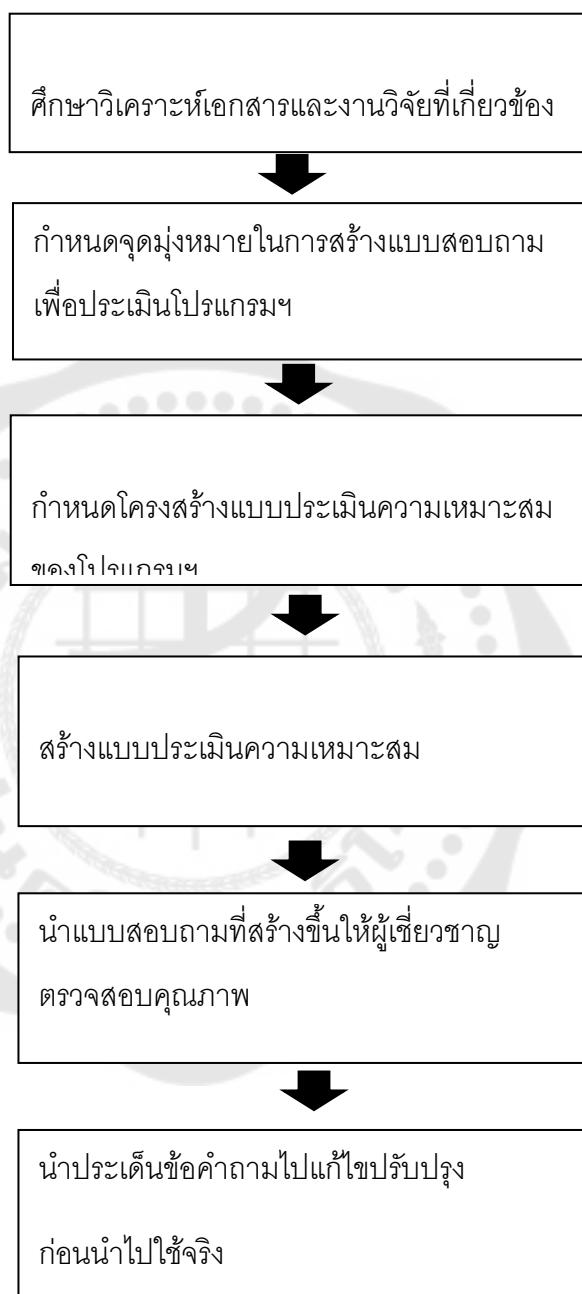
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ได้แก่ 1)ร่าง โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย (ฉบับปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากFocus group) 2)แบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพ ดังนี้

1.ร่าง โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย (ฉบับปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากFocus group) มีองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรมฯ 4.กระบวนการจัดโปรแกรม 5) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 20 แผน 6) นิทาน จำนวน 20 เรื่อง 7) แบบ ประเมินความสามารถทางภาษา ฯ 8) แบบสังเกตการเล่านิทาน 9)คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีการดำเนินการ ดังภาพประกอบ 16

ภาพประกอบ 16 ลำดับขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมิน
โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากภาพประกอบ 16 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีการดำเนินการ

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสังเคราะห์ การประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม ซึ่งสรุปได้ว่าการประเมินมีทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมของ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ของโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา ด้านความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2551)

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมฯ โดยการทำแบบสอบถามครั้งนี้เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินโปรแกรมในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

3. กำหนดโครงสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ รายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญใน 3 ด้านคือ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านละ 6 ข้อ จำนวน 18 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

4. สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ตามโครงสร้างที่กำหนดข้างต้น

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามแล้วนำมาคำนวณหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาและเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

6.จากการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ศึกษา ผู้วิจัยคัดเลือกคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยแก้ไข ปรับปรุงตามข้อชี้แนะของผู้เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุงโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยที่สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ กับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 1.1 ขอหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 20 คน ดังนี้ 1)ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 5 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 5 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 5 คน 4) ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 5 คน
 - 1.2 ผู้วิจัยส่งเอกสาร 1) แบบสอบถามเพื่อประเมินการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 2) ร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ให้ผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์พร้อมแนบซอง เปล่าติดไปรษณีย์ยากกร จ่าหน้าชื่อ สกุล ที่อยู่ของผู้วิจัย
 - 1.3 นำผลการประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ไปวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 2.1 ขอหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ ให้ผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองเปล่า ติดไปรษณีย์ยากกร จ่าหน้าชื่อ สกุล ที่อยู่ของผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน โดยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม และความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ

1.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น นำข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย นำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา ฯ โดยสรุปภาพรวมดังนี้

ร่างโปรแกรม(ครั้งที่2)

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรมฯ
4. กระบวนการจัดโปรแกรม
5. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 20 แผน
6. นิทาน จำนวน 20 เรื่อง
7. แบบประเมินความสามารถทางภาษา ฯ
8. แบบสังเกตการเล่านิทาน
9. คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

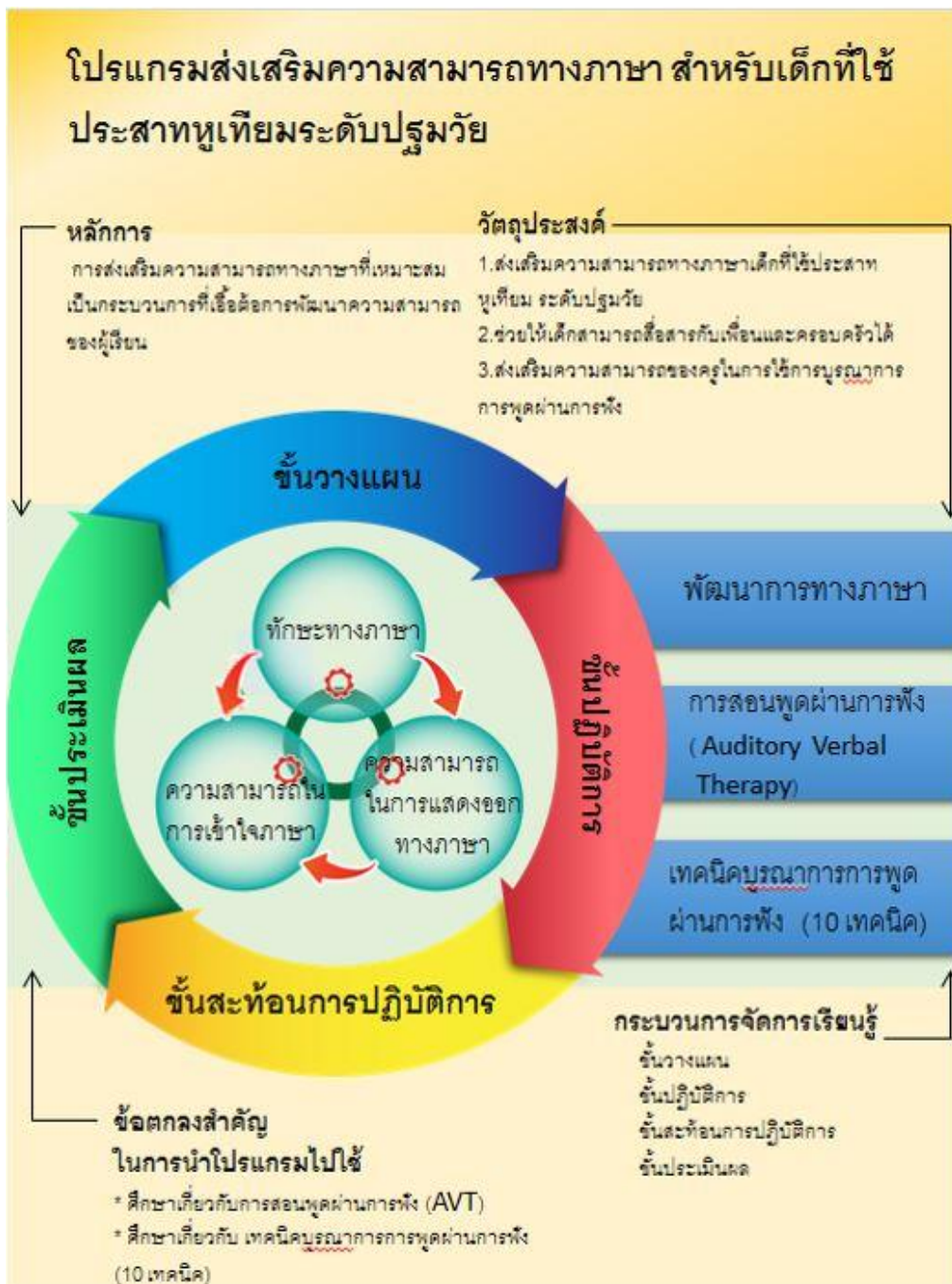
ข้อเสนอแนะ

- ปรับหลักการให้เห็นถึงทฤษฎีและแนวความคิดในการสร้างโปรแกรม
- การดำเนินการโปรแกรม ชั้นปฏิบัติการ ไม่ชัดเจน ไม่เห็นว่าทำอะไร ทำอย่างไร

ร่างโปรแกรม(ครั้งที่3)

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม
4. การดำเนินการโปรแกรม
 - 4.1 ชั้นวางแผน
 - 4.2 ชั้นปฏิบัติการ ปรับเนื้อหาและเพิ่มรายละเอียดในการจัดกิจกรรม
 - 4.3 ชั้นสะท้อนการปฏิบัติการ
 - 4.4 ชั้นประเมินผล
5. คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา
 สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ภาพประกอบ 17 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 มีเป้าหมายเพื่อทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยนำโปรแกรมฉบับสมบูรณ์ จากในระยะที่ 2 มาจัดทำเป็นโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นที่ 2 ปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นที่ 1 ทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมาย

1. เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในชั้นเรียนร่วม ระดับปฐมวัย ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1.1 เป็นเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีอายุระหว่าง 3 – 6 ปี ไม่มีความพิการซ้อน
1.2 ได้รับการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม (Cochlear Implant) มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี และผ่านการฝึกการพูดโดยใช้การฟัง(AVT)

1.3 ใช้การพูดในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและอาศัยอยู่กับครอบครัว

1.4 คัดเลือกเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมตามคุณสมบัติข้างต้น จำนวน 4 คน จากข้อมูลปัจจุบันปีพุทธศักราช 2565 รายละเอียดกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลมีดังนี้

เด็กคนที่ 1 เป็นเด็กผู้หญิง มีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่กำเนิด มีระดับการได้ยินหลัง ใส่เครื่อง 55 เดซิเบล ผ่าตัดตอนอายุ 3 ปี มีอายุการได้ยินปัจจุบัน 3 ปี เมื่อประเมินความสามารถทางภาษาวัดจาก (Current Level of Functioning : CLF) ปัจจุบันมีความสามารถทางภาษาอยู่ที่ 13 เดือน

เด็กคนที่ 2 เป็นเด็กผู้ชาย มีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่กำเนิด มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่อง 59 เดซิเบล ผ่าตัดตอนอายุ 2 ปี มีอายุการได้ยินปัจจุบัน 3 ปี เมื่อ

ประเมินความสามารถทางภาษาวัดจาก (Current Level of Functioning : CLF) ปัจจุบันมีความสามารถทางภาษาอยู่ที่ 14 เดือน

เด็กคนที่ 3 เป็นเด็กผู้หญิง มีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่กำเนิด มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่อง 45 เดซิเบล ผ่าตัดตอนอายุ 2 ปี มีอายุการได้ยินปัจจุบัน 3 ปี เมื่อประเมินความสามารถทางภาษาวัดจาก (Current Level of Functioning : CLF) ปัจจุบันมีความสามารถทางภาษาอยู่ที่ 13 เดือน

เด็กคนที่ 4 เป็นเด็กผู้ชาย มีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่กำเนิด มีระดับการได้ยินหลังใส่เครื่อง 55 เดซิเบล ผ่าตัดตอนอายุ 4 ปี มีอายุการได้ยินปัจจุบัน 2 ปี เมื่อประเมินความสามารถทางภาษาวัดจาก (Current Level of Functioning : CLF) ปัจจุบันมีความสามารถทางภาษาอยู่ที่ 13.5 เดือน

2. ครูของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

2.1 ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและมีเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมอยู่ในชั้นเรียน

2.2 มีประสบการณ์สอนในระดับปฐมวัย มากกว่า 5 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย

1) คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 20 แผน

3) นิทาน จำนวน 20 เรื่อง

4) แบบประเมินความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

5) แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่นตามการบูรณาการสอนพูดผ่านการฟัง

โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ดังนี้

1. คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม การพัฒนาคู่มือ ซึ่งคู่มือการส่งเสริมความสามารถทางภาษา ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ การดำเนินการจัดกิจกรรมและแบบทดสอบความสามารถทางภาษา ซึ่งเป็นส่วนที่จำเป็นในการสร้างคู่มือการส่งเสริมความสามารถ ทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2) การกำหนดโครงสร้างของคู่มือการส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ได้แก่ บทนำ การดำเนินการส่งเสริมความสามารถทางภาษา

3) ดำเนินการสร้างคู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ตามโครงสร้างที่กำหนด จำนวน 1 เล่ม ประกอบด้วย 1) บทนำ 2) โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 3) รายละเอียดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา 4) แบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

4) นำคู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็ก ที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็ก ที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective Congruence : IOC) ระหว่างเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการศึกษา พบว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ เท่ากับ 1.00 โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์
ที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์
ที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์
ที่ต้องการศึกษา

5) นำคู่มือการโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินคู่มือจำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 6 คน
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 4 คน โดยใช้แบบประเมิน มาตรฐานประมาณ
ค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมาย

ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบ่งได้ 5 ระดับดังนี้

4.51 -5.00	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด
1.51-2.50	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับปานกลาง
1.00-1.50	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการประเมิน

คู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย พบว่า ทุกองค์ประกอบได้ค่าความเหมาะสมระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวอย่างการเล่านิทานและการใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง ควรนำเสนอชื่อนิทานทุกเรื่องที่ใช้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

7) ผู้วิจัยแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงโดยนำตัวอย่างการเล่านิทานและการใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟังใส่ในคู่มือ และแนบภาพหนังสือนิทานทุกเล่มไว้ในภาคผนวกของคู่มือส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ดำเนินการข้างต้นก่อนนำไปทดลองใช้

8) นำคู่มือการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่ทดลองใช้แล้ว เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2565 ถึง 21 มกราคม 2565 ได้เสนอแนะว่าไม่ควรกำกับเทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟังให้กับครู เนื่องจากการเล่านิทานควรเป็นธรรมชาติ แต่ควรเพิ่มในหมายเหตุ ดังนี้ การเล่านิทานสามารถใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟังในช่วงใดก็ได้ได้ตามความเหมาะสมและความถนัดของผู้เล่านิทาน แก้ไขและปรับปรุงจัดทำเป็นคู่มือการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ฉบับสมบูรณ์

2. แผนการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษา ระดับปฐมวัย

2) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2560 โดยมีหน่วยการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล 3 ทั้งหมด 27 หน่วย

3) การสังเคราะห์งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม สรุปได้ความสามารถทางภาษา 2 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการเข้าใจภาษา 2) ความสามารถด้านการแสดงออกทาง

4) ออกแบบและวางแผนการเขียนแผนกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ที่ใช้แนวคิดทฤษฎีการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) การจัดประสบการณ์การเล่านิทาน โดยมีองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียน มี 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียม ชั้นเล่า ชั้นจบ และกำหนดโครงสร้างของแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 20 แผน ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์

2. การจัดกิจกรรม (เวลาประมาณ 20 นาที)

2.1 ชั้นเตรียม ใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง ได้แก่

1) เด็กต้องใส่ประสาทหูเทียม 2) เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกตที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม) 3) ผู้สอนใช้มือแตะที่หูตนเอง เพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง

2.2 ชั้นเล่า ใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง ได้แก่ 1) การให้เสียงก่อนเห็นภาพ 2) การใช้เสียงที่เด็กฟังได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง 3) การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยค ซ้ำไปซ้ำมา 4) การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ 5) การเน้นเสียง คำสำคัญในประโยค

2.3 ชั้นจบ ใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง ได้แก่ 1) การให้พูดตามตัวอย่าง 2) การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด

3. สื่อและอุปกรณ์

4. การประเมินผล

5) จัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบ่งเป็น 20 แผน มีรายละเอียด ดังนี้

สัปดาห์ที่	แผนกิจกรรมที่	เนื้อหา
1	1-5	หน่วย ปลอดภัยไว้ก่อน
2	6-10	หน่วย ของเล่นของใช้
3	10-15	หน่วย สัตว์น่ารัก
4	15-20	หน่วย การคมนาคม

6) นำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่สร้างขึ้น ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา นำแผนการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ทำการตรวจสอบโครงสร้าง เนื้อหา โดยหาดัชนีความสอดคล้อง แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item- objective congruence : IOC) ระหว่างความมุ่งหมายของงานวิจัยกับเนื้อหา พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ได้ค่าความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ต้องการ ศึกษา เท่ากับ 1.00 โดยกำหนดระดับ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหานั้นมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าเนื้อหานั้นมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อไม่แน่ใจว่าเนื้อหานั้นมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา

7) นำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้

3. นิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีขั้นตอนการคัดเลือก ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับนิทานสำหรับเด็ก ระดับปฐมวัย และวิธีการเลือกหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

2) ดำเนินการเลือกหนังสือนิทานตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. พัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย
2. วัยของเด็ก พิจารณาว่าเด็กมีความสนใจชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของเนื้อเรื่องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็ก คือประมาณ 10 – 15 นาที หรือประมาณ 12 หน้า

3. เนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องข้อคิด

4. รูปภาพประกอบ มีสีสันสดใส ขนาดเหมาะสม

5. รูปเล่มมีขนาดกะทัดรัด

6. ภาษาที่ใช้เป็นภาษาสั้นๆ ง่ายๆ มีเนื้อเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ได้แก่ หน่วยรู้รอบ ปลอดภัย หน่วยลอยกระทง หน่วยกลางวัน กลางคืน หน่วยค่านิยมไทย

3) เลือกนิทานโดยใช้หลักเกณฑ์และพิจารณาจากหน่วยการเรียนรู้ของเด็กได้จำนวน 25 เรื่อง นำตัวอย่างนิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมทั้งหมด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย 2 คน ทำการตรวจสอบโครงสร้าง เนื้อหา โดยหาดัชนีความสอดคล้อง แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง (Index of item- objective congruence : IOC) ระหว่างความมุ่งหมายกับเนื้อหาและเลือกนิทานที่ได้ พบว่า เนื้อหาของนิทานสอดคล้องกับ

จุดมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยได้คัดเลือกนิทานที่มีดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 พบว่ามี 22 เรื่อง โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหานั้นมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าเนื้อหานั้นมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อไม่แน่ใจว่าเนื้อหานั้นมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา

4) นำตัวอย่างนิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 2 ชุด ไปทดลองใช้กับครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 2 โรงเรียน เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2565 ถึงวันที่ 21 มกราคม 2565 พบว่า หนังสือนิทาน จำนวน 2 เรื่อง เมื่อนำไปเล่าในชั้นเรียนแล้วเนื้อหาซับซ้อนเกินไป จำนวน ข้อความมีจำนวนมาก รูปเล่มไม่สะดวกในการใช้เล่า ตัวหนังสือเล็ก จึงทำให้มีหนังสือนิทานที่ใช้ในการวิจัย 20 เรื่อง ไปใช้ในการวิจัย

4. แบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการประเมินความสามารถทางภาษานี้ สร้างเพื่อทดสอบความสามารถทางภาษา ระดับปฐมวัย ใช้สำหรับประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2) ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

3) เขียนนิยามศัพท์เฉพาะและกำหนดโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตความสามารถทางภาษาที่ต้องการวัด ได้แก่ ความสามารถด้านการเข้าใจภาษา และความสามารถด้านการแสดงออกทางภาษา โดยกำหนดขอบเขตเอาไว้ตามนิยามศัพท์เฉพาะ

2. กำหนดรูปแบบและเกณฑ์การพิจารณา โดยแบบประเมินความสามารถทางภาษานี้ แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การประเมินความสามารถในการเข้าใจภาษา รูปแบบของแบบประเมินเป็นรูปภาพ โดยมีตัวเลือกเป็นรูปภาพให้เลือกตอบ ซึ่งกำหนดไว้ให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือก ในส่วนที่เป็นตัวเลือกประกอบด้วยตัวเลือกถูกกับตัวเลือกที่เป็นตัวลวง มีตัวเลือกตอบถูกตัวเดียว (One Correct Answer) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อที่	วิธีการทดสอบ
1-5	ผู้ทดสอบพูดชื่อภาพ และให้นักเรียน <u>หยิบบภาพ</u> ตามที่ตนเองได้ยิน
6-10	ผู้ทดสอบพูดชื่อภาพ และให้นักเรียน <u>ชี้ภาพ</u> ตามที่ตนเองได้ยิน
11-15	ผู้ทดสอบพูดชื่อภาพ และให้นักเรียน <u>ระบายสี</u> ตัวเลือกตามที่ตนเองได้ยิน
16-20	ผู้ทดสอบพูดชื่อภาพ และให้นักเรียน <u>วงกลมภาพ</u> ตามที่ตนเองได้ยิน

ชุดที่ 2 การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางภาษารูปแบบของแบบประเมินเป็นรูปภาพ ครูทดสอบโดยการถามว่ารูปภาพที่เห็นคือภาพอะไรเด็กตอบและติดภาพลงในหนังสือภาพ

ข้อที่	วิธีการทดสอบ
1-5	ผู้ทดสอบ <u>ชี้รูปภาพ</u> และถามนักเรียนว่า “รูปอะไร” ให้นักเรียน <u>หยิบบรูปภาพ</u> ขึ้นมาตอบและแปะรูปที่ หนังสือภาพหน่วย:ปลอดภัยไว้ก่อน
6-10	ผู้ทดสอบ <u>ชี้รูปภาพ</u> และถามนักเรียนว่า “รูปอะไร” ให้นักเรียน <u>หยิบบรูปภาพ</u> ขึ้นมาตอบและแปะรูปที่ หนังสือภาพหน่วย:ของเล่นของใช้

11-15 ผู้ผู้ทดสอบที่รูปภาพ และถามนักเรียนว่า “รูปอะไร”

ให้นักเรียนหยิบรูปภาพ ขึ้นมาตอบและแปะรูปที่

หนังสือภาพหน่วย:สัตว์น่ารัก

16-20 ผู้ทดสอบที่รูปภาพ และถามนักเรียนว่า “รูปอะไร”

ให้นักเรียนหยิบรูปภาพ ขึ้นมาตอบและแปะรูปที่

หนังสือภาพหน่วย:คมนาคม

4) กำหนดโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการเข้าใจภาษา จำนวน 20 ข้อ 2) ความสามารถในการแสดงออกทางภาษา จำนวน 20 ข้อ รวม 40 ข้อ

5) สร้างแบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ตามหลักเกณฑ์ รูปแบบ องค์ประกอบและโครงสร้างของแบบประเมินที่กำหนด

6) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบประเมินความสามารถทางภาษา แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการศึกษา พบว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 และมีข้อเสนอแนะให้ปรับแบบทดสอบควรเป็นกิจกรรมให้เด็กได้หยิบ จับ ดึง ระบายสี เพื่อเป็นตัวจูงใจในการทดสอบและเป็นการเสริมแรงให้กับเด็ก ผู้วิจัยปรับและนำไปตรวจสอบคุณภาพในขั้นต่อไป โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

ที่ต้องการศึกษา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

ที่ต้องการศึกษา

-1 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

ที่ต้องการศึกษา

7) ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบทางภาษาหาความยากง่าย นำแบบประเมินความสามารถทางภาษา ไปประเมินกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปฐมวัยในโรงเรียนปกติ และผ่าตัดใส่ประสาทหูเทียมมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปี ใช้ภาษาในการสื่อสารจำนวน 10 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ พบว่า 1) ด้านการเข้าใจทางภาษา มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.34 - 0.80 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22 - 0.58 ซึ่งนำมาใช้ได้ 2) ด้านการแสดงออกทางภาษา มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.34 - 0.80 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 0.80 ซึ่งนำมาใช้ได้ทุกข้อ

8) นำแบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มาปรับปรุงข้อคำถามให้สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้

5. แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สร้างเพื่อสังเกตครูในการเล่านิทานโดยใช้การบูรณาการการพูดโดยใช้การฟัง ใช้สำหรับสังเกตการเล่านิทานของครูก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2) ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

3) กำหนดโครงสร้างของแบบสังเกตพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตการสังเกตพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งมี 10 เทคนิค ได้แก่

- 1) เด็กต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม
- 2) เด็กนั่งใกล้ผู้ปกครองและครูผู้สอน โดยในระยะแรกของการสอน ผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้สอนอยู่ใกล้พอที่เด็กจะได้ยิน
- 3) ผู้สอนเอามือชี้ที่หูตนเองเพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง
- 4) การให้เสียงก่อนเห็นภาพ
- 5) การใช้น้ำเสียงที่เด็กฟังได้ง่ายเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
- 6) การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยคในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป ซ้ำมา
- 7) การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ
- 8) การเน้นเสียงคำสำคัญในประโยค
- 9) การให้พูดตามตัวอย่าง
- 10) การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด

2. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยมีช่วงบันทึกพฤติกรรมการเล่านิทาน ตั้งแต่เริ่มต้นเล่านิทานไปจนครบ 10 นาที ไม่สังเกตในช่วงเตรียมความพร้อมเด็ก รูปแบบของแบบประเมินพฤติกรรมคือการตรวจสอบรายการ (Check list) ตามหัวข้อที่มีพฤติกรรมที่ใช้การบูรณาการพูดผ่านการฟัง จำนวน 10 ข้อ โดยใช้ผู้ช่วยสังเกต 2 คน

4) สร้างแบบพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ตามหลักเกณฑ์ รูปแบบ องค์ประกอบและโครงสร้างของแบบสังเกตที่กำหนด

5) นำแบบสังเกตพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสังเกตพฤติกรรมในการเล่านิทาน ส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective Congruence : IOC) ระหว่างรายการประเมิน พฤติกรรมกับจุดประสงค์ที่ต้องการศึกษา พบว่า ความสอดคล้องพฤติกรรมการเล่านิทานกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา มีดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกรายการประเมินพฤติกรรม โดยมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขข้อความให้กระชับและเข้าใจง่าย เพื่อให้สะดวกในการประเมินพฤติกรรม โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าพฤติกรรมนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่
ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์
ที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมนั้นไม่มีสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์
ที่ต้องการศึกษา

6) นำแบบสังเกตพฤติกรรมในการเล่านิทานส่งเสริมความสามารถทาง
ภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มาปรับปรุงข้อคำถามให้สมบูรณ์พร้อม
นำไปใช้

วิธีดำเนินการทดลอง

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest
Design (Bruce A.Thyer.2012:43) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ตาราง 12 แผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	วิธีสอน	สอบหลัง
E	O ₁	X	O ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนการวิจัย

E แทน กลุ่มเป้าหมายเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
ที่เลือกมาโดยแบบเจาะจง

O₁ แทน คะแนนการประเมินความสามารถทางภาษา
ของเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ก่อนการทดลอง

X แทน การส่งเสริมความสามารถทางภาษา
โดยโปรแกรมส่งเสริม

ความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่
ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย

O₂ แทน คะแนนการประเมินความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หลังการทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยดำเนินการตามขั้นตอนของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาฯ ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 (ขั้นวางแผนโปรแกรม)

1. จัดเตรียมคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย บทนำ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโปรแกรม คำชี้แจงในการ ใช้โปรแกรม โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา แบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบบสังเกตการณ์งานส่งเสริมความสามารถทางภาษา

2. การประชุมเพื่อชี้แจงกับผู้มีส่วนร่วมในโปรแกรม ได้แก่ ครูประจำชั้นเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในวันที่ 15 สิงหาคม 2565 เกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยกล่าวถึง หลักการจัดโปรแกรม วัตถุประสงค์ ของโปรแกรมกระบวนการจัดโปรแกรมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา พร้อมนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2565 วันที่ 16 กันยายน 2565

สัปดาห์ที่ 2 (ชั้นปฏิบัติการโปรแกรมฯ)

1. ทำการสังเกตการณ์เล่านิทานของครู จำนวน 4 คน ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการบูรณาการการพูดผ่านการฟังและถ่ายวิดีโอในขณะที่ครูเล่านิทานและประเมินเทคนิคการเล่านิทาน 15-19 สิงหาคม 2565

2. อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการบูรณาการการพูดผ่านการฟังให้แก่ครู จำนวน 2 วัน ในวันที่ในวันที่ 18 สิงหาคม 2565 วันที่ 19 สิงหาคม 2565

สัปดาห์ที่ 3 (หน่วยการเรียนรู้ :ปลอดภัยไว้ก่อน)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ ปลอดภัยไว้ก่อน รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 นิทานเรื่องปลอดภัยไว้ก่อน
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 นิทานเรื่องยานพาหนะ
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 นิทานเรื่องหนูน้อยนักผจญภัย
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 นิทานเรื่องไม่ปลอดภัยนะ
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 นิทานเรื่องเดินทางกันเถอะ

สัปดาห์ที่ 4 (หน่วยการเรียนรู้ :ของเล่นของใช้)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ ของเล่นของใช้ รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 นิทานเรื่อง ของใช้ใกล้ตัวหนู
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 7 นิทานเรื่องของใช้ของหนู
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 8 นิทานเรื่องของเล่นรอบตัว
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 9 นิทานเรื่องของเล่นแสนสนุก
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 10 นิทานเรื่องเปิดน้อยไม่เก็บของเล่น

สัปดาห์ที่ 5 (หน่วยการเรียนรู้ :สัตว์น่ารัก)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ สัตว์น่ารัก รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 11 นิทานเรื่องหนูชอบสัตว์
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 12 นิทานเรื่องกิ้งกิ้งไปสวนสัตว์
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 13 นิทานเรื่องเอะนั่นเสียงอะไร
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 14 นิทานเรื่องกล่องแปลงกาย

แผนการจัดกิจกรรมที่ 15 นิทานเรื่องสัตว์น่ารัก

สัปดาห์ที่ 6 (หน่วยการเรียนรู้ : คมนาคม)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ คมนาคม รายละเอียดดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 16 นิทานเรื่องการเดินทางแสนสนุก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 17 นิทานเรื่องกุ่มกึ่งเดินทาง

แผนการจัดกิจกรรมที่ 18 นิทานเรื่องคิดถึงอยากไปหา

แผนการจัดกิจกรรมที่ 19 นิทานเรื่องข้างหน้ามีรถ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 20 นิทานเรื่องป้องกันข้ามถนน

ตาราง 13 แสดงแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย

หน่วยการเรียนรู้	นิทานเรื่อง	ระยะเวลา
ปลอดภัยไว้ก่อน	ปลอดภัยไว้ก่อน	22 สค.65
	ยานพาหนะ	23 สค.65
	หนูน้อยนักผจญภัย	24 สค.65
	ไม่ปลอดภัยนะ	25 สค.65
	เดินทางกันเถอะ	26 สค.65
ของเล่นของใช้	ของใช้ใกล้ตัวหนู	29 สค.65
	ของใช้ของหนู	30 สค.65
	ของเล่นรอบตัว	31 สค.65
	ของเล่นแสนสนุก	1 กย.65
	เปิดน้อยไม่เก็บของเล่น	2 กย.65

ตาราง 13 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	นิทานเรื่อง	ระยะเวลา
สัตว์น่ารัก	หนูชอบสัตว์	5 กย.65
	กุงกิงไปสวนสัตว์	6 กย.65
	อะนั่นเสียงอะไร	7 กย.65
	กล่องแปลงกาย	8 กย.65
	สัตว์น่ารัก	9 กย.65
คมนาคน	การเดินทางแสนสนุก	12 กย.65
	กุงกิงเดินทาง	13 กย.65
	คิดถึงอยากไปหา	14 กย.65
	ข้างหน้ามีรถ	15 กย.65
	ป่องแบ่งข้ามถนน	16 กย.65

สัปดาห์ที่ 7 (ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ)

1.ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภายหลังจากจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาในชั้นเรียน หลังจากที่ครูเล่านิทานโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง(AVT) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูให้เด็กสะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับการเล่านิทานว่านักเรียนรู้สึก รู้ไม่พอใจกับการฟังนิทาน ฟังพอใจกับฟังเล่านิทาน รู้สึกพอใจมากกับการฟังนิทาน จากการสอบถามผู้เรียนที่ใช้ประสาทหูเทียมในทุกครั้งที่เล่านิทาน

(ขั้นประเมินผลโปรแกรม)

1.ขั้นประเมินผล เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษาหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยและประเมินการเล่านิทานของครู โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานตามเทคนิคการบูรณาการการสนทนาพูดผ่านการฟัง มีการดำเนินการแบ่งได้ 2 ส่วน ดังรายละเอียด ดังนี้

1.1 การทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม หลังจากใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในวันที่ 16 กันยายน 2565

1.2 การประเมินความสามารถการเล่านิทานของครูหลังจากใช้ โปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานตามการบูรณาการการสอน พูดย่านการฟัง ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านในการสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานจาก VDO ที่บันทึกไว้ใน ขณะที่เล่านิทาน ในวันที่ 16 กันยายน 2565

ขั้นหลังการทดลองเมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้วมีการดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันประเมินความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม และรวบรวมคะแนนประเมินความสามารถทางภาษา (Post-test) เป็นรายบุคคล

2) ผู้วิจัยนำคะแนนจากการประเมินความสามารถทางภาษาก่อนและ หลังการ ใช้ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษามาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติการหาค่าดัชนีประสิทธิผล E.I. (เผชญ กิจระการและสมนึก ภัททิยนิ.2545)

$$E.I. = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

ขั้นที่ 2 ปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การปรับปรุงโปรแกรมโดยการสัมภาษณ์ มีจุดประสงค์เพื่อนำโปรแกรมที่ทดลองใช้ แล้ว นำมาประเมินผลการใช้และนำการประเมินผล มาปรับปรุงได้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ที่พัฒนาแล้วฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ และเผยแพร่ต่อไป

ผู้ให้ข้อมูล

ครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน และผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม จำนวน 4 คน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยประเด็นในการสัมภาษณ์ เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการประเมินการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรม โดยมีข้อคำถาม 3 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านความเหมาะสม 2)ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความเป็นประโยชน์ มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.ศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อประเมินการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย และนำแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับคำแนะนำ

2.นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จำนวน 1 ท่าน ด้านการสอนเด็กปฐมวัย จำนวน 1 ท่าน ด้านการศึกษาแบบเรียนรวม 1 ท่าน ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาและเลือกคำถามที่ได้ดัชนีความสอดคล้อง(IOC) เท่ากับ 1.00 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 1 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกข้อคำถาม

พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.05

3.จากการตรวจสอบข้อคำถามในการสัมภาษณ์ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 6 ข้อ มีข้อเสนอแนะ ให้จัดข้อคำถามออกเป็น 3 ด้านให้ชัดเจน ไม่นำมาถามรวมกัน และดูให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำข้อคำถามมาปรับปรุงให้สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน และผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม จำนวน 4 คน รวม 8 คน

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยส่งเค้าโครงปริญญาโทเข้ารับการศึกษาจริยธรรม โครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เอกสารรับรองเลขที่ SWUEC-G-417/2564E โดยการเก็บรวบรวมกลุ่มเป้าหมายจะได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีการดำเนินการวิจัย โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ และไม่มีภาระระบุชื่อสถานที่ทำงาน ที่อยู่ของกลุ่มเป้าหมายและการนำเสนอจะเป็นภาพร่วมเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดทำ หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้ให้ข้อมูล
2. ติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งประเด็นการสัมภาษณ์ล่วงหน้าให้กับผู้ ถูกสัมภาษณ์ และนัดวัน เวลาสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 คน ได้แก่ 1)ครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน ในวันที่ 17 กันยายน 2565 2)ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ในวันที่ 17 กันยายน 2565 ด้วยตนเองและนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของ ข้อมูล ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสัมภาษณ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความเหมาะสม 2) ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความเป็นประโยชน์ โดยจัดกลุ่มข้อมูลสิ่งๆที่เหมือนกันในแต่ละด้าน
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาปรับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ที่เกี่ยวข้องใน การส่งเสริมความสามารถทางภาษา 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ครูโรงเรียนเรียน ร่วม ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยในการเรียนร่วม

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยในการเรียนร่วม

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กในด้านต่างๆ ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เหมือนเด็กปกติทั่วไปให้สมวัยในทุกด้าน แต่พัฒนาการทางภาษายังเตรียมความพร้อมยังไม่สมวัยของเด็ก มีการจัดเด็กเข้าฝึกฟัง ฝึกพูดโดยใช้การพูดผ่านการฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) เพื่อให้เด็กสามารถฟังและพูดได้ตามพัฒนาการเดือนละ 1 ครั้งในส่วนของโรงเรียนครูเตรียมความพร้อมให้กับเพื่อนในการดูแลเพื่อนที่ใช้ประสาทหูเทียมดังกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“ปัจจุบันมีการเตรียมความพร้อมให้ลูก พาลูกไปฝึกฟัง ฝึกพูด ทุกเดือนเดือนละ 1 ครั้ง ส่วนพัฒนาการด้านต่างๆ ครอบครัวมีการปรึกษามหาพัฒนาการตลอดเพื่อฝึกลูกให้เท่ากับเพื่อนปกติ ด้านวิชาการที่บ้านไม่เน้นเนื่องจากหมอแนะนำให้อยู่โรงเรียนใกล้บ้าน เลือกร้านเด็กไม่มากเพื่อครูจะได้ดูแลทั่วถึง”

(ผู้ปกครอง 8, 18 ธ.ค. 64)

“ที่บ้านเตรียมความพร้อมเรื่องการฝึกฟัง ฝึกพูดในสถานการณ์ต่างๆ ส่วนการเตรียมเรื่องวิชาการ ก็เตรียมพื้นฐาน ก-ฮ a-z การนับเลข เขียนชื่อตัวเอง เรื่องโรงเรียนตอนนี้เรียนอยู่โรงเรียนใกล้บ้านเช่นกัน”

(ผู้ปกครอง 4, 18 ธ.ค. 64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อม มีการประเมินความพร้อม ประเมินพัฒนาการเด็กก่อนเข้าเรียน ปัจจุบันเป็นครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กในทุกๆ เรื่อง และครูประจำชั้นจะเป็นคนประสานงานกับผู้ปกครอง ครูด้วยกัน ตลอดจนผู้บริหาร”

(ครูเรียนร่วม2, 19 ธ.ค.64)

“ที่ผ่านมาครูเตรียมการสอนและกิจกรรมต่างๆ เหมือนเพื่อนในชั้นเรียน แต่มีการยืดหยุ่นในการถาม ตอบคำถาม การวัดผลประเมินผล และใช้ภาษาให้ง่าย ในห้องเรียนมีการเตรียมความพร้อมกับเพื่อน โดยบอกเพื่อนและทำข้อตกลงในการดูแล”

(ครูเรียนร่วม10, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ส่วนใหญ่เราเตรียมความพร้อมด้านภาษาให้กับเด็กอยู่แล้ว ไม่ที่จะเป็นการฟัง การพูด และช่วยดูแลในเรื่องของเครื่องประสาทหูเทียม”

(ผู้เชี่ยวชาญ6, 20 ธ.ค.64)

“เตรียมความพร้อมให้กับเด็กในเรื่องภาษา การฟัง การพูด และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้ปกครองในเรื่องของการพาเด็กเข้าสู่โรงเรียน โดยจะช่วยเหลือแนะนำวิธีการแต่จะให้ผู้ปกครองเป็นคนดำเนินการต่างๆ เอง และเป็นคนตัดสินใจเลือกโรงเรียนด้วยตัวเอง”

(ผู้เชี่ยวชาญ2, 20 ธ.ค.64)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครอง มีความเห็นว่ามี การสอน เฉพาะการบ้าน เน้นการพูดคุยการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ส่วนครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีการใช้หลักสูตรปกติและมีการยืดหยุ่น เนื้อหาสอนที่ใกล้ตัวไปหาไกลตัว ให้เหมาะสมกับสภาพของเด็ก การสอนเป็นกิจกรรมกลุ่ม ไม่มี การสอนที่ใช้เทคนิคเฉพาะด้านกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ผู้ปกครองสอน คำศัพท์ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวันที่บ้านเท่านั้นและสอนเรื่องการพูดเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม กับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ดังคำกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“ด้านการสอน ที่บ้านสอนเฉพาะการบ้าน ไม่ได้ใช้สื่ออะไร แต่ใน บางเนื้อหาที่สามารถใช้สื่อที่เป็นของจริงได้จะใช้ ส่วนการทดสอบจะดูว่าลูกรู้จัก พูดได้ก็จะผ่านในหัวข้อนั้นไป”

(ผู้ปกครอง3, 18 ธ.ค.64)

“ตั้งแต่เรารู้ว่าลูกเราเป็นเด็กหู ที่บ้านเรามีการพูดคุยตลอดและ วางแผนในเรื่องต่างๆ ทุกวันนี้สอนลูกทุกอย่างให้เหมือนเด็กปกติทั่วๆ ไปเน้นการ พูด การฟัง การใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ สอนการบ้าน ช่วยสอนคำศัพท์ที่ เรียน”

(ผู้ปกครอง7, 18 ธ.ค.64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“ด้านการสอนใช้หลักสูตรที่ยืดหยุ่น เนื้อหาสอนที่ใกล้ตัวไปหา ไกลตัว การจัดชั้นเรียนนั่งเรียนร่วมกับเพื่อน ครูใช้สื่อการสอนที่เรียนรู้ทาง สายตา เช่น บัตรภาพ บัตรคำ เทคโนโลยี ส่วนการประเมินผลมี หลากหลายรูปแบบ เช่น สังเกต ดูจากพฤติกรรม ชิ้นงาน ทดสอบจากสิ่งที่ เรียน

(ครูเรียนร่วม4, 19 ธ.ค.64)

“ การสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม การสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม และมีการแยกทำกิจกรรมบางครั้ง ครูพูดซ้ำๆ เด็กไม่เข้าใจต้องแสดงท่าทางให้เด็กได้เข้าใจในสิ่งที่ตนเองต้องทำ”

(ครูเรียนร่วม5, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ การสอนภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่เรียนร่วม สิ่งที่สอนเพิ่มเติมคือการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ และให้ผู้ปกครองสอนสถานการณ์ที่บ้าน ”

(ผู้เชี่ยวชาญ6,20 ธ.ค.64)

“ สิ่งที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่เรียนร่วมคือ สอนคำศัพท์ในหมวดต่างๆ ทักษะทางสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในห้องเรียน การพูดในสถานการณ์ต่างๆ มารยาทพื้นฐาน”

(ผู้เชี่ยวชาญ4,20 ธ.ค.64)

3.ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า ผู้ปกครอง ครู และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการสื่อสารกันไม่บ่อยครั้ง ส่วนใหญ่ได้พูดคุยกันหลังเลิกเรียนสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กส่วนใหญ่ ใช้การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมในแต่ละวัน การพูดคุยเกี่ยวกับการบ้าน กิจกรรม การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมต่างๆ ของเด็ก และไม่มีการสื่อสารกันระหว่างครูเรียนร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ดังคำกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“ด้านการมีส่วนร่วม ส่วนใหญ่พูดคุยกับครูหลังเลิกเรียน 1-2 ครั้ง แต่ก็ได้ไม่ได้ พูดคุยในรายละเอียดเรื่องการเรียนรู้มากนัก ก็พยายามจะสอบถามกับครูเพื่อที่จะช่วยดูเวลาเค้าอยู่ในห้องเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมของลูกจะได้นำไปแก้ไข ส่วนใหญ่แล้วเราจะมีส่วนร่วมกับครูฝึกพูดที่คลินิกมากกว่า เนื่องจากมีเวลาที่ได้พูดคุยปรึกษาในเรื่องต่างๆ ของลูก”

(ผู้ปกครอง2, 18 ธ.ค.64)

“โรงเรียนที่อยู่ดีมาก ครูจะมีสมุดการบ้านและให้เขียนสื่อสารลงในสมุดการบ้านทุกวัน ทำให้รู้พฤติกรรมของลูกและร่วมกันดูแลแก้ไข ปัจจุบันนี้ร่วมมือกับครูฝึกพูดมากที่สุดเพราะเน้นการสอนภาษาเพื่อให้ลูกเข้าเรียนได้ในโรงเรียนปกติ ”

(ผู้ปกครอง9, 18 ธ.ค.64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“ การมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครอง ครูจะจัดเพื่อนเพื่อดูแลในส่วนของการอยู่ที่โรงเรียนและจะมีเพื่อนช่วยดูแลเรื่องการไปรับประทานอาหาร ส่วนผู้ปกครองจะได้พูดคุยในช่วงเช้าและเย็นของทุกวัน แต่ยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการสอนภาษาที่โรงเรียน ”

(ครูเรียนร่วม10, 19 ธ.ค.64)

“ครูมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองคือการสื่อสารพูดคุยเกี่ยวกับพฤติกรรมลูก พูดถึงการเรียนและหัวข้อในการ เรียน ส่วนการร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญด้านฝึกพูดครูไม่มีส่วนร่วม ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมาเล่าให้ฟังเวลาไปกระตุ้นภาษากลับมา”

(ครูเรียนร่วม9, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ การมีส่วนร่วม เราเป็นครูฝึกพูดส่วนใหญ่จะได้ทำงานร่วมกับผู้ปกครองเด็กในการสอนภาษา ไม่ได้มีโอกาสที่ได้จะพูดคุย หรือซักถามครูในโรงเรียนว่าต้องฝึกภาษาในเรื่องอะไร เนื่องจากเราฝึกตามพัฒนาการของเด็ก และให้ผู้ปกครองร่วมในการฝึกพูด ฝึกฟังทุกครั้ง”

(ผู้เชี่ยวชาญ3,20 ธ.ค.64)

“ ทำงานร่วมกับผู้ปกครอง แต่จะสื่อสารผ่านไ้ทางผู้ปกครองเรื่องการฝึกของเรา เพื่อให้ครูได้รู้ความสามารถของเด็กว่าตอนนี้เด็กทำอะไรได้เพิ่มมากขึ้น ครูจะได้ปรับงานและกิจกรรมใหม่ให้ท้าทายและเหมาะสม กับเด็ก”

(ผู้เชี่ยวชาญ7,20 ธ.ค.64)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยในการเรียนร่วม

จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยในการเรียนร่วม แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เด็กมีการฝึกเตรียมความพร้อมไม่เพียงพอในด้านการพัฒนาการทางภาษา การฟัง การพูด การสอนอ่าน การเขียน เนื่องจากเด็กมีความบกพร่องทางการได้ยิน มีพัฒนาการทางภาษาล่าช้ากว่าเด็กปกติ ดังคำกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“ที่บ้านไม่มีความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมให้ลูกเลย เนื่องจากเป็นลูกคนแรกไม่มีประสบการณ์ ปัญหาในการส่งเสริมภาษาก็คือ ไม่รู้จะเริ่มเตรียมความพร้อมลูกในส่วนไหน”

(ผู้ปกครอง3, 18 ธ.ค.64)

“ปัญหาของการเตรียมความพร้อมของบ้านเราคือการต่อยอดการฝึก พอฝึกลูก ลูกทำได้ไม่รู้ จะฝึกอะไรต่อ ไม่รู้ว่าสิ่งที่ทำถูกหรือเปล่า ส่วนใหญ่จะได้ไปเจอครูฝึกพูด เดือนละ 1 ครั้ง ทำให้ขาดการเตรียมภาษาไม่ต่อเนื่อง”

(ผู้ปกครอง7, 18 ธ.ค.64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“ปัญหาหลักของการเตรียมความพร้อมเด็กด้านภาษา คือ ครูไม่มีวิธีการที่ถูกต้องในการ สอนเด็ก ครูสอนเหมือนเพื่อนๆ พอจะคุยกับน้องก็จะให้ดูปาก พอรู้ว่ามีเด็กหุจะมาเรียน ครูก็เครียด แล้วอยากสอนเด็กแต่ก็ต้องสอนเพื่อนๆ ในห้องเรียนอีกหลายคน”

(ครูเรียนร่วม2, 19 ธ.ค.64)

“เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมที่เข้ามาเรียนกับเพื่อนๆ ไม่ได้เตรียมเรื่องภาษาและทักษะการเรียน ที่จำเป็นมา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน”

(ครูเรียนร่วม6, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ในการเตรียมความพร้อมเด็ก ครูฝึกพูดเตรียมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กและพยายามให้เด็กได้ใช้ภาษาให้ได้มากที่สุด เนื่องจากเวลาที่ฝึกมีจำกัด ”

(ผู้เชี่ยวชาญ6, 20 ธ.ค.64)

“ เราเตรียมความพร้อมด้านภาษา การฟัง การพูด การเข้าใจ ภาษา ซึ่งไม่ได้ฝึกคำศัพท์ที่ใช้ในบทเรียน เนื่องจากหลังจากเด็กผ่าตัดประสาทหู เทียมจะมีช่วงพัฒนาการอยู่ในอายุการได้ยินแตกต่างกับอายุจริง ”

(ผู้เชี่ยวชาญ 7, 20 ธ.ค. 64)

2. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่าขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่จะเข้ามาสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในการเรียนร่วม นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการ สื่อสาร เด็กมีการรับรู้ภาษาไม่เท่ากัน เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ช้า ไม่ได้สอนเนื้อหาล่วงหน้า ก่อนเรียนเนื่องจากไม่รู้เนื้อหาที่เด็กเรียน และไม่มีการฝึกที่บ้านทำให้เด็กได้เรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง ดัง คำกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“ที่บ้านลูกอยู่กับยาย มีปัญหาที่ยายไม่สามารถสอนน้องได้ ทำให้น้องไปเรียนแบบไม่ได้ร่วม กิจกรรม จะได้ทบทวนเฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์ที่พ่อแม่ กลับมา แต่ก็เป็นการสอนภาษาในชีวิตประจำวัน ไม่ได้สอนลูกในเรื่องเรียน เนื่องจากไม่รู้เวลาที่โรงเรียนเค้าเรียนอะไร”

(ผู้ปกครอง 5, 18 ธ.ค. 64)

“ สอนน้องทุกเย็นพยายามดูใบงานว่าน้องเรียนเรื่องอะไร และ สอบถามครูว่ากำลังเรียนเรื่องอะไร พวกเราช่วยกันสอน แต่เนื่องจากปัญหา พัฒนาการของน้องในเรื่องภาษาช้ากว่าเพื่อน ทำให้ไม่เข้าใจเวลา ครูสอน เพราะ เราสอนตามไม่ใช่สอนล่วงหน้า”

(ผู้ปกครอง 2, 18 ธ.ค. 64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“ การสอนมีปัญหาเรื่องการสื่อสาร สื่อสารการไม่เข้าใจ เด็กพยายามจะฟัง ครูพยายามจะพูด เด็กไม่เข้าใจที่ครูพูดแต่สอนให้ทำได้เลย บอกให้ทำตามได้และเด็กก็สื่อสารกับเพื่อนไม่เข้าใจ”

(ครูเรียนร่วม3, 19 ธ.ค.64)

“ ครูไม่รู้จะสอนยังไงไม่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กหู แต่ก็พยายามที่จะสอนให้เค้าเรียนกับเพื่อนๆ ได้ น้องตั้งใจเรียนครูไม่มีเทคนิคการสอนเพื่อให้น้องได้เรียนพร้อมๆ กับเพื่อนในชั้นเรียน จะได้เกิดการเรียนรู้ ไม่ใช่มานั่งในชั้นเรียนเฉยๆ”

(ครูเรียนร่วม8, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ ปัญหาในการสอนเด็กเกิดจากการไม่มีการฝึกที่บ้าน ทำให้เด็กไม่พัฒนาด้านภาษา ซึ่งส่งผลต่อความล่าช้าทางภาษาของเด็ก ”

(ผู้เชี่ยวชาญ, 3 20 ธ.ค.64)

“ ปัญหาเรื่องระยะเวลาในการฝึกของเด็กเนื่องจากการนัดหมายการฝึกจะพบกันเดือนละ 1 ครั้ง ถ้าผู้ปกครองบ้านไหนฝึกต่อเนื่องที่บ้าน เมื่อกลับมาฝึกเด็กจะมีพัฒนาการดีและฝึกต่อในขั้นต่อไปได้”

(ผู้เชี่ยวชาญ5, 20 ธ.ค.64)

3. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่าผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการทำงานร่วมกันแต่ไม่มีการพูดคุยกันในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่ชัดเจนในการวางแผนร่วมกันในการเข้าเรียนร่วมและไม่มีเวลาสอนหรือฝึกเด็กอย่างต่อเนื่องทำให้การฝึกฟัง ฝึกพูดมี

ความล่าช้า นอกจากนั้นยังพบว่าไม่เคยมีช่องทางการติดต่อหรือประสานงานกันเลยระหว่างผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญ ไม่สามารถสื่อสารและพูดคุยกับครูเรียนร่วมได้ไม่บ่อยครั้งไม่ได้ ดังคำกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“ไม่ได้มีส่วนร่วมอะไร ได้รับการดูแลเหมือนเพื่อนๆในชั้นเรียน ส่วนใหญ่เราจะสนิทและได้ พูดคุยกับครูฝึกพูดมากกว่า เพราะเข้าใจเราและฝึก ลูกเรา ส่วนครูที่โรงเรียนนั้นไม่ค่อยสะดวกในเรื่องเวลา ”

(ผู้ปกครอง1, 18 ธ.ค.64)

“ การมีส่วนร่วมกับโรงเรียน โรงเรียนมีการนัดหมายเพื่อชี้แจงการจัดการเรียนการสอน แต่ไม่มีการประสานกับผู้ปกครองหลังจากการประชุม ครูก็สอนไปนั่งก็นิ่งดูและร่วมกิจกรรมบางอย่างที่ง่ายๆ ทำให้มีทักษะทางสังคม แต่ไม่ได้พัฒนาภาษาเสียเวลา 7 ชั่วโมงต่อวัน”

(ผู้ปกครอง4, 18 ธ.ค.64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“ การมีส่วนร่วม ครูจัดกิจกรรมให้เด็กได้มีส่วนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน แต่พบปัญหาการสื่อสารและด้านภาษา ส่วนการทำงานร่วมกับผู้ปกครองเด็กนั้นจะประสานในเรื่องพฤติกรรมต่างๆ ในแต่ละวัน การสอบถามเรื่อง การบ้านเท่านั้น ”

(ครูเรียนร่วม1, 19ธ.ค.64)

“ ครูมีการพูดคุยกับผู้ปกครองเด็กในเรื่องการเรียน แต่พบว่า ปัญหาว่าผู้ปกครองไม่มีเวลาในการฝึกลูกและไม่รู้ว่าจะฝึกอย่างไร ”

(ครูเรียนร่วม5, 19ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ ปกติแล้วจะฝึกฟัง ฝึกพูดและกระตุ้นทางภาษา ซึ่งจะทำงานร่วมกับผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาที่พบเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้ปกครองคือ ผู้ปกครองบางบ้านไม่มีการฝึกต่อจากครูฝึกพูด ซึ่งไม่ได้รับความร่วมมือกับผู้ปกครองในบางบ้าน ส่วนเรื่องของโรงเรียนหรือภาษาที่ใช้ในโรงเรียนไม่ได้ติดต่อกับครูหรือประสานงานใดๆ โดยคิดว่าครูฝึกพูดนั้นจะสอนตามพัฒนาการอยู่แล้ว น่าจะส่งผลดีกับเด็กเวลาเรียนเช่นกัน ”

(ผู้เชี่ยวชาญ8, 20 ธ.ค.64)

“ การมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองยอมรับว่าไม่ได้พูดคุยกันถึงเรื่องคำศัพท์ ที่ใช้ในการเรียนการสอน และไม่เคยได้ติดต่อกับครูที่สอนในห้องที่โรงเรียน ส่วนใหญ่จะได้พูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องการฝึกฟัง ฝึกพูด ”

(ผู้เชี่ยวชาญ10, 20 ธ.ค.64)

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในการเรียนร่วม แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรเตรียมความพร้อมพัฒนาการภาษาให้ครบทุกด้าน มีการเตรียมคำศัพท์ มีการสอนสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนเตรียมความพร้อมด้านจิตใจมีการจัดให้ครูได้พบกับครอบครัวของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม เพื่อประเมินความสามารถและก่อนสอนควรมีการปรับพื้นฐานความสามารถของเด็กให้พร้อมที่จะเข้าถึงเนื้อหาสาระจากการเรียนรู้ และร่วมกันวางแผนดังกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“แนวทางการเตรียมความพร้อมควรสอนภาษาลูกในสภาพแวดล้อมต่างๆ สอนตามสภาพแวดล้อมที่บ้าน สนามเด็กเล่น หรืออาจจะเตรียมพาลูกไปดู โรงเรียนและดูกิจกรรมที่โรงเรียนจะได้เตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจ นอกจากนี้ การสอนมารยาทเป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน”

(ผู้ปกครอง1, 18 ธ.ค.64)

“ควรส่งเสริมความสามารถตามพัฒนาการเด็ก แต่เพิ่มความใส่ใจลูกเป็นพิเศษ เตรียมความพร้อมในสถานการณ์ต่างๆ และควรสอนทักษะชีวิตให้กับลูก ด้วย”

(ผู้ปกครอง9, 18 ธ.ค.64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“แนวทางในการเตรียมความพร้อมครูควรได้พบเด็กก่อนเปิดเรียน และได้พูดคุยกับผู้ปกครอง กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกเด็กเพื่อให้ครูได้สอบถามวิธีการสอนและการใช้ภาษา ทำท่างกับเด็ก”

(ครูเรียนร่วม4, 19 ธ.ค.64)

“ก่อนที่จะเปิดเทอมโรงเรียนควรจัดให้มีค่ายเตรียมความพร้อมเด็กๆ ในทุกชั้นเรียน เพื่อปรับพื้นฐานเด็กแต่ละคน เด็กได้ลองใช้ชีวิตในโรงเรียน และได้ทดลองการอยู่กับเพื่อน”

(ครูเรียนร่วม5, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ ควรส่งเสริมพัฒนาการร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนมารยาทในสังคม เพื่อให้เด็กอยู่ร่วมกับเพื่อนในโรงเรียนได้”

(ผู้เชี่ยวชาญ1, 20 ธ.ค.64)

“ ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเตรียมความพร้อมลูกในทักษะที่จำเป็นในการเรียนร่วม และเน้นที่การเลือกโรงเรียนให้ลูกเรียน ให้ดูถึงความเหมาะสม”

(ผู้เชี่ยวชาญ2, 20 ธ.ค.64)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีวิธีการช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูและผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถช่วยเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในการเรียนร่วม และควรมีสื่อที่เรียนรู้ผ่านทางสายตา

ดังคำกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“ เราเป็นผู้ปกครองควรจะเข้าไปสอบถามครูเกี่ยวกับเนื้อหาที่ลูกจะเรียน และช่วยสอนคำศัพท์ที่จำเป็นให้กับลูก เมื่อเค้าอยู่ในชั้นเรียนจะได้รู้สึกสบายใจเพราะได้รู้ล่วงหน้า และเดาคำศัพท์และสิ่งที่ครูพูดได้ง่ายขึ้น”

(ผู้ปกครอง2, 18 ธ.ค.64)

“ เห็นว่าควรมีการประสานกันในเรื่องวิธีการสอน ระหว่างผู้ปกครองกับครู ว่าควรสอนแบบไหน ใช้เทคนิควิธีไหนที่จะช่วยลูก ในชั้นเรียนได้ เราก็ถามจากครูฝึกพูดไปแล้วให้ครูฟัง ครูจะได้นำไปใช้ ในห้องเรียน เราก็จะเอาเทคนิคนั้นมาสอนที่บ้าน”

(ผู้ปกครอง4, 18 ธ.ค.64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“ การจัดการเรียนการสอน ครูควรได้เรียนรู้เรื่องการ สอนภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม การใช้สื่อการสอนที่ถูกต้อง สื่อที่ สามารถจะเรียนรู้ได้ทั้งชั้นเรียน ไม่เป็นภาระสำหรับครู”

(ครูเรียนร่วม2, 19 ธ.ค.64)

“ การใช้เทคนิคการสอนภาษาของครูฝึกพูด ควรส่งเสริมครู ให้ได้เรียนรู้จะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งเด็กหูและเด็กปกติในชั้นเรียน”

(ครูเรียนร่วม7, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“ แนวทางในการสอน อยากให้ครู ผู้ปกครอง ได้เรียนรู้ พัฒนาการทางภาษา ตลอดจนเทคนิคการสอน เพื่อให้ครูและผู้ปกครอง นำไปปรับใช้ได้ที่บ้านและที่โรงเรียน”

(ผู้เชี่ยวชาญ5, 20 ธ.ค.64)

“อยากให้ส่งเสริมให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก
ได้รับการฝึกการสอนพูดผ่านการฟัง เด็กจะได้ฝึกอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้เชี่ยวชาญ7, 20 ธ.ค.64)

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรมีแนวทางในการส่งเสริมให้สื่อสารและพูดคุย เรื่องการจัดการเรียนการสอน การส่งเนื้อหาหรือสรุปสาระสำคัญให้ผู้ปกครองก่อนเรียน และการพัฒนาความสามารถทางภาษาให้กับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ดังคำกล่าวของการสนทนากลุ่ม พบว่า

“โรงเรียนควรมีแนวทางหรือมีการวางแผน เพื่อเตรียม
เด็กเข้าสู่การเรียนรู้ร่วม ซึ่งผู้ปกครองพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่”

(ผู้ปกครอง7, 18 ธ.ค.64)

“ควรมีแนวทางในการประเมินความสามารถเด็กแต่ละ
คน และหาแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาทั้งที่โรงเรียนและที่
บ้าน”

(ผู้ปกครอง10, 18 ธ.ค.64)

สอดคล้องกับคำกล่าวของครูเรียนร่วม

“แนวทางของการมีส่วนร่วมควรให้ครูและผู้ปกครองมี
ช่องทางในการสื่อสารหลากหลาย ช่องทาง ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีกับเด็กทุกคน”

(ครูเรียนร่วม1, 19 ธ.ค.64)

“อยากส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองได้วางแผนร่วมกัน เรื่อง การเรียนของเด็ก เนื่องจากเด็กมีพัฒนาการด้านภาษาไม่เท่ากับเพื่อน จำเป็นต้องได้รับการดูแลจากครอบครัวและครูเป็นพิเศษ”

(ครูเรียนร่วม5, 19 ธ.ค.64)

และสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“อยากให้ทุกฝ่ายที่กล่าวมา เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึก การสอนเด็กซึ่งสามารถทำได้ โดยอาจใช้ตัวกลางในการประสานและสื่อสาร”

(ผู้เชี่ยวชาญ9, 20 ธ.ค.64)

“นอกจากตัวกลางที่กล่าวถึง ขอเสริมว่าถ้าผู้ปกครอง ครูเรียนร่วมสามารถใช้เทคนิคการสอนพูดได้เอง จะส่งผลดีกับเด็กทั้งชั้นเรียนและ อาจต้องมีคนกลางช่วยประสานเรื่องการอบรมเกี่ยวกับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม”

(ผู้เชี่ยวชาญ10, 20 ธ.ค.64)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และนำข้อมูลมาয়กร่างมี รายละเอียด ดังตาราง 22

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย

สรุปการสนทนากลุ่ม	การนำผลการสนทนากลุ่มไปยกร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา ฯ
<p>1.การเตรียมความพร้อมเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย พบว่า แนวทางการส่งเสริม ควรมีการสอนเน้นคำศัพท์ที่เด็กจำเป็นในชีวิตประจำวัน</p>	<p>1.การสอนคำศัพท์ให้กับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม</p> <p>2.การเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการสอนคำศัพท์ และการสอนตามสถานการณ์ต่างๆ</p> <p>ผล สอนคำศัพท์ให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมผ่านนิทาน</p>
<p>2.การจัดการเรียนการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม พบว่า แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา ควรมีวิธีการที่ส่งเสริมการสื่อสารกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง</p>	<p>1.วิธีการจัดการช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>2.ควรสอนให้ครูทุกคนสามารถใช้เทคนิคการสอนพูดผ่านการฟัง (AVT) ในชั้นเรียน</p> <p>3.สื่อที่เรียนรู้ผ่านทางสายตา</p> <p>ผล ต้องพัฒนาโปรแกรมช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน ที่ครูทั่วไปสามารถใช้เทคนิคการพูดผ่านการฟัง (AVT) ในชั้นเรียน และใช้นิทานเป็นสื่อ</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

สรุปการสนทนากลุ่ม	การนำผลการสนทนากลุ่มไปยกร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา ฯ
3.การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา ควรหาวิธีการแนวทาง ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง	1.วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง <u>ผล</u> -กำหนดให้ครูรายงานผลทุกวัน -ผู้ปกครองสังเกตลูกและนำกลับมา พูดคุยกับครูทุกวัน

จากตาราง 14 ครูเรียนร่วม ผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญด้านประสาทหูเทียม ได้ให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยและผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ พบว่า ควร พัฒนาโปรแกรมช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน ที่ครูทั่วไปสามารถใช้เทคนิคการพูดผ่านการฟัง (AVT) ในชั้นเรียน เน้นการสอนคำศัพท์และใช้นิทานเป็นสื่อ โดยมีครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วม ซึ่งต้องมีการกำหนดให้ครูรายงานผลทุกวัน ผู้ปกครองสังเกตลูกและนำกลับมา พูดคุยกับครูทุกวัน

ระยะที่ 2 การสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการยกร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จากข้อมูลในระยะที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 2.1 ประเมินร่างโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ตอนที่ 2.2 พิจารณาร่างโปรแกรมจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 ผลการยก่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จากข้อมูลในระยะที่ 1

ผลการยก่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จากข้อมูลระยะที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีองค์ประกอบดังนี้

1. หลักการ

การส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ไม่ควรมุ่งแก้ไขหรือ ส่งเสริมเพียงแคด้านเดียว แต่ควรมองภาพรวมของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ที่ต้องเข้าเรียนใน โรงเรียนปกติ ซึ่งมีทักษะการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในหลายๆ ด้าน ที่เชื่อมโยงและมี ความสัมพันธ์กับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่เหมาะสมเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยให้เด็กเป็นหลักในกระบวนการเรียนรู้เพื่อช่วยให้เด็กนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม ประกอบด้วย

1. เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
2. เพื่อช่วยให้เด็กสามารถสื่อสารกับเพื่อนและครอบครัวได้
3. เพื่อส่งเสริมความสามารถของครูในการใช้การบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง

3. กระบวนการจัดโปรแกรม

สัปดาห์ที่ 1 (ขั้นวางแผนโปรแกรม)

1. จัดเตรียม คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถ ทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย บทนำ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโปรแกรม คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาแบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบบสังเกตการณ์งานส่งเสริมความสามารถทางภาษา

2. การประชุมเพื่อชี้แจงกับผู้มีส่วนร่วมในโปรแกรม ได้แก่ ครูประจำชั้นเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย เกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยกล่าวถึง หลักการจัดโปรแกรม วัตถุประสงค์ ของ

โปรแกรมกระบวนการจัดโปรแกรมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริม
ความสามารถทางภาษา พร้อมนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูล

สัปดาห์ที่ 2 (ขั้นปฏิบัติการโปรแกรมฯ)

1.ทำการสังเกตการณ์งานของครู จำนวน 4 คน ก่อนการอบรมเชิง
ปฏิบัติการเรื่องการบูรณาการการพูดผ่านการฟังและถ่ายวิดีโอในขณะที่ครูเล่านิทานและ ประเมิน
เทคนิคการเล่านิทาน

2.อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง ให้แก่ครู
จำนวน 2 วัน

สัปดาห์ที่ 3 (หน่วยการเรียนรู้ :ปลอดภัยไว้ก่อน)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหู
เทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ ปลอดภัยไว้ก่อน โดยใช้การบูรณาการพูดผ่านการฟัง(AVT)
รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 นิทานเรื่องปลอดภัยไว้ก่อน
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 นิทานเรื่องยานพาหนะ
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 นิทานเรื่องหนูน้อยนักษัตร
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 นิทานเรื่องไม่ปลอดภัยนะ
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 นิทานเรื่องเดินทางกันเถอะ

สัปดาห์ที่ 4 (หน่วยการเรียนรู้ :ของเล่นของใช้)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหู
เทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ ของเล่นของใช้โดยใช้การบูรณาการพูดผ่านการฟัง(AVT)
รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 นิทานเรื่อง ของใช้ใกล้ตัวหนู
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 7 นิทานเรื่องของใช้ของหนู
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 8 นิทานเรื่องของเล่นรอบตัว
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 9 นิทานเรื่องของเล่นแสนสนุก
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 10 นิทานเรื่องเปิดน้อยไม่เก็บของเล่น

สัปดาห์ที่ 5 (หน่วยการเรียนรู้ : สัตว์น่ารัก)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ สัตว์น่ารัก โดยใช้การบูรณาการพูดผ่านการฟัง(AVT) รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 11 นิทานเรื่องหนูชอบสัตว์
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 12 นิทานเรื่องกิ้งกิ้งไปสวนสัตว์
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 13 นิทานเรื่องเอะนั่นเสียงอะไร
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 14 นิทานเรื่องกล่องแปลงกาย
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 15 นิทานเรื่องสัตว์น่ารัก

สัปดาห์ที่ 6 (หน่วยการเรียนรู้ : คมนาคม)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ คมนาคม โดยใช้การบูรณาการพูดผ่านการฟัง(AVT) รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 16 นิทานเรื่องการเดินทางแสนสนุก
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 17 นิทานเรื่องกิ้งกิ้งเดินทาง
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 18 นิทานเรื่องคิดถึงอยากไปหา
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 19 นิทานเรื่องข้างหน้ามีรถ
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 20 นิทานเรื่องป้องกันข้ามถนน

สัปดาห์ที่ 7 (ชั้นสะท้อนการปฏิบัติการ)

1.ชั้นสะท้อนการปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภายหลังจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาในชั้นเรียน หลังจากที่คุณเล่านิทานโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง(AVT) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูให้เด็กสะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับการเล่านิทานว่านักเรียนรู้สึก รู้ไม่พอใจกับการฟังนิทาน ฟังพอใจกับฟังเล่านิทาน รู้สึกพอใจมากกับการ ฟังนิทาน จากการสอบถามผู้เรียนที่ใช้ประสาทหูเทียมใน ทุกครั้งที่เล่านิทาน

(ชั้นประเมินผลโปรแกรม)

1.ชั้นประเมินผล เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษาหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยและประเมิน

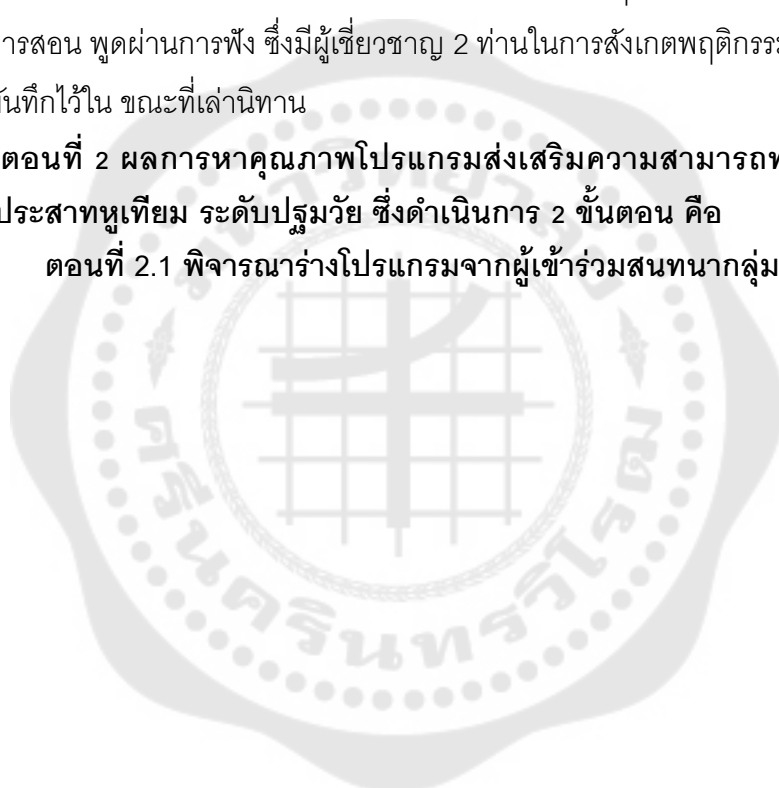
การ เล่านิทานของครู โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานตามเทคนิคการบูรณาการการ สอนพูดผ่าน การฟัง มีการดำเนินการแบ่งได้ 2 ส่วน ดังรายละเอียด ดังนี้

1.1 การทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม หลังจากใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

1.2 การประเมินความสามารถการเล่านิทานของครูหลังจากใช้ โปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานตามการบูร ณาการ การสอน พูดผ่านการฟัง ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านในการสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานจาก VDO ที่ บันทึกไว้ใน ขณะที่เล่านิทาน

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 2.1 พิจารณาร่างโปรแกรมจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ตาราง 15 ผลการพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

องค์ประกอบร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
<p>1. หลักการ การส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ไม่ควรมุ่งแก้ไขหรือส่งเสริมเพียงแคด้านเดียว แต่ควรมองภาพรวมของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ที่ต้องเข้าเรียนใน โรงเรียนปกติ ซึ่งมีทักษะการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในหลายๆ ด้านที่เชื่อมโยงและมี ความสัมพันธ์กับการส่งเสริมความสามารถทางภาษาดังนั้นการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่เหมาะสมเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพโดยให้เด็กเป็นหลักในกระบวนการเรียนรู้เพื่อช่วยให้เด็กนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างถูกต้องและเหมาะสม</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>-</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
<p>2.วัตถุประสงค์</p> <p>เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษา</p> <p>เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยและช่วยให้เด็กสามารถสื่อสารกับเพื่อนและครอบครัวได้</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>เพิ่ม เพื่อ ส่ง เสริมความสามารถในการเล่านิทานของครูในชั้นเรียนร่วม</p>
<p>3.กระบวนการจัดโปรแกรม</p> <p>ขั้นวางแผน เป็นขั้นของการเตรียมโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม โดยผู้วิจัยดำเนินการเตรียมการประชุมเพื่อชี้แจงกับผู้มีส่วนร่วมในโปรแกรม</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>เพิ่ม ควรเพิ่มเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม</p> <p>เกณฑ์การคัดออก</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
<p><u>ขั้นปฏิบัติการ</u> เป็นการลงมือ ปฏิบัติการ การส่งเสริมความสามารถ ทางภาษา ทั้งหมด 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียม ชั้นเล่า ชั้นจบและนำเอาแนวคิดการ บำบัดการพูดโดยใช้ การฟัง (AVT) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเล่านิทาน และเทคนิคบูรณาการพูดผ่านการฟัง 10 เทคนิค</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p><u>ปรับขั้นตอนการเล่า 3 ชั้น</u> โดยนำเทคนิคการบูรณาการ การสอนพูดผ่านการฟัง เข้าไป ในขั้นตอน และตั้งชื่อขั้นตอนให้ จำง่าย</p>
<p><u>ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ</u> เป็นการตรวจสอบกระบวนการจัดการ เรียนรู้ ภายหลังจากจัดกิจกรรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา ครูให้เด็ก สะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับการเล่านิทาน ว่านักเรียนรู้สึก รู้ไม่พอใจกับการฟัง นิทาน ฟังพอใจกับฟังเล่านิทาน รู้สึก พอใจมากกับการฟังนิทาน จากการ สอบถามผู้เรียนที่ใช้ประสาทหูเทียมใน ทุกครั้งที่เล่านิทาน</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>-</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
<p>ขั้นประเมินผล เป็นการทดสอบ ความสามารถทางภาษาหลังการใช้ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหู เทียม ระดับปฐมวัย โดยใช้ แบบทดสอบความสามารถทาง ภาษาซึ่งและประเมินการเล่านิทาน โดยใช้การบูรณาการการสอนพูด ผ่านการฟังของครู</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>เพิ่ม แบบประเมินความสามารถ ทางภาษาและแบบสังเกตควร ใส่ที่ทำยเล่มในภาคผนวก</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
3.หน่วยการเรียนรู้		
3.1 หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน คำศัพท์ (บ้าน สนาม อ่างน้ำ เล่นสนาม มีด กรรไกร ฝูง ทางม้าลาย สะพานลอย)	เหมาะสม	-
3.2 หน่วยของเล่นของใช้ คำศัพท์ (ลูกบอล ตุ๊กตา หุ่นยนต์ รถ จิ๊กซอ แปรงสีฟัน แก้วน้ำ กระเป๋ ดินสอ เสื้อ)	เหมาะสม	-
3.3 หน่วยสัตว์น่ารัก คำศัพท์(แมว หมา ไก่ นก ปลา เป็ด ช้าง เสือ หมู ปู)	เหมาะสม	-
3.4 หน่วยการคมนาคม คำศัพท์(รถ มอเตอร์ไซด์ เรือ รถไฟ รถเมล์ เครื่องบิน จักรยาน บอลลูน รถสามล้อ เฮลิคอปเตอร์)	เหมาะสม	-

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
<p>4.แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับ ปฐมวัย</p>		
<p><u>องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรม</u></p>		
<p>1) วัตถุประสงค์</p>	<p>เหมาะสม</p>	
<p>2) การจัดกิจกรรม (เวลาประมาณ 20 นาที)</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p><u>ปรับ</u> ให้เห็นเทคนิคการบูรณา การการพูดผ่านการฟัง ให้ครบ</p>
<p>2.1 ขั้นเตรียม</p>		<p>ทั้ง 10 เทคนิค</p>
<p>2.2 ขั้นเล่า</p>		
<p>2.3 ขั้นจบ</p>		
<p>3) สื่อ นิทาน จำนวน 20 เรื่อง</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>-</p>
<p>4) การประเมินผล</p>	<p>เหมาะสม</p>	<p>-</p>
<p>สิ่งที่ประเมินคือ ความสามารถในการ เข้าใจภาษา โดยมี วิธีการวัด คือ ครูพูดชื่อ ภาพ เด็กหยิบภาพให้ครูถูกต้อง ส่วน ความสามารถในการแสดงออกทางภาษา มีวิธีการวัด คือ การชี้ภาพและถามว่าภาพ อะไรเด็กตอบได้ถูกต้อง</p>		

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
5.นิทานส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา จำนวน 20 เรื่อง	เหมาะสม	-
แผนที่ 1 นิทานเรื่องปลอดภัยไว้ก่อน		
แผนที่ 2 นิทานเรื่องยานพาหนะ		
แผนที่ 3 นิทานเรื่องหนูน้อยนักผจญภัย		
แผนที่ 4 นิทานเรื่องไม่ปลอดภัยนะ		
แผนที่ 5 นิทานเรื่องเดินทางกันเถอะ		
แผนที่ 6 นิทานเรื่อง ของใช้ใกล้ตัวหนู		
แผนที่ 7 นิทานเรื่องของใช้ของหนู		
แผนที่ 8 นิทานเรื่องของเล่นรอบตัว		
แผนที่ 9 นิทานเรื่องของเล่นแสนสนุก		

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
แผนที่ 10	นิทานเรื่องเปิดน้อยไม่เก็บของเล่น	
แผนที่ 11	นิทานเรื่องหนูชอบสัตว์	
แผนที่ 12	นิทานเรื่องกิ้งกิ้งไปสวน สัตว์	
แผนที่ 13	นิทานเรื่องอะนั่นเสียง อะไร	
แผนที่ 14	นิทานเรื่องกลองแปลงกาย	
แผนที่ 15	นิทานเรื่องสัตว์น่ารัก	
แผนที่ 16	นิทานเรื่องการเดินทางแสนสนุก	
แผนที่ 17	นิทานเรื่องกิ้งกิ้งเดินทาง	
แผนที่ 18	นิทานเรื่องคิดถึงอยากไป หา	
แผนที่ 19	นิทานเรื่องข้างหน้ามีรถ	
แผนที่ 20	นิทานเรื่องป้องกันข้ามถนน	

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบร่างโปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา	ผลการสนทนากลุ่ม	ข้อเสนอแนะ
6.แบบประเมินความสามารถทาง ภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหู เทียมระดับปฐมวัย	เหมาะสม	-
7.แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น นิทาน ตามการบูรณาการการพูด ผ่านการฟัง	เหมาะสม	-
8.คู่มือการส่งเสริมความสามารถ ทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาท หูเทียม ระดับปฐมวัย	เหมาะสม	<p>เพิ่ม-คู่มือควรเป็น คู่มือการใช้ โปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาท หูเทียม ระดับ ปฐมวัย</p> <p>-ปรับให้หัวข้อต่างๆ ที่มีเป็นคู่มือ การใช้โปรแกรม และควรมี เนื้อหาและตัวอย่างเทคนิคการ เล่นนิทาน เพื่อให้ผู้ที่นำ โปรแกรมไปใช้สะดวก ง่าย และ ใช้ได้จริง</p>

จากตาราง 15 พบว่า ร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ต้องมีการปรับปรุงซึ่งผลของการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปกครองให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม และเกณฑ์การคัดออก คู่มือควรเป็นคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ปรับให้หัวข้อต่างๆ ที่มีเป็นคู่มือการใช้โปรแกรม และควรมีเนื้อหาและตัวอย่างเทคนิค การเล่านิทาน เพื่อให้ผู้ที่นำโปรแกรมไปใช้สะดวกง่าย และใช้ได้จริง ควรเพิ่มคำชี้แจงในการใช้ โปรแกรม ปรับให้โปรแกรมกับคู่มือการใช้เป็นเล่มเดียวกัน ควรเพิ่มบทนำเข้าไปในคู่มือ เพื่อให้ผู้ที่ไป ที่มา แบบประเมินความสามารถทางภาษาและแบบสังเกตควรรีไต้ที่ท้ายเล่มในภาคผนวก

ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อสังเกต ผู้วิจัยควรศึกษาเรื่องการสอนพูดโดยใช้การฟัง (AVT) เพิ่มเติมโดยเข้าไปเรียนรู้ในแหล่งที่มีผู้เชี่ยวชาญโดยตรง และนำความรู้มาปรับใช้ในโปรแกรมของตนเอง ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างและระบุรายละเอียดข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง การคัดเลือกของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากเกณฑ์คุณสมบัติแล้ว ควรมีแบบทดสอบ แบบประเมินที่เป็นมาตรฐาน เพื่อวัดระดับความสามารถก่อนเข้าโปรแกรม ผู้วิจัยควรสอนภาษาแบบแยกหรือแบบรวมเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ดีที่สุด ดังรายละเอียดดังนี้

จากการที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย (ฉบับปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจาก Focus group) มีองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ 1)หลักการ 2)วัตถุประสงค์ 3)การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม 4)การดำเนินการโปรแกรม 5) คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

1.1 หลักการ

การส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ไม่ควรมุ่งแก้ไขหรือ ส่งเสริมเพียงแคด้านเดียว แต่ควรมองภาพรวมของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ที่ต้องเข้าเรียนใน โรงเรียนปกติ ซึ่งมีทักษะการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนทุกด้าน ที่เชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถทาง ภาษาที่เหมาะสมเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพโดยให้เด็กเป็นหลักในกระบวนการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ เด็กนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างถูกต้องและเหมาะสม

1.2 วัตถุประสงค์

1) เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

2) เพื่อช่วยให้เด็กสามารถสื่อสารกับเพื่อนและครอบครัวได้

1.3 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม

1) เป็นเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีอายุระหว่าง 3 – 6 ปี ไม่มีความพิการซ้อน

2) ได้รับการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม (Cochlear Implant) มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี และผ่านการฝึกการพูดโดยใช้การฟัง (AVT)

3) ใช้การพูดในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและอาศัยอยู่กับ ครอบครัว

4) เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมประเมินความสามารถทางภาษาวัดจาก (Current Level of Functioning: CLF) ปัจจุบันมีความสามารถทางภาษาอยู่ที่ 12-15 เดือน

1.4 การดำเนินการโปรแกรม

1. **ขั้นวางแผน** เป็นขั้นของการเตรียมโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม โดยผู้วิจัยดำเนินการเตรียมการประชุมเพื่อชี้แจงกับผู้มีส่วนร่วมในโปรแกรม ได้แก่ ครูประจำชั้นเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย เกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็ก ประกอบด้วย หลักการจัดโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม กระบวนการจัดโปรแกรมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พร้อมนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูล

2. **ขั้นปฏิบัติการ** เป็นการลงมือปฏิบัติการ การส่งเสริม ความสามารถทางภาษา ตามขั้นตอนของการบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนให้เหมาะกับชั้นเรียนร่วม โดยมี 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียม ชั้นเล่า ชั้นจบ และนำเอาแนวคิดการบำบัดการพูดโดยใช้การฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน และเทคนิคการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย 10 เทคนิค โดยการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่โรงเรียนโดยครู ใช้โปรแกรมการ ส่งเสริมในชั้นเรียนที่เด็กใช้ประสาทหูเทียมเรียนรวมกับเพื่อนปกติ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชั้นเตรียม เป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กด้วย การร้องเพลง เปรณนิม และเตรียมความพร้อมเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ดังนี้

1. เด็กต้องใส่ประสาทหูเทียม

2. เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกตที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม)

3. ผู้สอนเอามือที่ชี้หูเพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง
 ขั้นที่ 2 ขั้นเล่า เล่านิทานโดยใช้การบูรณาการการสนทน
 ผ่านการฟังในห้องเรียนซึ่งมีเทคนิคการเล่านิทาน ดังนี้

4. การให้เสียงก่อนเห็นภาพ
5. การใช้น้ำเสียงที่เด็กฟังได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
6. การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยค ในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป

ซ้ำมา

7. การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ
8. การเน้นเสียง คำสำคัญในประโยค

ขั้นที่ 3 ขั้นจบ เป็นขั้นที่ให้เด็กสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ นิทาน เช่น
 ถามเด็กว่าถ้าเด็กเป็น(ตัวละคร)ตัวนี้จะทำอย่างไร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน เป็นต้น ในขั้น จบนี้มี
 เทคนิคการ บูรณาการการสนทนผ่านการฟัง ดังนี้

9. การให้พูดตามตัวอย่าง
10. การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด

3. ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้
 ภายหลัง การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาในชั้นเรียนทุกครั้ง จากการสอบถาม
 ผู้เรียนที่ใช้ประสาทหูเทียมในทุกครั้ง

4. ขั้นประเมินผล เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษาหลังการใช้
 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยใช้
 แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยและประเมิน
 การเล่านิทานของครู โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานตามเทคนิคการบูรณาการการสน
 ทนผ่านการฟัง

1.5 คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ
 เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1) บทนำ กล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา
 ความหมายของความสามารถทางภาษา

2) องค์ประกอบของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่
 ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย กล่าวถึงรายละเอียดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

3) ภาคผนวก ในโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย

- แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ทั้งหมด 20 แผน
- เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง เทคนิคการบูรณา การพูดผ่าน
การฟัง (AVT)
- คู่มือประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม
ระดับปฐมวัย

**ตอนที่ 2.2 ผลการประเมินร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา
สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย**

ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทาง
ภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยได้ผลดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการประเมินร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสา
ทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ 20 คน \

รายการ	μ	แปลผล
ด้านความเหมาะสม		
1.โปรแกรมมีกระบวนการที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ความต้องการของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม	4.12	เหมาะสมระดับมาก
2.โปรแกรมมีกระบวนการที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม	4.28	เหมาะสมระดับมาก
3.การจัดโปรแกรมมีรายละเอียดและขั้นตอน ของ แผนการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.22	เหมาะสมระดับมาก
4.การจัดโปรแกรมมีรายละเอียดและขั้นตอน กระบวนการอย่างเหมาะสม	4.43	เหมาะสมระดับมาก
5.การจัดโปรแกรมมีรายละเอียดและขั้นตอน การวัด และประเมินผลอย่างเหมาะสม	4.25	เหมาะสมระดับมาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	μ	แปลผล
ด้านความเหมาะสม (ต่อ)		
6.ภาพรวมของโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษามีความเหมาะสม	4.31	เหมาะสมระดับมาก
รวม	4.48	เหมาะสมระดับมาก
ด้านความเป็นไปได้		
1.โปรแกรมตอบสนองต่อความต้องการในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียมก่อนเข้าเรียน	4.48	เหมาะสมระดับมาก
2.โปรแกรมมีกระบวนการและขั้นตอนที่เข้าใจได้ง่าย	4.23	เหมาะสมระดับมาก
3.กระบวนการของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถฯ นำไปใช้ได้ในสถานการณ์จริง	4.34	เหมาะสมระดับมาก
4.โปรแกรมมีความคุ้มค่าในเรื่องเวลาและงบประมาณในการนำโปรแกรมฯ ไปใช้	4.12	เหมาะสมระดับมาก
5.โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนต่างๆ ได้	4.44	เหมาะสมระดับมาก
รวม	4.35	เหมาะสมระดับมาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	μ	แปลผล
ด้านความเป็นประโยชน์		
1. โปรแกรมตอบสนองต่อความต้องการในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม	4.48	เหมาะสมระดับมาก
2. โปรแกรมตอบสนองและตรงตามความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็ก	4.48	เหมาะสมระดับมาก
3. โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียน มีกระบวนการขั้นตอนที่ช่วยในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียน	4.23	เหมาะสมระดับมาก
4. โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียน สามารถนำไปใช้ได้สะดวกและรวดเร็ว	4.23	เหมาะสมระดับมาก
5. โปรแกรมส่งเสริมความทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครอง ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการฝึกของครอบครัว	4.43	เหมาะสมระดับมาก
รวม	4.23	เหมาะสมระดับมาก

จากตาราง 16 ผลการประเมินร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย พบว่ามีผลการประเมิน ด้านความเหมาะสมของร่าง โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาระดับมาก ($\mu = 4.48$) ด้านความเป็นไปได้ ของร่าง โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาระดับมาก ($\mu = 4.35$) ด้านความเป็นประโยชน์ ของ ร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาระดับมาก ($\mu = 4.23$) ตามลำดับ

จากการที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน ทำให้ได้ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ที่จะนำไป ทดลองใช้ในระยะเวลาที่ 3 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

หลักการ

การส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ไม่ควร มุ่งแก้ไขหรือ ส่งเสริมเพียงแคด้านเดียว แต่ควรมองภาพรวมของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ที่ต้อง เข้าเรียนใน โรงเรียนปกติ ซึ่งมีทักษะการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในหลายๆ ด้าน ที่เชื่อมโยงและมี ความสัมพันธ์กับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา ดังนั้นการส่งเสริม ความสามารถทาง ภาษาที่เหมาะสมเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้เต็มศักยภาพโดยให้เด็กเป็นหลักในกระบวนการเรียนรู้เพื่อช่วยให้เด็กนำไปปฏิบัติได้จริงอย่าง ถูกต้องและเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับ ปฐมวัย
2. เพื่อช่วยให้เด็กสามารถสื่อสารกับเพื่อนและครอบครัวได้
3. เพื่อส่งเสริมความสามารถของครูในการใช้การบูรณาการการสอนพูด ผ่านการฟัง

การดำเนินการโปรแกรม

สัปดาห์ที่ 1 (ชั้นวางแผนโปรแกรม)

1. จัดเตรียมคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย บทนำ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโปรแกรม คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา แบบประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบบสังเกตการณ์งานส่งเสริมความสามารถทางภาษา

2. การประชุมเพื่อชี้แจงกับผู้มีส่วนร่วมในโปรแกรม ได้แก่ ครูประจำชั้น เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยเกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยกล่าวถึง หลักการจัดโปรแกรม วัตถุประสงค์ ของโปรแกรมกระบวนการจัดโปรแกรมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา พร้อมนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูล

สัปดาห์ที่ 2 (ชั้นปฏิบัติการโปรแกรม)

1. ทำการสังเกตการณ์งานของครู จำนวน 4 คน ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง (AVT) และถ่ายวิดีโอในขณะที่ครูเล่านิทานและประเมินเทคนิคการเล่านิทาน

2. อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการบูรณาการการพูดผ่านการฟังให้แก่ครู จำนวน 2 วัน

สัปดาห์ที่ 3 (หน่วยการเรียนรู้ : ปลอดภัยไว้ก่อน)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ ปลอดภัยไว้ก่อน จากการเล่านิทานโดยใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง (AVT) รายละเอียดดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 นิทานเรื่องปลอดภัยไว้ก่อน

แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 นิทานเรื่องยานพาหนะ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 นิทานเรื่องหนูน้อยนักผจญภัย

แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 นิทานเรื่องไม่ปลอดภัยนะ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 นิทานเรื่องเดินทางกันเถอะ

สัปดาห์ที่ 4 (หน่วยการเรียนรู้ : ของเล่นของใช้)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ ของเล่นของใช้ จากการเล่านิทานโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง (AVT) รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 นิทานเรื่อง ของใช้ใกล้ตัวหนู
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 7 นิทานเรื่องของใช้ของหนู
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 8 นิทานเรื่องของเล่นรอบตัว
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 9 นิทานเรื่องของเล่นแสนสนุก
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 10 นิทานเรื่องเปิดน้อยไม่เก็บของเล่น

สัปดาห์ที่ 5 (หน่วยการเรียนรู้ : สัตว์น่ารัก)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ สัตว์น่ารัก จากการเล่านิทานโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง (AVT) รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 11 นิทานเรื่องหนูชอบสัตว์
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 12 นิทานเรื่องกิ้งกิ้งไปสวนสัตว์
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 13 นิทานเรื่องอะนั่นเสียงอะไร
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 14 นิทานเรื่องกล่องแปลงกาย
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 15 นิทานเรื่องสัตว์น่ารัก

สัปดาห์ที่ 6 (หน่วยการเรียนรู้ : คมนาคม)

จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย หน่วยการเรียนรู้ คมนาคมจากการเล่านิทานโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง (AVT) รายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมที่ 16 นิทานเรื่องการเดินทางแสนสนุก
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 17 นิทานเรื่องกิ้งกิ้งเดินทาง
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 18 นิทานเรื่องคิดถึงอยากไปหา
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 19 นิทานเรื่องข้างหน้ามีรถ
- แผนการจัดกิจกรรมที่ 20 นิทานเรื่องป่องแป้งข้ามถนน

สัปดาห์ที่ 7 (ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ)

1. ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภายหลังจากจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาในชั้นเรียน หลังจากที่คุณครูเล่านิทานโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง (AVT) เสร็จเรียบร้อยแล้ว คุณครูให้เด็กสะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับการเล่านิทานว่านักเรียนรู้สึก รู้ไม่พอใจกับการฟังนิทาน ฟังพอใจกับฟังเล่านิทาน รู้สึกพอใจมากกับการ ฟังนิทาน จากการสอบถามผู้เรียนที่ใช้ประสาทหูเทียมในทุกครั้งที่เล่านิทาน

(ขั้นประเมินผลโปรแกรม)

1. ขั้นประเมินผล เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษาหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยและประเมินการ เล่านิทานของคุณครู โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานตามเทคนิคการบูรณาการการ สอนพูดผ่าน การฟัง มีการดำเนินการแบ่งได้ 2 ส่วน ดังรายละเอียด ดังนี้

1.1 การทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม หลังจากใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

1.2 การประเมินความสามารถการเล่านิทานของคุณครูหลังจากใช้โปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานตามการบูรณาการการสอน พูดผ่านการฟัง ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านในการสังเกตพฤติกรรมการเล่านิทานจาก VDO ที่บันทึกไว้ใน ขณะที่เล่านิทาน

**บทบาทของผู้ที่มีส่วนร่วมในโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา
สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย**

1.บทบาทของครูการศึกษาพิเศษ

บทบาทของครูการศึกษาพิเศษ	
ต่อครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม (ก่อนการใช้โปรแกรม)	ต่อครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม (ระหว่างการใช้โปรแกรม)
<p><u>ขั้นวางแผน</u></p> <p>1.ครูการศึกษาพิเศษสร้างประเมินความสามารถทางภาษา เพื่อใช้สำหรับการประเมินความสามารถทางภาษาของเด็ก</p> <p>2.เขียนแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย</p>	<p><u>ขั้นวางแผน</u></p> <p>1.แนะนำการจัดเตรียมนิทานสำหรับแต่ละหน่วย</p> <p>2.แนะนำการสนทนากับผู้ปกครอง เมื่อสอนเสร็จแล้ว ในช่วงเย็นให้ครูเสนอผลการสอนกับผู้ปกครอง ได้แก่ คำศัพท์ที่สอนในแต่ละวัน และให้ผู้ปกครองสังเกตการณ์ใช้ คำศัพท์ และนำกลับมาบอกครู</p>
<p><u>ขั้นปฏิบัติการ</u></p> <p><u>ขั้นเตรียม</u> : ครูการศึกษาพิเศษแนะนำการเตรียมความ พร้อมเด็กโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง 1) เด็กต้องใส่ประสาทหูเทียม 2) เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกต ที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม) 3) ผู้สอนเอามือชี้หู ตนเองให้ เด็กพร้อมฟัง</p> <p><u>ขั้นเล่า</u> : ครูการศึกษาพิเศษสาธิตเล่านิทานด้วยเทคนิค บูรณาการพูดผ่านการฟัง ได้แก่ การให้เสียงก่อนเห็นภาพ การใช้เสียงที่เด็กฟังได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง การ เรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยค ในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำ ไป ซ้ำมา การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ การเน้นเสียง คำสำคัญในประโยค</p> <p><u>ขั้นจบ</u> : ครูการศึกษาพิเศษสาธิต ขั้นสรุปความคิดรวบ ยอด โดยถามเด็กเกี่ยวกับตัวละคร ทำอะไร ที่ไหน โดย ใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง ได้แก่ การให้พูด</p>	<p><u>ขั้นปฏิบัติการ</u></p> <p>1.ดูคลิป VDO การส่งเสริมภาษาโดยใช้เทคนิคการบูรณา การพูดผ่านการฟัง (AVT)</p> <p>2.ให้ครูได้อภิปรายเกี่ยวกับการสอน ในหัวข้อ เทคนิคที่ใช้ วันนี้มีอะไรบ้าง ปัญหาของการเล่านิทานในวันนี้ เด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียมตอบสนองอย่างไร ในครั้งต่อไปครูจะใช้ เทคนิคอะไรเพิ่มเติม</p> <p>3.ครูการศึกษาพิเศษแนะนำการแก้ปัญหาของครู</p>

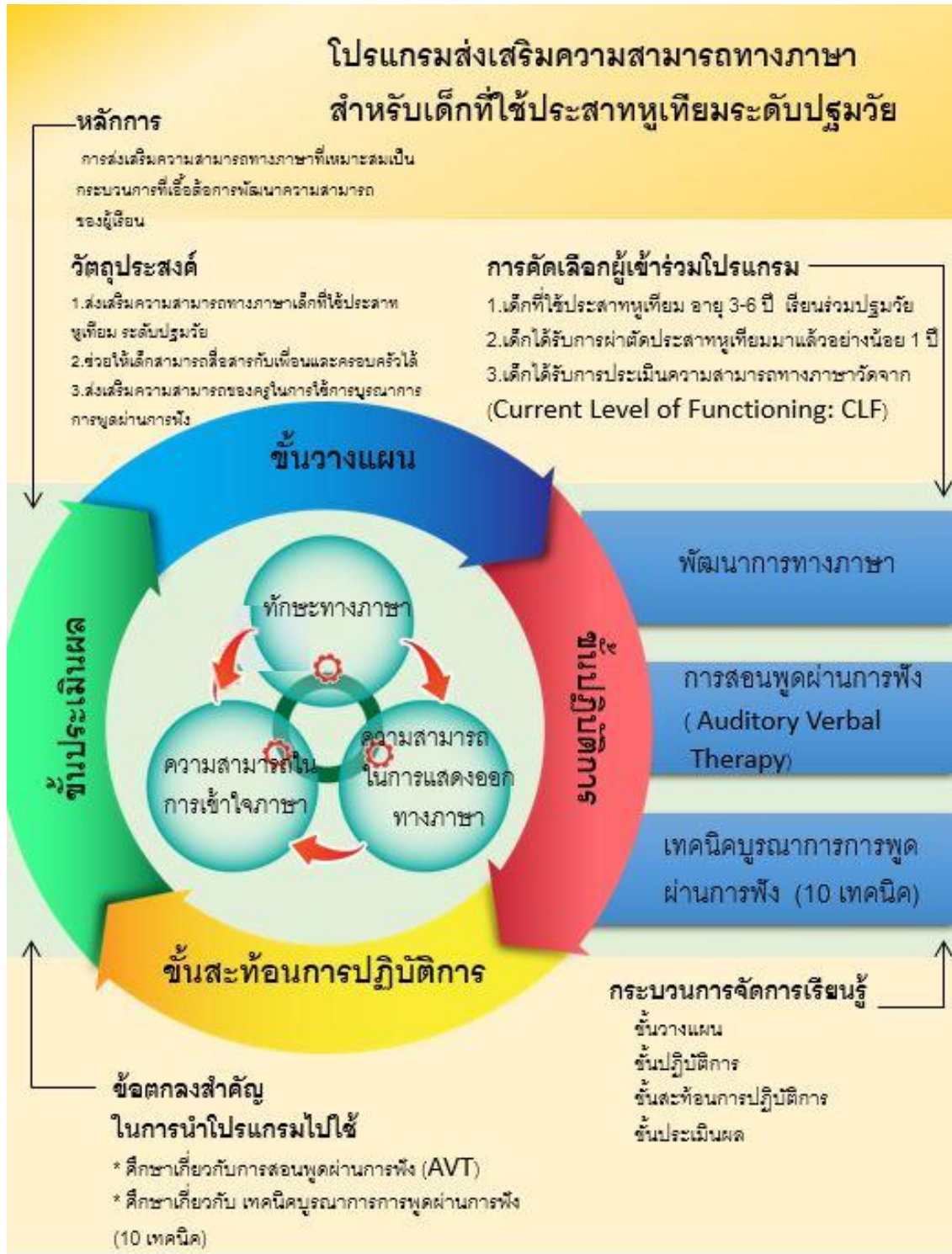
ตามตัวอย่าง การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด	
<u>ขั้นสะท้อนการปฏิบัติกร</u> ครูการศึกษาพิเศษแนะนำการสะท้อนความพึงพอใจ ของเด็ก โดยให้ครูถามความพึงพอใจในการฟังนิทานกับเด็ก เด็กประเมินความพึงพอใจโดยการระบายสีหน้ายิ้ม	<u>ขั้นสะท้อนการปฏิบัติกร</u> ครูการศึกษาพิเศษสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการฟัง นิทานกับเด็ก เด็กประเมินความพึงพอใจโดยการระบายสีหน้ายิ้ม ถ้าเด็กพึงพอใจเพราะอะไร ถ้าเด็กไม่พึงพอใจ เพราะอะไร
<u>ขั้นประเมินผล</u> ครูการศึกษาพิเศษแนะนำครูเรื่องการประเมินผลโดยให้เด็ก ฟังคำศัพท์และหยาบภาพตามที่ได้ยิน และให้เด็กบอกชื่อตัวละคร และคำศัพท์ที่ครูยกภาพขึ้น	<u>ขั้นประเมินผล</u> ครูการศึกษาพิเศษสอบถามครูเกี่ยวกับการประเมินผลว่าเป็นอย่างไร พบปัญหาการประเมินผล

2. บทบาทของครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย

บทบาทของครูที่สอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย	
ต่อเด็ก	ต่อผู้ปกครอง
<u>ขั้นวางแผน</u> ครูเตรียมแบบประเมินความสามารถทางภาษา เพื่อให้สำหรับการประเมินความสามารถทางภาษาของเด็ก	<u>ขั้นวางแผน</u> ประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาฯ
<u>ขั้นปฏิบัติการ</u> <u>ขั้นเตรียม</u> : ครูเตรียมความพร้อมเด็กโดยใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง 1) เด็กต้องใส่ประสาทหูเทียม 2) เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกตที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม) 3) ผู้สอนเอามือชี้หูตนเองให้เด็กพร้อมฟัง <u>ขั้นเล่า</u> : ครูเล่านิทานด้วยเทคนิคบูรณาการพูดผ่านการฟัง ได้แก่ การให้เสียงก่อนเห็นภาพ การให้เสียงที่เด็กฟังได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง การเรียกชื่อสิ่งของ	<u>ขั้นปฏิบัติการ</u> 1. ครูพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการแสดงออกทางภาษาของเด็ก 2. ครูบอกถึงคำศัพท์ที่เรียนในแต่ละวัน

<p>คำศัพท์ ประโยค ในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป ซ้ำมา การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ การเน้น เสียง คำสำคัญในประโยค</p> <p>ชั้นจบ: ชั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูถามเด็กเกี่ยวกับ ตัวละคร ทำอะไร ที่ไหน โดยใช้เทคนิคการบูรณาการ พูดผ่านการฟัง ได้แก่ การให้พูดตามตัวอย่าง การทิ้ง ช่วงเวลาให้เด็กพูด</p>	
<p><u>ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ</u></p> <p>ครูถามความพึงพอใจในการฟังนิทานกับเด็ก เด็ก ประเมินความพึงพอใจโดยการระบายสีหน้ายิ้ม</p>	<p><u>ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ</u></p> <p>ครูให้ผู้ปกครองสังเกตการใช้คำศัพท์ที่เรียนในแต่ละวัน ของเด็ก ผู้ปกครองพูดคุยในทุกเช้า</p>
<p><u>ขั้นประเมินผล</u></p> <p>1.ครูให้เด็กฟังคำศัพท์และหยิบภาพตามที่ได้ยิน</p> <p>2.ครูให้เด็กบอกรายชื่อตัวละคร และคำศัพท์ที่ครูยกภาพ ขึ้น</p>	<p><u>ขั้นประเมินผล</u></p> <p>ครูให้ผู้ปกครองสังเกตจำนวนคำที่ใช้</p>

โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ภาพประกอบ 18 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยมีการนำเสนอ 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ตอนที่ 2 ผลการปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

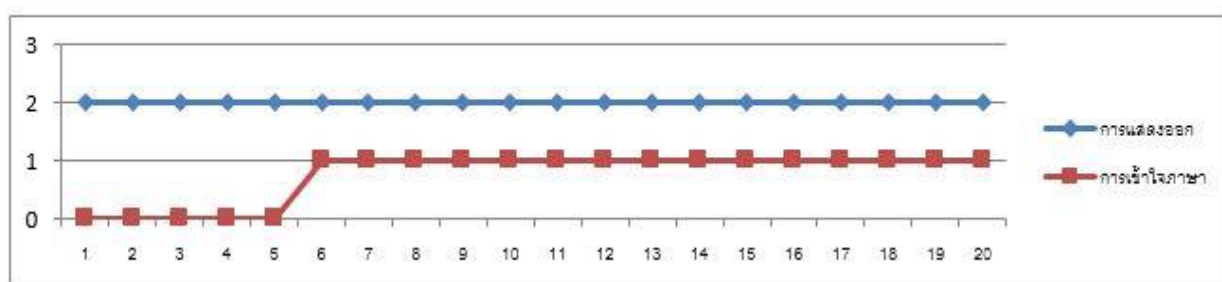
ตอนที่ 1 ผลการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

1.ผลการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม หลังการทดลองจากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาท หูเทียม ระดับปฐมวัย นำเสนอเป็นรายบุคคล มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอ

1.1.1 ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 1

เด็กคนที่ 1

ภาพประกอบ 19 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 1

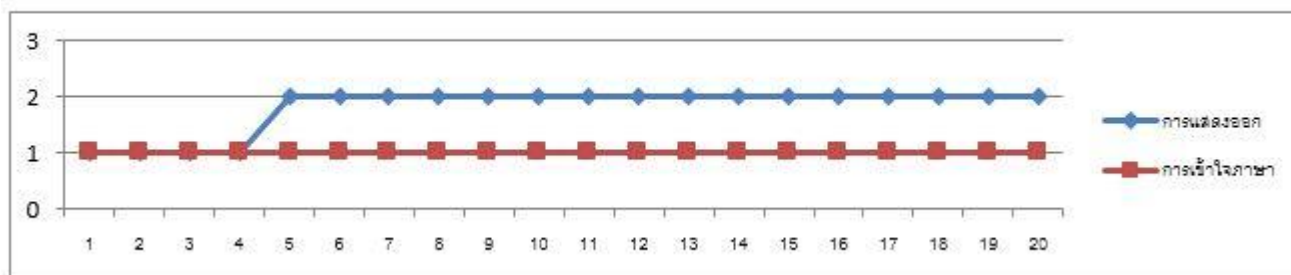
จากภาพประกอบ 19 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของ
ทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 1 แสดงว่า

เด็กคนที่ 1

ในสัปดาห์ที่ 1 พบว่า เด็กคนที่ 1 ความสามารถทางภาษาในด้าน
การเข้าใจภาษาวันที่ 1 -วันที่ 5 มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน แต่การแสดงออกทางภาษา วันที่ 1 มี
คะแนน 0 คะแนน เมื่อครูประจำชั้นสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กไม่กล้าที่จะพูด เวลาถามจะ
รู้สึกเขินอาย อาจเนื่องจากไม่มั่นใจในการพูดของตนเอง การแก้ไขปัญหาของครูการศึกษาพิเศษ
ได้แก่ ให้เพิ่มเทคนิคการพูดตามต้นแบบ เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในวันที่ 2 มีคะแนน 0
คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กยังไม่กล้าพูดแต่ร่วมกิจกรรมดี ครูให้ข้อสังเกตว่าอาจ
เนื่องมาจากการไม่เคยได้ร่วมกิจกรรมกลุ่ม ปกติจะแยกงานให้ทำ การแก้ไขปัญหาของครูการศึกษา
พิเศษ ได้แก่ ให้ครูใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง มากกว่า 1 ครั้งในแต่ละเทคนิค ใน
วันที่ 3 มีคะแนน 0 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า วันนี้มีการตอบสนองในการออกเสียง
แต่ยังขาดความมั่นใจ การแก้ไขปัญหาของครูการศึกษาพิเศษ ให้การเสริมแรงเพื่อเพิ่มความมั่นใจ
ให้กับเด็ก วันที่ 4 มีคะแนน 0 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กตั้งใจฟังมากขึ้นและร่วม
กิจกรรมมากขึ้น ออกเสียงมากขึ้น ในวันที่ 5 มีคะแนน 0 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า
การออกเสียงดีขึ้น กล้าแสดงออกมากขึ้น สัปดาห์ที่ 2 – สัปดาห์ที่ 4 เด็กมีความสามารถในการ
เข้าใจภาษาเป็นอย่างดีโดยมีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนนในทุกวันและมีการแสดงออกทางภาษาดีขึ้น
มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนนทุกวัน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า ในสัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 4 เด็กมี
การปรับตัวดีขึ้น กล้าแสดงออกและเข้ากลุ่มเพื่อนได้ดี จากการบันทึกคะแนนพบว่า เด็กคนที่ 1 ใช้
เวลาในการฝึกทั้งหมด 5 วัน จึงจะสามารถแสดงออกทางภาษาได้ดี โดยสรุปการส่งเสริม
ความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 1 ทั้ง 2 ด้านใช้เวลาทั้งหมด 20 ในการส่งเสริม
ความสามารถทางภาษา จนสามารถเข้าใจภาษาและแสดงออกภาษาได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

1.1.2 ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมจากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 2

เด็กคนที่ 2

ภาพประกอบ 20 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 2

จากภาพประกอบ 20 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 2 แสดงว่า

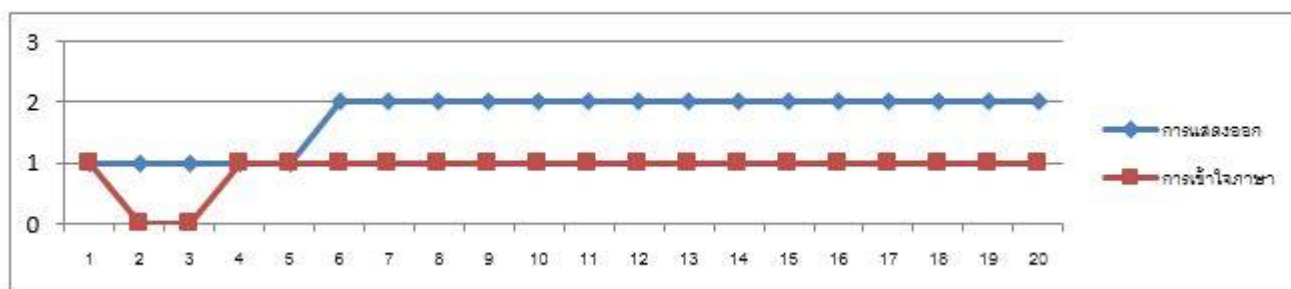
เด็กคนที่ 2

ในสัปดาห์ที่ 1 พบว่า เด็กคนที่ 2 ความสามารถทางภาษาในด้านการเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา วันที่ 1 มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน เมื่อครูประจำชั้นสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กนั่งนิ่งแต่ร่วมกิจกรรมฟังนิทานกับเพื่อนๆ ครูไม่ได้กระตุ้นเด็กแต่สังเกตพฤติกรรมตลอดเวลา การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ให้ครูลองใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง โดยให้เพิ่มความถี่ของการใช้เทคนิค ซึ่งครูสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม วันที่ 2 มีคะแนนความสามารถทางภาษาและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กยังไม่กล้าร่วมกิจกรรม ครูให้ข้อสังเกตว่าอาจเนื่องมาจากปกติเด็กจะร่วมกิจกรรมกลุ่มน้อย ชอบแยกตัวมาทำงานกับครู การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ลองใช้ต้นแบบในการพูดและเสริมแรงเมื่อเด็กร่วมกิจกรรม วันที่ 3 มีคะแนนความสามารถทางภาษาและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กเริ่มสนใจนิทานและพยายามจะตอบคำถามเสียงเบาๆ วันที่ 4 มีคะแนนความสามารถทางภาษาและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กเริ่มทำกิจกรรมตามที่ครูสั่งมากขึ้น และทำได้ถูกต้อง วันที่ 5 มีคะแนนความสามารถทางภาษา มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน แต่การแสดงออกทางภาษา

เท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กพยายามฟังคำสั่งจากครูและสามารถหยิบภาพตามที่ครูสั่งได้ การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ให้เพิ่มเทคนิคการพูดตามต้นแบบและเปิดโอกาสให้ได้พูดบ่อยๆ เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น สัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 4 เด็กมีความสามารถในการเข้าใจภาษาเป็นอย่างดีโดยมีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนนในทุกวันและมีการแสดงออกทางภาษาดีขึ้นมีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนนทุกวัน ครูสะท้อนการเรียนรู้ พบว่า ในสัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 4 เด็กมีการฟังคำสั่งและร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ ได้ดี มีการปรับตัวดีขึ้นกล้าแสดงออกและเข้ากลุ่มเพื่อนได้ดี จากการบันทึกคะแนนพบว่า เด็กคนที่ 2 ใช้เวลาในการฝึกทั้งหมด 4 วัน จึงมีความเข้าใจภาษาดีขึ้น ส่วนความสามารถในการแสดงออกทางภาษานั้นก็อยู่ในระดับปานกลาง โดยสรุปการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 2 ทั้ง 2 ด้านใช้เวลาทั้งหมด 20 ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา จนสามารถเข้าใจภาษาและแสดงออกภาษาได้และยินยอมร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในชั้นเรียน

1.1.3 ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 3

เด็กคนที่ 3

ภาพประกอบ 21 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 3

จากภาพประกอบ 21 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 3 แสดงว่า

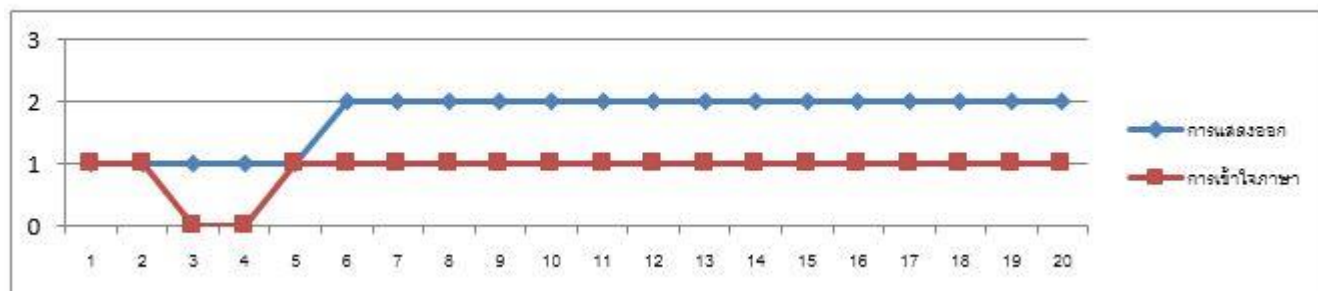
เด็กคนที่ 3

ในสัปดาห์ที่ 1 พบว่า เด็กคนที่ 3 ความสามารถทางภาษาในด้านการเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา วันที่ 1 มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน เมื่อครูประจำชั้นสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กสนใจและตื่นตัวในการเล่านิทานมาก ครูก็รู้สึกตื่นตัวที่เห็น

ท่าทางของเด็ก ครูการศึกษาพิเศษเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การลองใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง โดยให้เพิ่มความถี่ของการใช้เทคนิคต่างๆ มากขึ้น เพราะเด็กมีความสนใจดีแล้ว วันที่ 2 มีคะแนนความสามารถทางภาษาด้านความเข้าใจภาษามีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ส่วนการแสดงออกทางภาษามีคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า คะแนนการแสดงออกทางภาษาที่ได้เท่ากับ 0 คะแนนนั้น เนื่องจากเด็กออกเสียงมาไม่ชัด เพื่อนหัวเราะเด็กเลยอาย พอทำยั้วโยงเด็กเลยไม่ยอมตอบคำถาม การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ครูควรบอกเพื่อนร่วมชั้นให้เข้าใจเกี่ยวกับการพูดของเพื่อนที่ใช้ประสาทหูเทียม และให้เพื่อนร่วมชั้นเข้าใจและให้กำลังใจเด็ก วันที่ 3 มีคะแนนความเข้าใจทางภาษา เท่ากับ 1 คะแนนและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 0 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กร่วมมืออย่างดีแต่ยังอายไม่กล้าพูด การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ให้เพิ่มเทคนิคการพูดตามต้นแบบ เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น วันที่ 4 มีคะแนนความเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา เท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กเริ่มคลายกังวลเรื่องการพูดและทำกิจกรรมตามที่ครูสั่งมากขึ้น และทำได้ถูกต้อง วันที่ 5 มีคะแนนความเข้าใจทางภาษาและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กพยายามร่วมกิจกรรมกับเพื่อน เพื่อนเข้าใจและช่วยกันส่งกำลังใจในการตอบคำถาม การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ให้เพิ่มเทคนิคการพูดตามต้นแบบเพราะจะได้รู้สึกว่ามีเพื่อนพูดด้วย สัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 4 เด็กมีความสามารถในการเข้าใจภาษาเป็นอย่างดีโดยมีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนนในทุกวันและมีการแสดงออกทางภาษาดีขึ้นมีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนนทุกวัน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า ในสัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 4 เด็กให้ความร่วมมือในกิจกรรมดีมาก มีการฟังคำสั่ง ยกมือเพื่อตอบคำถามมีการปรับตัวดีขึ้น จากการบันทึกคะแนนพบว่า เด็กคนที่ 3 ใช้เวลาในการฝึกทั้งหมด 3 วัน จึงมีความเข้าใจภาษาดีขึ้น ส่วนความสามารถในแสดงออกทางภาษานั้นก็อยู่ในระดับปานกลาง โดยสรุปการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 2 ทั้ง 2 ด้านใช้เวลาทั้งหมด 20 ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาจนสามารถเข้าใจภาษาและแสดงออกภาษาได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

1.1.4 ความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 4

เด็กคนที่ 4

ภาพประกอบ 22 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 4

จากภาพประกอบ 22 กราฟแสดงค่าคะแนนความสามารถทางภาษาของทุกสัปดาห์ของเด็กคนที่ 4 แสดงว่า

เด็กคนที่ 4

ในสัปดาห์ที่ 1 พบว่า เด็กคนที่ 4 ความสามารถทางภาษาในด้านการเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา วันที่ 1 มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน เมื่อครูประจำชั้นสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กตั้งใจฟังนิทานและเข้าใจสิ่งที่ครูส่ง ครูการศึกษาพิเศษเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลองใช้เทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง โดยให้เพิ่มความถี่ของการใช้เทคนิคต่างๆ มากขึ้น เพราะเด็กมีความสนใจดีแล้ว วันที่ 2 มีคะแนนความสามารถทางภาษาด้านความเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษามีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กเริ่มสนใจนิทานและพยายามจะตอบคำถามแต่พูดไม่ค่อยได้ยืนเพื่อนร่วมชั้นจึงตะโกนเสียงดังให้พูดดังๆ เด็กแสดงสีหน้าวิตกกังวล ครูเลยช่วยปลอบใจ การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ครูควรบอกเพื่อนร่วมชั้นให้เข้าใจเกี่ยวกับการพูดของเพื่อนที่ใช้ประสาทหูเทียม และให้เพื่อนร่วมชั้นเข้าใจและให้กำลังใจเด็ก วันที่ 3 มีคะแนนความเข้าใจทางภาษา เท่ากับ 1 คะแนนและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 0 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กไม่ร่วมมือ ไม่พูด นั่งฟังนิทานเฉยๆ การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ให้ครูลองใช้ต้นแบบในการพูดและเสริมแรงเมื่อเด็กร่วมกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจ วันที่ 4 มีคะแนนความเข้าใจภาษาเท่ากับ 1 คะแนนและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 0 คะแนน ครู

สะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กร่วมกิจกรรมแต่มีความกังวล การแก้ไขปัญหของครูการศึกษาพิเศษ ได้แก่ ให้เพิ่มเทคนิคการพูดตามต้นแบบเพราะจะได้รู้สึกว่ามีเพื่อนพูดด้วย วันที่ 5 มีคะแนนความเข้าใจทางภาษามีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนนและการแสดงออกทางภาษาเท่ากับ 1 คะแนน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า เด็กคลายกังวลและพยายามร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ครูพยายามกระตุ้นและเสริมแรง สัปดาห์ที่ 2 – สัปดาห์ที่ 4 เด็กมีความสามารถในการเข้าใจภาษาเป็นอย่างดีโดยมีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนนในทุกวันและมีการแสดงออกทางภาษาดีขึ้นมีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนนทุกวัน ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ พบว่า ในสัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 4 เด็กให้ความร่วมมือในกิจกรรมดีมาก มีการฟังคำสั่ง ยกมือเพื่อตอบคำถามมีการปรับตัวดีขึ้น จากการบันทึกคะแนนพบว่า เด็กคนที่ 4 ใช้เวลาในการฝึกทั้งหมด 2 วัน จึงมีความเข้าใจภาษาดีขึ้น ส่วนความสามารถในการแสดงออกทางภาษานั้นก็อยู่ในระดับปานกลาง โดยสรุปการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กคนที่ 2 ทั้ง 2 ด้านใช้เวลาทั้งหมด 20 ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาจนสามารถเข้าใจภาษาและแสดงออกภาษาได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

ตาราง 17 คะแนนความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

คนที่	ความเข้าใจภาษา (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		ผลต่างของ คะแนน	การแสดงออกทางภาษา (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		ผลต่างของ คะแนน
	ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง	
	การทดลอง	การทดลอง		การทดลอง	การทดลอง	
1	5	14	9	4	13	9
2	4	15	11	3	13	10
3	5	17	12	3	14	11
4	5	16	11	4	15	11

จากตาราง 17 พบว่า คะแนนความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ก่อนได้รับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า ด้านความเข้าใจภาษา อยู่ระหว่าง 4-5 คะแนน ด้านการแสดงออกทางภาษา อยู่ระหว่าง 3-4 คะแนน คะแนนความสามารถทางภาษาหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย พบว่า ด้านความเข้าใจภาษา อยู่ระหว่าง 14-17 ด้านการแสดงออกทางภาษา อยู่ระหว่าง 13-15

ตาราง 18 ค่าดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย (N=4)

จำนวน คน	คะแนน		ความ ก้าวหน้า (D)	ร้อยละของ ความก้าวหน้า ($x_2 - x_1$)	ดัชนี ประสิทธิผล (E.I.)
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง			
	(x_1)	(x_2)			
4	33	117	84	+51.87	0.65

จากตาราง 18 พบว่า หลังจากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความสามารถทางภาษาก่อนเรียนเท่ากับ 33 คะแนน มีคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 117 คะแนน มีความก้าวหน้าเป็นร้อยละ + 51.87 และมีดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.65

ตาราง 19 ร้อยละของความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

คนที่	คะแนน		ความก้าวหน้า	ร้อยละของ ความก้าวหน้า ($x_2 - x_1$)
	(คะแนนเต็ม 40 คะแนน)			
	ก่อนทดลอง (x_1)	หลังทดลอง (x_2)	(D)	
1	9	27	18	+45
2	7	28	21	+50
3	8	31	23	+57.5
4	9	31	22	+55

จากตาราง 19 พบว่า หลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในภาพรวมเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมทั้ง 4 คน มีความก้าวหน้าของความสามารถทางภาษาทุกคน เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า เด็กคนที่ 3 มีร้อยละของความก้าวหน้ามากที่สุด +57.5 รองลงมาเด็กคนที่ 4 มีร้อยละของความก้าวหน้า เท่ากับ +55 ลำดับต่อไปเด็กคนที่ 2 มีร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ +50 และลำดับสุดท้ายเด็กคนที่ 1 มีร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ +45

ตอนที่ 2 ผลการปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูในการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากการสัมภาษณ์ เรื่อง การประเมินการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสมของโปรแกรม ด้านความเป็นไปได้ในการใช้โปรแกรม ด้านความเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านความเหมาะสมของโปรแกรม พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมในด้าน กระบวนการที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง เพราะว่าโปรแกรมได้มาจากความต้องการของผู้ปกครองซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอน ของแผนการจัดกิจกรรม มีรายละเอียดและขั้นตอน กระบวนการชัดเจน มีการวัดและประเมินผล ภาพรวมของโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษามีความเหมาะสม ดังคำกล่าวของการสัมภาษณ์ พบว่า

“การใช้โปรแกรมมีความเหมาะสมหลายด้าน เช่น ขั้นตอนและกระบวนการของโปรแกรม มีความละเอียดเข้าใจง่ายสามารถทำตามได้และไม่มีความยุ่งยากในชั้นเรียนรวม ข้อเสนอแนะควรมีแบบประเมินผลสามารถทางภาษาในทุกครั้งที่สอนอาจจะแนบที่แผนกิจกรรมก็ได้”

(ครูเรียนร่วม1, 20 ก.ย.65)

“การเข้าร่วมโปรแกรมนี้อีกว่าโชคดี เพราะชอบภาพรวมของโปรแกรม สามารถสอนได้โดยไม่ยุ่งยากจากการอ่านแผนการจัดกิจกรรม”

(ครูเรียนร่วม2, 20 ก.ย.65)

“โปรแกรมใช้ง่ายมีความเหมาะสมในการใช้สอน สิ่งที่ชอบที่สุดคือการวัดและประเมินผล มีแบบประเมินที่จูงใจเด็กปฐมวัย อยากที่จะเข้าไปประเมิน ส่วนข้อเสนอแนะอยากให้ใส่รูปหน้าปกนิทานไว้ในแผนทุกแผน เพราะว่ามีแต่ชื่อเรื่อง อาจจะไม่ชัดเจน”

(ครูเรียนร่วม3, 20 ก.ย.65)

“การใช้โปรแกรมสะดวกและเข้าใจง่าย โปรแกรมเหมาะกับครูโรงเรียนเรียนร่วม เพราะที่ไม่ระบุเทคนิคการสอนเฉพาะลงไป แต่ให้ครูนำเทคนิคการสอนเด็กหู ทั้ง 10 เทคนิคนั้น ใส่ลงไปในเรื่องของนิทานตามความถนัด ”

(ครูเรียนร่วม4, 20 ก.ย.65)

2.ด้านความเป็นไปได้ในการใช้โปรแกรม พบว่า โปรแกรมมีแนวทางการปฏิบัติเป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมโปรแกรมมีกระบวนการและขั้นตอนที่เข้าใจได้ง่าย กระบวนการของโปรแกรมสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง โปรแกรมมีความคุ้มค่าในเรื่องเวลาและงบประมาณในการนำโปรแกรมไปใช้ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนต่างๆ ได้ เพราะโปรแกรมสร้างมาจากพื้นฐานของเด็กปฐมวัยซึ่งทำเป็นประจำและได้เทคนิคการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอีกด้วย ดังคำกล่าวของการสัมภาษณ์ พบว่า

“โปรแกรมมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เนื่องจากเป็นการเล่านิทาน ทำให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย และยังสามารถพัฒนาเด็กหูอีกด้วย โดยนำเทคนิค (AVT) มาใช้ในการเล่านิทาน”

(ครูเรียนร่วม1, 20 ก.ย.65)

“โปรแกรมมีความคุ้มค่าในเรื่องเวลาและงบประมาณ เนื่องจากใช้งบประมาณแค่
ซื้อหนังสือนิทาน และเมื่อซื้อครั้งหนึ่งแล้ว สามารถใช้ได้ระยะยาว”

(ครูเรียนร่วม2, 20 ก.ย.65)

“โปรแกรมมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ เนื่องจากมีแนวทางการปฏิบัติเป็นที่
ยอมรับสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม”

(ครูเรียนร่วม3, 20 ก.ย.65)

“โปรแกรมนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนต่างๆ ได้ เพราะเป็นการเล่า
นิทาน นอกจากนั้น ครูคนอื่นอาจปรับไปใช้ โดยนำเทคนิค (AVT) ไปใช้ในการ
สอนรายวิชาต่างๆ ได้ด้วย”

(ครูเรียนร่วม4, 20 ก.ย.65)

3.ด้านความเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของ
เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม พบว่า โปรแกรมเป็นประโยชน์ในด้านการตอบสนองต่อความต้องการใน
การส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใส่ประสาทหูเทียม เนื่องจากเป็นการทำงาน
ร่วมกับครูและผู้ปกครอง โดยมีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้แนะนำ ทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอน
เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ซึ่งตอบสนองและตรงตามความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
ส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็ก และมีกระบวนการ ขั้นตอน ที่ช่วยในการส่งเสริม
ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียน โปรแกรมสามารถนำไปใช้ได้
อย่างสะดวกและรวดเร็วและมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครอง ตลอดจนการมี
ส่วนร่วมในการฝึกของครอบครัว ดังคำกล่าวของการสัมภาษณ์ พบว่า

“ด้านความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครอง และตรงตามความต้องการของครู ซึ่งไม่มีความรู้ในการสอนเด็กหู ทำให้ได้นำเทคนิค (AVT) สอนเด็กได้ทั้งชั้นเรียน ”

(ครูเรียนร่วม1, 20 ก.ย.65)

“เมื่อสอนตามโปรแกรม มีกระบวนการ ขั้นตอน ที่ช่วยในการภาษาให้กับเด็กทั้งชั้นเรียนซึ่งมีประโยชน์มากในการแต่ละครั้ง เนื่องจากเด็กได้เรียนรู้ร่วมกับเพื่อน”

(ครูเรียนร่วม2, 20 ก.ย.65)

“โปรแกรมมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ เนื่องจากมีแนวทางการปฏิบัติเป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม”

(ครูเรียนร่วม3, 20 ก.ย.65)

“ภาพรวม คิดว่าโปรแกรมนี้มีประโยชน์มากๆ เพราะใช้งานสะดวกและตรงกับความต้องการของครู ในตัวโปรแกรมไม่มีการบังคับใช้ ไม่ระบุเจาะจง แต่อนุญาตให้ครูผู้สอนนำเทคนิคการสอนเด็กหู (AVT) ใช้ได้ตามความถนัดและความเหมาะสม”

(ครูเรียนร่วม4, 20 ก.ย.65)

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
1. หลักการ	<p>การส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ไม่ควรมุ่งแก้ไขหรือส่งเสริมเพียงแคด้านเดียว แต่ควรมองภาพรวมของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ที่ต้องเข้าเรียนใน โรงเรียนปกติ ซึ่งมีทักษะการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในหลายๆ ด้านที่เชื่อมโยงและมี ความสัมพันธ์กับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถทาง ภาษาที่ เหมาะสมเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนา</p> <p>ความสามารถของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพโดยให้เด็กเป็นหลักในกระบวนการเรียนรู้เพื่อช่วยให้เด็กนำไปปฏิบัติได้จริงอย่าง ถูกต้องและเหมาะสม</p>	<p>ไม่มีการแก้ไขนำไปขยายผลได้</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
2.วัตถุประสงค์	1. เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 2. เพื่อช่วยให้เด็กสามารถสื่อสารกับเพื่อนและครอบครัว 3. เพื่อส่งเสริมความสามารถของครูในการใช้การบูรณาการการสอนพูดผ่านการฟัง	ไม่มีการแก้ไขนำไปขยายผลได้

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
3.การดำเนินการโปรแกรม	<p>สัปดาห์ที่ 1 (ชั้นวางแผนโปรแกรม)</p> <p>สัปดาห์ที่ 2 (ชั้นปฏิบัติการโปรแกรมฯ)</p> <p>สัปดาห์ที่ 3 (หน่วยการเรียนรู้ :ปลอดภัยไว้ก่อน)</p> <p>สัปดาห์ที่ 4 (หน่วยการเรียนรู้ :ของเล่นของใช้)</p> <p>สัปดาห์ที่ 5 (หน่วยการเรียนรู้ :สัตว์น่ารัก)</p> <p>สัปดาห์ที่ 6 (หน่วยการเรียนรู้ :คมนาคม)</p> <p>สัปดาห์ที่ 7 (ชั้นสะท้อนการปฏิบัติการ) (ชั้นประเมินผลโปรแกรม)</p>	<p>ไม่มีการแก้ไขนำไปขยายผลได้</p> <p>โดยมีข้อเสนอแนะ ในเรื่องของการวัดและประเมินผลให้ชัดเจนยิ่งขึ้นปรับให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัยและครูผู้สอน</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	ก่อนการทดลองใช้	หลังการทดลองใช้
4.แผนการจัดการเรียนรู้	1. หน่วยการเรียนรู้: ปลอดภัยไว้ก่อน 2. หน่วยการเรียนรู้: ของเล่นของใช้ 3. หน่วยการเรียนรู้: สัตว์น่ารัก 4. หน่วยการเรียนรู้: คมนาคม	ไม่มีการแก้ไขนำไปขยายผลได้
5.แบบประเมิน ความสามารถทางภาษา	ใช้ประเมินก่อนใช้โปรแกรม และหลังใช้โปรแกรม จำนวน 40 ข้อ	ไม่มีการแก้ไขนำไปขยายผลได้
6.คู่มือการใช้โปรแกรม ส่งเสริมความสามารถทาง ภาษาฯ	ใช้ประกอบโปรแกรมที่สร้างขึ้น	ไม่มีการแก้ไขนำไปขยายผลได้

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในส่วนของแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ใน
เรื่องของการวัดและประเมินผลให้ชัดเจนยิ่งขึ้นปรับให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความ
ต้องการของเด็กที่ใช้ประสาท หูเทียม ระดับปฐมวัยและครูผู้สอน และสามารถนำไปเผยแพร่
และใช้งานได้จริงต่อไป

องค์ประกอบของโปรแกรม

โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม
4. การดำเนินการโปรแกรม
 - 4.1 ชั้นวางแผน
 - 4.2 ชั้นปฏิบัติการ
 - 4.3 ชั้นสะท้อนการปฏิบัติการ
 - 4.4 ชั้นประเมินผล
5. ข้อตกลงสำคัญในการนำโปรแกรมไปใช้

(คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย)

ภาพประกอบ 23 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมระดับปฐมวัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีรายละเอียดเกี่ยวกับสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นำเสนอตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยมีจุดมุ่งหมายย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
2. เพื่อสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย
3. เพื่อทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีการดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group)

ขั้นตอนที่ 2 สังเคราะห์ข้อมูลข้อ 1 เป็นแนวทางการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 1 นำแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มายก(ร่าง)โปรแกรมฯ

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณา(ร่าง) โปรแกรมที่ได้จากข้อ 1 และปรับปรุงโปรแกรมตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจคุณภาพของโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ด้านการศึกษาพิเศษ

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุง โปรแกรมตามผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 1 ทดลองใช้โปรแกรมและประเมินประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็ก ที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

สรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กในด้านต่างๆ ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เหมือนเด็กปกติทั่วไปให้สมวัยในทุกด้าน แต่พัฒนาการทางภาษายังเตรียมความพร้อมยังไม่สมวัยของเด็ก มีการจัดเด็กเข้าฝึกฟัง ฝึกพูดโดยใช้การพูดผ่านการฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) เพื่อให้เด็กสามารถฟังและพูดได้ตามพัฒนาการเดือนละ 1 ครั้ง

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีการใช้หลักสูตรปกติและมีการยืดหยุ่น ปรับจุดประสงค์ปรับเนื้อหา ปรับวิธีการสอน ปรับสื่อการสอน ปรับเกณฑ์การวัดผล ประเมินผลให้เหมาะสมกับสภาพของเด็ก ไม่มีการสอนที่ใช้เทคนิคเฉพาะด้านกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ผู้ปกครองสอนคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่บ้านเท่านั้นและสอนเรื่องการพูดเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการสื่อสารกันไม่บ่อยครั้ง ส่วนใหญ่ได้พูดคุยกันหลังเลิกเรียนสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กส่วนใหญ่ใช้การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมในแต่ละวัน การพูดคุยเกี่ยวกับการบ้าน กิจกรรม การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมต่างๆ ของเด็ก และไม่มีมีการสื่อสารกันระหว่างครูเรียนร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยในการเรียนร่วม

จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยในการเรียนร่วม แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เด็กมีการฝึกเตรียมความพร้อมไม่เพียงพอในด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนการฟัง การพูด การสอนอ่าน การเขียน

2. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่าขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่จะเข้ามาสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในการเรียนร่วม นอกจากนี้มีปัญหาในการสื่อสาร เด็กมีการรับรู้ภาษาไม่เท่ากัน เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ช้า ไม่ได้สอนเนื้อหาล่วงหน้าก่อนเรียน และไม่มีการฝึกที่บ้านทำให้เด็กได้เรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง

3. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่าไม่มีการพูดคุยกันในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่ชัดเจนในการวางแผนร่วมกันในการเข้า

เรียนร่วมและไม่มีเวลาสอนหรือฝึกเด็กอย่างต่อเนื่องทำให้การฝึกฟัง ฝึกพูดมีความล่าช้า นอกจากนี้ยังพบว่าไม่เคยมีช่องทางการติดต่อหรือประสานงานกันเลยระหว่างผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถสื่อสารและพูดคุยกับครูเรียนร่วมได้ไม่บ่อยครั้งไม่ได้

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในการเรียนร่วม แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรเตรียมความพร้อมพัฒนาการด้านต่างๆ โดยเน้น พัฒนาการทางภาษาให้ครบทุกด้าน มีการเตรียมคำศัพท์ มีการสอนสถานการณ์ต่างๆ มีการจัดให้ครูได้พบกับครอบครัวของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม เพื่อประเมินความสามารถและก่อนสอนควรมีการปรับพื้นฐานความสามารถของเด็กให้พร้อมที่จะเข้าถึงเนื้อหาสาระจากการเรียนรู้ และร่วมกันวางแผน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีวิธีการช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูและผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถช่วยเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในการเรียนร่วม ครูควรได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนพูดผ่านการฟัง ตามพัฒนาการ 6 ด้าน ได้แก่ การฟัง การรับภาษา การส่งภาษา การพูด ความเข้าใจ การสื่อสารทางสังคม ซึ่งควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนให้ครูได้นำไปใช้ในการสอนเด็กในชั้นเรียน และควรมีสื่อที่เรียนรู้ผ่านทางสายตา

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า ผู้ปกครอง ครูและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรมีแนวทางในการส่งเสริมให้สื่อสารและพูดคุย เรื่องการจัดการเรียนการสอน การส่งเนื้อหาหรือสรุปสาระสำคัญให้ผู้ปกครองก่อนเรียน และการพัฒนาความสามารถทางภาษาให้กับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 นำผลของการสนทนากลุ่มในระยะที่ 1 มาสร้าง (ร่าง) โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การจัดร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ขั้นที่ 2 การพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ขั้นที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

1.การจัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ได้นำข้อมูลในระยะที่ 1 โดยมีแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อม ควรจัดเตรียมความพร้อมด้านคำศัพท์ในสถานการณ์ต่างๆ ควรมี การประเมินความสามารถทางภาษาก่อนการสอน และควรมีการปรับพื้นฐานเด็กก่อนเข้าเรียน 2)ด้าน การจัดการเรียนการสอน ควรมีวิธีการช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน ครูเรียนร่วมควรได้รับ ความรู้เรื่องการฝึกฟัง ฝึกพูด และควรมีสื่อที่เรียนรู้ผ่านทางสายตา 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมความสามารถทางภาษา ควรมีแนวทางในการสื่อสารและพูดคุยกันระหว่างครู ผู้ปกครองและ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม จากแนวทางการส่งเสริมข้างต้นผู้วิจัยนำมาจัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ต่อไป

ผลการจัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ได้องค์ประกอบของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ดังนี้ 1)หลักการ 2)วัตถุประสงค์ 3)กระบวนการจัดโปรแกรม 4)แบบประเมินความสามารถทางภาษา 5)แบบสังเกตการณ์เล่นิทาน 6)คู่มือส่งเสริมความสามารถทาง ภาษา นำไปพิจารณาโดยการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญต่อไป

2.ผลการประเมินร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย พบว่า 1) ด้านความเหมาะสมของร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.48$) 2)ด้านความเป็นไปได้ ของร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.35$) 3)ด้านความเป็นประโยชน์ ของร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$) ดังนั้นระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่

มีต่อคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.47$)

ผลการพิจารณาร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ต้องมีการปรับปรุงซึ่งผลของการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปกครองให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเกณฑ์การคัดเข้าของผู้เข้าร่วมโปรแกรม และเกณฑ์การคัดออก คู่มือควรเป็นคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ปรับให้หัวข้อต่างๆ ที่มีเป็นคู่มือการใช้โปรแกรม และควรมีเนื้อหาและตัวอย่างเทคนิค การเล่นนิทาน เพื่อให้ผู้ที่นำโปรแกรมไปใช้สะดวกง่าย และใช้ได้จริง ควรเพิ่มคำชี้แจงในการใช้ โปรแกรม ปรับให้โปรแกรมกับคู่มือการใช้เป็นเล่มเดียวกัน ควรเพิ่มบทนำเข้าไปในคู่มือ เพื่อให้ผู้ที่ไป ที่มา แบบประเมินความสามารถทางภาษาและแบบสังเกตควรรีไต้ที่ท้ายเล่มในภาคผนวก

ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อสังเกต ผู้วิจัยควรศึกษาเรื่องการสอนพูดโดยใช้การฟัง (AVT) เพิ่มเติมโดยเข้าไปเรียนรู้ในแหล่งที่มีผู้เชี่ยวชาญโดยตรง และนำความรู้มาปรับใช้ในโปรแกรมของตนเอง ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างและระบุรายละเอียดข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง การคัดเข้าของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากเกณฑ์คุณสมบัติแล้ว ควรมีแบบทดสอบ แบบประเมินที่เป็นมาตรฐานเพื่อวัดระดับความสามารถก่อนเข้าโปรแกรม ผู้วิจัยควรสอนภาษาแบบแยกหรือแบบรวมเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ดีที่สุด

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย

3.1 คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเหมาะสมของรายการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ เท่ากับ 1.00 และมีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า 1)ความครบถ้วนขององค์ประกอบคู่มือการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$) 2)ความเหมาะสมของคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.20$) ภาษาที่ใช้ในคู่มือ 3)การใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มี ความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.38$) 4)ความชัดเจนของคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริม

ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.15$) 5) ความสมบูรณ์ของคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.35$) ดังนั้นระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.23$)

3.2 นิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเหมาะสมของนิทานส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย คัดเลือกนิทานที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 22 เล่ม และนำไปทดลองใช้ พบว่านิทานที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษา คัดเลือกไว้ จำนวน 20 เล่ม

3.3 แบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ เท่ากับ 1.00 แบ่งแบบทดสอบเป็น 2 ด้าน คือ 1)ด้านความเข้าใจภาษา มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22 ถึง 0.80 ซึ่งนำมาใช้ได้ทุกข้อ 2)ด้านการแสดงออกทางภาษา มีค่าความ ยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งนำมาใช้ได้ทุกข้อ

3.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่นิทานตามการบูรณาการการสอน พูดย่าน การฟัง มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสังเกต พฤติกรรมการเล่นิทาน สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ เท่ากับ 1.00

ผลการจัดทำร่างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2)วัตถุประสงค์ 3)การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม 4) การดำเนินการโปรแกรม 5)คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งจะนำไปทดลองใช้ต่อไป

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับ เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีการนำเสนอ 2 ตอน ได้แก่

1.ผลการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

คะแนนความสามารถทางภาษาเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ก่อนได้รับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา พบว่า ด้านความเข้าใจภาษา อยู่ระหว่าง 4-5 คะแนน ด้านการแสดงออกทางภาษา อยู่ระหว่าง 3-4 คะแนน คะแนนความสามารถทางภาษาหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย พบว่า ด้านความเข้าใจภาษา อยู่ระหว่าง 14-17 ด้านการแสดงออกทางภาษา อยู่ระหว่าง 13-15 หลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ในภาพรวมเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมมีความสามารถทางภาษาสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า เด็กคนที่ 3 มีร้อยละของความก้าวหน้ามากที่สุด +57.5 และมีดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.71 รองลงมาเด็กคนที่ 4 มีร้อยละของความก้าวหน้า เท่ากับ +55 และมีดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.71 ลำดับต่อไปเด็กคนที่ 2 มีร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ +50 และมีดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.63 และลำดับสุดท้ายเด็กคนที่ 1 มีร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ +45 และมีดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.58 นอกจากนี้เด็กมีความสามารถทางภาษาก่อนเรียนเท่ากับ 33 คะแนน มีคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 117 คะแนน มีความก้าวหน้าเป็นร้อยละ + 51.87 และมีดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.65

2.ผลการปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริม ความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

1.จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูเรียนเรียน จำนวน 4 คน และผู้ปกครองเด็กที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย จำนวน 4 คน

2.ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ความคิดเห็นจากครูเรียนร่วมที่มีต่อโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย มีความเหมาะสม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสมของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ด้านความเป็นไปได้ของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา ด้านประโยชน์ของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล 3 ประเด็น คือ 1) สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 2) การสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย 3) การทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

1) สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย พบว่า ปัจจุบันผู้ปกครองเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ครูโรงเรียนเรียนร่วม ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เหมือนเด็กปกติทั่วไป ส่วนใหญ่เน้นด้านภาษาและการสื่อสารในชีวิตประจำวันและมีการรับนโยบายการเรียนร่วม ครูเรียนร่วมที่มีเด็กใช้ประสาทหูเทียมในชั้นเรียน มีการประเมินความพร้อมด้านพัฒนาการก่อนเข้าเรียนร่วม โดยหลักสูตรใช้แบบปกติแต่มีการยืดหยุ่นเรื่องเนื้อหาและการปรับจุดประสงค์ มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานโครงการเรียนร่วม มีการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดวิธีการ การสนับสนุนงบประมาณ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ มีการประชุมชี้แจงบุคลากรเพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการเรียนร่วม โดยสอดคล้องกับมลิวัดย์ ธรรมแสง ได้เสนอแนวทางการเรียนสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียนเรียนร่วม ว่าโรงเรียนทุกโรงเรียนควรได้มีนโยบายเรื่องการเรียนรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งและมีการจัดการด้านบุคลากร การฝึกอบรม รวมถึงการเตรียมความพร้อมบุคลากร นอกจากนั้นต้องมีการจัดทำงบประมาณ การจัดโครงสร้างสิ่งแวดล้อม (มลิวัดย์ ธรรมแสง, 2561)

ในขณะที่โรงเรียนส่วนใหญ่ที่รับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมเข้าเรียนเนื่องจากปฏิบัติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตราที่ 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการ รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและ การสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น (รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย, 2550) ส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนรวมและการ จัดการกับปัญหาพฤติกรรมของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม สอดคล้องกับ Renee Punch ที่ได้ศึกษา เกี่ยวกับการจัดระบบการศึกษา สิ่งสนับสนุนและผลที่ได้จากการจัดระบบการศึกษาให้กับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียมในประเทศออสเตรเลีย พบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม อาทิ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจกับเด็กที่ใช้ประสาทหู เทียม เด็กมีความสามารถทางภาษาน้อยกว่าเพื่อนในชั้นเรียน เด็กเข้าร่วมสังคมกับเพื่อนในชั้น เรียนได้ยากเนื่องจากมีการสื่อสารที่ไม่ชัดเจนทำให้ขาดความมั่นใจ อีกทั้งยังพบว่าในช่วงแรกที่ เข้าเรียนร่วม เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับการฟังในชั้นเรียน ความคิดรวบยอดของคำที่ใช้ในชั้นเรียน (Renee Punch, 2010)

ทั้งนี้ปัจจุบันผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาให้กับลูก ที่ใช้ประสาทหูเทียมมีการเตรียมความพร้อมเน้นด้านภาษาและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สอน ภาษา คำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนร่วมได้ ส่วนการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่ได้ พุดคุยเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็ก และทำหน้าที่ในการสนับสนุนด้านการเรียนอีกด้วย สอดคล้องกับ Patro and Mendel ในการส่งเสริมความสามารถให้กับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในโรงเรียนเรียนร่วม ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การเตรียมความพร้อมในเรื่องการฟังมีความสำคัญที่สุดสำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม เนื่องจากการเรียนร่วมนั้นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นมากกว่าอยู่ร่วมกับครอบครัวของเด็ก เองซึ่งมีความคุ้นเคยทางสภาพแวดล้อมอยู่แล้ว ในด้านผู้ปกครองควรรู้ความสำคัญกับการ เตรียมความพร้อมเรื่องคำศัพท์ที่จะใช้ในการเรียน ซึ่งผู้ปกครองมีความคาดหวังให้เด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียมได้รับการศึกษากับเพื่อนปกติและควรมีแนวทางการส่งเสริมความสามารถทาง ภาษาที่โรงเรียนเพื่อให้เด็กสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้ (Patro and Mendel, 2018)

2) การสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม นำมาสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 1)หลักการ 2)วัตถุประสงค์ 3)การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโปรแกรม 4)การดำเนินการโปรแกรม 5)คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อาจอธิบายได้ว่า การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย กล่าวคือ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม การศึกษาหลักสูตร หลักการของพัฒนาการเด็ก แนวคิดเกี่ยวกับการสอนเด็กปฐมวัย แนวคิดเกี่ยวกับการสอนเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ตลอดจนหลักการสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา และนำมากำหนดวัตถุประสงค์โปรแกรม เขียนหลักการ เนื้อหากิจกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาโปรแกรม ตลอดจนขั้นตอนการจัดกิจกรรมและการเล่านิทาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูปฐมวัยคุ้นเคย ซึ่งสอดคล้องกับ ดวล (Duan,1995) ได้กล่าวว่า การศึกษาหลักสูตร เทคนิค กระบวนการ จะทำให้เป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมที่เหมาะสมทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน ส่งผลให้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาตรงกับความต้องการของครูเรียนร่วม และเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย เพื่อให้ครูปฐมวัยมีความสามารถในการบูรณาการพูดผ่านการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับ ปริญา หลวงพิทักษุมพล (ปริญา หลวงพิทักษุมพล,2563) ที่กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถทางภาษา ควรได้รับการพัฒนาตลอดเวลาทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นอกจากกิจกรรมที่เกิดจากโปรแกรมแล้ว ผู้สอนสามารถสอนเนื้อหาที่กำหนดไว้ตามปกติ ทั้งนี้การพิจารณาร่างโปรแกรมพบว่า มีความเหมาะสมในทุกประเด็น ให้โปรแกรมมีความสมบูรณ์ก่อนที่นำไปใช้ สอดคล้องกับ ข้อมูลการพัฒนาโปรแกรมการสอนต้องมีการประเมินผลโปรแกรม เพื่อทราบว่าโปรแกรมนั้นมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด Tyler,1986 กล่าวว่า การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมเฉพาะอย่างชัดเจน วัตถุประสงค์และจำเพาะเจาะจงแล้วจะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้อย่างดีในภายหลัง นอกจากนั้น(คัทนีย์ แก้วมณี,2544) กล่าวถึง การประเมินผลโปรแกรมไว้ดังนี้ การ ประเมินโปรแกรมมีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมในด้านรูปแบบของโปรแกรมและประสิทธิภาพของโปรแกรม การประเมินสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น ประเมินด้วยแบบสอบถาม แบบสำรวจหรือการสัมภาษณ์ เป็นต้น

3) การทดลองใช้และปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยที่เรียนโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีความสามารถทางภาษาสูงขึ้น มีร้อยละความก้าวหน้า +51.87 แสดงว่า โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย สามารถ พัฒนาความสามารถทางภาษาได้ อาจเนื่องมาจากเหตุผลต่อไปนี้

1) โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีการจัดให้ความรู้เรื่องเทคนิค การบูรณาการพูดผ่านการฟัง 10 เทคนิค 1) เด็กต้องใส่เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม 2) เด็กนั่งใกล้ผู้ปกครองและครูผู้สอน โดยในระยะแรกของการสอน ผู้สอนต้องมั่นใจว่าผู้สอนอยู่ใกล้พอที่เด็กจะได้ยิน 3) ผู้สอนเอามือชี้ที่หูตนเองเพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง 4) การให้เสียงก่อนเห็นภาพ 5) การใช้น้ำเสียงที่เด็กฟังได้ง่ายเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง 6) การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยคในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป ซ้ำมา 7) การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ 8) การเน้นเสียงคำสำคัญในประโยค 9) การให้พูดตามตัวอย่าง 10) การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด (มลิวัลย์ ธรรมแสง. 2564) ให้กับครูเรียนร่วมที่มีเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมในห้อง ส่งผลให้ครูมีทักษะการสอน เกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้การเรียนร่วมกับเพื่อนทำให้เด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมเกิดความมั่นใจ ในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับวิลเลียม (William.1995) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาเป็นการเน้นการออกความคิดเห็นและกระบวนการกลุ่มยังเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน

2) โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษามีการดำเนินการโปรแกรมที่มีขั้นตอนโดยเริ่มจาก 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการ 4) ขั้นประเมินผล ซึ่งในขั้นปฏิบัติการเป็นการนำแนวคิดการบำบัดการพูดผ่านการฟัง (Auditory Verbal Therapy: AVT) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานและเทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟัง 10 เทคนิค ดัดสอนตามลำดับขั้น เริ่มจากขั้นเตรียม ขั้นเล่า ขั้นจบ ทำให้นักเรียนที่ใช้ประสาทหูเทียมได้รับการส่งเสริมความสามารถทางภาษาเป็นไปตามระบบ โดยมีหนังสือนิทานเป็นตัวช่วยจำเสียงและภาพ ทั้งนี้หนังสือนิทานยังทำให้เห็นรูปธรรม จึงทำให้มีความสามารถทางภาษาสูงขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับการสัมภาษณ์ของครูเรียนร่วม กล่าวว่า การสอนมีขั้นตอน สอนทีละขั้นทำให้ต่อการนำเทคนิคการบูรณาการพูดผ่านการฟังมาใช้สอนเด็ก อีกทั้งมีหนังสือนิทานเป็นสื่อทางสายตาให้ผู้เรียนได้จำได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยนี้ มีความเหมาะสมสำหรับเด็ก

2. การนำโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาไปใช้ ครูควรมีการศึกษาเทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง และดำเนินการทดสอบเด็กก่อน เพื่อให้ทราบถึงระดับความสามารถทางภาษา และดำเนินการปรับนิทานตามเนื้อหาที่ต้องการสอน และควรมีการวางแผนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็ก

3. การนำโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยไปใช้ ควรมีการจัดการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโดยลดการรบกวนเสียงจากภายนอก ลดสิ่งรบกวนทางสายตาไม่จัดหน้าชั้นเรียนให้ดูชัดเจนเกินไป เพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียมตลอดจนเด็กปกติในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิดีโอการเล่านิทาน โดยใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง ให้ครูดูวิดีโอแล้วให้ครูประเมินตนเองว่าสามารถสอนได้หรือไม่ได้

2. ควรศึกษาการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัยโดยเพิ่มสื่อที่เรียนรู้ด้วยสายตา เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจขณะทำกิจกรรม

3. ควรศึกษาการใช้โปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่บ้าน

บรรณานุกรม

- Anderson, N L. (2006) Elementary Children's Literature: The Basics for Teachers and Parents. Boston, Mass: Allyn & Bacon
- Alan Gertner and other.(2012). The development of a cochlear implant music training program. July 2012 Conference: Proceedings of the 18th International Seminar of the Commission on Music in Special Education, Music Therapy, and Music Medicine
- Allen MC, Nikolopoulos TP, O'Donoghue GM. (1998). Speech intelligibility in children after cochlear implantation. American Journal of Otolary. 19: 742-746.
- Bruce A.Thyer. (2012). Pocket guides to social work research methods. Oxford University Press,Inc ISBN 978-0-19-538738-4
- Boons, T., De Raeve, L., Langereis, M., Peeraer, L., Wouters, J. & Van Wieringen, A. (2013). Expressive vocabulary, morphology, syntax and narrative skills in profoundly deaf children after cochlear implantation. Research in Developmental Disabilities, 34, 2008-2022.
- Boyle, Patric (1981). Planning Better Programs. McGraw-Hill Book Company, New York, U.S.A.
- Caffarella, R.S. (2002). Planning Programs for Adult Learners: A Practical Guide for Educators, Trainers and Staff Developers. 2nd edition. San Francisco: Jossey-Bass, Inc. California, U.S.A.
- Carpenter RHs. Neurophysiology : Association cortex and memory. 4th ed. London : Arnold; 2003. P367-406.
- Caffarella, R. (2002). Planning Programs for Adult Learners (2nd ed.). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Caselli, C., Rinaldi, P., Varuzza, C., Giuliani, A. & Burdo, S. (2012). Cochlear implant in the second year of life: Lexical and grammatical outcomes. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 55, 382-394.

- [Colleen M. Holt](#), [Kathy Y. S. Lee](#), [Richard C. Dowell](#), and [Adam P. Vogel](#) . (2018). Perception of Cantonese Lexical Tones by Pediatric Cochlear Implant Users . Journal of Speech, Language, and Hearing Research, January 2018, Vol. 61, 174-185.
- Davidson, L.S., Geers, A.E. & Nicholas, J.G. (2014). The effects of audibility and novel word learning ability on vocabulary level in children with cochlear implants. Cochlear Implants International, 15, 211-221.
- Dettman, S.J., Dowell, R.C., Choo, D., Arnott, W., Abrahams, Y., Davis, A., Dornan, D., Leigh, J., Constantinescu, G., Cowan, R. & Briggs, R.J. (2016). Long-term communication outcomes for children receiving cochlear implants younger than 12 months: A multicenter study. Otology & Neurotology, 37, e82-e95.
- Doreen, Plllack & Beebe, Helen H.(1970) . Education and audiology for limited hearing infants, Springfield, IL: Clark C Thomas.
- Duan, J.E. (1995). Individualized Instruction Programs and Materials: Learning Package in American Education. New Jersey: Prentice-Hall.
- Edward Allen Fay. (2020) . Histories of American School for the Deaf . Configuration of Hearing Loss . Retrieved November 18, 2020, from <http://www.en.wikipedia.org>
- Estabrooks, Warren. (2006). Auditory-Verbal Therapy and Practice. Washington, DC: The Alexander Graham Bell Association for the Deaf and hard and Hard of Hearing.
- Feldman HM, Chaves-Gnecco D.(2018). Development Behavioral Pediatrics. Atlas of Pediatric Diagnosis.7th edition. Philadelphia: Elsevier. P 71-100
- Fingon, J. C.(2015). Exploring Informational Children' Book with Families in the 21 st Century.California Reader. 48(2): 15-22.
- Freud, S . (1949) . Psychoanalysis and faith. The letters of Sigmund Freud and Oskar Pfister.H. Meng & E. Freud (Eds.) New York : Basic Books.
- Friedrick Froebel. (2015). Britannica Concise Encyclopedia Friedrich Wilhelm August Froebel.Retrieved Jan 25, 2020 from <http://www.answers.com/topic/>
- [Forli, F.](#), [Giuntini, G.](#), [Ciabotti, A.](#), [Lofkvist, U.](#), [Berrettini, S.](#) (2018). How does a bilingual

- environment affect the results in children with cochlear implants compared to monolingual-matched children. An Italian follow-up study. *International journal of pediatric otorhinolaryngology*, ISSN: 1872-8464, Vol: 105, Page: 56-62
- Geers, A.E. & Nicholas, J.G. (2013). Enduring advantages of early cochlear implantation for spoken language development. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 56, 643-653.
- Greenberg, L. S. & Horvath, A. O., (1989). Development and validation of the Working Alliance Inventory. *Journal of Counseling Psychology*, 36, 223-233.
doi:10.1037/0022-0167.36.2.223
- Haewon Byeon.(2019). Development Trends of Online-based Aural Rehabilitation Programs for Children with Cochlear Implant Coping with the Fourth Industrial Revolution and Implication in Speech-Language Pathology. *International Journal of Advanced Computer Science and Applications*, Vol. 10, No. 10, 2019
- Individuals with Disabilities Education Act. (2020) . Hearing Impairment . Configuration of Hearing Loss . Retrieved November 18, 2020, from <http://www.IDEA.org>
- [Jean Pierre Gagné](#) . (1991) . Effectiveness of an Intensive Speech Perception Training Program for Adult Cochlear Implant Recipients . [The Annals of otology, rhinology, and laryngology](#) 100(9 Pt 1):700-7 DOI: [10.1177/000348949110000902](https://doi.org/10.1177/000348949110000902)
- Jillian Roberts. (2016). *What Makes Us Unique?: Our First Talk About Diversity*. US : Orca Book Publishers.
- Kevin Miller (2015) . A Whole new world: Technology and its impact on students who are deaf or hard-of-hearing. *Theme in Science & Technology Education*, 8(1), 5-16 , 2015
- Lu X, Qin Z (2018). Auditory and language development in Mandarin-speaking children after cochlear implantation. *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, Vol: 107, Page: 183-189
- [Majorano, M.](#), [Guidotti, L.](#), [Guerzoni, L.](#), [Cuda, D.](#), [Lavelli, M.](#).(2018). Spontaneous language production of Italian children with cochlear implants and their mothers in two interactive contexts. [International Journal of Language and Communication](#)

[Disorders](#), 53(1), pp. 70-84

- Mckean C, Reilly S, Bavin E, Bretherton L, Cini E, Conway L, et al.(2017) Language outcomes at 7 years: early predictors and co-occurring difficulties.e20161684.
- Macias MM. (2011). Speech and Language development and disorder.AAP Section on Development and Behavioral Pediatrics.1 st ed.USA. p. 201-19
- Marinella Majoranot (2017). Spontaneous language production of Italian children with cochlear implants and their mothers in two interactive contexts. International Journal of Language & Communication Disorders vol.53, No1, 70-84 .January-February 2018.
- Merle Boerrigter , Anneke Vermeulen, Henri Marres, and Margreet Langereis .(2018) Personality traits of profoundly hearing impaired adolescents with cochlear implants - A comparison with normal hearing peers. [Frontiers in Psychology](#). Volume 9, Issue FEB, Article number 161.
- Moore, D.R. & Shannon, R.V. (2009). Beyond cochlear implants: Awakening the deafened brain. *Nature Neuroscience*, 12, 686-691.
- Nakisa, M.J., Summerfield, A.Q., Nakisa, R.C., McCormick, B., Archbold, S., Gibbin, K.P., O'Donoghue, G.M. Functionally equivalent ages and hearing levels of children with cochlear implants measured with pre-recorded stimuli. *Br J Audiol.* 2010;35:183–198
- National Institute on Deafness and other Communication Disorder and UFDA. (2016). United States of America Food and Drug Administration.
- [Nicholas, J.G.](#), [Geers, A.E.](#) (2018).Sensitivity of expressive linguistic domains to surgery age and audibility of speech in preschoolers with cochlear implants. [Cochlear Implants International](#), 19(1), 26-37
- Niparko, J.K., Tobey, E.A., Thal, D.J., Eisenberg, L.S., Wang, N-Y., Quittner, A.L. & Fink, N.E. (2010). Spoken language development in children following cochlear implantation. *The Journal of the American Medical Association*, 303, 15, 1498-1506.
- [Osnat Segal](#) and [Liat Kishon-Rabin](#). (2017). Recognition and Comprehension of “Narrow Focus” by Young Adults With Prelingual Hearing Loss Using Hearing Aids or

Cochlear Implants . Journal of Speech, Language, and Hearing Research,
December 2017, Vol. 60, 3609-3624.

[Patro, C.](#), [Mendel, L.L.](#) (2018). Gated Word Recognition by Postlingually Deafened Adults With Cochlear Implants: Influence of Semantic Context. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, January 2018, Vol. 61, 145-158.

Percy-Smith, L.; Tønning, T.L.; Josvassen, J.L.; Mikkelsen, J.H.; Nissen, L.; Dieleman, E.; Hallstrøm, M.; Cayé-Thomasen, P. (2017). Auditory verbal habilitation is associated with improved outcome for children with cochlear implant. CochlearImplant. Int. 2017, 19, 38–45.

Percy-Smith, L.; Hallstrøm, M.; Josvassen, J.L.; Mikkelsen, J.H.; Nissen, L.; Dieleman, E.; Caye-Thomasen, P.(2018). Differences and similarities in early vocabulary development between children with hearing aids and children with cochlear implant enrolled in 3-year auditory verbal intervention. Int. J. Pediatr. Otorhinolaryngol. 2018,

[Percy-Smith,L.](#), [Tonning, T.L.](#), [Josvassen, J.L.](#), [Hallstrom, M.](#), [Caye-Thomasen,P.](#) (2018). Auditory verbal habilitation is associated with improved outcome for children with cochlear implant . [Cochlear Implants International](#), 19(1), pp. 38-45

Piaget, J. (1971). *The theory of stages in cognitive development*. In D. R. Green, M. P. Ford, & G. B. Flamer, *Measurement and Piaget*. McGraw-Hill. 108, 67–72.

Pistav AKMESE and Funda ACARLAR . (2016). Using narrative to investigate language skills of children who are deaf and with hard of hearing. Educational Research and Reviews Vol.11(15), pp. 1367-1381.

Pollack, D. (1997). Educational audiology for the limited hearing infant. Springfield, IL: Charles C. Thomas Publisher.

Quittner, A.L., Cruz, I., Barker, D.H., Tobey, E., Eisenberg, L.S. & Niparko, J.K. (2013). Effects of maternal sensitivity and cognitive and linguistic stimulation on cochlear implant users' language development over four yeras. Journal of Pediatrics, 162, 343-8.

Renee Punch. (2010) . Children With Cochlear Implants in Australia: Educational

Settings, Supports, and Outcomes . Downloaded from
<https://academic.oup.com/jdsde/article/15/4/405/334642> by guest
 on 27 Jan 2022

- Roberts RM, Sands F, Gannoni G, Marciano T. (2015). Perceptions of the support that mothers and fathers of children with cochlear implants . receive in South Australia: A qualitative study. *International Journal of Audiology*. 2015; 54(12):942–950.
- Ross, B. M., & Hoemann, H. W. (1975). The attainment of formal operations: A comparison of probability concepts in deaf and hearing adolescents .
- [Seebacher J.](#), [Muigg, F.](#), [Fischer, N.](#), [Bliem, H.R.](#), [Schmutzhard, J.](#) (2018). Auditory and stimulation: a case study. *International Journal of Audiology*, 57(2), pp. 150-155
- Shaver D., Marschark, M., Newman, L., & Marder, C. (2014). Who is where? Characteristics of deaf and hard-of-hearing students in regular and special schools. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, vol. 19 (2): 203-219
- Sork, T.J. (2002). *Planning Education Program, Handbook of Adult Education* San Francisco Jossy-Bass, Inc. California, U.S.A.
- Stewig J.W. (1995). Professional Materials. *Reading Horizons : A Journal of Literacy and Language Arts*, 36(2).
- Terry Zwolan. (2018). Training Program : Auditory-Verbal Practice: Access to Listening and Spoken Language (LSL) for Children with Cochlear Implants.
<https://www.cochlearimplanttraining.com/>
- The American Speech – Language – Hearing Association. (2020). Type, Degree, and Configuration of Hearing Loss . Retrieved November 18, 2020, from <http://www.asha.org>
- Thorn J. (2018). Development, Behavior, and Mental Health. In: Hughes HK, Kahl LK, eds. *The Harriet Lane Handbook*. 21st ed. P.299-5
- Thomas, Charles C. (2019) .Hearing impairment children in the mainstream, In Rose, M. (Ed.): *Timonium*. MD: York Press.
- Tyler, R. B. (1986). Racial stereotypes: The contents of their cognitive representations. *Journal of Experimental Social Psychology*, 22, 22-37. doi:10.1016/0022-

1031(86)90039-9.

[Valimaa, T., Kunnari, S., Laukkanen-Nevala, P., Lonka, E.](#) (2018). Early vocabulary development in children with bilateral cochlear implants. *International Journal of Language & Communication Disorders*, JANUARY–FEBRUARY 2018, VOL.53(1), pp. 3-15

Vander Straten et al . (2020) . Quality of life of children with hearing loss in special and mainstream education: A longitudinal study. [International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology](#) 128,1

Williams, Eddie. (1986). *Reading in the Language Classroom*. London: The Macmillan Publisher.

World Health Organization. (2020) . *Hearing Impairment* . Retrieved 2020,24 November, from [http://www. World health organization/Hearing - Impairment](http://www.WorldHealthOrganization.org/Hearing-Impairment)

Boyle, Patric (1981). *Planning Better Programs*. McGraw-Hill Book Company, New York, U.S.A

Boyle, Patric (1981). *Planning Better Programs*. McGraw-Hill Book Company, New York, U.

[Patro, C., Mendel, L.L.](#) (2018). Gated Word Recognition by Postlingually Deafened Adults With Cochlear Implants: Influence of Semantic Context. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, January 2018, Vol. 61, 145-158.

กิตติยวดี บุญชื้อ. (2560). *ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎี และแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ,2540

[คัทนีย์ แก้วมณี](#) . (2544). *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล โดย ใช้ศูนย์การเรียนรู้ที่มีสัญญาณการเรียน*.กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.

ดาร์ณี ศักดิ์ศิริผล. (2556). *การพัฒนาการฟังและการพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน*. การสัมมนาวิชาการเรื่อง Developing Listening and Spoken Language Skills โดย Brenda Bliss, M.S., CCC — SLP/A, LSLS Cert. AVT.

ดาร์ตัน เศรษฐชัยบดี. (2559). *รูปแบบการจัดบริการสนับสนุนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่ประสาทหูเทียม*.วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 10 ฉบับที่ 1: สิงหาคม 2558 – มกราคม 2559.

จรรยา จุฑาทิสสิทธิ์ . (2556) . พัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก เล่ม 3 การดูแลเด็กสุขภาพดี .

พิมพ์ครั้งที่ 1. ปิยอน เอ็นเทอร์ไพรซ์.

ชนิดา มิตรนันท์และมลิวลัย ธรรมแสง. (2560). คุณภาพชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินภายหลังผ่าตัดใส่ประสาทหูเทียมตามทัศนนะและประสบการณ์ของผู้ปกครอง. มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์.

บังอร สุขเกิด. (2550). การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพการเรียนรู้ของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) .วิทยานิพนธ์ คม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บันลือ พฤกษ์วัน. (2558). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

เบญจมาศ พระธานี. (2543) .กลยุทธ์ในการสอนพูดแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยวิธี Auditory Verbal Approach .ขอนแก่น : ภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. เอกสารโครงการสัมมนาวิชาการ

เบญจมาศ พระธานี. (2554). ปากแห้งเพดานโหว่ 1 : ปัญหาทางการพูดและการรักษาแบบสหสาขาวิชาชีพ. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เบญจมาศ พระธานี. (2557). ออทิสซึม : การสอนพูดและการรักษาบำบัดแบบสหสาขาวิชาการ. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประคอง นิมมานเหมินทร์. (2550) . วรรณคดีท้องถิ่น . กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประดับศรี พิณรุโท. (2564). ภาษากับเด็กพิเศษ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล. (2553). การพัฒนาโปรแกรมการบำบัดการพูดโดยใช้การฟังสำหรับเด็กหู หนวกก่อนมีภาษาพูดที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม. ปรินญาการศึกษาดุชะฎิบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนรินทรวิโรฒ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีจำกัด.

ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 4 . กรุงเทพฯ ไร่ไทยเพรส.

ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ . (2551) . การเรียนรวม. กรุงเทพฯ ฯ.

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ เอ็น ที.

เผชิญ กิจระการและสมนึก ภัททิยธนี. (2545). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา .การวัดผลการศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พนิต โสเสถียรภิกขุและคณะ.(2558). สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย.ศูนย์อนามัยที่ 1-12
กระทรวงสาธารณสุข.กรุงเทพ .หน้า 1-98.
- พัญ ใจจน์มหามงคล. (2561). พัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก เล่ม 4. ชมรมพัฒนาการและ
พฤติกรรมเด็กแห่งประเทศไทย ภาคกุมาร เวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยม.หน้า 411-433
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 . (2550). กรุงเทพฯ :
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
- พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์. (2561). พัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก เล่ม 4. ชมรมพัฒนาการและ
พฤติกรรมเด็กแห่งประเทศไทย ภาคกุมาร เวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยม.หน้า 365-382
- เพ็ญสุดา จิโนการ. (2563) . การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม. เอกสารประกอบการสอน.
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2547). การศึกษาของเด็กที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียม. ถอดคำบรรยายของ
Archbold, Sue. เรื่องประเด็นปัญหาของการใช้เครื่องประสาทหูเทียม เมื่อวันที่ 14
พฤศจิกายน 2543 เมือง คาร์ดิฟ ประเทศอังกฤษ.
- มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2554). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย.
- มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2561) .โรงเรียนที่เป็นมิตรกับเด็กหูหนวก. มุลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก
ในพระบรมราชินูปถัมภ์.
- รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ.2550 .(2550). แหล่งที่มา :<http://www.pwdsthai.com>.
- วิเชียร เกษประทุม. (2550). นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- วลัยภรณ์ จันทร์สาขา. (2558) การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมการรับมือภัยธรรมชาติ
สำหรับเด็กอนุบาลตามแนวคิดแบบจินตนาการ . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/กรุงเทพ.
- วิภาพร มาพบสุข. (2549). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2551). การประยุกต์ใช้ Log Frame เพื่อออกแบบโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพ
บุคลากรทางการศึกษาสู่กรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยและพัฒนา.วารสารบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). โรงเรียน : การบริหารสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้.กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์พิทยวิสุทธิ.
- ศรียา นิยมธรรม. (2537). พัฒนาการทางภาษา . สำนักพิมพ์แว่นแก้ว .กรุงเทพมหานคร.

- สารีพันธ์ุ ศุภวรรณ.(2545).การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดการ
เรียนรู้แบบร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กเร่ร่อน.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:
กรุงเทพฯ.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2551). ภาษากับเด็กพิเศษ . นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า. (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ .จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสรัจจะ มีทรัพย์มัน . (2563). การพัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมการดูแลสุขภาพและความปลอดภัย
สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในชั้นเรียนร่วม.ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หรรษา สุขกาล. (2553). การพัฒนารูปแบบโปรแกรมการทำงานระหว่างเรียน เพื่อส่งเสริมกิจกรรม
ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา สังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- อารีย์ ศรีอำนาจ. (2561). หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย .เอกสารประกอบการสอน.
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

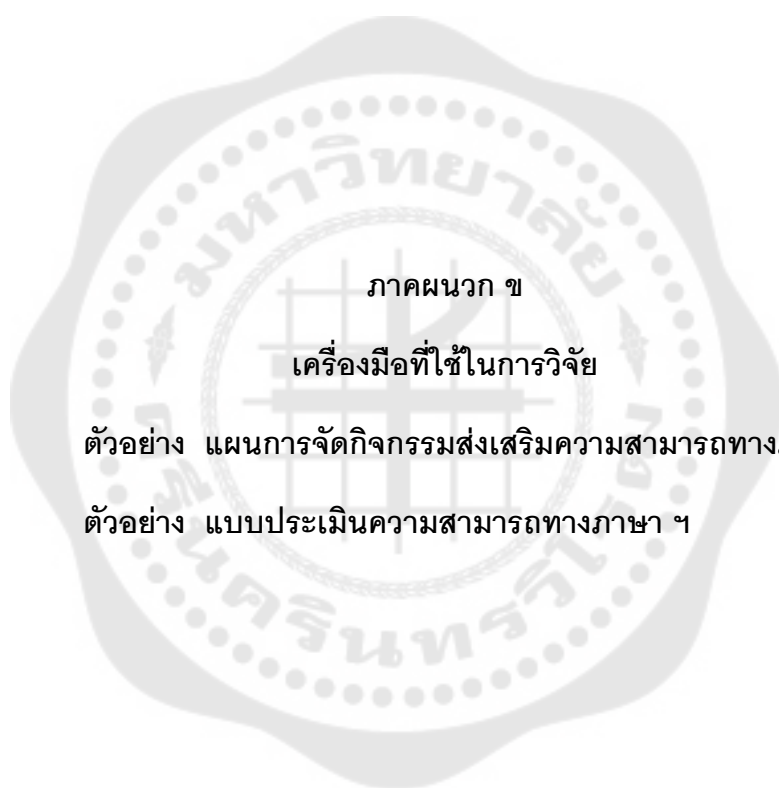
รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาระดี ชาญวิรัตน์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธสา จั๋ยดอนกลอย	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสุดา จิโนการ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ
4. อาจารย์ ดร.พัชนี บุญรัมย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ
5. อาจารย์ ดร. สุภาวดี วิสุวรรณ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ
6. รองศาสตราจารย์ ดร. กิติพงษ์ ลือนาม	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ทานอก	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนวัฒน์ ธิติธนานันท์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญ์ศรี ชิดไธสง	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ดิยะวงศ์สุวรรณ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
11. อาจารย์ธันพร เพิ่มน้ำทิพย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
12. อาจารย์ณัฐกานต์ คุณโน	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
13. อาจารย์สุนทรทิพย์ รัตนพันธุ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
14. อาจารย์ปริญญากร วงศ์ไชยา	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
15. อาจารย์สุภารัตน์ ศิริมา	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
16. คุณชัชวาล กลางพิมาย	ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
17. คุณปัทมา คำกลาง	ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
18. คุณไกรวุฒิ โสมสนวนมาก	ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
19. คุณสนธิ ชนะรัมย์	ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
20. คุณพรประภา ดิยะวงศ์กุล	ผู้ปกครองของเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

1.อาจารย์ ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
2.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
3.อาจารย์ ดร. ดารัตน์ เศรษฐชัยบดี	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
4.อาจารย์ ดร.	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
5.อาจารย์ ดร.	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
6.อาจารย์บุษบง เสมามล	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
7.อาจารย์ปริญญากร วงศ์ไชยา	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
8.อาจารย์ฉันทพร เพิ่มน้ำทิพย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
9.อาจารย์ณัฐกานต์ คุณโน	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
10.อาจารย์สรินทรทิพย์ รัตนพันธุ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
11.อาจารย์ปริตมาภา สอนสิทธิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
12.อาจารย์สุดาวรัตน์ ศิริมา	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
13.อาจารย์เฉลิมวุฒิ มาตยานุญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
14.อาจารย์ไอรดา จำปาสา	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
15.อาจารย์เพ็ญภา เกสรศักดิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
16.อาจารย์ณัฐธิดา คำชาย	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
17.อาจารย์ธนัชฐา พักตรานนท์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
18.อาจารย์นัยนา จันเพชร	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
19.อาจารย์สุมาลี เรืองแก้ว	ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาฯ

ตัวอย่าง แบบประเมินความสามารถทางภาษา ฯ

ตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมที่ 1

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักคำศัพท์จากการเล่านิทาน หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน คำศัพท์ (บ้าน สนาม อาบน้ำ เล่นสนาม มีด กรรไกร งู ผึ้ง ทางม้าลาย สะพานลอย)
2. เมื่อเด็กฟังคำศัพท์จากนิทานและสามารถชี้รูปภาพ การหยิบรูปภาพ การระบายสีรูปภาพ การวงกลมรอบรูปภาพ ตามคำสั่งของครูได้ถูกต้อง
3. เมื่อเด็กเห็นภาพจากนิทานสามารถพูดชื่อรูปภาพที่ครูชี้ได้ถูกต้อง

การจัดกิจกรรม (เวลาประมาณ 20 นาที)

กิจกรรม	เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟัง
ชั้นที่ 1 ชั้นเตรียม เด็กและครูร่วมกัน ร้องเพลง เบรนยิม และเตรียมความพร้อมเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม	1.เด็กต้องใส่ประสาทหูเทียม 2.เด็กนั่งอยู่ใกล้ผู้สอน (สังเกตที่หูข้างที่ใส่ประสาทหูเทียม) 3.ผู้สอนเอามือที่ชี้หูเพื่อให้เด็กเตรียมตัวฟัง
ชั้นที่ 2 ชั้นเล่า ครูเล่านิทานเรื่อง ปลอดภัยไว้ก่อน	4.การให้เสียงก่อนเห็นภาพ 5.การใช้น้ำเสียงที่เด็กฟังได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อ เรื่อง 6.การเรียกชื่อสิ่งของ คำศัพท์ ประโยค ในสถานการณ์ต่างๆ ซ้ำไป ซ้ำมา 7.การเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางธรรมชาติประกอบ 8.การเน้นเสียง คำสำคัญในประโยค
ชั้นที่ 3 ชั้นจบ ครูให้เด็กสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนิทาน เช่น ถามเด็กว่าถ้าเด็กเป็น(ตัวละคร) ตัวนี้จะทำอย่างไร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน	9.การให้พูดตามตัวอย่าง 10.การทิ้งช่วงเวลาให้เด็กพูด
หมายเหตุ การเล่านิทานครูผู้สอนสามารถใช้เทคนิคการบูรณาการการพูดผ่านการฟังได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน และตามความถนัดของครูผู้สอน โดยไม่จำกัดจำนวนครั้งของเทคนิคและสามารถสลับเทคนิคในแต่ละชั้นได้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน	

สื่อและอุปกรณ์ : นิทาน

การประเมินผล

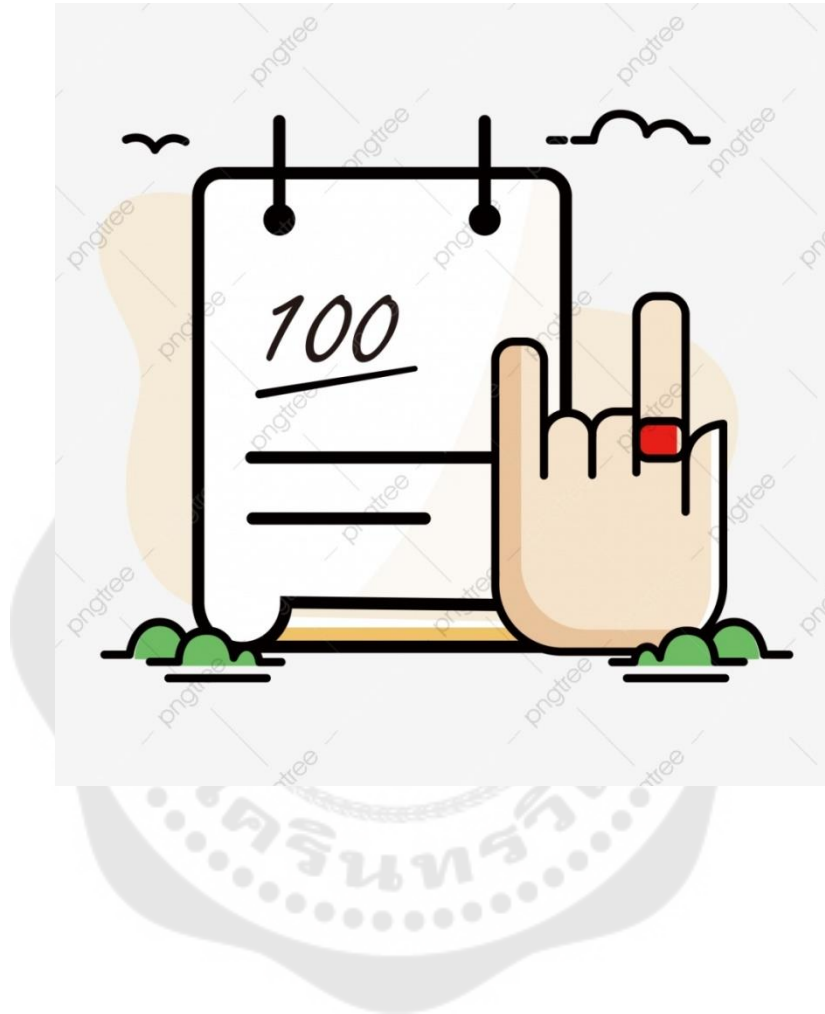
1. เด็กทุกคนสะท้อนการเรียนรู้โดยระบายสีรูปภาพแสดงความพึงพอใจในการฟังนิทาน
2. ทดสอบความสามารถทางภาษา

ตัวอย่าง คู่มือ

ประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้
ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

คู่มือประเมินความสามารถทางภาษา
สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม
ระดับปฐมวัย

คำนำ

เอกสารการประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอคุณูปการ เรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจ

ประดับศรี พิณอุโท

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1	คำแนะนำการใช้คู่มือประเมินความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย	1
ส่วนที่ 2	การประเมินความสามารถทางภาษา (Receptive Language)	5
	การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางภาษา (Expressive Language)	25

ความสามารถในการเข้าใจภาษา
(Receptive language)

ความสามารถในการเข้าใจภาษา

หน่วย:ปลอดภัยไว้ก่อน

แบบทดสอบ การหีบรูปภาพคำศัพท์

วิธีทดสอบ ผู้ทดสอบพูดชื่อรูปภาพ และให้นักเรียนหีบภาพตามที่ตนเองได้ยิน

ข้อ 1 “บ้าน”

ข้อ 2 “สนาม”

ข้อ 3 “อาบน้ำ”

ข้อ 4 “มีด”

ข้อ 5 “งู”

การให้คะแนน เด็กหีบภาพด้วยตนเอง ให้ 1 คะแนน
เด็กไม่หีบภาพ หีบภาพไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน

ความสามารถในการเข้าใจภาษา
หน่วย: ขงเล่นของใช้

แบบทดสอบ การรู้รูปภาพคำศัพท์

วิธีทดสอบ ผู้ทดสอบพูดชื่อรูปภาพ และให้นักเรียนชี้ภาพตามที่ตนเองได้ยิน

ข้อ 6 “ แก้วน้ำ ”

ข้อ 7 “ กระเป่า ”

ข้อ 8 “ ดินสอ ”

ข้อ 9 “ เสื่อ ”

ข้อ 10 “ ลูกบอล ”

การให้คะแนน	เด็กชี้ภาพด้วยตนเอง	ให้ 1 คะแนน
	เด็กไม่ชี้ ชี้ไม่ถูกต้อง	ให้ 0 คะแนน

ข้อ 6

ความสามารถในการเข้าใจภาษา

หน่วย: สัตว์น่ารัก

แบบทดสอบ การระบายสีรูปภาพคำศัพท์

วิธีทดสอบ ผู้ทดสอบพูดชื่อรูปภาพ และให้นักเรียนระบายสีตัวเลือก ☆ ที่ตนเองได้ยิน

ข้อ 11 “ หมู ”

ข้อ 12 “ แมว ”

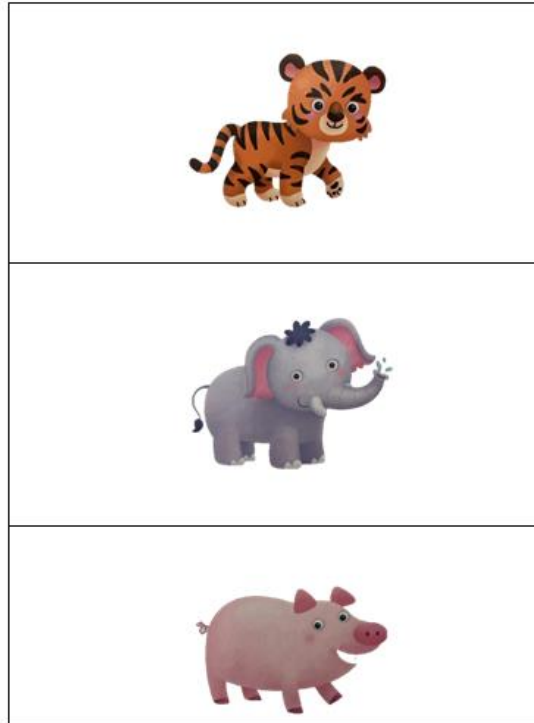
ข้อ 13 “ ช้าง ”

ข้อ 14 “ นก ”

ข้อ 15 “ เสือ ”

การให้คะแนน เด็กระบายสีตัวเลือก ☆ ได้ถูกต้อง ให้ 1 คะแนน
 เด็กไม่ระบายสีตัวเลือก ระบายสีตัวเลือกไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน

ข้อ 11

ความสามารถในการแสดงออกทางภาษา
(expressive language)

แนวทางการพิจารณาการแสดงออกทางภาษา

ข้อตกลง

1. การแสดงออกทางภาษาของเด็กที่ได้คะแนน

การพูดไม่ชัด หมายถึง การที่ผู้พูดไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้องตามมาตรฐาน ดังนี้

1) การออกเสียงหน่วยเสียงหนึ่งแทนหน่วยเสียงหนึ่ง

(Substitution) เช่น คำว่า ความ ออกเสียงเป็น ฟาม

(จากหน่วยเสียง /khw/ เป็น /f/)

หรือคำว่า บ้าน /ban/ เป็น บ้าน /ban/ จากหน่วยเสียงวรรณยุกต์โทเป็น
วรรณยุกต์ตรี

2) การไม่ออกเสียงหน่วยเสียงที่มีในคำ (Omission) เช่น ไม่

ออกเสียงพยัญชนะ ควบกล้ำ เช่น กลอง /klon/ ออก

เสียงเป็น กง /kcn/

ไม่ออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เช่น กลอง ออกเสียงเป็น กลอ

2. การแสดงออกทางภาษาของเด็กที่ไม่ได้คะแนน

การเพิ่มหรือลด จำนวนพยางค์ เช่น กลอง ออกเสียงเป็น กะลอง

ขนุน ออกเสียงเป็น หนุน

ความสามารถในการแสดงออกทางภาษา หน่วย:ปลอดภัยไว้ก่อน

แบบทดสอบ การแสดงออกว่ารู้คำศัพท์

วิธีทดสอบ ผู้ทดสอบชี้ให้เด็กดูรูปภาพ และถามเด็กว่า “ รูปนี้รูปอะไร ”

ข้อ 1 บ้าน

ข้อ 2 สนาม

ข้อ 3 อาน้ำ

ข้อ 4 มีด

ข้อ 5 งู

การให้คะแนน เด็กพูดคำศัพท์ถูกต้อง ให้ 1 คะแนน

เด็กไม่พูดหรือพูดไม่ถูกต้องในเวลาที่กำหนด ให้ 0 คะแนน

ภาคผนวก ค

หนังสือรับรองจริยธรรมในมนุษย์

MF-04-version-2.0

วันที่ 18 ต.ค. 61

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G- 417/2564E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาว ประดับศรี พินิจไพบูลย์

สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์

เอกสารที่รับรอง:

1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วัน/เดือน/ปี 17 กันยายน 2564
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 1 วัน/เดือน/ปี 17 กันยายน 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 1 วัน/เดือน/ปี 17 กันยายน 2564
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วัน/เดือน/ปี 17 กันยายน 2564

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมเจริญกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร กัทธสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E/G-417/2564

วันที่ให้การรับรอง : 17/09/2564

วันหมดอายุใบรับรอง : 17/09/2565

ที่ อว 8718/

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขออนุญาตผลการพิจารณาโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G- 417/2564E

เรียน นางสาว ประดับศรี พินธุโท

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบรับรองโครงการวิจัย SWUEC/E/G-417/2564

ตามที่ท่านได้ส่งโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา สำหรับเด็กที่ใช้ประสาทหูเทียม ระดับปฐมวัย โครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G 417/2564E เพื่อรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ นั้น

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าว บัดนี้ คณะกรรมการฯ ให้การรับรองโครงการวิจัยดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2564 รายละเอียดดังนี้

Certificate Number SWUEC/E/G-417/2564

Date of Approval 17 กันยายน 2564 (อายุใบรับรองโครงการวิจัย 12 เดือน)

Date of Expiration 17 กันยายน 2565

Continuing Review ทุก 12 เดือน (ครบกำหนดส่งรายงานครั้งแรก วันที่ 17 กันยายน 2565)

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ขอความกรุณาให้ผู้วิจัย ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยและต่ออายุการรับรองก่อนกำหนดวันหมดอายุ 30 วัน เพื่อให้เป็นไปตามวิธีดำเนินการมาตรฐาน (SOPs version 2.0) ของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้รายละเอียดของเอกสารที่ให้การรับรองตามที่ปรากฏใน Certificate of Approval (Certificate Number SWUEC/E/G-417/2564) ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โทรศัพท์ 0-2649-5000 ต่อ 12430

โทรสาร 0-2259-1822

ประวัติผู้เขียน

